

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

59'uncu Birleşim
1 Mart 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat ve ilçelerine ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'da yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 1 Mart 1958 tarihinde Kocaeli İzmit'te yaşanan Üsküdar vapur faciasının 64'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Rusya'nın Ukrayna'yı işgale kalkışmasının Antalya'nın tarım ve turizmi ile ihracatçılarımız üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin açıklaması
- 2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 5.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep ve civar illerdeki fıstık ve zeytin üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
- 6.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Mustafa Erol'un şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ukrayna-Rusya savaşında Türkiye'nin tarafsız politika gütmesi gerektiğine ilişkin açıklaması
- 8.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, esnafın yaşadığı mağduriyete ve Geçit esnafının iş yapamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması
- 9.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Optisyenlik Hakkında Kanun'a ilişkin açıklaması
- 10.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mustafa Erol'un şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 11.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Tip 1 diyabet hastası çocuklar için sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının SGK kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 12.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, solunum cihazı kullanan vatandaşların elektrik faturalarında düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türk Eğitim Derneği tarafından açıklanan 2021 Eğitim Değerlendirme Raporu'na ilişkin açıklaması
- 14.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, İŞKUR TYP kapsamında istihdam edilen okul güvenlik görevlilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 28 Şubat darbesinin 25'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 1-7 Mart Deprem Haftası'na ilişkin açıklaması
- 17.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'dan tuhafiyeci bir esnafın iktidara yazdığı mektubuna ilişkin açıklaması
- 18.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Erciyes Üniversitesi'ndeki işçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 19.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılmak istenmesine ilişkin açıklaması
- 20.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Ukrayna'da devam eden Rus saldırısını kınadıklarına ilişkin açıklaması
- 21.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, zeytinlik alanların madencilik faaliyetlerine açılmasına ilişkin açıklaması
- 22.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin ili Toroslar ilçesine bağlı Arslanköy'ün düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 23.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, ARFF memurlarının özlük haklarına ilişkin açıklaması
- 24.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılmak istenmesine ilişkin açıklaması
- 25.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'daki demir yolu yatırımlarının belirsizliğine ilişkin açıklaması
- 26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Eren Kış-25 Operasyonu'nda şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Mürsel Sunal'a Allah'tan rahmet dilediğine, 1 Mart 1958 tarihinde Kocaeli İzmit'te yaşanan Üsküdar vapur faciasının yıl dönümüne, ülkücü şehit Mustafa Erol'un şehadetinin seneidevriyesine, Hocalı katliamına, Bosna Hersek'in 30'uncu bağımsızlık yıl dönümüne, 27 Şubat 2020 tarihinde İdlîb'de şehit düşen Mehmetçikleri rahmet ve minnetle andığına, Ukrayna-Rusya savaş sürecinde yaşanan enformatik kirliliğe, İstiklal Marşı'nın ilk kez Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunuşunun yıl dönümüne ve Muhasebeciler Günü'ne ilişkin açıklaması
- 27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, "postmodern darbe" olarak adlandırılan 28 Şubatın yıl dönümüne ve Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması meselesine ilişkin açıklaması

- 28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’n, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’n yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’n, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 33.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 34.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 36.- Manisa Milletvekili zgr özel’in, Türkiye coğrafyası üzerinden Irak’a bir operasyon yapılmasını içeren tezkerenin reddedildiği 1 Mart 2003’teki gizli oturum tutanaklarının yayınlanması gerektiğine, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Ukrayna kriziyle ilgili genel görüşme ağırısına, Nadir Hastalıklar Günü’ne ve zeytinliklerdeki madencilik çalışmalarına izin veren yönetmeliğe ilişkin açıklaması
- 37.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın “Dünya 5’ten büyüktür.” Anlayışına ve 28 şubatın acı hatıraların ve dayanılmaz ayrımcılığın yaşandığı bir dönem olduğuna ilişkin açıklaması
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Hakkâri’nin ukurca ilçesinde şehit olan Jandarma Uzman avuş Mürsel Sunal’a Cenab-ı Allah’tan rahmet dilediğine, Sadi Somuncuoğlu’nun vefatına, Necmettin Erbakan’ın ölüm yıl dönümüne, Güçlendirilmiş Parlatenter Sistem Mutabakat Metni’ne, TK’in açıkladığı büyüme rakamlarına ve yapısal tedbirler alınarak akaryakıtta, doğal gazda ve elektrikte ciddi indirimler yapılabilecekken Hkmetin elektrik faturalarında sadece 10 puanlık bir vergi indirimi yaptığına ilişkin açıklaması
- 41.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, Sadi Somuncuoğlu’nun vefatına ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin önemine ilişkin açıklaması
- 42.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Dışışleri Bakanı Mevlüt avuşoğlu’nun yarın İ Tüzük’n 59’uncu maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Rusya-Ukrayna krizinde yaşanan süreçler konusunda Meclisi bilgilendireceğine ilişkin açıklaması
- 43.- Manisa Milletvekili zgr özel’in, Kars Milletvekili Ahmet Arslan’ın iki dakika ilave süre istemesinin iktidarın getirdiği İ Tüzük değişikliğiyle kısıtlanan konuşma sürelerinin yetersizliğini gösterdiğine ilişkin açıklaması
- 44.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Manisa Milletvekili zgr özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 45.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran’ın HDP grup nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 47.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Manisa Milletvekili zgr özel’in, Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 49.- Denizli Milletvekili Cahit zkan’ın, Manisa Milletvekili zgr özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 50.- Uşak Milletvekili zkan Yalım’ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan’ın İYİ Parti grup nerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, 305 ve 306 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkereleri ile Anayasa ve Adalet Komisyonu yelerinden Kurulu Karma Komisyon raporlarının Anayasa’nın 10, 13, 14, 36, 38, 76, 83 ve 138’inci maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu nerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, PTT’nin Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmesine sebep olan uygulamaların tespit edilmesi, millî güvenlik sorunu olarak görülen iddiaların aydınlatılması, PTT üzerinden haksız kazanç sağlayan kişi ve kurumların tespit edilmesi ile PTT’nin itibarının yeniden kazandırılması için alınacak önemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak n görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin nerisi
- 2.- HDP Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak n görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin nerisi
- 3.- CHP Grubunun, 17/1/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Ali şeker ve arkadaşları tarafından, hekimlerin yurt dışına g etmelerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak n görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin nerisi
- 4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 305 ve 306 sıra sayılı Anayasa ve Adalet Komisyonları yelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporlarının bu kısmın sırasıyla 1’inci ve 2’nci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun alışma saatlerine ilişkin nerisi

VI.- SATAşMALARA İLİşKİN KONUşMALAR

1.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, (2/3276) esas numaralı 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/160)

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/665) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 305)

2.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1843) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 306)

B) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2756) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 292)

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 305 ve 306 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkereleri ile Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporlarının Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 305) Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 306) Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, şiddet mağduru kadınlar için hizmet veren bir pansiyonla ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58179)

2.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, SSPE hastalığı ve tedavisine yönelik yürütülen çalışmalar ile hastalara verilen desteklere ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58180)

3.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, kadın cinayetlerine dair verilecek ve bunların önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58302)

4.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, uzman öğretmenlik sınavı ve kadrolarına,
- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığı Külliye'sinde yapılan öğretmen atama törenine katılacak kişilerin PCR testlerinin Külliye'de yapılmasına

- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara İl Millî Eğitim Müdürlüğüyle ilgili bazı iddialara,

- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlık bünyesinde KHK'yle ihraç edilip göreve iadesi yapılan personel sayısına, İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58377), (7/58505) (7/58507), (7/58510)

5.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, ocak ayında olumsuz hava koşulları sebebiyle sebze ve meyve tedarikinde yaşanan sıkıntılara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/58418)

6.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünde çalışan personelin bazı haklarının ihlal edildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58646)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Balıkesir için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58703)

8.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Çanakkale için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58704)

9.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Kocaeli için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58705)

10.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Antalya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58706)

11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Amasya için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58707)

12.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2018-2022 yılları arasında Bakanlık bütçesi ya da AB programları çerçevesinde Çorum için hazırlanan projelere ve ile yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58708)

1 Mart 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59'uncu Birleşimini açıyorum.^(x)

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Tokat ve ilçeleri hakkında söz isteyen Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut'a ait.

Buyurun Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Tokat Milletvekili Yücel Bulut'un, Tokat ve ilçelerine ilişkin gündem dışı konuşması

YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Tokat ve ilçeleri hakkında gündem dışı söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tokat ilinde hiç şüphesiz ki temel sorun olarak kabul edilen başlıca problem göç olgusudur, önlenemeyen göç sorunudur. Bunun da fiilî yansıması yaklaşık 800 bin küsur olan nüfusumuzun bugün 600 bin bandının biraz daha altına doğru gerilemiş olmasıdır. Tabii, göç unsurunu tetikleyen birden çok neden var. Özel teşebbüs yatırımlarının, maalesef, yeterince, istenilen seviyede olmayışı; yerinde istihdamın sağlanamayışı, yerinde üretimin sağlanamayışı ve özellikle yıllardır birtakım köylerimizde, bazı köylerimizde sulama problemlerinin bir türlü çözüme kavuşturulamaması vatandaşlarımızın, maalesef, kitleler hâlinde büyükşehirlere göçüne sebebiyet vermiştir.

Şimdi, elbette ki bu göç olgusunu durdurabilmek adına, bütünüyle yeterli olmasa da bir nebze rol model olabileceği inancıyla Tokat'ta bir projenin uygulanmasına belediye başkanlarımızla birlikte teşebbüs ettik ve kısmen de başarılı olmuş durumdayız. Nedir bu proje? Yerinde Üretim ve Yerinde İstihdam Projesi'yle üretimin yalnızca organize sanayi bölgelerinde olmayacağına, kırsalda da köylerde de kasabalarımızda da üretim yapılabileceğine ilişkin inancımızla bir rol modeli hayata geçirdik ve bu çerçevede Çevreli Belediye Başkanımız -bir kasaba- Çevreli kasabasının Belediye Başkanı Sayın Sadi Ertan Soysal'la birlikte hayata geçirdiğimiz proje kapsamında ilk ayakkağı atölyemizi bir kasabada inşa ettik ve önceliğimiz olan bayan istihdamını burada sağlamak suretiyle, 65 hanımefendinin bir kasabada sigortalı, sosyal güvenceleri sağlanmış ve maaşlarını düzenli bir şekilde alacak minvalde istihdamını oluşturmuş bulunuyoruz. Bu projeden aldığımız ilham ve güçle Yeşilyurt ilçemizde, Tokat'ın en mütevazı ve küçük ilçelerinden, istihdamın en düşük olduğu ilçelerinden birinde bu projenin bir başka görünümünü hayata geçirmeye çalıştık ve Yeşilyurt ilçemizde de hayal olarak kabul edilen yerinde istihdam, yerinde üretim modellerinin uygulamalarını gerçekleştirmek suretiyle bugün Yeşilyurt ilçemizde 250 hanımefendinin istihdamını da sağlamış bulunuyoruz. Bu 250 hanımefendi maaşlarını düzenli bir şekilde almak suretiyle hem hanelerinin ekonomisine katkı sağlıyorlar hem sosyal hayatın bir parçası oluyorlar ve hem de sosyal güvencelerini bir şekilde temin etmiş oluyorlar. Tabii, sadece kırsalda değil, önümüzdeki günlerde birtakım başka kasabalarımızda da bu pilot uygulamayı devam ettirmek suretiyle bayan istihdamını artırmakla birlikte şehir merkezlerinde de kurmuş olduğumuz organize sanayi bölgelerini güçlendirmek adına yoğun bir gayret içerisindeyiz.

Son olarak, Erbaa Organize Sanayi Bölgesi'nde, Erbaa eski Belediye Başkanımız Ahmet Yenihan Beyefendi'nin kurduğu Erbaa Organize Sanayi Bölgesi'nde Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım Bey'in katılımıyla 10 fabrikanın da temel atma töreni gerçekleştirildi ve istihdam sağlamak için çok az bir tarih kaldı.

Tabii, bunlar yeterli mi? Elbette ki değil. Bizim inancımız ve kanaatimiz, inşallah, mart ayı içerisinde, 22 Martta uluslararası Tokat Havalimanı'nın açılmasıyla birlikte, Sayın Cumhurbaşkanımızın destek ve himayesiyle inşaatı tamamlanan havalimanımızın açılmasıyla birlikte Tokat ekonomisinin hak ettiği ivmeyi yakalayacağını düşünüyoruz.

Ama elbette, Tokat, Türkiye'nin en büyük tarımsal havzalarından biri ve tarımsal üretimin ana membalarından, ana coğrafyalarından bir tanesi. Dolayısıyla da ekonomisi tarıma dayalı bu kentte, tüm dünyada olduğu gibi su başlı başına bir değer ve önem arz ediyor. Ancak şu an içinde bulunduğumuz günlerde Tokat köylüsünün ve çiftçisinin suyla ilgili önemli bir problemi var ve bunu Sayın Genel Kurulla paylaşmak istiyorum. 1966 yılından beri Tokat köylüsünün ve çiftçisinin sulama konusundaki ana dayanağı olan, 1 milyar metreküp su depolama alanına sahip olan Almus Barajı, maalesef, rezervinin yüzde 90'ını kaybetmiş durumda ve bugün sadece 100 milyon metreküp suya düşmüş durumda. Bunun bir sebebi var ve bunu takip ediyoruz çünkü Niksar'da kurulan Köklüce hidroelektrik Santrali'nin işletmecisi olan bir özel şirket, maalesef, yasaya ve protokollere aykırı bir şekilde Almus Barajı'nın rezervinde bulunan tüm suyu yasa dışı bir şekilde çekmiş ve kendi elektrik santralinde kullanmak üzere tüketmiştir ve Almus Baraj Gölü yaklaşık yüzde 10'luk rezerviyle bugün artık sulama ihtiyacını karşılayamaz bir noktaya gelmiştir. Almus Barajı Yeşilirmak havzası için hayati bir değerdedir. Kazova'dan başlamak suretiyle Samsun'a kadar binlerce köylünün de geçimini sağlayabilmesi için Almus Barajı hayati bir değer taşımaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın sözlerinizi.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Bu nedenle daha evvel Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne aktardığımız ve Devlet Su İşleri bürokratlarımızla da görüştüğümüz bu mesele konusunda devletimizin de gerekli adımları bizim uyarımızdan önce attığını biliyoruz ve ilgili şirket defalarca yasal mevzuata dönüş yapması ve bu su tüketimine son vermesi için uyarılmıştır ancak maalesef, bu mağduriyet devam ediyor. Bu hafta sonu da köylülerimizle yaptığımız istişare neticesinde, bir kez daha TBMM gündemine bu sorunu taşımayı uygun gördük. Bundan sonrasında da Almus Barajı'nın rezervleri iade edilene kadar, Almus Barajı'nın 1 milyar metreküplük havzası tekrar oluşana kadar da köylülerimizle birlikte, Devlet Su İşleri bürokratlarımızla birlikte bu sorunun takipçisi olacağımızı burada ifade etmek istiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar).

BAŞKAN – Evet, Sayın Subaşı, mazeretinizin olduğunu söylemiştiniz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, Rusya'nın Ukrayna'yı işgale kalkışmasının Antalya'nın tarım ve turizmi ile ihracatçılarımız üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin açıklaması

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Rusya'nın Ukrayna'yı işgale kalkışması kabul edilemez, insanlık için utanç sayfalarından biri olarak tarihte yerini alacaktır. Bunun Türkiye'ye, bilhassa Antalya tarım ve turizmine de olumsuz etkileri olacaktır şüphesiz. Şimdiden toptancı hallerinde ödemeler durmuş, üretici ve hal esnafı zor durumda kalmıştır. Hükümetin gecikmeden KGF kredilerini zor durumda kalan esnafı desteklemek için ele alması, bu kesimin beklentisi olmuştur.

Rusya'nın SWIFT sisteminden çıkarılması nedeniyle ihracatımızın mağdur olmaması için tedbir alınmalıdır. Ayrıca, yaz aylarında gelmesi muhtemel turist için de ödeme kolaylığı sağlayacak sistem geliştirmek için turizmcilerle birlikte çözüm aranmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elâzığ'da yaşanan sorunlara ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Elâzığ'da yaşanan sorunlar hakkında söz isteyen Elâzığ Milletvekili Sayın Gürsel Erol'a ait.

Buyurun Sayın Erol. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün Elâzığ'ın sorunlarıyla ilgili gündem dışı söz almamdaki neden şu: Geçtiğimiz haftalarda Elâzığ'da yaşanan, yapılması planlanan bir ihaleyle ilgili, bir maden sahasının ihalesiyle ilgili bir sorunu gündeme getirmiştik; gündeme getirdiğim şartname değişti ama şartnamede sonucu değiştirecek bir değişiklik olmadığı için tekrar aynı konuyla ilgili bir konuşma yapma ihtiyacı hissettim.

Öncelikle şunu belirtmek isterim: Elâzığ, Maden ilçesinde MTA Genel Müdürlüğü'nün 2019 yılından bugüne kadar, günümüze kadar yaptığı sondaj çalışmalarında bir alan içerisinde -yüzde 30 sondaj bitti bu alanda- yaklaşık 15 milyar dolarlık bakır, kobalt, kurşun, altın gibi madenlere rastlandı. Bunun yüzde 100'ünü düşündüğünüz zaman, ülke ekonomisine kazandırılacak gelir olarak düşünülürse 30 milyar dolarlık bir maden sahasından bahsediyoruz. Bunu gündeme kim getirdi? Bunu gündeme ben getirmedim; bunu gündeme getiren Elâzığ AK PARTİ milletvekilleri, Elâzığ AK PARTİ Belediye Başkanı, Elâzığ AK PARTİ İl Başkanı ve Elâzığ'daki bulunan bütün siyasi partiler. Ayrıca da bu konuyu gündeme getirdikleri için de ben buradan AK PARTİ milletvekillerine, İl Başkanına, siyasi parti il başkanlarına teşekkür ederim. Onlar niye gündeme getirdiler? Bu şartnameyle ihalenin adil olmayacağı, katılımın yükseltilmesi gerektiği, ihalenin daha şeffaf olması gerektiği konusunda bir görüş beyan ederek bunu ifade ettiler, sonra biz de konuya dâhil olduk. Dün itibarıyla, yine, AK PARTİ'nin 3 milletvekili, İl Başkanı ve İl Özel İdaresi Başkanı, Encümen Başkanı Elâzığ'da toplantı yaparak bu ihale süreciyle ilgili bir değerlendirme yaptılar ama ne yazık ki yapılan ihale şartnamesinde yeteri derecede katılımın sağlanamayacağı, ihalenin şeffaf olmayacağı konusunda tereddütlerimiz giderilmedi. Niye giderilmedi? İhale şartnamesinde yani ihale iptal edilmeden önceki şartname ile yeni şartname arasında bir tek fark var. Nedir o fark? Flotasyon tesislerinin Elâzığ'da kurulmasıyla ilgili bir madde eklediler. Flotasyon tesisi ne demek? Çıkan ham maddenin işlenmesi demek. Yani zaten sonuç itibarıyla bu ihaleyi alan firma bu tesisi yapmak zorunda. Yalnızca "Biz bir değişiklik yaptık." demek adına eften püften bir gerekçeyle bir değişiklik yaptılar.

Bakın şimdi sayın milletvekilleri, bu ihale nereye kapsıyor? Bu ihale Adıyaman'daki bir maden sahası ile Elâzığ'daki bir maden sahasını kapsıyor. Adıyaman ile Elâzığ arasında sınır bağı olmadığı hâlde... Bakın, burası Elâzığ, burası Adıyaman; Elâzığ'ın ve Adıyaman'ın batıdaki komşusu Malatya, doğudaki komşusu Diyarbakır. Yani bir sınır bölge birlikteliği yok ve çıkacak madenin bir damar akışı da yok ama 2 ihale birleştirildi. Oradaki ihaleyi bir firmanın alacağına dair yapılan yorumlar 2 ihalenin birleştirilmesinin gerekçesi olarak söyleniyor. Bunu kim söylüyor? Elâzığ Madencilik Derneği yürütmeyi durdurma davası açtı ve Elâzığ'daki siyasi partiler, Elâzığ'daki hukukçular bu ihaleyi kimin alacağını bugünden işaret ederek basına açıklama yaptılar ve dava açtılar.

Şimdi, benim önümde 2 tane dosya var 4 Nisanda 30 milyar dolarlık ihalenin yapılacağı alanı hangi firmanın alacağına dair mahkeme dilekçesini, yazışmaları ve oradaki açıklamaları, belgeleri içeren. Bunun birini kendi Grup Başkan Vekilime, Özgür Özel Bey'e vereceğim; birini de AK PARTİ Grup Başkan Vekiline vereceğim. İhale 4 Nisanda; 5 Nisanda bu dosyayı açın, burada belirtilen, iddia edilen şahıs ihaleyi aldı mı almadı mı, gözlerinizle şahit olun.

Burada, ayrıca şöyle bir durum daha var: İnanılmaz kamu zararı var. Nedir kamu zararı? Biz dedik ki: Bu ihaleyi redevans sistemiyle ihale edin. Nedir redevans sistemi? Çıkarılan madenin belli bir oranının devlete, kamu bütçesine aktarılmasıyla ilgili. Ama redevans sistemiyle ihale yapılmadı, bir bedel üzerinden ihaleye çıkıldı. Şimdi, size soruyorum: 100 milyon dolar çıkan bir maden yatağından istenen para da aynı olacak, 30 milyar dolar çıkan bir maden yatağından istenen para da aynı olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Burada doğru yöntem neydi? Redevans yöntemi.

Ayrıca, buradan -sürem çok kısıtlı olduğu için hızlı hızlı geçtim- bir konuyu daha belirtmek istiyorum: Bu işin içinde devlet olmalı, bu işin içinde kamu olmalı, bu işin içinde Elâzığ girişimcileri olmalı. Niye? Bakın, Elâzığ Maden'de, Maden Bakır İşletmesi vardı. Maden Bakır İşletmesini bir özel holding aldı, işletir oldu; Maden ilçesi bitti, istihdam alanı bitti.

Ve buradan MHP Grup Başkan Vekillerimi bilgilendirmek isterim. Maden Belediyesi MHP'li bir Belediye Başkanıdır.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Biliyoruz kardeşim, biliyoruz.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Kanun gereği, yasa gereği madenden çıkarılan madenin belli bir oranının o ilçeye verilmesi gerektiği hâlde holding vermedi, Maden Belediyesi dava açtı. Niye dava açtı? Eğer işin içerisinde devlet olsaydı, direkt Maden Belediyesinin bütçesine aktaracaktı ama özel şirket olduğu için, Maden Belediyesi 7 milyon lirayı alamadığı için mahkemelik oldu.

Bilgilerinize saygılarımla arz ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, tutanaklara geçsin diye...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, hatip konuşurken hiç lüzumu ve yakışanı olmadığı şekilde bize, MHP Grubuna "Grup Başkan Vekillerini bilgilendirme" gibi bir ifadeyle buraya girmesi... Maden Belediyesinin MHP belediyesi olduğunu biliyoruz Allah'a şükürler olsun ama onun ötesinde de yaşanan süreçle alakalı olarak da takip edip etmediğimizi bilmiyorsunuz ki. Bu noktada biz gereğini, takibimizi, bu süreçlerle alakalı gereken neyse bunu yapma noktasında kendi grubumuz, kendi partimiz kendi içerisinde gereken kararları verir. Bu noktada her konuşmanızda bize dönüp de bir şey yapmaya çalışmanın hiç uygun olmadığı kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Sayın Başkanım, cevap verebilir miyim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir dakika müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Bir satışma yok, bir şey yok.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Peki efendim, teşekkür ederim, sağ olun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ya, her konuşmada söylemek zorunda mısın ya? Bir amacın mı var yani?

BAŞKAN – İrfan Kaplan Bey...

GÜRSEL EROL (Elâzığ) - Ya bunda bir art niyet mi var?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Art niyet görüyorum ben yani.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ben ilin milletvekiliyim. MHP'li bir Belediye Başkanının alamadığı parayla ilgili bilgilendirme

yapıyorum. Ne var bunda ya? Niye bunu farklı yorumluyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kardeşim, bize dönük neyin bilgisini veriyorsun sen? Bizim bilgimiz yok mu?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Art niyetlisin sen!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz, senin yapmaya çalıştığın şeyin farkındayız, gerek yok buna.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Hayır, ne yapmaya çalışıyorum ya?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırak sen, biz anlatırız sana.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Ya, burası Meclisin kürsüsü burada konuşuyorum, size bir suçlama mı getiriyorum, bilgilendirme yapıyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırak ya! Suçlama değil, ben senin ne yapmak istediğinin farkındayım da oralara girmene gerek yok diyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, aslında bir şey demeyecektim de belki yanıt imkânı da olmadı. Siyaset yapıyoruz...

BAŞKAN – İrfan Kaplan, mağduriyet yaşıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet efendim, farkındayım.

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, siyaset yapıyoruz. Elâzığ gibi bir ilde Milletvekilimiz, ilin tamamının rahatsız olduğu bir konuyu dile getiriyor. Bunu söylerken Milliyetçi Hareket Partisinin bir belediyesinin de dava açtığını söylüyor, bunu söylerken nezaketsiz bir üslup da kullanmıyor.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nezaketsiz bir üslup var Özgür Bey!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hiç nezaketsiz bir şey yok. Siz...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ya, ne demek? "MHP Grubunu bilgilendireyim." demek, ne demek Özgür Bey?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisi ne yerel yönetimleri ne grubu hiçbir eleştiriden azade değildir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne demek "MHP Grubunu bilgilendireyim." demek?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kimse burada, hiçbir grupta olmayan bir dokunulmazlığı kendisine atfetmeye kalkmasın.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Dokunulmazlık meselesi değil, nezaket meselesi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu kadar nazik bir konuşma, bu kadar sert bir üslupla yanıtlanamaz. Maden Belediyesinin açtığı davayı biliyorsanız "Biliyorum efendim." dersiniz. Ne demek "Senin bana hatırlatmaya gereğin yok, ihtiyaç yok; onu yapamazsın, bunu yapamazsın." Bal gibi de yapar, milletvekilliği görevini yapıyor. Haberin varsa olduğunu söylersin; gereğini yapıyorsan yaptığını anlattırısın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan....

BAŞKAN – Buyurun.

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu ilk defa olan bir şey olmadığı için, bu daha önce de tekerrür eden bir hadise olduğu için Milliyetçi Hareket Partisine "Maden Belediyesiyle ilgili MHP Grubunu ben bilgilendireyim." demek nezaketli bir tavır değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen şey mi dedin "Maden Belediyesi MHP'nin, ona bilgi vereyim." mi dedin?

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Hayır, hayır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu noktada tutanakları çıkartın. Evet, Özgür Bey, lütfen konuşmayı daha iyi dinleyin o zaman.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu konuda ben, CHP belediyesiyle ilgili haberiniz yoksa ben "CHP Grubunu bilgilendireyim." demeyi kendime zül addederim. Bu noktada nezaket noktasında dikkat çekmeyi, burada kalkıp da böyle karşılamayı da uygun bulmadığımızı ifade ettik. Bizim başka söylediğimiz bir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Belki de 5'inci defa söylüyor bunu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadenizle, şimdi, hemen teyit aldım.

BAŞKAN – Anlaşıldı Özgür Bey.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şöyle anladılarsa, öyle demediğini Vekilimiz de söylüyor: "Maden Belediyesi MHP'nin haberiniz olsun. Yani belediyenin siz de olduğundan haberiniz yok." demeyiz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır. Özgür Bey tutanakları alıp lütfen okuyun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ha, ama "MHP'li Maden Belediyesi de dava açtı, bilgi vereyim." diyorsa bunda ne sakınca var?

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Evet, aynen öyle.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Özgür Bey, tutanağı okuyun, o kısmı kaçırmışsınız, siz tutanağı okuyun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Okuyalım.

GÜRSEL EROL (Elâzığ) – Oku ya, tutanağı oku ya, öyle bir şey yok!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Daha "Kafadan bilgi vereyim." diyor yani. Gürsel Bey, bu yanlış.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tutanağı okuyun. Ayıp o, bunu söylemek ayıptır.

BAŞKAN – İrfan Kaplan Bey, buyurun.

5.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantep ve civar illerdeki fıstık ve zeytin üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep ve civar illerde fıstık ve zeytin üretimi oldukça fazladır. Pandemiden bu yana çiftçilerimiz zaten

büyük sıkıntılar yaşarken bir de benzin, elektrik, su, motorin, tarım ilacı ve gübreye yüzde 100'den fazla zam yapıldı. Yapılan bu zamlara karşılık Hükûmet çiftçilerimize ne yazık ki yeteri kadar destek vermedi. Tarım artık bitme noktasına geldi, çiftçilerimiz perişan durumda. Üretim maliyeti çok yüksekken çiftçilerimize destek yetersiz kalıyor.

Buradan Tarım ve Orman Bakanlığına çağrıda bulunuyorum: Çiftçilerimize elektrik, motorin, tarım ilacı ve gübre desteğini artırmalı, nakit destek yardımı sağlanmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Esin Hanım, buyurun.

6.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, Mustafa Erol'un şهادetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 Mart 1977, emeğin ve ekmeğin, dürüstlüğün ve vatanseverliğin kızıl eller tarafından yok sayıldığı bir gündür. Vatan haini kızıkların İstanbul Adana Öğrenci Yurduna yaptıkları bombalı silahlı saldırıda, işçi olarak çalışıp aynı zamanda üniversite okuyan Mustafa Erol ağabeyimizin sabah ezanları okunurken şehit edildiği gündür. Yağan kara, soğuğa, yürekleri burkan acıya rağmen ülküdaşlarının dağ dağ omuzlarındadır şehidimizin mübarek naaşı. O günü yaşayanların anılarından, rüyalarından ayrılmayan, bizlerinse her baktığımızda yüreğimizi burkan, boğazımızı düğümleyen acının fotoğrafına yansıdığı gündür.

Mustafa Erol ve tüm ülkücüler, onlar bizim çocuklar, Ülkü Ocaklılardır. Bu mübarek ocağa göğüsleriyle ateş, gözleriyle su taşımışlardır yıllarca. Ruhları şad, mekânları cennet olsun.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 1 Mart 1958 tarihinde Kocaeli İzmit'te yaşanan Üsküdar vapur faciasının 64'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 1 Mart 1958 tarihinde Kocaeli İzmit'te yaşanan Üsküdar vapur faciasının 64'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Kocaeli Milletvekili Sayın İlyas Şeker'e aittir.

Buyurun Sayın Şeker. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 1 Mart 1958 Cumartesi günü seçim bölgem Kocaeli'de yaşanan Üsküdar vapuru faciasının 64'üncü yıl dönümü nedeniyle söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1950'li yıllarda Karamürsel ve Gölcük ilçelerimizde lise eğitimi maalesef yoktu. Kara ulaşım vasıtalarının kısıtlı olması, vapur yolculuğunun ekonomik olması nedeniyle Gölcük ve Karamürsel'den İzmit'e, İzmit'ten Gölcük ve Karamürsel'e gidiş gelişlerde vapur yolculuğu tercih ediliyordu. Tam altmış dört yıl önce 1 Mart 1958 Cumartesi günü Kocaeli'de Üsküdar vapuru faciası yaşandı. 1927 yılında Almanya'da inşa edilmiş olan Üsküdar vapuru, daha sonra yapılan tadilatla üst güvertesi daha fazla yolcu taşımaya için ahşap doğramalarla kapatılmış yani vapura kaçak bir kat ilave edilmiş şöyle gözüktüğü gibi. Yapılan bu değişiklikler vapurun rüzgâra karşı direncini de ciddi anlamda azaltmış. 1 Mart 1958 günü İzmit iskelesinden çoğunluğu İzmit, Gölcük, Karamürsel ilçelerimizin ortaokul ve lise öğrencilerinden oluşan, bazı kaynaklara göre 400, bazı kaynaklara göre 500-600 yolcuyla hareket eden Üsküdar vapurunda İzmit Lisesinden 24, İzmit Sanat Okulundan da 50 civarında öğrenci bulunuyordu. Vapur, Derince açıklarına geldiğinde şiddetli fırtınaya yakalanır, çoğu kısmı ahşap olan vapurun kaptan köşkü fırtınadan uçar. Kumandasız kalan vapur yan yatar hatta bazı kaynaklara göre vapurun ikiye bölündüğü de ifade ediliyor. Gölcük'te Donanma Komutanlığına ait deniz üssünden yardımı gelen denizaltı ve savaş gemileri denize dökülen yolcuların ancak küçük bir kısmını kurtarabilir. Kayıplar hakkında net bir bilgi yoktur; bazı kaynaklara göre 200-300, bazı kaynaklara göre 400-500 kişinin öldüğü söylenir. Resmî kayıtlarda ise bu rakam "392 kişi yaşamını yitirdi." şeklinde ifade edilmektedir. Yolcularından yalnız 40 kişi kurtulabilmiş, diğerleri dalgaların arasında maalesef kaybolmuş gitmiş. O faciadan kurtarılan 40 kişiden sadece Ayla Suluöz Hanımefendi hayatta, Gölcük ilçemizde yaşıyor. 16 yaşındaymış, lisede, İzmit Lisesinde okuyormuş. Can yelekleriyle birlikte üç saate yakın denizde kurtarılmayı beklemiş. Donanmadan gelen yardımlarla kurtarılmış Ayla Suluöz Hanımefendi'ye sağlıklı, hayırlı, uzun ömürler diliyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında kaza geliyor demiş. 16 Temmuz 1957 tarihli Bizim Şehir gazetesinde "Muhtemel bir facianın şahidiyiz. İstiap hacmi 600 kişi olan, körfezde çalışan vapurlara 1.000-2.000 kişi dolduruluyor. Maazallah bir facia vukuunda mesul yolculara bilet veren mi, kaptan mı, yoksa Denizcilik Bankası mı? Biz mesul aramıyor, tedbir bekliyoruz." uyarısı iri puntolarla tam sayfa olarak yayınlanmış. Aslında bu kadar insanın ölümünün sorumlusu çıkan fırtına değil, fırtınaya dayanaksız yapılmış gemi ve tedbirsizliktir; tıpkı depremde ölen insanların sorumlusunun depremin değil, depreme dayanıksız yapılmış binalar olduğu gibi.

Değerli milletvekilleri, 1 Mart 1958 İzmit Üsküdar vapur faciası, 16 Eylül 1890'da Japonya sahillerinde batan Ertuğrul gemisinden sonra Türkiye denizcilik tarihinin ve Türkiye cumhuriyet tarihinin en ölümcül ve bilançosu en ağır sivil deniz kazasıdır. Cumhuriyet tarihinin en büyük deniz kazalarından biri olan bu korkunç, Üsküdar vapuru faciasında yaşamlarını yitirenlere bir kez daha Allah'tan rahmet diliyorum, saygıyla anıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Devamla) – Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İLYAS ŞEKER (Devamla) - 1 Mart hem Türkiye denizcilik tarihi hem de Kocaeli açısından hüznle hatırlayacağımız bir tarihtir. Bu acıları Rabb'im milletimize bir daha yaşatmasın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Sayın Çelebi...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Ukrayna-Rusya savaşında Türkiye'nin tarafsız politika gütmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ukrayna-Rusya savaşında Türkiye barış lehinde tarafsız politika gütmelidir, Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne ve bağımsızlığına vurgu yapılmalıdır. NATO-Rusya rekabetinde doğrudan herhangi bir tarafa düşmanca tutum Türkiye'nin çıkarlarına uygun değildir, millî çıkarları gözetken mütekabiliyetle devam edilmelidir. Türkiye, tehdit değerlendirmesini doğru yapmalı ve ona göre güvenlik stratejisi belirlemelidir. Türkiye, krizi boğazlardan uzak tutmaya gayret etmelidir, Montrö'nün objektif hükümlerini aynen uygulamalı, inisiyatif bırakan hükümlerinde dikkatli olmalıdır. Türkiye'nin Rusya'nın Avrupa Konseyinde temsil haklarının askıya alınmasında çekimser kalması doğrudur. Rusya'ya karşı yaptırımlarda alınacak tavır önemlidir; soğukkanlı, ölçülü yaptırımlara dâhil olunabilir. Güvenliğimize ve ekonomimize en az hasar hesabıyla hareket edilmelidir.

"Atatürk'ün izinde bağımsız Türkiye!" diyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu...

8.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, esnafın yaşadığı mağduriyete ve Geçit esnafının iş yapamaz hâle geldiğine ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Teşekkür ederim.

Esnaf, tek adam rejiminin getirdiği güvensizlik ve istikrarsızlıktan sonra derinleşen ekonomik krizin üstüne bir de pandemi eklenince mağduriyet üstüne mağduriyet yaşadı. Son olarak, 20 Aralıkta vurgun yapmak için döviz köpürtenler yüzünden artan döviz, enflasyon, elektrik faturaları girdabında ayakta kalmaya çalışırken kepenk kapatma noktasına geldi. Bu da yetmezmiş gibi Bursa'da Geçit esnafına ve duraklama yaparak alışveriş yapan müşterilerine uyarı bile yapılmadan trafik cezaları kesiliyor. Geçit esnafı iş yapamaz hâle getiriliyor. Hafif raylı sistem çalışması başlayacak, mağduriyetlerinin nasıl giderileceği konusunda esnaf bilgilendirilmiyor. Geçit esnafı "Sesimizi duymuyorlar ama biz sandıkta sesimizi duyuracağız." diyor.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

9.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Optisyenlik Hakkında Kanun'a ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Halk sağlığının önemli bir paydaşı olan optisyenlerin hak ve hukukunu düzenleyen Optisyenlik Hakkında Kanun'un bazı maddeleri Anayasa Mahkemesinin 29/4/2021 tarihli Kararı'yla iptal edilmiştir. Bu kararla beraber, bazı yurt dışı ortaklı optisyen zincirlerinin Mecliste ve kamuoyunda lobi faaliyetleriyle sayıları 9 bine varan diğer optisyenleri baypas etmeye çalıştıkları, kendi şirket menfaatlerini önceleyen ve toplumun göz sağlığını geri plana atarak tekel oluşturacak çalışmalar yaptığı gözlemlenmiştir. Resmî Gazete'de yayınlandığı tarih itibarıyla 22 Mart 2022'de yürürlüğe girecek olan iptal kararından önce Meclisin, Anayasa'ya uygun yasal düzenlemeleri yapıp -Optisyenlik Hakkında Kanun- toplum sağlığını önceleyen, optisyenlerin hak ve hukukunu koruyan düzenlemeler yapması gerekmektedir.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

10.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Mustafa Erol'un şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1 Mart 1977'de vatan hainlerinin bombalı saldırısı sonucu şehadet şerbeti içen, mücadelesiyle hareketimizin hafızasında derin izler bırakan, battaniyeye sarılı naaşı ve karlar altındaki cenaze merasimiyle akillara kazınan ülkücü şehidimiz Mustafa Erol ağabeyimizi ve tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyorum; davaları devamız, kavgaları kavgamız, emanetleri namusumuzdur.

"Kurudu gözde pınarlar, canım içre canım gitti

Devrildi iri çınarlar, nice gül fidanım gitti

Bölünmesin diye millet, baki kalsın diye devlet

Dağlar gibi kemikle et, seller gibi kanım gitti

Bu bir nesildir sürekli, gözü pek çatal yürekli

Zor günlerimde gerekli, tuğ gibi beş binim gitti

Sakarya, esti yiğitler, bağı kan süslü yiğitler

Süphan göğüslü yiğitler, gittiyse benim gitti"

BAŞKAN – Sayın Önal...

11.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Tip 1 diyabet hastası çocuklar için sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının SGK kapsamına alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde son zamanlarda Tip 1 diyabet hastalığında önemli bir artış görülmektedir. Hastalıkla beraber gerek çocuklarımız ve gerekse de aileleri oldukça zor günler geçirmektedirler. Çocuklarımızda yetişkinlerde olduğu gibi tek dozlu insülin yapılmamakta ve minik elleri her gün zorunlu olarak ölçüm yapılmak amaçlı en az dört beş kez delinmek durumunda kalmaktadır. Hâlbuki sensörlü glikoz ölçüm cihazıyla bu çile önemli ölçüde azalmakta ve çocuklarımız rahat ve daha konforlu bir yaşam sürdürebilmektedirler ancak, ne yazık ki, her ailenin bu cihazları alabilecek ekonomik durumu yoktur. Bu sebeple iktidarınızın bir an önce dar gelirli ailelerimizin çocukları için cihazı SGK kapsamına alması çok ama çok önemlidir, zira binlerce çocuğumuz bu müjdeli haberi büyük bir ümitte beklemektedirler. Lütfen gecikmeden bu eziyetten yavrularımızı kurtaralım, diyabetli çocuklarımızı da sahip çıkalım.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

12.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, solunum cihazı kullanan vatandaşların elektrik faturalarında düzenleme yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türkiye'de 4 milyon solunum hastasının en az 600 bini evde cihazlara bağlı olarak yaşamaktadır. Kronik solunum yetmezliği olan yüz binlerce KOAH hastamız, kalp yetmezliği, astım ve akciğer kanseri hastalarımız oksijen tedavisi için elektrikle çalışan solunum cihazı kullanmaktadır. Bu cihazlar her gün en az on altı saat kullanılmaktadır, hatta bazı hastalar yirmi dört saat kullanmak zorundadır. Yapılan araştırmalarda yalnızca bu cihazların aylık 144 ile 230 kilovatsaate kadar elektrik tükettiği tespit edilmiştir. Ağır hastalıklarıyla boğuşan bu hastalarımızın çalışmadıkları için gelirleri de kısıtlıdır ve zaten çok sıkıntılıdır, bu sıkıntılara bir sıkıntı da yüksek elektrik faturalarıyla eklenmemelidir.

Tüm bunlar göz önüne alındığında, solunum cihazı kullanan vatandaşlarımızın elektrik faturalarının tedavi için harcanan kısmının faturalardan muaf tutulması için ivedilikle bir düzenleme yapılmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

13.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Türk Eğitim Derneği tarafından açıklanan 2021 Eğitim Değerlendirme Raporu'na ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Türk Eğitim Derneği tarafından 2021 Eğitim Değerlendirme Raporu açıklandı. Rapora göre 2020-2021 eğitim öğretim yılında tam 676 bin çocuk eğitim sistemi dışında kaldı. Yani 6-17 yaş arası 676 bin çocuk okula gidemedi. Yine Eğitim Reformu Girişiminin yaptığı başka bir araştırmaya göre sadece 2020-2021 öğretim yılının birinci ara döneminde 155.930 öğrenci okula gitmeyi bıraktı. Bu çocuklar okula gitmek istemedikleri için değil, ekonomik olarak ailelerinin güçleri yetmediği için eğitim sisteminin dışında kalıyorlar. Birçoğu fabrikalarda ucuz işçi olarak çalışmak zorunda kalırken birçoğu da küçük yaşlarda güvencesiz çalışma hayatının çarkları arasında ezilmeye başlıyor. Yoksulluk nedeniyle okulu bırakıp çalışmak zorunda kalan yüz binlerce çocuğumuzun geleceği ve hayallerini karartan saray iktidarı bu acı tablonun tek sorumlusudur.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

14.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, İŞKUR TYP kapsamında istihdam edilen okul güvenlik görevlilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

İŞKUR TYP kapsamında asgari ücretle sosyal haklardan mahrum ve güvencesiz şekilde istihdam edilen okul güvenlik görevlileri, en fazla yirmi dört ay çalışabilmektedirler. Bu sınırlama nedeniyle her eğitim öğretim döneminde sekizer ay olmak üzere en fazla 3 eğitim öğretim yılı çalışabilmektedirler. Sene boyunca okul ile fiziki çevresine dair bilgi ve deneyimleri oluşan, riskleri öğrenen, öğrenci ve velilerle diyalog kuran okul güvenlik görevlileri istihdam sürecini her yıl yeniden yaşamakta ve üçüncü yılın sonunda ise işlerine son verilmektedir. Daha önce Hükümet çevrelerince defalarca sorunun çözümü noktasında adım atılacağı açıklansa da geldiğimiz süreçte ne yazık ki bu konuda henüz bir yol alınmamıştır. Sayıları 30 bini aşmış durumda olan ve gelecekleri konusundaki belirsizliğin bir an önce giderilmesini isteyen okul güvenlik görevlilerimiz ve aileleri sorunun çözümünü ivedilikle beklemektedirler.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

15.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 28 Şubat darbesinin 25'inci yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçen 28 Şubat darbesinin 25'inci yıl dönümüydü. Her ne kadar "postmodern" denilse de 28 Şubat milletin kendisine, değerlerine ve inançlarına karşı yapılan açık bir darbedir. 28 Şubatta temel hak ve özgürlükler askıya alındı; "irticayla mücadele" adı altında dindar vatandaşlarımıza yönelik her türlü baskı, zulüm ve ayrımcılık devlet politikası hâline getirildi. Aziz milletimizin hafızasında silinmez izler bırakan o kara günleri asla unutmadık, unutmayacağız.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğindeki AK PARTİ iktidarı darbelerin hukuksuz uygulamalarına son vermiş, açılan yaralar birer birer sarılmıştır. AK PARTİ'nin her türlü vesayet odaklarıyla mücadelesi sonuç vermiş, tarihimizde ilk kez darbeler hukuk önünde hesap vererek mahkûm olmuşlardır diyor; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

16.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, 1-7 Mart Deprem Haftası'na ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

1-7 Mart Deprem Haftası vesilesiyle deprem gerçeğine tekrar dikkat çekmek istiyorum. Depremler ve doğal afetler dünyamızın kaçınılmaz bir gerçeğidir. Ülkemiz, dünyanın en etkin deprem kuşaklarının üzerinde yer almaktadır. Her birimiz devletimizin, Kızılayın ve AFAD'ın alacağı önlemleri takip etmeli ve her daim tedbirli olmalıyız. Hiçbir depremi unutmadık, hepsinin acılarını kalbimizde taşıyoruz. Depremlerden dolayı yakınlarını ve evlerini kaybedenlere bir kez daha geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

17.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'dan tuhafiyeci bir esnafın iktidara yazdığı mektubuna ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Muğla'dan tuhafiyeci bir esnaftan iktidara mektup var: "Her ay elektrik ve akaryakıtı gelen zamlarla, satmakta olduğumuz çamaşırları üç ay önce 10 liradan satıyorduk, şimdi 25 liraya yükseldi. İnanın, 3 liraya sattığımız çorabı müşteriye '10 lira' demeye ben utanır oldum. Geçen gün bir müşteri alacağı ürünün fiyatını pahalı bulunca 'Sen, zam konusunda iktidarı geçtin.' dedi.

Kırsal mahallelerde halk yün alır, torunlarına ve çocuklarına çorap, kazak örerdi. Bir top yün 10 liradan 22 liraya yükseldi. İnanın, bu fiyatlara toptancıdan ben alamaz oldum, müşteri zaten alamıyor. İnsanlar artık giyiminden ve boğazından fedakârlık ederek yaşamaya çalışıyor. Bu fiyatlara satış yapamadığımız gibi kira ve elektrik faturalarımızı ödeyemez olduk. Toptancıdan aldığımız ürünlere günlük olarak zam geliyor. Küçük işletmeler olarak finansman gücümüzü çekiyoruz. Sesimizi duyun, zamları durdurun."

BAŞKAN – Sayın Ataş...

18.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Erciyes Üniversitesindeki işçilerin mağduriyetine ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

696 sayılı KHK'yle Erciyes Üniversitesinde kadroya geçen işçilerin bir kısmı hâlâ toplu iş sözleşmeleri çerçeve protokolüne alınmadı. Bu durumu üç ay önce bütçe görüşmeleri sırasında gündeme getirdik. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı konuyla ilgili "İşveren kabul etmiyormuş, kabul etmek mecburiyetinde, emekçilerimizin kazandığı hakkı hiç kimse gasbedemez." diyerek sorunun çözüleceğini söyledi. Üzerinden üç ay geçti ama sorun bir türlü çözülmedi. Gecisini gündüzüne katarak çalışan bu işçi kardeşlerimizin ciddi bir hak kaybı vardır.

Buradan bir daha söylüyoruz, sorun çözülmediği sürece de söylemeye ve konunun takipçisi olmaya devam edeceğiz: Bu işçilerimizin mağduriyetleri bir an önce giderilmeli, geçmişe dönük hak kayıpları da verilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

19.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılmak istenmesine ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Semra Güzel Vekilimiz halkın iradesidir, kadınların iradesidir. Dokunulmazlığının kaldırılması komplosu kadın kazanımlarımıza, Kürt kadınlarının özgürlük mücadelesine yönelik saldırının bir parçasıdır, Kürt sorununda savaş politikalarının devamıdır, demokratik siyaset alanına yönelik darbenin kendisidir. Fezlekeye konu edilen soruşturmanın hukuksal olmadığını, sürecin bir kumpas olduğunu çok iyi biliyoruz. Partimizle, kadına özgürlük mücadelemizle baş edemeyenler talimatlı yargı yoluyla, fezlekeleriyle sesimizi kesmeye çalışsa da başaramayacaksınız. Bundan önceki kayyum darbeleriniz, gözaltı, tutuklama hamleleriniz nasıl mücadelemizi geriletemediyse bu da geriletemeyecek. Semra Güzel, onurumuzdur, halkın vekilidir; "..."^(x)

BAŞKAN – Sayın Bankoğlu...

20.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Ukrayna'da devam eden Rus saldırısını kınadıklarına ilişkin açıklaması

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Bugüne kadar Cumhuriyet Halk Partisi olarak savaşa karşı tutumumuzu Ukrayna'da devam eden Rus saldırısı karşısında da sürdürdüğümüzü ve kınadığımızı belirterek sözlerimize başlamak istiyorum. Ulusun can

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

güvenliği tehdit altında olmadıkça her tür savaş cinayettir çünkü. Savaşın ardından geriye kalan gözyaşı ve acıdır. Savaşın nerede olduğunun hiçbir farkı yoktur. Bu yüzden, coğrafyasına bakılmaksızın savaşa karşı tavır alınması gerektiğini, açtığı yaraları sararken ırk ve milliyet ayrımı yapmaksızın aynı samimiyetin, aynı hassasiyetin gösterilmesi gerektiğini de belirtmek isterim.

Meclisin en genç üyelerinden biri olarak barış konusunda gençlerin istikrarlı arzusunun da altını çizmek istiyorum. Dün olduğu gibi bugün de bu Meclisin gençlere yaşanabilir bir gelecek bırakabilmesi için barıştan yana olan tavrını korumasını ümit ediyorum. Gençler adına bir kez daha haykırıyorum: Savaşa hayır! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Başevirgen...

21.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, zeytinlik alanların madencilik faaliyetlerine açılmasına ilişkin açıklaması

BEKİR BAŞEVİRGEN (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İktidarın toprağa ve ağaca olan husumeti maalesef bitmek bilmiyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının Maden Yönetmeliği'nde yaptığı değişiklik zeytinlik alanlar madencilik faaliyetlerine açıldı. Buna göre, elektrik üretiminde kullanılan maden sahası zeytinlik alan içinde kalırsa sahada madencilik faaliyeti yürütülebilecek. Mevcut zeytin üretimini artırması gereken, en azından korumakla mükellef olan iktidar zeytinliklerimizin yok edilmesine onay verdi. Bu yönetmelik, toprak kanununa, zeytin koruma yasasına ve Anayasa'ya aykırıdır. Bu nedenle, yapılan yönetmelik değişikliği derhâl geri çekilmelidir. Bizleri Suriye'den gelen kaçak zeytinyağına muhtaç edenler şimdi de zeytinliklerimizi talan ediyor. Bilinsin ki tek bir zeytin ağacını bile rant ve talana kurban ettirmeyeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz...

22.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin ili Toroslar ilçesine bağlı Arslanköy'ün düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Bugün, Kurtuluş Savaşı'nda, düşman işgali altındaki Mersin'imizde Kuvayımilliye mücadelesinin başladığı yer olarak tarihe geçen Toroslar ilçemizdeki Arslanköy'ün düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü. Toroslar gibi dimdik duruşuyla yiğit olmayana geçit vermeyen Arslanköylü hemşehrilerimiz, o zorlu günlerde bayrağımız ve toprağımız uğruna canlarını siper etmiş, Toroslarda Türk Bayrağı'ndan başka bir bayrağın dalgalanmasına izin vermemişlerdir. Kahramanca savaşılarca destan yazan Arslanköylü kahramanlarımız Mersin'imizin kaderini değiştirmişlerdir. Bu muhteşem zafer, Gazi Meclisimiz tarafından da takdire şayan görülmüş, Efrenci olan köyümüzün adı bizzat Atatürk'ün teklifiyle Arslanköy olarak değiştirilmiştir.

Yüz iki yıl önce vatan ve hürriyet destanı yazan Kuvayımilliyecilerin torunları olarak, Arslanköy'ümüzün düşman işgalinden kurtuluşunu kutluyor, Arslanköylü kahramanlarımızı ve tüm şehitlerimizi saygı ve rahmetle anıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

23.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, ARFF memurlarının özlük haklarına ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, havalimanı kurtarma ve yangınla mücadele (ARFF) memuru pozisyonunda istihdam edilen sözleşmeli personelden, öğrenim durumu itibarıyla tekniker unvanını haiz olan, ilgili ön lisans programlarından mezun olanların tekniker pozisyonuna atanmalarına imkân sağlamak üzere, ilgili mevzuat uyarınca unvan değişikliği sınavı yapılması talebini ve yine, ARFF memuru pozisyonunda istihdam edilen sözleşmeli personelden, ilgili ön lisans programları mezunu olanlar için, öncelikle yeterli sayıda tekniker kadrosu ihdasının sağlanması, bunun mümkün olmaması hâlinde ise çalışmakta olan personelin teknik hizmetler sınıfıyla aynı özlük haklarına sahip olması için gerekli çalışmaların ve düzenlemelerin yapılması taleplerini ilgililere duyururum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç Koçyiğit...

Gülüstan Hanım, Sayın Milletvekili...

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Komisyon toplantısına gitmişti, o nedenle yok.

BAŞKAN – Pekî.

Sayın Taşdemir...

24.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılmak istenmesine ilişkin açıklaması

DİRAYET DILAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

2 Mart 1994'te DEP milletvekillerinin dokunulmazlığı kaldırıldı, ardından DEP milletvekilleri tutuklandı. Aradan yirmi sekiz yıl geçti ama bir kez daha tarih tekerrür ettirilerek Kürtlerin, kadınların ve halkların iradesi gasbedilmek isteniyor. Partimize yönelik saldırı konseptinin bir parçası olarak algı operasyonları ve örgütlü linçle Semra Vekilimiz hedef hâline getirildi ve bu lincin bir sonucu olarak dokunulmazlığı kaldırılmak isteniyor. Şu unutulmasın ki 1994'te halkın iradesine darbe yapıldı, 2006'da bu darbe tekrarlandı, şimdi, yine darbeyle sonuç alınmak isteniyor. Dün sonuç alınmadığı gibi bugün de sonuç alınamayacak. Leyla Zana'dan Semra Güzel'e, demokrasi mücadelemiz büyüyerek bugünlere taşındı. Semra Güzel halkın vekilidir, dokunulmazlığının kaldırılması hukuksuzdur.

BAŞKAN – Evet, Sayın Göker...

25.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'daki demir yolu yatırımlarının belirsizliğine ilişkin açıklaması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkanım, Burdur'da demir yolu yatırımları belirsizliğini korumaya devam etmektedir. Burdur'dan da geçtiği varsayılan yüksek hızlı tren projesinin hangi aşamada olduğunu kimse maalesef bilmemekte. 2022 Yılı Burdur Yatırım Programı'na bakıldığında yüksek hızlı tren projesiyle ilgili hiçbir şey yok. Buradan sormak istiyorum: Eskişehir, Kütahya, Afyonkarahisar, Isparta, Burdur, Bucak, Antalya yüksek hızlı tren projesiyle ilgili çalışmalar ne aşamadadır? Söz konusu proje, Burdur merkezinden geçecek midir? Âdeta yılan hikâyesine dönen yüksek hızlı tren projesini faaliyete geçirmek için neyi, neden beklemektesiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi, söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Sayın Bülbül...

26.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Eren Kış-25 Operasyonu'nda şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Mürsel Sunal'a Allah'tan rahmet dilediğine, 1 Mart 1958 tarihinde Kocaeli İzmit'te yaşanan Üsküdar vapur faciasının yıl dönümüne, ülkücü şehit Mustafa Erol'un şehadetinin seneidevriyesine, Hocalı katliamına, Bosna Hersek'in 30'uncu bağımsızlık yıl dönümüne, 27 Şubat 2020 tarihinde İdlib'de şehit düşen Mehmetçikleri rahmet ve minnetle andığına, Ukrayna-Rusya savaş sürecinde yaşanan enformatik kirliliğe, İstiklal Marşı'nın ilk kez Türkiye Büyük Millet Meclisinde okunuşunun yıl dönümüne ve Muhasebeciler Günü'ne ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hakkâri ilçesi Çukurca kırsalında yürütülen Eren Kış-25 Operasyonu'nda şehit düşen Jandarma Uzman Çavuş Mürsel Sunal'a Allah'tan rahmet, ailesine ve Türk milletine sabır ve başsağlığı diliyoruz.

Sayın Başkan, 1 Mart 1958'de İzmit Körfezi'nde çoğunluğu öğrencilerden oluşan 600'e yakın yolcusuyla batmış olan

Üsküdar vapurunda 392 canımızı kaybetmiş bulunmaktayız. Cumhuriyet tarihinin en büyük deniz facialarından biri olan bu vakada hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet diliyor, bir daha bu şekilde faciaların yaşanmamasını diliyorum.

Sayın Başkan, 1 Mart 1977 tarihinde karlı bir günde ülküdaşlarımızın omzunda ebedî âleme uğurlanan ülkücü şehit Mustafa Erol'u da şehadetinin seneidevriyesinde rahmet ve minnetle anıyoruz.

25-26 Şubat 1992 tarihinde Hocalı'da 83 çocuk, 106 kadın ve 70'ten fazla yaşlı olmak üzere 613 Azerbaycan Türkü kardeşimiz Rus destekli Ermeni ordusu tarafından katledilmiştir. Şehadetlerinin 30'uncu yıl dönümünde soydaşlarımızı, kardeşlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, insanlık tarihine kara bir leke olarak geçen bu vahşeti lanetlediğimizi bir defa daha dile getiriyorum.

Sayın Başkan, eski Yugoslavya'dan ayrılarak 29 Şubat-1 Mart 1992 tarihlerinde yapılan referandumla bağımsızlığını kazanan Bosna Hersek'te 1 Mart Bağımsızlık Günü olarak kutlanmaktadır. Kardeş ülke Bosna Hersek'in 30'uncu bağımsızlık yıl dönümünü kutluyor, başta Bilge Kral Aliya İzzetbegović olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, 27 Şubat 2020 tarihinde İdlib'de gözlem noktamızın vurulması sonucu 34 kahraman Mehmetçik'imiz şehit düşmüş, 32 askerimiz de yaralanmıştır. İdlib'de yaşanan bu vahim olayın hemen akabinde, Suriye rejiminin İdlib'deki masum sivillere yönelik artan saldırıları nedeniyle hem yeni bir göç dalgasının önüne geçilmesi hem de bölge istikrarının sağlanması ve sınır güvenliğimizin tesis ve temin edilmesi amacıyla Bahar Kalkanı Harekâtı başlatılmış ve bölgede Türk askerinin varlığıyla insanlık dramının önüne geçilmiş, 5 Mart 2020 tarihinde de harekât başarıyla tamamlanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bu vesileyle, şehadetlerinin seneidevriyesinde aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyor, gazilerimizin sağlıklı ve uzun ömürler yaşamasını diliyoruz.

Sayın Başkan, Türkiye'nin uzun bir süredir tarafları masaya davet ve itidale çağırma gayretlerine rağmen birçok ülkenin Ukrayna-Rusya arasında yaşanan gerilimi tırmandırması, süreci ne yazık ki bir savaş hâline dönüştürmüştür. Her şeye rağmen Ukrayna ve Rusya arasında kalıcı bir ateşkes sağlanması için yoğun bir diplomasi içinde olan devletimiz, uluslararası anlaşmaların ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin gerekliliğini yerine getireceğini ilan etmiştir. Yaşanan bu süreçte birtakım enformatik kirliliklerin oluştuğu görülmekle beraber, bazı kişi ve kurumların provokatif açıklamalarına da şahit olmaktayız. Bazı haber sitelerinin manipülatif faaliyetlerde bulunduğu gözden kaçmamaktadır. BBC News haber kanalının sosyal medya hesabında İstanbul Boğazi'nden geçen bir savaş gemisi fotoğrafını yayınlaması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bitiriyorum.

...ve yine, Amerikan CBC haber kanalının bir haritada Türk toprağını Yunanistan'ın sözde bir parçası olarak göstermesi dikkatlerden kaçmamıştır. Bu tarz manipülatif ve provokatif hadiseleri şiddetle kınıyor; Karadeniz'de yaşanan savaşın, savaş ikliminin, saldırıların bir an evvel sona ermesini temenni ediyor; özellikle, devletimizin bu hassas süreçteki yapıcı ve sorumlu tavrını bir defa daha takdir ettiğimizi ve desteklediğimizi ifade ediyoruz.

Sayın Başkan, Mehmet Akif Ersoy'un kaleme aldığı "Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak/Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak." mısralarıyla başlayan İstiklal Marşı'mız ilk kez 1 Mart 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde merhum Hamdullah Suphi Tanrıöver tarafından okunmuş ve İstiklal Marşı'mız Türk milletiyle buluşmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu vesileyle, "Allah bu millete bir daha İstiklal Marşı yazdırmazın." niyazına "Âmin" diyerek istiklal şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u rahmet ve minnetle anıyoruz.

Son olarak, özellikle vergi daireleri ve mükellefler arasında bir köprü vazifesi üstlenerek ülkemiz ekonomisinin gelişmesine büyük katkılar sağlayan muhasebecilerin Muhasebeciler Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, "postmodern darbe" olarak adlandırılan 28 Şubatın yıl dönümüne ve Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması meselesine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dün 28 Şubatı. Evet, "postmodern darbe" olarak adlandırılan 28 Şubatın -yıl dönümünden bir gün geçti- üzerinden tam yirmi beş yıl geçti; peki, ne değişti diye sormak istiyoruz. 28 Şubatı lanetleyenler, buradan mağduriyet devşirenler, 28 Şubatçıların fikrine zikrine ortak olup bu süreci devam ettirmekle yetinmedi, ülkeyi 28 Şubata rahmet okutacak bir noktaya getirdi. "Askerî ve bürokratik vesayet" denildi, "yasama, yürütme, yargı erklerinin tekelleşmesi" denildi, yıllarca bunun mağduriyet politikası yapıldı, gözyaşları döküldü, bayraklar açıldı, rabialar yapıldı fakat bugün, herkesin gördüğü üzere, tüm bu sahte gözyaşları, açılan bayraklar büyük yalanlarını örtmek için kullanıldı, kullanılmaya da devam ediliyor. Askerî ve sivil bürokrasi tamamen devralındı; yasama, yürütme ve yargı tek bir kişinin tekeline geçti ve tüm bu güçler, muhalefeti sindirmek için tek tek birer araç olarak kullanıldı. Postmodern darbelerden AKP tarzı siyasi darbelere geçiş dönemi yaşandı ve siyasete darbe üzerine darbe yapıldı. Siyaseti, ekonomiyi çökerten, toplumu bir arada tutan bütün dinamiklere savaş açan AKP-MHP ittifakına "hayır" diyen herkes düşmanlaştırıldı, kriminalize edildi. Kürt halkının, kadınların, bu ülkede demokrasi ve adaletten yana olan demokratik kamuoyunun temsilcisi olan partimize dönük, ancak askerî darbe dönemlerinde yaşanan akılalmaz baskılar geliştirildi. Apaçık ve devletin tüm olanakları kullanılarak kristal bir Kürt düşmanlığı politikası yürütüldü ve bu düşmanlık gün geçtikçe derinleştirildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürtlerin yüz yılı bulan talepleri, hakları, iradeleri bir kez daha askerî ve bürokratik güç kullanarak bastırılmaya çalışılıyor. Resmî söylemde Kürtler bir kez daha asli yurttaştan sözde vatandaş konumuna düşürüldü. Bu Kürt düşmanlığı politikası ülke sınırlarını aşip neredeyse dünyanın herhangi bir yerinde nefes alan her bir Kürt'ü hedefledi. İşte, bugün Mecliste görüşülecek olan Semra Güzel Vekilimizin dokunulmazlığının kaldırılması meselesi tam da bu politikaların bir parçasıdır. Mesele ne bir fotoğraf ne bir vekil ne de bir suç meselesidir. Mesele Kürt düşmanlığı, Kürtlerin siyasi iradesini her fırsatta çiğneme, gasbetme meselesidir. İşte, bu kumpas, bu iradeyle hazırlanmış ve önümüze gelmiştir. Mesele ne Semra Güzel ne Gultan Kışanak ne Selahattin Demirtaş ne İdris Baluken ne Sebahat Tuncel meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Mesele Kürtlerin, kadınların taleplerini savunan siyasi iradeye saldıran Kürt ve kadın düşmanı politika meselesidir. İşte, bugün, yine, bir kez daha bu Meclis çatısı, Kürt düşmanlığının, hukuksuzluğunun, siyaseten baş edemediğini güç kullanarak bastırmaya çalışmanın mekânı hâline getirilmeye çalışılıyor. Bu, Kürt halkının, kadınların ve demokrasiden yana olan demokratik kamuoyunun iradesine ne ilk ne de son darbedir. AKP-MHP iktidarının kendi iktidarını devam ettirmek için hem bize hem de diğer muhalefet partilerine dönük saldırılarına devam edeceğini biliyoruz. Fakat Meclisin, halk iradesinin tecelli ettiği bu mekânın artık bu siyasi darbelerin bir durağı, noteri olmaya son verme zamanı gelmedi mi gerçekten? DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırıldığı 1994 yılından bu yana sürekli Kürtleri, kadınları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - ...demokrasiden yana tutum alanları Meclis ve siyaset dışına atma politikaları yetmedi mi? İktidarın maskesi düştü; Kürt düşmanı, kadın düşmanı, toplum düşmanı, demokrasi ve adalet düşmanı zihniyeti apaçık ortadayken ve bu muhalefet partileri en sert şekilde eleştirilirken, bugün gelecek fevlekeye el kaldırırken bir kez daha bu suçların, hukuksuzlukların bir parçası ve Meclis tarihine sürülecek bir kara lekenin bir daha ortağı olacağınızı biliyor musunuz diye sormak istiyorum. Bu oylama sonucunda ortaya çıkacak sonuç sadece bir vekilimizin daha dokunulmazlığının kaldırılması ve kendisine oy veren yüz binlerce seçmenin irade gasbı olmayacaktır; aynı zamanda, Meclisin, burada muhalif demokrat olduğunu, bu coğrafyanın en ağır sorunlarından biri olan Kürt sorununu kabul ettiğini söyleyen, ifade özgürlüğünü ve kürsü dokunulmazlığını savunduğunu iddia eden her bir vekilin, grubun ve partinin, iktidarın düşmanlaştırıcı, irade gasbeden despotik politikalarına onay veya ret olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tamamlayacağım Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Her bir onay, kırıntısı bile kalmayan demokrasinin köküne kibrit suyu dökmek ve çözümsüzlükte ısrar etmek olacaktır.

Sayın Başkan, elimde 94 yılında Hasan Mezarıcı'nın dokunulmazlığının kaldırılmasına ilişkin Sayın Erdal İnönü'nün bir şerhi var, izninizle okumak istiyorum: "İstanbul Milletvekili Hasan Mezarıcı'nın birçok konuşması, başta Büyük Atatürk olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranların temel fikirlerine ve amaçlarına karşı bir anlayış içinde olduğunu gösteriyor. Böyle bir anlayış benim siyasal görüşlerime taban tabana zıttır."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "İnaniyorum ki toplumumuzun büyük çoğunluğunun sağlıklı değerlendirmesiyle de gelişmektedir ancak bu fikirlerin yanlışlığını göstermek, milletvekilinin dokunulmazlığını kaldırmakla olmaz. Atatürk ve arkadaşlarının Türkiye'de gerçekleştirdikleri devrimlerin açtığı yolda yürüyen kuşakların yılmayan çabaları, bugün ülkemizde bütün kurum ve kurallarıyla işleyen bir çağdaş demokrasiyi hayata geçirmektedir. Böyle bir demokrasinin temel niteliklerinden biri olan düşünce özgürlüğü, tamamen karşısında olduğumuz fikirlerin bile söylenmesine izin vermekle kendini gösterir. Bu nedenle, İstanbul Milletvekili Hasan Mezarıcı'nın dile getirdiği ters fikirler yüzünden dokunulmazlığının kaldırılmasına 'karşı oy' verdim."

Evet, o günün Sosyal Demokrat Partisinden bugün grup kararı açıklayan Muhalefet Partisine; nereden nereye geldik. Bu Meclis bugün çok önemli bir sınav...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu Parlamento, bugün, bir vekilinin, burada çok çalışan, her gün kürsü kullanan, Sağlık Komisyonu üyesi olan bir vekilinin dokunulmazlık dosyasını görüşecek ve birbirleriyle kıyasıya mücadele ettiğini söyleyen partiler, işte, burada bir payda belirlediler ve her grup bu dokunulmazlığa karşı, kaldırılması için "evet" oyu vereceğini söyledi. Bu, tarihsel bir sorumluluktur. Biz bütün milletvekillerine ayrı ayrı şunu söylüyoruz: Savunmada kumpas baştan sona anlatılacak. Bu kumpasa ve bu tarihsel suça ortak olmayın diyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

28.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

HDP Grup Başkan Vekili, konuşmasında eleştiri sınırlarını da çok net bir şekilde aştığını düşündüğümüz, âdeta tahkir edici ve gerçek dışı birtakım ithamlarla -AK PARTİ ve MHP- Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisinin birlikteliğini, Cumhuriyet'i itham etmiştir. Bunlara çok...

Dokunulmazlık meselesi, tabii, bizim şu an teferruatıyla gireceğimiz bir mesele değil; önümüzde bir süreç var, bir oylama süreci var. Kaldı ki Komisyon süreçlerinde de bu meseleler enine boyuna uzun sürelerle tartışılmıştır, her parti kendi siyasi anlayışını ortaya koymuştur, biz de bu noktada değerlendirmelerimizi yapmıştık. Fakat şurası kesin ki terör, insanlığa karşı işlenen en büyük günahlardan, suçlardan bir tanesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terörün temel hedefi de sadece şiddet değildir, terörün kullandığı şiddet sadece bir vasıta; terörün bir siyasi düşüncesi, kavuşmak istediği bir hedefi vardır. Bu kirli hedef doğrultusunda şiddeti dönem dönem hiçbir ayırım gözetmeksizin acımasızca kullanmaktadır. Bu noktada, demokrasiyi ve hukuku terörün bizzat hedef aldığını söylememiz herhâlde yanlış olmayacaktır. Bu, dünyanın her yerinde kabul görmüş olan bir düşüncedir ve terör örgütlerine karşı olmak, terör örgütlerine karşı tavır takınmak siyasetin demokratik anlamda en önemli vazifesidir, siyaset kurumlarının en önemli vazifesidir. Biz bu noktada, bunun, şu an yaşanan süreçlerin veyahut da Milliyetçi Hareket Partisinin teröre karşı net ve tavizsiz tutumunun bir etnik yapıya veyahut da bir mezhebe yönelik bir tavırmış gibi gösterilmesini son derece provokatif büyük bir hata olarak değerlendirmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Biz bu mücadelede, terörle mücadelede 85 milyon Türk milletiyle birlikte hareket etme arzusu içerisinde olan bir yapıyız ve bu mücadeleyi de Kürt kökenli kardeşlerimizle birlikte teröre karşı bir duruşla göstermekteyiz, bütün dünyaya göstermekteyiz. Bu noktada "Kürt düşmanlığı" ifadelerini özellikle reddettiğimi altını çizerek ifade ediyorum, saygılar sunuyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tek kavram söyleyeceğim; hatip konuşmasında provokasyon yapmakla...

BAŞKAN – Yerinizden...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürsüden de olabilir.

BAŞKAN – Yerinizden...

Buyurun.

29.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Benim herhangi bir provokasyon yapmak gibi bir tutumumun olmayacağını Sayın Bülbul gayet iyi bilir aslında, biz mevkidaş olarak çalışıyoruz. Burada biz siyasal olarak kendi görüşlerimizi ve tutumumuzu ifade ediyoruz. Dedğim gibi, savunma çok uzun yapılacağı için orada bütün ayrıntılar açıklanacak ama bugüne kadar, 94'ten bu yana Kürt milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasını hiç kimse tesadüf olarak değerlendirmesin. Sakın ha böyle bir yanılsıza düşmeyelim. Bu ülkede bir Kürt düşmanlığı vardır, nokta. Kürtler bu ülkede siyaset dışına itilmeye çalışılıyor; nokta. (HDP sıralarından alkışlar) 3'üncüsü; sadece Kürt olup da Kürtlüğünü inkâr edenler ve iktidara biat edenler her yerde görev alabilirler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama “Ben Kürt'üm; kimliğimi, dilimi, kültürümü savunuyorum ve bu ülkede herkes gibi eşit yurttaş olarak yaşamak istiyorum.” diyen Kürtler, bugüne kadar sayısız katliama, saldırıya ve baskıya maruz kaldı.

İFFET POLAT (İstanbul) – Eşit değil misiniz şu anda?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Semra Güzel kimdir ya? Semra Güzel, Diyarbakır Milletvekilidir. Orada yüz binlerce Diyarbakırlının oyunu alan bir Milletvekilidir. Sayın Bülbul'ü ve bütün parti gruplarını Diyarbakır'a davet edip tesadüfen kapı çalmalara davet ediyorum. Semra Güzel'in fotoğraflarına ne cevap veriyorlar, onları bir dinleyin; vekillerinin arkasındalar mı değiller mi, onları bir dinlesinler, ondan sonra bize yanıt versinler. Biz, çağırıyor, parti grubu ayırt etmeksizin bütün milletvekillerine yaptık, dedik ki: Bu Parlamentoda çalışan, hizmet yapan bir Vekilin vekilliği düşürülürken bütün bunları göz önünde bulundurun, bu Parlamento Kürtlere kapalı mıdır değil midir, bunun cevabını verin. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, ben sadece bir cümleyle söz alayım, tutanaklara geçsin.

BAŞKAN – Buyurun.

30.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Milliyetçi Hareket Partisinin derdi, Türkiye'nin selametidir. Bütün endişesi, vatandaşlarının, insanların huzur içerisinde, güvende yaşamasıdır; başka bir derdimiz yoktur. Bu noktada, teröre bulaşanlara ve terör örgütlerine destek olanlara asla ve asla hukukun müsamaha göstermemesi gerektiğini düşünmektedir.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, katillerle fotoğraflarınız var ya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizim meselemiz budur, bundan ibarettir.

Saygılar sunarım.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Mafya babalarıyla fotoğraflarınız var be!

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

31.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; malum, ülkemizin barışını, huzurunu tehdit eden bir terör örgütü var mı, yok mu? (AK PARTİ sıralarından “Var!” sesleri) Bunu kim inkâr edebilir? Bugün ülkemizde, bölgemizde ve bütün dünyada...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Senin fotoğrafların da çıkacak...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ülkenin barışını siz tehdit ediyorsunuz savaş politikalarınızla.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...petrol, silah ve faiz üzerinden yürütülen emperyalist hedeflerin maalesef ağababalarına biat eden bir terör örgütü var.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Darbecilerle kol kola giren sizler yaptınız, FETÖ'cülerle yaptınız o işi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet, bu ülkede kırk yılı aşkın bir süreçte, başta Kürt vatandaşlarımızı PKK terör örgütü öldürmedi mi?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizin devletiniz katletti ya! Roboski'ye bombaları kim yağdırdı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu PKK terör örgütü, vatandaşlarımızın eşit, kardeşçe bir arada yaşama hak ve özgürlüğünü tehdit etmedi mi?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Propaganda yapma!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Roboski'ye kim bomba yağdırdı? Taybet anayı kim katletti ya?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Evet, biriniz çıkıp da gerçekten mağserî bir vicdanı ifade edecekse, öncelikle 10 bin tır silah gönderip, PKK terör örgütüne 10 bin tır silah gönderip... (HDP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bir vicdandan bahsedeceksen Roboski'ye git, Roboski'ye!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...o coğrafyada Kürt vatandaşlarımızı, o coğrafyada Arapları...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Roboski'ye git bir vicdandan bahsedeceksen! Bir vicdandan bahsedeceksen Taybet anayla yüzleş!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...başka uyruklu vatandaşları fetih için mi gönderdi? PYD'ye, YPG'ye, PKK'ya silahları niçin gönderdi?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Savaş sizin işiniz! Savaşla katletmek, katliam sizin işiniz! Katliam, AKP iktidarının işi!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biliyorsunuz, Trump “Deyrizor'daki petrol kuyuları güvence altında.” dedi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Roboski'ye git, Roboski'ye! Git, Roboskili annelere hesap ver! IŞİD'le aranızdaki mesafe 5 kilometre bile değil ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne cevap veriyorsun! Sana cevap vermiyorum ben!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Bana cevap veriyorsun sen, Kürt halkına cevap veriyorsun!

BAŞKAN – Şimdi, bir dakika...

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, burada bize doğrudan satışa geçtiği için konuşmak mecburiyetindeyim..

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İŞİD’le aranızdaki mesafe kaçtır, ne kadar; onu söyleyin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Amerika eski Başkanı Trump ne demişti?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Pensilvanya’daki fotoğraflara ne diyorsun, Pensilvanya? Senin de dokunulmazlığın kaldırılır o zaman.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Utanmasanız İŞİD’le kol kola gireceksiniz ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - “Deyrizor’daki petrol kuyularımız güvence altında.” dedi; “Oradaki Kürtlerin geleceği güvence altında.” demedi, “Amerika’nın emperyalist çıkarları güvence altındadır.” dedi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – FETÖ’nün avukatlığını yapan sensin ya! Konuşma! Konuşma!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Pensilvanya’da fotoğrafların var, onları da çıkaralım! Hadi bakalım!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Siz çıkıp da orada dediniz mi: “Yahu, ey Amerika! Sen şöyle kenara çekil! Sen, öyle, silah, petrol ve faiz üzerinden gönül coğrafyamızda estirdiğin terörü kenara bırak!” dediniz mi?

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Ya, bırak bu hikâyeleri ya! Bırak bu hikâyeleri!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Gel, Taybet anaya hesap ver ya! Roboski’ye gel, annelerle yüzleş ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zinhar! Sizden böyle bir beklenti içerisinde değiliz çünkü terör örgütlerinin, bölgemizde, Kürtleri tehdit eden, Arapları tehdit eden...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – FETÖ’nün avukatlığını yaparken düşünseydin sen ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...Türkleri, Türkmenleri tehdit eden emperyalist politikalarının coğrafyamızdaki iş birlikçileri...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Hepinizin Pensilvanya’da fotoğrafları var ya, kime ne anlatıyorsun sen ya?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - ...dâhili bedhahları PKK terör örgütüdür ve onun siyasi uzantısıdır. Asla meydanı boş bırakmayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siyasi uzantı sizsiniz, siz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Terörle, terörün uzantılarıyla mücadelemizi sürdüreceğiz. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – AKP Pensilvanya’nın siyasi uzantısıdır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, son kez...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Senin fotoğrafların...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Şunun da altını çizelim: Bugün Parlamentomuzda alınacak karar... (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Siyasi uzantı olan darbecilerle iktidara geldiniz, darbecisiniz, darbeci.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Fransa, İngiltere, Almanya ve İspanya Parlamentolarında böylesi bir durum karşısında terörle doğrudan iltisaklı bir milletvekililiyle ilgili; İngiliz Parlamentosunun alacağı karar neyse bugün de Türkiye Cumhuriyeti Parlamentosu aynı kararı alacak. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İltisaklı olan sizsiniz, iltisaklı olan sizlersiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Gidin şikâyet edin bakalım, gidin bakalım oralarda kapı kapı ağababalarınızı gezin. (HDP sıralarından gürültüler)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) - Hikâye, hikâye; hikâye anlatıyorsun.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürt düşmanısınız. İltisaklı olan sizlersiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Meydanı boş bırakmayacağız. Türkiye, özgürlüğün, demokrasinin, huzurun ve güvenliğin ülkesi olacak. Ne hâliniz varsa görün! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, ne demokрасisi ne özgürlüğü hepsini katlettiniz, ülkede demokrasi kalmadı ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Senin Pensilvanya fotoğrafların nerede?

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, bir milletvekiline “Niye bağıırıyorsun?” demeyi ben kendime yakıştırmıyorum; lütfen, laf atmayın.

Sayın Beştaş, buyurun...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Ama bir milletvekilinin bugün dokunulmazlığı düşürülecek burada.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Dokunulmazlığı... Milletvekilliği devam ediyor. Varsa hakkın sonuçta mahkemede konuş, Fransa’daki gibi, İngiltere’deki gibi.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, konuşma ya!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Ne demek “Konuşma ya!”? (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

32.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Özkan’ın da diğer arkadaşların da grupların da bu sözlerine yanıtlarımızı vereceğiz. Şunu söyleyeyim: Yani bu “terörö” lüğatini artık cevaplamaktan gerçekten rahatsızlık duyuyorum. Bizim sözlerimize bizim sözlerimizle karşılık verilsin. Altı yıl, yedi yıl bu dosyayı neden çıkarmadınız? Daha milletvekili değilken bu fotoğraflar çekilmişti, savcının elindeydi, soruşturma açmadınız. Bu soruların hepsinin cevabını istiyoruz. Ayrıca bu konuda milletvekilimiz, savunmasını çok samimi bir şekilde yaptı. Çözüm sürecinde Taksim’den Kandil’e neredeyse otobüsler gidiyordu. Bütün basın yayın organları, Kandil’e canlı yayın için gidiyorlardı. Bir genç kadının, doktorun, gidip nişanlısını ziyaret etmesini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Terörist nişanlısını mı?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, kes ya! Sana mı kaldı?

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK’lı nişanlısını!

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Bu konuda hani birileri oradan konuşuyor ya! Bu Parlamentoda eğer herkesin bir şekilde bir yakını örgütteyse ya da yaşamını yitirmişse ya da cezaevindeyse gelin sonuçları konuşalım, gelin sebepleri konuşalım. Siz kaçmayın, kaçak güreşmeyin, tamam mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkan, satıyor bize. Ya, böyle satıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu Parlamentoda kaçak güreşin yeri yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nereye kaçıyoruz ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz şunu söyleyeyim: Evet, Kürt düşmanındırlar; evet, insanlık düşmanındırlar; evet, demokrasi düşmanındırlar; evet, hak ve özgürlük düşmanındırlar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şiddetle reddediyoruz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, bize sataştı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, bu ülkeyi tek adam dikta rejimine çevirdiler. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İnsanlık düşmanısınız ya! İnsanlık düşmanısınız, katil teröristi savunuyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

33.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, hiç kimse Kürt vatandaşlarımızın oyuna terörle iltisaklı bir şekilde kendi cebinde keklik olarak... (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, iltisaklı olan sensin terör örgütüyle ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bugün Diyarbakır'da nöbet tutan anneler Kürt anneler.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Pensilvanya'ya git, sen Pensilvanya'ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onların dağa kaçırılan çocukları, Kürt çocukları. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürt çocuklarını siz katlediyorsunuz, Kürtleri siz katlediyorsunuz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – O dağda her türlü istismara uğrayan Kürt çocukları her türlü taciz ve tecavüzün muhatabı olanlar Kürt çocukları Kürt!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürtleri siz katlediyorsunuz ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onların hakkını hukukunu terörle, emperyalistlerin...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizin Kürtlerin içine çıkacak yüzünüz kalmadı ya, yüzünüz kalmadı!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...coğrafyamızda ekmeye çalıştıkları o fitne tohumlarıyla beraber olup Kürt kardeşlerimizin hakkını ayaklar altına alamazsınız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürtler senin kardeşin değil!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biliyorum, konuşamazsınız çünkü eli silah tutan terör örgütünün sizleri tehdit ettiğini de biliyoruz.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kürtler senin kardeşin değil ya, nereden seninle kardeş oluyoruz biz ya! Nereden seninle kardeş oluyoruz! Sen Kürtlerin düşmanısın ya! Kürtler seninle kardeş değil!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Özgürleşin. Kendi kimliğinize ve bu ülkeye Kürtlerin, Arapların, Türkmenlerin kardeşlik hukukuna sahip çıkın.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Kardeşliği bozan sizsiniz, katliamlar yapan sizsiniz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne kadar gayret ederseniz edin...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Gel, Roboski'ye gel, Roboski'ye! Kardeş kardeşi katletmez; Roboski'ye git, yüzün varsa Roboski'ye git ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...hiçbir şekilde meydanı PKK'ya, Kürt düşmanlarına asla bırakmayacağız.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

SALİH CORA (Trabzon) – Diyarbakır Annelerinin yanlarına hiç gitmiyorlar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan kürsüden söz alayım, daha kısa olur.

BAŞKAN – Yerinizden buyurun.

34.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, bir şey söyleyeceğim Sayın Beştaş. Zaten savunmayı yapacağınızı...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yapacağız Başkanım, yapacağız.

BAŞKAN – Aynı şeyleri...

SALİH CORA (Trabzon) – Terörü savunanla kardeş mardeş değiliz ya! Terörü savunanla kardeş değiliz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yalnız şunu söyleyeyim: Onlar için vekil düşürmek çok kolay, onlar için kayyum atamak çok kolay, tek karamameye, tek imzaya bakıyor.

SALİH CORA (Trabzon) – Karıştırıyorsunuz, terörü savunuyorsunuz, terörü siz savunuyorsunuz. Utanmadan teröristleri savunuyorsunuz. Ayıptır ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bugün milyonlarca Kürt'ün seçtiği belediye başkanlarının yerine, onların memuru olan vali ve kaymakamlar oturuyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Kürtleri alet etmeyin, Kürtleri alet etmeyin kendinize! Kürtlerin en büyük düşmanı PKK!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürt halkının iradesini tamamen yok sayan, oy kullanma hakkını elinden alan bir iktidarın sözcüsü konuşuyor. Bu nedenle, bize iradede söz etmesin; bize Roboski'yi anlatsın, bize Ceylan Önkol'u anlatsın, bize Uğur Kaymaz'ı anlatsın, bize 10 Ekim Ankara katliamındaki failleri anlatsın. 2 tane IŞİD lideri, Türkiye'nin burnunun dibinde, haberi olmadan, onların ortakları tarafından öldürüldü o korudukları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – IŞİD de PKK da terör örgütüdür, siz de onun destekçisisiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bana "Anlatsın." dedi Başkanım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – O korudukları IŞİD var ya, yere göğe sığdıramadıkları IŞİD var ya...

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – IŞİD eşittir PKK, eşittir HDP.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – O da ortağın o da, IŞİD de ortağındır senin, IŞİD de ortağındır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...geliyor, gazetelerinde öldürülüyor ve mafya babalarını koruyorlar; gelip bize başka bir hikâye anlatıyorlar. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Hep aynısınız.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – IŞİD de ortağındır senin.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İŞİD de sizin, PKK da sizin.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – İŞİD de ortağındır senin, İŞİD de ortağındır; İŞİD de dostundur senin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Daha dün cemaatin, FETÖ'nün sözcülüğünü yapan adamdan alacağımız ders yoktur. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) - İŞİD de dostundur; ortaksınız, ortak. Ortaksınız, İŞİD'le de ortaksınız. (HDP sıralarından gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) –Bize doğrudan “Anlatsın.” dedikleri için anlatmak zorundayız: Hacire Akar bir Diyarbakır Annesi, bir Kürt annesi ve çocuğu dağa kaldırıldı. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen Roboski'e git, Roboski'ye, Roboski'ye; katlettiğiniz Roboski'ye gidin ya! Taybet anayla yüzleşin siz ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bugün, gerçekten Kürt vatandaşlarımızın hakkını hukukunu savunuyorsanız, acaba Diyarbakır'da nöbet tutan bu anneler Kürt annesi değil mi? (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) - Emine Şenyaşar'a hesap vereceksiniz siz ya! Bir gel de git bakalım, Urfa Adliyesine gidebiliyor musun?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – “Hadi anlatın.” diyorsanız soruyoruz: Çıkın gidin Diyarbakır'daki bu anneleri ziyaret edin bu hafta; haydi, hadi bakalım!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Katiller sizin sıralarınızda oturuyor...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ziyaret edin ki sizin samimiyetinizi görelim. (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sen Emine Şenyaşar'a hesap ver, Emine Şenyaşar'a ya! Emine Şenyaşar'a hesap ver!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ancak asla ziyaret edemeyeceğinizi biliyoruz çünkü derdiniz Kürtler değil, derdiniz emperyalistlerin coğrafyamızda inşa etmek istediği ihanet, kan ve gözyaşdır; ona müsaade etmeyeceğiz. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bu tartışmanın içinde şey olmayacak ama bu.

BAŞKAN – Yok, yok...

Sayın Beştaş, rica ediyorum, biraz sonra vereyim ben size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama bir son cümle söyleyecektim.

BAŞKAN – Özgür Bey'den sonra vereyim ben size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Önce o olsun, tamam Başkanım.

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Türkiye coğrafyası üzerinden Irak'a bir operasyon yapılmasını içeren tezkerenin reddedildiği 1 Mart 2003'teki gizli oturum tutanaklarının yayınlanması gerektiğine, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Ukrayna kriziyle ilgili genel görüşme çağrısına, Nadir Hastalıklar Günü'ne ve zeytinliklerdeki madencilik çalışmalarına izin veren yönetmeliğe ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, 1 Mart 2003'te, bundan tam on dokuz yıl önce Türkiye Büyük Millet Meclisinin tarihi bir oturumunda Amerikan postallarının ülkemize girmesini, Türkiye coğrafyası üzerinden Irak'a bir operasyon yapılmasını ve devamında yaşanacak büyük insanlık dramına, bu Parlamentonun alacağı bir kararla ortak olmasına o gün yapılan görüşmeler sonucunda izin verilmedi.

O gün Genel Başkanımız Deniz Baykal'ın söz alarak yapmış olduğu konuşmayla Adalet ve Kalkınma Partisinin içindeki 99 AK PARTİ'li milletvekilinin Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleriyle birlikte oy kullanması sonucunda tezkere gerekli oyu almadı ve geçmedi. Oysa o tezkerenin geçmesi için o dönemde partisinin Genel Başkanı olan ancak Başbakanlık görevi olmayan Recep Tayyip Erdoğan, Amerika'da söz vermişti ve bu, Adalet ve Kalkınma Partisi içinde büyük bir türbülans yarattı. Ve o günden sonra, o 99 AK PARTİ'li milletvekilinin hemen hemen hiç birisine Adalet ve Kalkınma Partisinde siyaset yapma imkânı bırakılmadı.

Ardından yaşananlara bakıldığında o günün gizli oturum tutanaklarının on yıl sonra yayınlanması gerekiyordu ama defalarca bunu teklif etmemize rağmen Adalet ve Kalkınma Partisi, o tutanakların yayınlanmasına engel oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bugün bir kez daha açık çağrımızdır: Adalet ve Kalkınma Partisinin “monşerler diplomasisi” diye elinin tersiyle ittiği ve bugün sorun yaşamadığımız tek bir komşumuzu bırakmayan bu dış politikanın o öncül adımlarının tartışıldığı gün kim ne demiş, ne oy kullanmış milletin önüne koyun ki millet, gelecek seçimlerde kararını verirken herkesin gerçek niyetinin, tutumunun ne olduğunu görsün. Cesaretiniz varsa hodri meydan! (CHP sıralarından alkışlar)

Buradan Sayın Genel Başkanımız Deniz Baykal'ı, o gün onunla birlikte görev yapan 22'nci Dönem milletvekillerimizin tamamını sevgiyle saygıyla bir kez daha anıyoruz. Tutumları, kararları ve duruşları onurumuzdur. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Ukrayna krizi, gerçekten, Adalet ve Kalkınma Partisinin dış politikadaki ta 1 Mart tezkeresinden başlayıp bugüne kadar gelen bir dizi yanlışın devamıyla bugün sürüyor, yaşanıyor ve Ukrayna krizinde - başta orada bulunan yurttaşlarımızın, öğrencilerimizin kendi deyimleriyle- herkes vatandaşlarına sahip çıkarken bizde bu konuda gösterilen zafiyete yaptıkları itiraz, ailelerinin yaptıkları itiraz her gün yüreklerimizi yakmaktadır. Bu noktada, bu konunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde derhâl ele alınması gerekmektedir. Ancak, bugün Meclis çatısı altına Ukrayna krizinden beri nihayet Dışişleri Bakanlığından bir Bakan Yardımcısı gelmiştir ama o, Ukrayna krizi hakkında Dışişleri Komisyonunu bilgilendirmek yerine Katar'a gönderilecek 3.200 polisimizin yapacağı görevle ilgili, anlaşmayla ilgili bilgilendirme yapmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genel görüşme çağrımızı Meclis Başkanlığına verdik, yarın Meclis gündemine getireceğiz. Defalardır çağrıda bulunduk. Hem kuvvetler ayrılığı olacak ama işinize geldiğinde grubunuz adına “Kanun tekliflerini hazırladık, yolluyoruz, yakında geçer.” diyeceksiniz ama böyle bir durumda Meclisi yok sayacaksınız, Türkiye Büyük Millet Meclisini yok sayacaksınız. Bunu kabul etmiyoruz, bunu Meclise yapılmış, bizi burada görevlendiren vatandaşlarımıza yapılmış bir hakaret olarak düşünüyoruz. Yarınki genel görüşme oylamasından önce de partilere ve milletvekillerimize bir kez daha çağrıda bulunuyoruz.

Sayın Başkanım, elimdeki -sıra sayısı 199- başta ALS, SMA, MS, DMD gibi hastalıklar olmak üzere nadir ve çok nadir

görülen hastalıklar ile...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...onların tedavisinde kullanılacak yetim ilaçlarla ilgili Meclisimizin komisyonunun raporu. Meclis komisyonu kurdu, bu rapor çıktı. Geçen sene şubat ayında bu rapor görüşüldü, kurumlara yollandı ama dün Nadir Hastalıklar Günü'ydü ve üzerinden bir yıl geçen bu rapor konusunda harekete geçen Ankara Büyükşehir Belediyesinin yapmış olduğu tarama testleri dışında kamu bu konuda adım atmadı ve nadir hastalıklarla ilgili Türkiye'nin bir ulusal politikasının olması lazım.

Ateş düştüğü yeri yakıyor ve o aileler yanıyorlar. Oysaki bu yükü hep beraber sırtlanmamız, bu yükü ilgili gerekli tedbirleri almamız lazım. Yasamaya sözümüz yok ama yürütme bu konuda derhâl adım atmalıdır. Çok kıymetli bir raporu görmezden geliyorlar, bunu kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, son olarak bu Meclise, tüm siyasi partilerden seçilmiş milletvekillerine karşı dün akşam büyük bir nezaketsizlik, büyük bir saygısızlık yapıldı. Bu Meclise defalarca ama defalarca, 2014'te Soma Yırca'da yaşananlar ve bizim orada 6 bin zeytin ağacını kurtarmak için verdiğimiz mücadele ve o günlerden başlayarak 2017'de üretim reform paketi içinde, 2019'da Maden Kanunu içinde, 2020'de Elektrik Piyasası Kanunu içinde hep zeytinliklerdeki madencilik çalışmalarına izin veren maddeler geldi. Hep beraber doğru bulmadık; ya geri çekildi ya müzakere edildi ya bir şekilde bir çare bulundu, buna bu Meclis "evet" demedi. Dün akşam o düzenlemeyi yönetmelik değişikliği yaparak yayınladılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Elbette gideceğiz Danıştaya. Anayasa'ya aykırı, zaten Anayasa'ya aykırı olduğunu söylüyoruz. Ayrıca, bu Meclisin iradesi 5 kez o maddenin geri çekilmesi yönünde tecelli etmişken yürütme bunu istiyor ama bölgelerden, Balıkesir'den gelen tepkiler, Manisa'dan gelen, Muğla'dan, Antalya'dan, Trakya'dan gelen tepkilerle, Bursa'dan gelen tepkilerle, vekiller "Yapmayın etmeyin, zeytinlikte maden mi olur?" demiş; dün akşam bu Meclisin iradesine darbe yapılmıştır. Biz ana muhalefet görevimizi yapacağız ama bilin ki Muğla Akbelen'deki kömür ocağındaki İkizköylülerin hukuk direnişine karşı tek adam rejimi dün akşam yetki aşımı yapmıştır; o aşılın yetkiye hukuken direneceğiz ama milletvekiliyseniz, milletin yüzüne bakabilecek durumdaysanız buna sizin de direnmeniz lazım. Buradan çağrımızdır. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Dünya 5'ten büyüktür." Anlayışına ve 28 Şubatın acı hatıraların ve dayanılmaz ayrımcılığın yaşandığı bir dönem olduğuna ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, malum, her yıl, her ay yeni bir insan hakları belgesi yayınlanırken maalesef, dünyanın büyük bir insanlık kriziyle karşı karşıya kaldığını; maalesef, her geçen yıl yeni bir ülkede farklı ülkelerin hesaplarının olduğu, terör üzerinden, işgal üzerinden insanlığın kan ve gözyaşına boğulduğu, evlerinden, yurtlarından edildiği ve dünyayı 5'ten ibaret sayan uluslararası statükonun bütün dünya insanlığını bir krize sürüklediğine tanık oluyoruz. İşte, bu anlamda, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın "Dünya 5'ten büyüktür." anlayışıyla, insanlığın ve uluslararası toplumun adalet ve hakça paylaşımına dayalı yeniden inşası için bir teklifi oldu. Her olayda bu yaklaşımın, uluslararası adil paylaşımına dayalı bu yeni hukuk anlayışının ne kadar haklı ve yerinde olduğu, her zaman ortaya çıkıyor. İşte, Ukrayna krizi de aynen böyle bir statükonun insanlığı getirdiği yeni bir dram, yeni bir insanlık krizidir. Bu anlamda, bir taraftan "Dünya 5'ten büyüktür." diye bütün uluslararası topluma, adalet ve hakça paylaşımına dayalı bir anlayışla yeniden inşası için davette bulunurken diğer taraftan da uluslararası toplumun ikiye bölünmüşlüğüne dikkat çekmek istiyoruz.

Bakınız, Ukrayna'da yaşanan insani dram bütün insanlığın, hepimizin ortak dramıdır ancak insanlık olarak Suriye'dekine, Irak'takine, Libya'dakine, Afganistan'dakine, Myanmar'dakine farklı, Ukrayna'ya farklı bakarsak bu fasit daireden çıkabilmemiz mümkün değildir.

Bakınız, bir NBC muhabiri "Bunlar Suriye'den gelen mülteciler değil, bunlar Ukrayna'dan geliyorlar; Hristiyanlar ve beyazlar." diyerek faşizan, ayrılıkçı ve zavallı bir açıklamayı ortaya koyabilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Daily Telegraph "Bize çok benziyorlar, olanları bu kadar şoke eden de o. Savaş artık sadece fakirleşmiş ve uzaktaki halkların başına gelen bir şey değil." Yine, ITV News "Bir üçüncü dünya ülkesi değil burası, Avrupa." diyerek faşizan, ayrımcı bir dil kullanmıştır. CBS News "Ama burası Irak ve Afganistan gibi on yıllardır çatışma bölgesi hâline gelmiş bir yer değil, burası nispeten medeni ve Avrupalı." Ne ahlaksız ne aşağılık bir ifade! Ve BFM "21'inci yüzyıldayız, bir Avrupa şehrindeyiz ama sanki Irak'ta, Afganistan'daymışız gibi seyir füzesi ateşi sürüyor." diyerek sözüm ona "Afganistan'dakine, Irak'takine eyvallah ama Ukrayna'da olmaz." diyerek ayrımcı, faşizan ifadeler kullanılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Mavi gözlü çocuğun siyah gözlü çocuktan, sarı saçlı sivilin siyah saçlı sivilden daha üstün olduğunu iddia ediyorlar; bunların tümünü reddediyoruz. Aralarında başsavcı olan hukuk adamları da var. Böylesi ayrımcı, faşizan bir dili kullanarak... Ve biz İdlid'de donarak ölen çocukları görmeyen, Ayaz ve Bedirhan bebeği görmeyen, zalim Esed'in bombaları altında, enkaz altından kanlar içerisinde çıkarılan, gözleriyle dünyanın aciziyetini yansıtan Ümrân bebeği görmeyen bu Batı'nın ikiye bölünmüşlüğüne rahatsız, şikâyetçiyiz tüm insanlık adına.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan, toparlayalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yunanistan'da ve Ege Denizi'nde Suriyeli mültecilerin nasıl ölümle karşı karşıya getirildiğinden şikâyetçiyiz. Avrupa, adı "Muhammet" ve "Ayşe" olan mültecileri soyarak ölümüne terk ederken sarı saçlı ve mavi gözlü olarak ayrımcılığını reddediyoruz. Ve inşallah, medeniyetimizin bizlere emrettiği gibi, siyahın beyazdan, beyazın siyahtan üstün olmadığı hakikatini bağıracağız, daha adil bir dünyaya ihtiyaç olduğu gerçeğini vurgulayacağız ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın zalimlerin gözüne baka baka "Dünya 5'ten büyüktür." anlayışını hâkim kılan kadar, inşallah, bu kutlu mücadelemizi sürdüreceğiz.

Evet, 28 Şubat, milletimiz adına acı hatıraların ve dayanılmaz ayrımcılığın yaşandığı bir dönemdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bitiriyorum efendim, son cümlem.

Bu çerçevede, ülkemizin vesayetle, statükoyla, cunta ve darbe girişimleriyle mücadelesini sürdürdük, anayasal ve yasal reformlar yaptık. Kürt'ün, Türk'ün, Arap'ın, Türkmen'in hak ve özgürlüğü ve kendisini özgür bir şekilde ifadesi için reformlar yaptık ve inşallah, hem yasal düzenlemelerle hem de fiilî uygulamalarla terörle mücadelemizi sürdüreceğiz. Vesayetle, darbelerle, anayasal rejimimizi tehdit edenlerle mücadelemizi sürdüreceğiz. Daha adil, daha özgür ve daha müreffeh bir Türkiye'yi, gönül coğrafyamızı ve dünyayı inşa edeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşma var.

BAŞKAN – Buyurun.

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bana ciddi sataşma var ama buradan şunu söyleyeyim: Her fırsatta bizi bir şekilde “terörö” lafıyla kriminalize etmekten vazgeçmeyecekler anlaşılan, ben de onlara bir şeyler söyleyeyim bari; 15 Temmuzun siyasi ayağı sizde, bunu siz söylüyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – 16 Temmuzda sabah buraya gelmeyen sizsiniz. 16 Temmuz sabahı yoktunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – IŞİD'in lojistik ayağı sizde, tırlarla silah gönderiliyor, bu da bütün dünya âlem tarafından biliniyor. El Kaide'nin bir ayağı kendilerinde, sizde. Mafyadan 10 bin dolar rüşvet alan siyasetçi sizde. Şimdi, yani bu, tabii, en az olanlar. Darbecilerle, terörle, mafyayla arasına mesafe koymayan sizsiniz. Aranızda 1,5 kilometre varmış. Yani IŞİD lideri öldürdü, bütün dünya âlem gördü bunu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Reddediyoruz, kabul etmiyoruz. Tümünden reddediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ve şunu söyleyeyim, bana soru sorduğu için söz istedim. “Diyarbakır Annelerini ziyaret ettin mi?” Evet, ettim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hani, bir görelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, ettim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hani, bir görelim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size göstereyim.

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

Haberi de kendilerine gönderirim. Gittim ve oradan polisin beni nasıl engellediğini bizim danışman arkadaşlar çektiler. Buna rağmen bir dakikalık bir konuşma yaptım, bir dakika, Anadolu Ajansı çekti ve talimat verildi, o yayından kaldırıldı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sekiz yüz gündür nöbet tutuyorlar ya, şimdi mi aklınıza geldi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben “anneler” demişken, anneler arasında hiç ayırım yapmayız. Ya, orada oturtulup oğlunu bombayla öldürmenizi anlatın. Anneyi taziyeye üç gün sonra gönderdiniz. Anneyi oturt, oğlunu öldür; böyle bir şey var mı ya? (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, doğrudan sataştı, bunu bırakamayız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Emine Şenyaşar, aylardır, yıllardır adalet arıyor ya! “Bir vekilinizin yakınları tarafından çocuklarım öldürüldü, eşim öldürüldü.” diyor. Tüm partiler gitti, bir tek iktidar partisi duymadı. Biz anneleri ayırmayız ama onlar gibi anneleri siyasete malzeme de yapmayız, bunu böyle bilsinler.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, çok sert sataştı.

BAŞKAN – Şimdi, hayhay, ben söz vereceğim Sayın Özkan ama toparlayalım, gündemimize devam edelim.

Buyurun.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Şov yapmadan.

39.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, malum, biz ne zaman terörle iltisak, terörle irtibat, terörü kınamadan bahsetsek hemen “DEAŞ, IŞİD.” diyorlar.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Burası Meclis ha, sahne değil!

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Öyle, öyle, öyle.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Deyin, konuşun, bunları ileri sürün ancak...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya destek sağladınız destek, destek; korudunuz, korudunuz, hepsini kaçırdınız ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...gerçekten DEAŞ'ı terör örgütü olarak biz gibi siz de görseydiniz...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – FETÖ'nün avukatlığını yaptın sen ya, kime ne anlatıyorsun?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...özellikle Fırat, Afrin, Fırat Kalkanı'nda, İdlib'te, Mемbiç'te, Cerablus'ta biz terörle mücadele ortaya koyarken bütün DEAŞ militanlarını, terör örgütü mensuplarını, IŞİD militanlarını serbest bırakan PKK terör örgütüyle irtibatlı olmanız.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – FETÖ'nün avukatlığını yaptınız ya, şimdi kendinizi aklamaya çalışmayın! Darbecilerin avukatlığını yaptınız!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yani bu terör örgütlerinin PKK'nın DEAŞ'ın, DHKP-C'nin, FETÖ'nün, o silahları gönderen...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – IŞİD'i desteklediniz, bombalar gönderdiniz IŞİD'e, IŞİD'e finansman sağlıyorsunuz! IŞİD'e finansman sağlıyorsunuz ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...ağababanız var ya, o ağababanızın kuklacı başı olarak orada birleşiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ağababa kim?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne yaparsanız yapın, eğer DEAŞ terör örgütüyse aynen biz gibi PKK'ya da terör örgütü, YPG'ye de, PYD'ye de terör örgütü diyebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – IŞİD'e silah gönderiyorsun silah, IŞİD'e silah gönderiyorsun ya, kime ne anlatıyorsun!

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Siz, siz, inkâr siyaseti yaratmış...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım, son bir cümle, bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bugün Diyarbakır’da nöbet tutan anneler sekiz yüz otuz iki günden beri nöbet tutuyorlar, dün, bugün değil.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Çocuklarının başına bombayı attığınız...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Acılarını alet ettiniz, kendi siyasetinize acılarını alet ettiniz o annelerin ya, annelerin acılarını alet ettiniz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sekiz yüz otuz iki günden beri nöbet tutan o annelerin acısına neden ortak olmadınız?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Emine Şenyaşar’ı git, ziyaret et.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onlar Kürt anneleri değil mi?

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – Anneleri savcılığa veriyorsunuz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PKK terör örgütünün dağa kaçırdığı, PKK terör örgütünün istismar ettiği anneler, yavrular değil mi?

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Urfa Adliyesine Emine Şenyaşar’ı görmeye git. Katilleri sizin sıralarınızda oturuyor, katilleri sizin sıralarınızda oturuyor ya Emine Şenyaşar’ın ailesinin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, bu ikiyüzlü dünyada, maalesef, iki yüzlü siyasetin... (HDP sıralarından gürültüler)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – İkiyüzlü siyaseti siz yapıyorsunuz, AKP’lilerin ikiyüzlü siyaseti...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Ya, boşver ya! Boşver ya! Olmaz öyle şey ya! Hikâye anlatıyorsun hikâye.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...ve iki yüzlü terör anlayışının göstergesidir. (HDP sıralarından gürültüler)

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İade ediyorum Başkan, aynen iade ediyorum.

MUAZZEZ ORHAN IŞIK (Van) – İkiyüzlü siyaseti kimin yaptığı belli, burada şov yapıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

40.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Hakkârî’nin Çukurca ilçesinde şehit olan Jandarma Uzman Çavuş Mürsel Sunal’a Cenab-ı Allah’tan rahmet dilediğine, Sadi Somuncuoğlu’nun vefatına, Necmettin Erbakan’ın ölüm yıl dönümüne, Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni’ne, TÜİK’in açıkladığı büyüme rakamlarına ve yapısal tedbirler alınarak akaryakıtta, doğal gazda ve elektrikte ciddi indirimler yapılabilecekken Hükümetin elektrik faturalarında sadece 10 puanlık bir vergi indirimi yaptığına ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

İyi bir hafta olmasını diliyorum.

Hakkârî’nin Çukurca ilçesi kırsalında yapılan operasyonda şehit olan Jandarma Uzman Çavuşumuz Mürsel Sunal’a Cenab-ı Allah’tan rahmet, ailesine ve milletimize başsağlığı dilerim.

BAŞKAN – Allah rahmet etsin.

ERHAN USTA (Samsun) – Ömrünü Türk milliyetçiliği fikrine adayan, nice değerli insanlar yetiştiren eski Milletvekillerimizden, eski Bakanlarımızdan muhterem Sadi Somuncuoğlu’nu dün kaybettik. Kendisine Allah’tan rahmet diliyorum, ailesine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Yine, eski Bakanlarımızdan, millî görüş fikriyatının kurucusu, değerli bilim insanı ve siyasetçi Necmettin Erbakan’ın da ölüm yıl dönümünü idrak ettik. Kendisine Cenab-ı Allah’tan tekrar rahmet diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Saadet Partisi, Demokrat Parti, Gelecek Partisi ve DEVA Partisinin üzerinde uzlaştığı Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni, 6 siyasi partinin Genel Başkanlarının katıldığı törenle dün kamuoyuna açıklanmıştır. Hükümetin, milletimizi kutuplaştırmaya ve ayırtırmaya çalışmasına karşılık 6 Genel Başkanın ortak hareket ederek birleştirici ve bütünleştirici adım atması, milletimiz tarafından beklenen ve özlenen bir tablo olarak karşılanmıştır.

Aziz milletimiz Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem Mutabakat Metni’ni Türkiye’nin önünü açacak yeni bir umut olarak görmektedir. “Yarının Türkiye’si” vaadiyle duyurduğumuz mutabakat metninde, güçlendirilmiş parlamenter sistemin temel esaslarından bağımsız ve tarafsız yargıya, demokratik hukuk devletin güçlendirilmesinden temel hak ve özgürlüklere kadar birçok konu başlığı paylaşılmıştır. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildiğinden beri Türkiye’nin tek adam kontrolünde hızla özgürlük ve demokrasi anlayışından uzaklaştığı ve fakirleşmeye başladığı bilinmektedir. Güçlendirilmiş parlamenter sistemle yarının Türkiye’sinde ise devletin kontrolü kişilere değil, kanunlara ve kurallara bağlanacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – “Ben yaptım oldu.” anlayışıyla hareket etmek yerine ortak akıl egemen olacak, bir kesime değil herkese hizmet anlayışı hâkim kılınacaktır. Yapılan projelerin ve hizmetlerin sahibi saray çevresi değil millet olacaktır. Özgür düşüncenin önü açılacak, üniversiteler liyakatli insan yetiştiren hür ve adil kurumlar hâline gelecek, akademisyenler düşüncelerden ötürü dışlanmayacak ve bilimsel çalışmalara destek verilecektir. Kamu atamaları liyakate uygun ve hakkıyla yapılacak, önceden hazırlanan listeler ve torpilli mülakatlar son bulacaktır. Çoğulcu demokrasinin gereklerine uygun, kuvvetler ayrılığı ilkesiyle denge ve denetleme mekanizmalarına dayanan bir hükümet sistemi kurulacaktır. Meclisin temsil yeteneği arttırılacak, kanun yapma ve yürütmeyi denetleme işlevleri etkili kılınacaktır. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı sağlanacak, bu kurumlara ve organlara yürütmenin müdahalesini engelleyecek tedbirler alınacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Güçlendirilmiş parlamenter sistemle Türkiye, özgürlüklerden demokrasiye, hukuktan ekonomiye kadar her alanda yeniden şahlanacaktır. Milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, malum, millî gelir verisi açıklandı, 2021 yılında Türkiye’nin yüzde 11 oranında büyüdüğünü TÜİK bize ilan etti. Fakat bakıyoruz, kim büyüdü, onu biz anlayamadık. Buradan ben AK PARTİ’li yetkililerden de bu konuda bilgi istiyorum çünkü yine TÜİK’in açıkladığı verilere baktığımızda, toplumumuzun çok önemli bir kesimini oluşturan, istihdamın yüzde 18’ini oluşturan tarım kesiminin yüzde 2,2 küçüldüğünü müşahade ettik.

Yine, ücretlilerin aldığı paya bakıyoruz -toplumun çok önemli kısmı ücretli nihayetinde- orada azalma var, hem de nasıl bir azalma var? Son on yılın, 2011 yılından beri ücretlilerin millî gelir pastasından aldığı pay en düşük seviyesine gelmiş. Buraya bakıyorsun, burada ciddi bir sıkıntı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Biliyorsunuz, yine TÜİK’in açıkladığı iş gücü anketleri, hane halkı yaşam anketleri var.

Buralarda gelir dağılımının bozulduğuna ilişkin de ciddi göstergeleri TÜİK bizimle paylaşıyor.

Dolayısıyla, böyle baktığımızda, toplumun hangi kesiminin, yoğun olan kesiminden hangisinin büyüdüğü konusunda biz bir fikir edinemedik Sayın Başkan. Çok net bir soru soruyorum: Kim büyüdü, yüzde 11 büyüyen kimdir bu kadar daralmaya rağmen, toplumun önemli kesimindeki daralmaya rağmen?

Ha, ben bir örnek vereyim: 2021 yılında özel bankacılık sektörünün gelirlerinin, daha doğrusu kârının yüzde 91 oranında arttığı bundan birkaç hafta önce açıklanmıştı. Bugün de yeni bir veri geldi Sayın Başkan, bankacılık sektörünün net kârı -istirham ediyorum, lütfen, arkadaşlar buraya dikkat etsinler- ocak ayında, geçen yılın ocak ayına göre yüzde 370 artmış arkadaşlar, yüzde 370. Hani, memura, emekliye altı ay için yüzde 28-30 zam verdik ya, bankacılık sektörünün kârı yüzde 370 artmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – İşte, bunları görerek bize söylesinler, bu büyümenin analizini buna göre yapsınlar. Tabii, bunun suçluluk psikolojisi var, görüyorum ben çünkü AK PARTİ’li arkadaşlarımız da bir dakikalık söz aldılar, geçmişte böyle büyüme rakamları gelince coşkuyla onu anlatırlardı. Bugün ona ilişkin herhangi bir bilgi verilmedi, bununla ilgili biz kendilerinden bilgi istiyoruz. 4,3 milyar liradan, bir aylık kâr, nasıl 15,8 milyar lira artarak 20,1 milyar liraya çıkar, bunun hesabını burada vermek durumundadırlar. Ha, şimdi bu büyüme de devam edecek mi? O da etmeyecek. Elimizde ocak ve şubat ayları PMI yani Satın Alma Yöneticileri Endeksi var. Ocak ayında 50,5 geldi, şubat ayında 50,4 geldi. Sayın Başkan, burada 10 tane sektör var, bunun 7 tanesinin daraldığını görüyoruz. Dolayısıyla Türkiye hızlı bir şekilde, 2022 yılı içerisinde korkarım, bir daralmaya giriyor, bunu da görmelerini isticram ediyorum.

Şimdi, diğer bir konu, dün akşam Sayın Cumhurbaşkanı, toplumda beklenti var yani...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Son bir yılda, işte, sanayi elektriği yüzde 160 artmış, sanayi doğal gazı yüzde 435 artmış, ticarethanelerde elektrik fiyatı artış oranı yüzde 162 olmuş, tarımsal sulamada yüzde 124 artış olmuş, kademesiz konutlarda yüzde 161, kademelide de yüzde 75 artış olmuş. Şimdi, vatandaş bu artışların geri alınmasını beklerken aylardır çalışan Hükûmet en sonunda dün akşam bir açıklama yaptı ve katma değer vergisi oranlarını elektrikte, o da sadece konut ve tarımsal sulamada... Mesela bunun içerisinde esnaf kesimi yok. Esnaf bugün, elektrik faturasını ödeyemediği için kepenk kapatıyor böyle bir dünyada, daha doğrusu böyle bir Türkiye’de; oraya da bir şey getirilmiyor. Getirilen bütün indirim yüzde 10, 10 puanlık bir katma değer vergisi indirimi. Sayın Başkan, Allah aşkına bu reva mıdır? Böyle sıkıntılı bir ortamda, insanların elektrik ve doğal gaz faturalarını ödeyemediği bir ortamda, insanımızla, vatandaşımızla bir anlamda dalga geçer gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım, bitireceğim.

...böyle 10 puanlık bir katma değer vergisi indiriminin olması hiçbir şekilde kabul edilemez, bu artışlar geri alınmalıdır. Verimsizlik kalemleri var. Bakın, bunları defalarca konuşuyoruz -eğer Hükûmet tespit edemiyorsa biz kendilerine söylüyoruz, şimdi vaktinizi alıp tekrar burada saymak istemiyorum- ciddi verimsizlik kalemleri var. Mesela üretime çok yüksek fiyatlarla garantiler verildi ve bu garantiler kapsamında hâlâ elektrik alıyoruz. Bunların tekrar masaya yatırılması imkânı da hukuken vardır, biz bunları hukukçularla konuştuk, bu yapılmıyor. Dolayısıyla maliyetleri düşürme imkânımız... Orada bir kısım üreticinin çok yüksek kârları var, onları bir miktar sınırlayabiliriz çünkü zaten yıllardır yüksek fiyatlardan almışız, mesela bu yapılmıyor. Burada söylemekten benim dilimde tüy bitti; dağıtım şirketlerine bir sürü isim adı altında teşvikler getirilmiş, tarifelere yansıtılan bir sürü hukuksuz uygulama var, fahiş dağıtım hizmet bedelleri var. Buralarda bir şey yapılıp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayalım Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

Dikkat ederseniz, biz vatandaşın faydasına olan şeyler konuşmaya çalışıyoruz. Uzun süredir sessiz kaldık; o anlamda, bize müsamahanıza da çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, mesela, şimdi, ciddi bir şekilde akaryakıt istasyonlarına yük yükleyecek, akaryakıt fiyatlarını artıracak -otomasyondan giydirmeye, şununa bununa kadar- dünyanın hiçbir yerinde olmayan ve küçük istasyonları, küçük dağıtım firmalarını da ezen bir uygulama var; buralara bir şeyler yapılması lazım. Dolayısıyla yapısal tedbirler alınarak hem akaryakıtta hem doğal gazda hem de elektrikte ciddi indirimler yapılabilir. Bunları yapmıyor Hükûmet, sadece 10 puanlık vergi indirimi yapıyor. Ha, yarın ne olacak? O 10 puanı da başka bir yere zam yaparak bizden çıkaracak çünkü nihayetinde vergiden karşılanacak bu. E, vergi, bütçe de açık verdiğine göre, başka bir yerden bu zam olarak bize gelecek.

Bu anlamda biz Hükûmetten milletin bu feryadını duymasını istiyoruz ve bu feryat karşısında da ciddi indirimler yapmasını Hükûmetten talep ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz, buyurun.

41.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz’in, Sadi Somuncuoğlu’nun vefatına ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi’nin önemine ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ömrünü Türk milletine ve Türk milliyetçiliğine adanmış 16’ncı Dönem Niğde, 20 ve 21’inci Dönemler Aksaray Milletvekilliği ile 41 ve 57’nci Hükûmetlerde Devlet Bakanlığı görevlerinde bulunmuş usta siyaset ve devlet adamı Sadi Somuncuoğlu’na Allah’tan rahmet, kederli ailesine ve sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyorum. Ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, yabancı bandrollü gemilerin Türk boğazlarından hangi şartlarda geçiş yapıp yapmayacaklarına dair hususlar 24 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi’yle belirlenmiş ve boğazlar üzerindeki inisiyatif tamamen Türkiye’nin iradesine teslim edilmiştir. Rusya ile Ukrayna arasındaki krizin patlak vermesiyle başta “Montrö hezimettir.” diyenler olmak üzere bütün kesimler tarafından Montrö’nün öneminin daha iyi anlaşıldığını görmekten memnun olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, PTT'nin Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmesine sebep olan uygulamaların tespit edilmesi, millî güvenlik sorunu olarak görülen iddiaların aydınlatılması, PTT üzerinden haksız kazanç sağlayan kişi ve kurumların tespit edilmesi ile PTT'nin itibarının yeniden kazandırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

1/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 1/3/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta
Samsun
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Erhan Usta tarafından, PTT'nin Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmesine sebep olan uygulamaların tespit edilmesi, millî güvenlik sorunu olarak görülen iddiaların aydınlatılması, PTT üzerinden haksız kazanç sağlayan kişi ve kurumların tespit edilmesi ile PTT'nin itibarının yeniden kazandırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla, 1/3/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 1/3/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurunuz Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu olarak bugün bir araştırma önergesi getiriyoruz Genel Kurula, sizlerin huzuruna; bu, PTT'yle ilgili.

PTT son günlerde -Sayıştay raporu da çıktı, siz de takip ediyorsunuz- çeşitli yolsuzluk, usulsüzlük veya verimsizlik iddialarıyla gündemimize geliyor. Şimdi, bu Sayıştay raporunda çok önemli bulgular var yani kesinlikle hepsi devletin denetçileri tarafından yazılmış rapor üzerinden biz bunları getiriyoruz aslında ama bunun Meclisin gündemine getirilmesi lazım çünkü konuştuğumuz şirket sadece bir şirket değil, devletin yüz seksen iki yıllık bir kurumu, önemli bir kurum. Millî güvenliği ilgilendirecek konular dahi burada var değerli arkadaşlar. O yüzden, bu anlamda, bunun önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bir defa, geçen hafta grup toplantımızda Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener PTT'nin "HGS" kısmıyla ilgili hususları gündeme getirmişti. Şimdi, burada işi şöyle biraz daha başına alacak olursak, 2012 yılından itibaren "HGS" adı altında yeni bir sistem kuruluyor ve bu sistemde bir yazılım yapılıyor tabii. Bu yazılım, iddia olunur ki -bu, basında geçiyor; bu kısmı iddialardan söylüyorum- ASELSAN yerine FETÖ'yle bağlantılı olduğu iddia edilen bir şirket tarafından yaptırılıyor. Daha sonra bu yazılım değiştirilmiyor, şirket el değiştiriyor. Şirket el değiştirdikten sonra bu şirketi, yeni şirketi alan ve şu anda bu yazılımları yapan kişi bu iddiaları da gündeme getiriyor, o yüzden iddiaların sahibi önemli. Hatta orada şirketin bir ortağı FETÖ'cü diye devre dışı bırakılıyor, onun yerine iktidara yakın birisi onun payını satın alıyor, daha sonra şirket komple el değiştiriyor fakat enteresan bir şey var: Şirketin hiçbir çalışanı değiştirilmiyor, diğer ortaklar da aynı kalıyor. Bu iş nasıl oluyor, biz anlamıyoruz. Eğer, burada bir yazılım yapılıyorsa, bir FETÖ'cülük varsa... Hatta iddia olunur ki 15 milyon HGS kullanıcısının takip edildiği, anlık takip edildiği iddiaları var. Şimdi, bu bir millî güvenlik meselesidir arkadaşlar. Yazılım aynı yazılım, FETÖ'cüler tarafından yapıldığı iddia edilen yazılım, çalışanlar aynı çalışanlar, şirkette bir değişikliği oluyor. Bu, hiçbir şekilde kabul edilebilir bir şey değil. Zaten sadece burası, bu konunun Meclis tarafından mutlaka suretle irdelenmesi gereken bir husus olarak ortaya çıkıyor.

Şimdi, PTT'nin kâr-zarar durumuna bakıyorsunuz; yine Hazinesinin kamu işletmeleri raporu var, orada da var, Varlık Fonundan gelen başka bilgilerde de var. Her ne kadar rakamlar birbirini tutmasa da -devletin 2 kurumunun rakamı birbirini tutmuyor, şu rezaleti de aynı zamanda söyleyeyim- ben Hazinesinin rakamlarına daha fazla güvendiğim için oradaki rakamlardan söyleyeceğim. Geçmişine baktığınız zaman PTT çok kârlı bir kurum, yıllarca bu kurumun finansmanı uğraşmış bir kişi olarak söylüyorum. Çok geriye gitmeyeceğim, 2016 yılında PTT 550 milyon lira kâr ediyor, 2017 yılında 641 milyon lira kâr ediyor, o arada, 2017'de Varlık Fonuna devrediliyor, 2018'de Varlık Fonu tam daha PTT'nin üzerine abanmadığı için yine bir miktar kâr ediyor; normalde 1 milyar lira kâr beklenirken 2018'de kârı 215 milyona düşüyor. 2019'dan itibaren ciddi zarar etmeye başlıyor PTT, 2019 yılında zararı 1,2 milyar TL arkadaşlar. Hani, Sayın Cumhurbaşkanını bazı şeylerin önemi anlaşılın diye "Katrilyon." diyor ya, 2019'da 1,2 katrilyon lira zarar ediyor kâr eden bu kuruluş. Şimdi, bunun niye olduğunu söyleyeceğim birazdan. Ondan sonra, 2020'ye geliniyor, zarar 741 milyon lira. 2021 yılında ne olduğunu henüz bilmiyoruz. Öz sermayesine bakıyorsunuz, orada ciddi bir erime var. Geçen haftalarda burada gündeme yine geldi, altınla ilgili bir işe giriyor PTT, niye altın alım satımına girer, belli değil. Yine, Sayıştay raporunda geçiyor, 2 milyon dolar kayıp, onun daha fazla üzerinde durmayacağım, esas konumuza geleceğim.

Şimdi, bu HGS meselesinde bir ortaklık kuruluyor. Ya, HGS'yi PTT kendisi satabilir, bütün altyapı zaten PTT'de, kendisi satmıyor. Hatta PTT müşterilerine diyor ki: "Sadece PttAVM'den alabilirsiniz." Biz, bu iddiayı gündeme getirdiğimizde, sanki elimizde bir belge yok da boş konuşuyormuşuz gibi, PTT açıklama yaptı; utanmadan, sıkılmadan yüz seksen iki yıllık kuruma bu açıklamayı yaptırdılar: "Efendim, PttAVM'den değil, ptt.gov.tr'den, turkiye.gov.tr'den de alınabilir." Kardeşim, işte, buradan görünmüyor ama arzu edene veririm, belgesi burada, "Sadece PttAVM'den yapılır." diye belgesi var. Uyanıklar bunu değiştiriyorlar, turkiye.gov.tr, ptt.gov.tr'yi filan giriyorlar fakat bilmiyorlar ki teknoloji ilerledi, başka bir yerde sadece PttAVM'den olacağına ilişkin belgeyi de kaldırmayı unutuyorlar, bu kadar da zavallılar. Dolayısıyla, böyle bir şey olamaz, böyle bir rezalet olamaz. PTT, kendisinin yapması gereken işleri yapmıyor, yüzde 40 ortağı olduğu bir şirkete veriyor. Şirket ne kadar? 150 bin lira sermayeli arkadaşlar, 150 bin lira sermayesi olan şirkete hem böyle kârlı bir işi veriyor, bir de yüzde 40 hisse almak için 12 milyon lira veriyor; ya, Allah'tan korkun ya, hiç mi insafınız yok ya! 150 bin lira sermayesi olan şirkete yüzde 40'ı için 12 milyon 60 bin lira da para ödüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Ya böyle bir şey görülmüş mü?

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Haram olsun Başkanım, haram olsun!

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Devamla) – Haram olsun da ama hesabını sormamız lazım. İşte, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, bunun hesabını Türkiye Büyük Millet Meclisinin sorması lazım. Böyle bir şey kabul edilebilir mi?

Şimdi, PttAVM'nin bir de kargo kısmı var, çok az orayı da söyleyeyim. Tabii, bu konular araştırılması gereken konular, beş dakikada konuşulacak bir konu değil. PttAVM üzerinden bir kargo işleri var. Vay yavrum, öyle bir kebab mesele ki; PTT'nin kurumsal kimliğini kullanacağı protokole yazılmış. PTT'nin kargo işlemlerini çok ucuz fiyatla... Fiyatın ne olduğunu bilmiyoruz, benden sonra kim konuşacaksa AK PARTİ adına, burada, gelsin, söylesin. PTT Kargo kaç liraya taşıyor bu şeyleri? Ta New York'a kadar burada kargo yapılıyor, bu zararlar boşuna değil. Kargodan ucuz, diğer taraftan pahalı kâr transferi var. Bunu Sayıştay söylüyor "Kâr transferi yapılıyor bir şirketten öbür şirkete." diyor. Kâr transferini nereden yapıyoruz? Yüzde 100'ü devlete ait olan PTT'den yüzde 60'ı başka bir şirkete, özel sektöre ait olan bir şirkete kâr transferi yapılıyor. Dolayısıyla, PTT'nin kurumsal kimliği kullanılıyor, PTT'nin ismi kullanılıyor "PTT'nin çağrı merkezindeki insanlar ücretsiz kullanılacaktır, bedel ödenmeyecektir." diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Bir selamlayayım o zaman, çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım, istismar etmeyeceğim.

Dolayısıyla "Çağrı merkezi de buradan ücretsiz bir şekilde kullanılacak." diye protokole hüküm konuluyor. Şimdi, ben buradan soruyorum: Yani bu nasıl bir vicdandır, bu nasıl bir iştir? PTT'nin bütün imkânlarını siz niye, sadece azınlık ortağı olan, yüzde 40 ortağı olan bir işletmeye bu şekilde peşkeş çekiyorsunuz? Bunun hesabını verin. Bu internet sitesinde yapılan değişikliklerin hesabını benden sonra konuşacak AK PARTİ'li milletvekilimizden mutlak surette bekliyoruz. Yani tabii, mızrak çuvala sığmadı; elimizde belgeleri var, kendisini mahcup edecek bir şeyi umarım yapmaya yeltenmez çünkü zaten PTT kendisini mahcup etti. Biz PTT'nin itibarını kurtarmaya çalışıyoruz, yüz seksen iki yıllık bir şirketin yöneticileri bugün PTT'nin itibarını yerle bir etti, bu, Hükümetin de Bakanlığın da itibarının yerle bir olması demektir. Biz bu itibarı kurtarmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla, Meclis araştırması önergemize de sizlerden olumlu katkı bekliyoruz.

Çok teşekkür ediyorum, Genel Kurul saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun yarın İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde Rusya-Ukrayna krizinde yaşanan süreçler konusunda Meclisi bilgilendireceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, malum, Ukrayna krizi ülkemiz açısından doğrudan sonuçları olan... Rusya-Ukrayna ilişkileri, bölgemizin barışı ve istikrarı açısından ve küresel barış açısından çok önemli bir süreç geçiriyor. Bu anlamda, İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği gibi, Kabine yani Dışişleri Bakanımız bu çerçevede yarın, inşallah, Meclisi bilgilendirecek ve İç Tüzük'ün 59'uncu maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde de Meclis bu hususta, süreçler hakkında değerlendirmelerini yapmış olacak.

Genel Kurulun bilgisine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, PTT'nin Varlık Fonuna devredildikten sonra zarar etmesine sebep olan uygulamaların tespit edilmesi, millî güvenlik sorunu olarak görülen iddiaların aydınlatılması, PTT üzerinden haksız kazanç sağlayan kişi ve kurumların tespit edilmesi ile PTT'nin itibarının yeniden kazandırılması için alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzylmaz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yap-işlet-devret ekonomik krizin sebebi, hazinenin kara deliği. Tam kapanma olan coronavirus günlerinde bile, mücbir sebep olduğu hâlde, görevli şirketlere tıkr tıkr ödemeler yapıldı.

Bakın, elimde görmüş olduğunuz bu belge yap-işlet-devret modeliyle yapılan projelerden resmî ve dinî bayramlarda bile vatandaşın ücretli geçmesine sebep olan Cumhurbaşkanlığı kararı. Resmî ve dinî bayramlarda bile insaf etmiyorsunuz ve şirketlerin kasasını dolduruyorsunuz.

Peki, sadece bunlar mı? Sadece bunlar da değil. Bakın, burada Sayıştay raporu yani Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı 2020 yılı raporu ne diyor? Diyor ki: "Avrasya Tüneli'nden 2020 yılında kaçak geçen araçlar için görevli şirkete garanti ödemesi yapılıyor." "Kaçak geçen araçlar için garanti ödemesi." İlginç değil mi? Ne kadar? 10 milyon 604 bin 574 lira garanti ödemesi yapılmış. Peki, ödeme bununla mı kalmış? Hayır, bununla da kalmamış. Aynı zamanda, Sayıştayın sansürlenmiş taslak raporuna göre, Avrasya Tüneli'nden kaçak geçiş yapan araçlarla ilgili 2020 yılında tahakkuk eden ceza tutarı da ne kadar? 50 milyon 15 bin 365 lira. Toplam ne yaptı? 60 milyon lira para yaptı.

Şimdi, eğer kaçak geçildiği için vatandaş ceza ödüyorsa o zaman garanti ödemesi neden yapılıyor? Eğer garanti ödemesi yapılıyorsa niye ceza kesiliyor? Bir ülkede cezayı kim keser? Devlet keser. Ama burada cezayı kime kestiriyorsunuz? Görevli şirketlere kestiriyorsunuz. O zaman da ne oluyor? Bu şirketler acaba devlete ortak mı oluyor? Burada ne görüyoruz? Klasik AK PARTİ çelişkileri.

Ben söyleyeyim: Bence kafanız karışık, bence kafanız en başından beri karışık. Maalesef, bugünlerde vatandaşımız ekonomik krizin altında ezilirken, gençlerimiz iş bulamazken, esnaf kepenk kapatırken AK PARTİ hem garanti geçiş ücretleri hem kestiği cezalarla vatandaşları fakirleştirmeye devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Gençlerimize iş, aş, ekmek üreteceğiz. Teknoloji, istihdam, ihracat...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Evet, bir nokta da PTT konusu. PTT'yi çok konuşabiliriz. Niye konuşabiliriz? Yine, Sayıştay raporlarıyla; 2 milyar evrakin beş yılda taranması konusunda imzalanan 2 sözleşmeyle, maalesef, kamu zararı 487,5 milyon lira, artı 6 milyon dolar tazminat noktasına geldi. Kamuoyuna belgeleriyle açıkladık, nitelikli dolandırıcılık ve ihaleye fesat karıştırmayla ilgili suç duyurusunda bulunduk. Sözleşmeler iptal edildi ancak buna rağmen, hayalî evrak tarama işi için devletin kasasından 263 milyon lira para çıktı.

PttAVM'ye de bir başka zaman, üç dakikalık bir konuşmada değil, daha uzun süreli bir konuşmada değineceğim.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Ahmet Arslan. (AK PARTİ sıralarından

alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Konunun anlaşılabilmesi adına birkaç ifadede bulunmak isterim. Değerli arkadaşlar, PTT, bir anonim şirket olarak, 2011 yılında, elektronik ticaretin dünyada çok geliştiği bir ortamda, elektronik ticaretle ilgili bir AVM kurulmasını ve bu AVM’de de PTT’nin marka değerinin dikkate alınarak, özel sektörün de dinamikleri için içine konularak bir şirket kurulmasını öngörüyor. Bununla ilgili PttAVM kuruluyor; yüzde 30’u PTT’nin, yüzde 70’i kuracak olan şirketin. PTT yüzde 30’u direkt alıyor ciro dan, kalan yüzde 70’de ise şirket teknik altyapıyı kuruyor, bununla ilgili sistemi geliştiriyor ve bütün masraflarını düşükten sonra da bu yüzde 70’in içinden gelir elde ediyor. PTT’nin amacı ne? PTT’nin amacı, elektronik sektörde, elektronik ticaretle dünyadan geri kalmamak ve elektronik ticaretin gelişmesine bağlı olarak da özellikle kargo sektöründen gelir elde etmek çünkü bu işlerin kargosunu PTT taşıyacak. Sonra, 2018 yılında “PTT Elektronik Mağazacılık” adı altında yeni bir şirket kuruluyor. Bu iş, şirket marifetiyle, PTT’nin iştiraki olan bir şirket marifetiyle yapılıyor ve burada da PTT’nin hissesi yüzde 40, kalan yüzde 60 şirketin ancak şirket bir şekilde hissesini satmaya kalkarsa onun da yüzde 30’u PTT’nin, dolayısıyla PTT yüzde 58’ine sahip olacak.

12 milyon emisyon primi verilmiş doğru ama sonra 15 milyon olarak geri alınmış; bu, bir.

İkincisi, özellikle HGS konusu çok çok önemli. Herkes bilir, OGS’den eskiden depozit alınıyordu, eskiden cihaz parası alınıyordu, hâlbuki HGS’den bu ücretlerin hiçbirini almıyor.

Üçüncüsü, PttAVM, HGS satmıyor, burası çok önemli; PttAVM, HGS satmıyor, sadece satılan HGS’lerin yaklaşık yüzde 2’si PttAVM üzerinden dolduruluyor, yüzde 98’i bankalar, PTT’ler, diğer kanallarla dolduruluyor ve bu yüzde 2’lik gelir karşılığında da sadece yaptığı işlemlerden komisyon alıyor. Bu komisyonun da yarısı PTT’ye gidiyor, yarısı şirkete ancak şirketin - biliyorsunuz- ayrıca yüzde 40 ortağı PTT, dolayısıyla söz konusu olan sadece komisyondur, paranın kendisi değildir; bunu özellikle vurgulamak isterim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – Paranın kendisini de verseydin!

AHMET ARSLAN (Devamla) – Kargoya yönelik de Sayıştayın şöyle bir raporu var, Sayıştay raporu diyor ki: “Transfer fiyatlarınız ucuz olabilir.” Sonra PTT buna cevap veriyor, birçok örnekleme transfer fiyatını buna gönderiyor ki... Evet, PTT’den daha pahalılar ama PTT’den daha ucuz olanlar da var, özellikle bunu vurgulamak isterim, bir.

PTT, beş yıl Dünya Posta Birliğinin (UPU) başkanlığını yaptı.

ERHAN USTA (Samsun) – Kaç liraya taşıyor kargoları, kaç liraya?

AHMET ARSLAN (Devamla) – PTT özellikle elektronik mağazacılık, e-ticaret konusunda, kargo konusunda Dünya Posta Birliğine üye birçok posta birliğinin daha da önünde gidiyor, özellikle kargoda ve elektronik ticaretle çok daha önde. Amaç ne? Elektronik ticareti geliştirerek bu tip PTT iştiraklerinin hem lojistikten hem kargodan gelir elde etmesi.

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Niye zarar ediyor?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Ve bir şey daha: PTT sadece geçen sene 5 milyon 400 bin kişinin, uygun fiyatla, desteklerini evine götürdü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜMİT BEYAZ (İstanbul) – Niye zarar ediyor Sayın Vekilim, niye zarar ediyor?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli Başkanım, konuşabilecek çok şey var ama sürem yok.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Var, var, var...Niye zarar ediyor, onu anlatsana?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Sadece son bir cümle söylemek isterim Değerli Başkanım, sadece bir cümle.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Söyle, söyle, hadi; niye zarar ettiğini söyle?

BAŞKAN – Söz vermiyorum ya, vermiyorum.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Sadece bir cümle çünkü cevap mahiyetinde. Bir cümle Değerli Başkanım.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Niye zarar etti, onu söyle?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli Başkanım, sadece bir cümleyle bitireceğim, dakikanın tamamını kullanmayacağım.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Olmadı, olmadı; yanlış hesap yapıyorsun, Grup Başkan Vekiline yanlış hesap yapıyorsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Verin Başkanım, verin.

BAŞKAN – Biz prensip olarak bir dakika veriyoruz, bu şeyi bozmazsanız sevinirim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ama bilgilendik, aydınlanıyoruz yani aydınlatıyor Sayın Bakanımız.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Bozmam, sadece...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Niye zarar ettiriyorsun?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aydınlatıyor...

AHMET ARSLAN (Devamla) – Bir dakikayı kullanmayacağım Değerli Başkanım.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Kimi kazandırıyor, ona cevap ver?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Son bir cümle efendim çünkü önerge verenler bir dakika ilaveyi aldı. Sadece cevap olsun diye birkaç saniye söyleyeceğim.

ERHAN USTA (Samsun) – İç Tüzük’te siz düşürdünüz. Zamanında düşürmeyecektiniz İç Tüzük’teki süreleri.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Efendim, burada grup önerisi getirilirken beş dakika artı bir dakika artı bir dakika kullanıldı.

ERHAN USTA (Samsun) – Önceden on dakikaydı, siz getirdiniz İç Tüzük sürelerini.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Ben de ağzımın, dilimin döndüğünce bir cevap vermek istiyorum. Dolayısıyla, bir otuz saniye vakit istirham ediyorum Değerli Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Bizce mahzuru yok, yüz otuz dakika da konuş.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Hiç kimsenin şüphesi olmasın ki Devlet Denetleme de Sayıştay da PTT’nin Teftişi de Bakanlığın Teftişi de KİT Komisyonunda gerekli incelemeyi yapacak, varsa birinin hatası zaten gereğini yapacak.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Niye? Biz yapaalım, niye konuyu oraya atıyorsun? Meclis yapsın, niye oraya atıyorsun? Yüreğin yetiyorsa Meclis yapsın, niye atıyorsun oraya?

BAŞKAN – Bir dakika selamlamadan sonra söz istenmemesini rica ediyorum arkadaşlar çünkü söz vermeyeceğim bir dakikadan sonra. Bir dakika süre veriyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, Sayın Başkanım, oylamadan önce...

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, tutanaklara geçmesi açısından...

BAŞKAN – Buyurun Erhan Bey.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında Sayın Ahmet Arslan bizim iddialarımızın tamamını desteklemiş oldu çünkü bizim iddialarımıza yönelik bir şey söylemiş değil.

Söylemeyi unuttuğum bir şey var, şunu söyleyeyim: PTT'nin 27 bin personeli var Sayın Başkan ve 2,6 katrilyon lira -bu da 2020 rakamı; tabii, çok yükselmiştir şimdi- 2,6 milyar TL 2020 yılında istihdam gideri var; bu yıl herhâlde en az 4-5 milyar TL civarındadır. Bütün bu 27 bin kişi işte buraya hizmet ediyor, bedava kargo taşıyor. Şimdi, bunun karşısında Sayın Arslan'ın bize söylediği şey sadece 15 milyon lira alınmış. Yani, bizim iddia ettiğimiz rakamların büyüklüğüne bakın, "Oradan geldi." denilen rakama bakın; arkadaşlar bu mukayeseyi yaparsa bizim bu iddialarımızda ne kadar haklı olduğumuz net bir şekilde ortaya çıkacaktır.

Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Özgür Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın iki dakika ilave süre istemesinin iktidarın getirdiği İç Tüzük değişikliğiyle kısıtlanan konuşma sürelerinin yetersizliğini gösterdiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sadece şunu hatırlatmak isterim: Grup önerileri, veren grup tarafından on dakika, tüm gruplar tarafından onar dakika söz hakkı vardı. Sayın Elitaş ve arkadaşları 82 milletvekilinin imzasıyla, Sayın Ahmet Arslan'ın da oylarıyla bu süre üç dakika gibi, milletvekilinin meramını anlatamayacağı kısa bir süreye düşürüldü. Sizlerin takdiriyle birer dakika veriliyor, üç dakikalık konuşmaya iki dakika ilave isteyebiliyor olmak şu demek: Yüzde 60'a yakın bir tolerans bekliyorsunuz. Demek ki sizin milletvekiline biçtiğiniz süre yetersiz, konuşmanın yüzde 60'ı kadar uzatma olur mu? Ama bu ihtiyaç oluyorsa öyle askerî disiplin içinde oy verdiniz ya, on dakikalara üçe indirelim, üçe indirelim. O İç Tüzük değişikliğiyle milletin sesini böyle kestiniz, milletimizin takdirlerine sunarım.

Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, ben de bir açıklama yapayım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Özkan.

44.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, tabii, özgür, demokratik, konuşan bir Türkiye ve bu özgürlüğü kullandığı için hesap veren, yargı önüne çıkarılan bir Türkiye değil. Bu anlamda hamdolsun, yaptığımız bütün anayasal ve yasal reformlar bu ülkenin demokratik müzakere ortamının zenginleşmesi ve güçlenmesi açısından.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Şükürler olsun, hamdolsun(!)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendi Bakanın perişan oldu orada, "Bir dakika, bir dakika..." dedi, ne yapsın, adam haklı.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) - Yalanlara da şükürler olsun, hamdolsun(!)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Şu anda İç Tüzük'le ilgili eleştiriler olabilir. Biz de diyoruz ki: Gelin, beraber İç Tüzük'ü tahkim edelim hem çağın ihtiyaçlarına hem de Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine uyduralım ve bugün Batı demokrasilerindeki iç tüzüklere baktığımız zaman müzakere ve konuşma süreleri itibarıyla şu anda Parlamentomuzdaki İç Tüzük'ten çok da farklı değil. Onun için biz milletvekillerimizin az zamanda çok büyük meseleleri en güzel şekilde, edebî bir şekilde ifade edebileceklerine inanıyoruz. Bu anlamda, meselenin genişliği nedeniyle Sayın Bakanımız artı bir dakika almıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAVUZ AĞIRALIOĞLU (İstanbul) – Bak, yetiştiremedin gördüğün gibi. Gördüğün gibi, az zamanda yetiştiremedin.

ERHAN USTA (Samsun) – Siz en kısa meseleyi on dakikada ancak izah ediyorsunuz Cahit Bey.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Daha evvel daha uzun süreli alanlar da olmuştur. Bu noktada, İç Tüzük beklentisini hep beraber karşılayalım diyoruz, bunu da özgürlüğümüzün bir teminatı olarak görüyoruz.

Teşekkürler. [İYİ Parti sıralarından alkışlar (!)]

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hamdolsun, yalanlarla anlatıyorsun!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

1/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 1/3/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

1 Mart 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (17140 grup numaralı) demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 1/3/2022 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Ayşe Acar Başaran konuşacaktır.

Buyurun Sayın Acar Başaran. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı ve cezaevlerinde rehin tutulan bütün arkadaşlarımızı buradan saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bugün, aslında, demokratik siyaset önündeki engellerin araştırılması için bir komisyon öneriyoruz. Tabii ki buradan bu önerimizin maalesef olumsuz olarak bize döneceğini biliyoruz çünkü bugün tam da biz bunun araştırılması için bir komisyon önerisi yaparken yine tarihte bir tekrarı yaşayacağız ve bir milletvekili arkadaşımızın dokunulmazlığının kaldırılması oylaması yapılacak. Evet, bu ülkede tarihsel olan, on yıllardır yok sayılan, on yıllardır benzer yöntemlerle çözülmeye çalışılan Kürt sorununun inkâr, imha ve asimilasyon politikalarıyla çözüm yönteminin aslında bir tezahürüne, bir resmine yine bugün hep beraber buradan şahitlik edeceğiz.

Ne zamanki Kürtler bu ülkede demokratik siyaset yapma talebinde bulunmuşsa, ne zaman bir yönetim mekanizmasının içerisine yer alıyorsa her türlü baskı, zulüm ve saldırıyla karşı karşıya kalmış. Kürtler ilk defa 1979 yılında Batman'da -benim de milletvekili olduğum ilde- belediye başkanlığı seçimini kazanmış. Maalesef, Belediye Başkanı Edip Solmaz, görevi başında sadece ve sadece yirmi sekiz gün kalmış, yirmi sekiz günün sonunda Edip Solmaz katledilmiş. Akabinde, Kürtler, uzun bir süre, yine demokratik siyaset ısrarları sonucunda bu Meclise girmeyi başarmışlar, onları birazdan açıklayacağım. Tabii, Kürtlere yönelik bu saldırının, bir de daha özgün Kürt kadınlarına yönelik saldırıların özellikle bu siyasetin bir parçası olarak ne kadar artırıldığını hepimiz görüyoruz.

Yarın 2 Mart, yirmi yedi yılı dolacak. Leyla Zana bir Kürt kadını, bir Kürt kadın siyasetçi, bir Kürt milletvekili; bu Meclis çatısı altında yine aynı zihniyet, aynı bakış açısı, aynı politikalar sonucunda dokunulmazlığı kaldırıldı, on beş yıl hapis cezasıyla yargılandı, on beş yıl hapis cezasına mahkûm edildi. Ama Leyla'nın ismi onlarca, yüzlerce Kürt kız çocuğuna verildi çünkü Leyla'nın mücadelesi bütün Kürtlerin mücadelesi, bütün Kürt kadınların mücadelesiydi.

Yine yakın zamanda, 2015 yılından bu yana partimize, Kürt siyasetine, Kürt kadınlarına, kadınlara yönelik bu saldırıların en derinlerini, en ağırılarını hep beraber yaşıyoruz. 7 Hazirandan bu yana mahalle temsilcilerimizden parti örgütlerimize, milletvekili arkadaşlarımızdan Eş Genel Başkanlarımıza kadar herkes bu saldırılarla yüz yüze kaldılar ama en fazla kadınlar bu saldırıların hedefi hâline geldi. Sadece yargı sopasıyla, yargı yönelimiyle yüz yüze kalmadı kadınlar, ayrıca bu süre içerisinde, demokratik mücadele yürüttükleri süreçte kolluğun saldırılarıyla yüz yüze kaldılar, kolluğun direkt hedef almasıyla yaralandılar ve yine bizi bu ülkenin İçişleri Bakanı tarafından hedef gösterildiler. Eş Genel Başkanımız Pervin Buldan İçişleri Bakanı tarafından hedef gösterildi. Yine, aynı İçişleri Bakanı, Milletvekili arkadaşımız Dirayet Dilan Taşdemir'i canlı yayında, elinde hiçbir veri olmamasına rağmen, iftirayla hedef hâline getirdi. Onlarca, yüzlerce kadın arkadaşımız aynı mantığın, aynı zihniyetin sonucunda bugün cezaevlerinde rehin tutuluyor. Ayşe Gökkan, sadece kadın mücadelesi yürüttüğü için, bir Kürt kadını olduğu için otuz yıl cezaya çarptırıldı, otuz yıl. Bu ülkede hiçbir suç otuz yılla cezalandırılmaz neredeyse insan öldürmek de dâhil.

Bütün bu yönelimlerin sonucunda Kürt kadınları ya da kadın mücadelesi geri adım mı attı, bunların da birkaç verisini sunacağım ama bir de Kobani kumpas davası yine bu saldırıların bir örneği olarak karşımızda duruyor. Kobani kumpas davasıyla onlarca arkadaşımız, Kobani'nin düşmemesinin intikamını almak için, yine partimizin kapatma davasına veri oluşturabilmek için şu anda mahkemede yargılanmaya çalışılıyor ama aslında orada yargılanan değil yargılayan pozisyonundalar.

Bu süre içerisinde, bütün bu yönelimlerin sonucunda başarılı olabildiniz mi, verileri sizinle paylaşayım. 1994 yılında 1 kadın arkadaşımızı Meclisten çıkardınız ama 2007 yılında 29 milletvekilinden 8'i kadındı, 2015 Haziranında 32 kadın bu Meclise girdi ve en nihayetinde, 2018'de 28 kadın bu Meclis çatısı altına gelip mücadeleyi devam ettirdi. Şu anda Türkiye'nin dört bir yanında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bir dakika sadece Başkan...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Şu anda işte o yerel yönetimler pratiğini engellediğiniz bizler, bütün her yerde eş başkanlık sistemiyle, eşit temsiliyetle Türkiye'nin dört bir yanında kadın mücadelesini yürütmeye devam ediyoruz. Kayyumlarla bunu engellemeye çalışıyorsunuz, 2016'da kayyumlar atadınız, bu mücadeleye geri adım attırmaya çalıştınız ama bir daha girdik seçimlere ve yine hezimete uğrayan sizler oldunuz. Bakın, tarih bize gösteriyor ki bu yöntemlerinizin ne Kürtlere ne kadınlara ne Kürt kadınlarına ne bizim HDP olarak verdiğimiz demokratik mücadeleye zerre kadar tesiri oluyor. Biz büyüyerek geliyoruz, biz büyüyerek bu salonların, bu mücadelenin içerisinde yer alıyoruz ve size rağmen bu ülkede demokratik, özgürlükçü bir sistemi, kadın özgürlükçü bir sistemi kuracağız.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım "size rağmen" dedi...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Size rağmen, evet, tam da size rağmen çünkü demokratik siyasetin önündeki en büyük engel şu anda AKP-MHP ittifakının kendisi olmuştur, bütün mekanizmalarla da bunları yürütüyor ama bunu başaramadığınızı gördünüz, önümüzdeki süreçte de başaramayacaksınız.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, inanın, yol alalım diye söz almamaya gayret ettim ancak bu ülkede sadece kendi partisinden olan belediye başkanını Kürt olarak görmek, başka partiden belediye başkanlarını Kürt görmemek...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizinkiler Kürt kökenli zaten, Kürt kökenli.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...kendi partisinden milletvekili seçilen Kürtü Kürt görmek, başka partiden seçilen Kürtü Kürt görmemek...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Görmemek görmek demektir esasında.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...tam anlamıyla, Türkiye'de Kürt vatandaşlarımızın arasında da bir bölücülüktür...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bölücü sizsiniz vallahi, en büyük bölücü sizsiniz!

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Görmemek bölücülüktür, görmemek!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarımızın, 85 milyonun arasında da bir bölücülüktür. Bu ülkede siyasi partilerin kurulduğu ta 1876'dan beri Meclis-i Mebusana ve Türkiye Büyük Millet Meclisine Kürt vatandaşlarımız mebus olarak, milletvekili olarak girmişlerdir; belediye başkanlığı makamında da oturmuşlardır.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizin lütfunuzla değil, halkın desteğiyle girdiler, sizin lütfunuzla değil!
CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu ülkede Kürt vatandaşlarımıza yaşam hakkı tanımayan PKK terör örgütüdür.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Lütuf değil, değil; onları siz yapmadınız, Kürt halkı kazandı, direnerek kazandı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onların refahını ve özgürlüğünü, bu ülkede kardeşçe, barış içerisinde...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Sizin bütün Kürt düşmanlığı politikalarınıza rağmen bizler direnerek kazandık. Sizdekiler Kürt kökenli, unutmayın bunu da.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...yaşama özgürlüğünü de tehdit eden PKK terör örgütüdür; not düşmek için ifade ettim.
Teşekkür ediyorum.

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ne notu düşüyor ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hatibimize doğrudan bölücülükle...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ne dedim ki?

BAŞKAN – Buyurun, yerinizden söz vereyim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Sataşma var Başkan, "bölücü" dedi, ben cevap vermek istiyorum sataşmaya.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kürsüden, sataşmadan söz istiyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir sataşma filan...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, ben not aldım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tutanakları getirelim efendim, tutanakları getirelim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başaran.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – "PKK terör örgütü" dedim; tutanakları getirelim.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – "Bölücü" dediniz, "bölücü, bölücü..."

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Ya, bir sus ya; bir dinle, bir kürsüye saygın olsun ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ne alakası var ya! Bir de itiraz ediyorsun ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – "PKK terör örgütü" dedim, buradan ses geliyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayret bir şey ya!

VI.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şimdi...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yapmayın, etmeyin!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Sürem başladı, bir dinlerseniz...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir dinle ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hatip kürsüde!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Şimdi, bu ülkede bölücüyü arıyorsanız aynayı önünüze alın bir defa, bir aynaya bakın bölücü kimmiş.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ayna da sizi gösteriyor!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu ülkede, bakın, Kürtlerin seçme ve seçilme hakkı yok sayılıyor; yok sayılıyor Kürtlerin seçme ve seçilme hakkı. Kürtler bu Parlamente'ye üye gönderiyor, türlü bahanelerle, fotoğraflarla milletvekilliklerini düşürüyorsunuz. Bu ülkede, Kürt belediye eş başkanları belediyelerde seçim kazanıyor, gidiyorsunuz, türlü bahanelerle, iftira ve yalanlarla kayyumlar atıyorsunuz. 2016'da kayyumlara ne dediniz? Nerelere paralar gönderdiğini iddia ettiniz bugünkü iddialarınız gibi.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Ayna!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Türlü iftiralar attınız. Hiçbir dosyanın içerisinde söylediğiniz söylemler yoktu, bunun siz de farkındasınız. Asıl bu ülkeyi bölenler sizsiniz. Bir de HDP sıralarına bakın, biz sadece kadınların, Kürtlerin mücadelesini vermiyoruz, bu ülkedeki bütün ezilmişlerin temsilcileri şu anda HDP sıralarında. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aynaya baktım seni gördüm!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu ülkede yok sayılan, kimliği, dili, inancı, varlığı yok sayılanların hepsi şu anda HDP sıralarında. Çözüm gelecekse HDP'nin ortaya koyduğu perspektifle gelecek, ortak yaşam perspektifiyle, demokratik cumhuriyet perspektifiyle gelecek; sizin yarattığınız tekçi, inkârcı, kadın ve Kürt düşmanı sistemle bu ülkeye çözüm gelmeyecek.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aynaya baktım seni gördüm, ayna da sizi gösteriyor, ilginç!

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Siz konforlu alanlarınızda bu ülkedeki bütün halkla ilgili kararlar veriyorsunuz ama faturasını bu halka kesiyorsunuz, bu halkın vatandaşlarına kesiyorsunuz. Bugün büyük bir ekonomik kriz girdabındayız, sizin yarattığınız, yürüttüğünüz siyasetin sonucunda şu anda insanlar evlerine ekmek götüremiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Devamla) – Bu ülkede yaşamını yitiren her gencin sorumluluğu sizin yürüttüğünüz siyasetin kendisidir. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kürt çocuklarını dağa kaçırıyorlar, kebabı tepsi tepsi yiyorlar.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, hayır, kabul edemem. Buradan bir Grup Başkan Vekili "Kürt çocuklarını dağa kaldırıyorlar." dedi, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Ben duymadım.

Bir dakika...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben duydum Başkan. Tutanaklara bakın.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Söyledi, söyledi.

BAŞKAN – Ama ben bir bakayım...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, İç Tüzük'te böyle bir hüküm yok.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevdâ Erdan Kılıç...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok ama.

BAŞKAN – Getirteyim, bakayım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İç Tüzük'te söz alma usulleri belli.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir usul yok. Sen oradan bağıırıyorsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Kim götürüyor? "PKK götürüyor." dedik hem de cevap veriyorsun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Şimdi duydunuz mu Başkan; tekrar söyledi, tekrar söyledi.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – PKK kaçırıyor mu da? Siz mi kaçıyorsunuz?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bakınız, burada bir yöntem var. Biz konuşurken her defasında sataşmadan söz istiyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tekrar söylüyor, Başkan.

BAŞKAN – Oturun da biraz sonra...

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 1/3/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, demokratik siyasetin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Sevda Erdan Kılıç...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Başkanım, sürekli sataşıyorlar ama. Böyle söz veriliyorsa...

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Vekilliğimizi düşürüyorsunuz, vekilliğimizi. İrade tanımıyorsunuz. Nasıl sataşmayacağız size!

BAŞKAN - Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

AKP'nin yirmi yıllık iktidarında muhalefete dönük baskıları yıllar boyunca arttı ve hatta gün geçtikçe, her gün artmaya da devam ediyor. Kadınlar sokaklarda, meydanlarda haklarını ararken "Kadına şiddete hayır!" derken kolluk güçlerince tartaklandı, dövüldü, işkenceye varan gözaltılar oldu; kısacası, kadına şiddet eylemleri hep şiddetle sonlandı. Tek adam rejimiyle, "tweet" atanı, 10 kişi bir arada yürüyeni, gazetecisini, sanatçısını, siyasetçisini yani kendi gibi düşünmeyen kim varsa trollerine ya da eşkıyalarına hedef göstererek, yetmezse yargı sopasını kullanarak susturmaya çalışan, "demokrasi"nin "d"sinden bile haberi olmayan bir iktidarla karşı karşıyayız. Ama kimse umudunu kaybetmesin; az kaldı, gidiyor, gidecekler ve geliyor gelmekte olan.

Değerli milletvekilleri, bir başka baskıyı anlatacağım sizlere. Karaburun Kaymakamı hakkında haksız kazanç, mal edinme, arazi satışlarıyla ilgili birtakım iddialar ortaya çıktı. Biz de İzmir milletvekilleri olarak bunu araştırmaya başladık ancak yine halk gerçekleri öğrenmesin diye, Kaymakamın talebiyle İzmir 6. Sulh Ceza Mahkemesi Hâkimliği tarafından olayla ilgili 154 haberimize erişim engeli getirildi. AKP iktidarı yargı sopasıyla hem halkın haber alma hakkını hem basın özgürlüğünü hem de milletvekillerinin yasama yetkisini sansürlemiş oldu.

Değerli milletvekilleri, Sayın Kaymakamın görevi kötüye kullanmak suretiyle haksız menfaat sağladığı iddiaları ayyuka çıktı ama İçişleri Bakanı suspus, tapu işlerini hallettiği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı suspus. Çam ağaçları söküldü, zeytin salamura tesisi için İzmir İl Tarım Müdürlüğü izin verdi ve sonra arazi çok değer kazanınca satıldı ama Tarım ve Orman Bakanı suspus. Tapuda bedeller çok az gösterildi yani vergi kaybı oluştu ama Hazine ve Maliye Bakanı suspus. Onların tek derdi var, Kaymakam ve yetkili savcı olan eşiyle birlikte yargı sopasını Karaburun Belediye Başkanımızın sırtında sürekli gezdirmek.

Değerli milletvekilleri, Karaburun'da yürekli bir kadın Belediye Başkanımız var, sonuna kadar mücadele ediyor, hakkında davalar açılıyor, Karaburun halkından 1 kişi bile şikâyetçi olmayı kabul etmiyor, AKP İlçe Başkanı davalarda şikâyetçi, her seferinde müşteki durumunda ve bu dosyaları Kaymakamın evinde savcı olan eşiyle birlikte hazırladığına ilişkin iddialar var ve Karaburun sokaklarında Kaymakam Hanım'ın kayyum olma hayalleri konuşuluyor ama hiç kimse kusura bakmasın, ne Karaburun'da ne de İzmir'de bu kumpaslarınıza biz geçit vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir taraftan da Sayın Kaymakam, değeri 1,5-2 milyon olan, hatta daha fazla olan... Tapuda değerinin çok çok altında, 100-150 bin gibi rakamla aldığını gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Bir taraftan Sayın Kaymakam bunlarla, davalarla uğraşırken değeri 1,5-2 milyon olan yerleri tapuda değerinin çok altında gösteriyor, 100-150 bin gibi rakamlara aldığını iddia ediyor ve tapu harcını da vergisini de algısını da ona göre ödüyor.

Şimdi, ben buradan Sayın Bakanlara seslenmek istiyorum: Hakikaten bu araziler, Kaymakam Hanım'ın aldığı araziler tapuda gösterildiği değerlerde ise gerçek bedeller neyse biz bu taşınmazları bu bedellerden almaya hazırız, biz hazırız, Karaburun halkı hazır, Belediye hazır, hepimiz hazırız; bu bedellerden almayı bekliyoruz ve buradan da Bakanlara çağırımı yapıyorum.

Şimdi, tabii, erişim engeli var, haberlerimiz Google'dan engellendi, şimdi açtığınızda, baktığınızda bulamayacaksınız ama ben en azından bu konuşmamı Meclis tutanaklarından iktidar eliyle çıkarılmayacağı ümidiyle hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Emine Yavuz Gözgeç.

Buyurun Sayın Gözgeç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi aleyhine söz almış bulunmaktayım.

AK PARTİ olarak, kurulduğumuz günden bu yana en önemli mücadelemizi vesayet odaklarına karşı verdik. Vesayet odaklarının gölgesinde iktidar arayışına girmedik. Ne 367 krizi ne 27 Nisan e-muhtırası ne Gezi olayları ne 17-25 Aralık ne 15 Temmuz darbe teşebbüsü bizi bu kararlılığımızdan döndüremedi. Bizim mücadelemiz, dünden bugüne millet iradesini egemen kılma mücadelesidir. Dün 28 Şubatı. "Bin yıl sürecek." denilen, kız çocuklarının hayallerini, hayatlarını heba eden 28 Şubatın hukuksuz uygulamaları çok şükür ki Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde AK PARTİ'yle sona erdi, darbe faillerinin yargılanması sağlandı. Bugün, tüm kadınlar hiçbir ayrımcılığa maruz kalmadan eğitim hakkından, çalışma hakkından faydalanabiliyor. Kadınların siyasette, ekonomide, sosyal hayatta ve hayatın her alanında özgürce var olmasının önündeki engelleri bir bir biz kaldırdık. Tüm kadınlar ancak seksen bir yıl sonra AK PARTİ'yle seçilme hakkını elde edebildi.

Değerli milletvekilleri, demokratik siyaset; sırtını terör örgütlerine yaslamadan, yetkiyi millettten aldığını unutmadan siyaset yapabilmektir. Demokratik siyaset; bebek katili, kız çocuklarını dağa kaçıran, Aybuke Öğretmeni yaşamdan koparan terör örgütlerine karşı bu ülkenin, bu milletin huzuru, refahı için cesurca mücadele edebilmektir; Diyarbakır Annelerinin acısını yüreğinde hissedebilmektir. Demokratik siyaset; Türk-Kürt demeden, kadın-çocuk demeden en temel hak olan yaşam hakkını hedef alan, millet düşmanı, kadın düşmanı, Kürt düşmanı, insanlık düşmanı PKK terör örgütüne bu Meclisin kürsüsünden "PKK bir

terör örgütüdür.” diyebilme cesaretini gösterebilmektir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu cesareti gösteremeyenlerin hukuktan, barıştan, kadından, çocuktan, demokratik siyasetten bahsetmeleri en hafif tabirle samimiyetsizliktir.

Zorla dağa kaçırılan kız çocuğu anlatıyor, “20-21 yaşına geldiğimde utanıyordum yaşadıklarımın. 20’sine varmadan yitirdiklerim o kadar çoktu ki. Ancak şimdi dönüp baktığımda henüz çocuk olduğumu görüyorum.” diyor. Biz, kız çocuklarının hayatları heba olmasın, terörist olmaya zorlanmasın, anneler zorla kaçırılan çocuklarına kavuşsun diye mücadele ediyoruz. Biz; kadınlar, kızlar özgürce hayallerinin peşinden gitsinler, ekonomiden siyasete başarı hikâyeleri yazsınlar diye mücadele ediyoruz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Dolarları götürmek için, milyon milyon dolarcıklar için.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Sayın milletvekilleri, kim işlerse işlesin, kime karşı işlenirse işlensin; suça karşı, teröre karşı mücadele aslında her birimizin ayrı ayrı görevi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Devamla) – Bu görev, aynı zamanda, Meclis kürsüsünde vatanın ve milletin bölünmez bütünlüğünü korumaya dair namus ve şerefimizin üzerine ettiğimiz yeminin de bir gereğidir diyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bana söz verecektiniz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, biz ısrarla “Savunmada her şeyi anlatacağız.” diyoruz ama garip bir şekilde savunmaya geçmiş durumdalar. Anlıyoruz ruh hâllerini, bu ruh hâlimden bir çıksınlar, her gün söyledikleri nakaratlardan vazgeçsinler. Burada kendilerinden ürkecek, geri adım atacak, boyun eğecek bir HDP Grubu asla bulamayacaklar. Biz, onlar gibi bir gün İŞİD’le kol kola, bir gün FETÖ’yle kol kola, ertesi gün “terör örgütü” ilan eden bir parti değiliz, olmayız. Bizde demokratik siyaset anlayışı var, bizde hakikaten samimiyet var, dürüstlük var. Biz onlar gibi kendi ceplerimizi dolduralım diye mafya babalarıyla ilişki kuran bir partinin üyeleri değiliz. Bize diyor ki: “Sadece kendi belediye başkanlarınız mı Kürt’tür?” Ya, daha dün sizin milletvekiliniz ne demişti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet, şöyle demiş: “Kürt sorunu yoktur, haddinizi bilin.” Sizin Kürt milletvekiliniz bunu söyleyebilir ancak. Kürtlüğünü de inkâr ediyor. Bu konuda bize söz söylemesinler bir daha.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

47.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, öncelikle eğer siyasi parti gruplarından herhangi bir milletvekili yerinden konuşurken onun herhangi bir beyanı ile ilgili sataşmadan söz alınacaksa burada usule aykırılık olacağını düşünüyoruz; bu nettir.

Bunun dışında, daha önceki tartışma bağlamında Sayın Grup Başkan Vekilinin yapmış olduğu açıklamaların aynısını kendilerine iade ediyoruz ve daha önceki açıklamalarda ortaya koyduğumuz beyanları da tekrar ediyoruz.

Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Özgür Bey.

48.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaadenizle bir şeyi tutanağa geçirmek durumundayım.

Açıklama hakkını düzenleyen, İç Tüzük’ümüzün 69’uncu maddesinin birinci fıkrası “Şahsına sataşılacak milletvekili” diye başlar. Bu sataşmanın kürsüden ya da yerinden yapılmış olması hiçbir şeyi değiştirmez. Bunun, kayıt altında, sanki usul hatası olur diye söylenmesini İç Tüzük açısından istismarcı bir iktidar yaklaşımı olarak görürüz, kayda geçirmek istedim.

Teşekkür ederim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

49.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunun, bu meselenin daha sonraki oturumlarda bir tartışmaya meydan vermemesi için açıkladık, o da şudur: Parlamentoda Genel Kuruldaki bütün konuşma taleplerine Meclis Başkanı veya vekili olan Meclis Başkan Vekili cevap verir. Bu çerçevede, herhangi bir hatip konuşmasını yaparken yapmış olduğu sataşmadan dolayı da herhangi bir milletvekili, sataşılacak milletvekili de cevap hakkını 69’a göre kullanabilir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sataşmadan iki dakika konuşuyorlar, sen on dakika konuşuyorsun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Onun için, milletvekilinin konuşma talebine cevap veren ve bununla ilgili söz veren Meclis Başkanımız da sataşmayla ilgili karar noktasında yaklaşımını ortaya koyar.

Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Buradan tutanaklara geçsin Başkan.

Bir kere, Cahit Özkan yerinden hakaret ediyor, sataşıyor ve bunun sataşma hakkı kapsamına girmediğini söylüyor; böyle bir usul yok.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunu da kabul etmiyoruz çünkü Mecliste şu anda 4 stenograf görev yapıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Böyle bir usul yok. Biz kulağımızla duyduğumuz her şeye itiraz ederiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Stenograflar söz alan hatibi değil, yerinden konuşanların yaklaşımlarını not ediyorlar.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, 17/1/2022 tarihinde İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve arkadaşları tarafından, hekimlerin yurt dışına göç etmelerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 1/3/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel
Manisa
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve arkadaşları tarafından, hekimlerin yurt dışına göç etmelerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 17/1/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3057 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 1/3/2022 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Yurt dışına göç eden hekimlerin göç etme sebeplerine ilişkin olarak söz aldım ancak sözlerime başlamadan önce, hemen yakınımızdaki savaş ikliminin bir an önce son bulması için herkesin üzerine düşen görevi yapmasını ve bu ölümlerin, bu vahşetin bir an önce son bulmasını diliyorum.

Biliyorsunuz, 1 Mart tezkeresi geldi bu Meclise ve o geçemedi bu Meclisten. Bu onurlu tarihe sahip olan bir Meclis olarak on dokuz yıl önce Irak'ın işgali için bizden bir tezkere geçirmemiz istendi ve o gün o tezkereye "hayır" diyenleri de saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, uzun süredir yoğun bir hekim göçü var. Daha önce önlük giydik sizin dikkatinizi çekmek için, maalesef görmediniz; kask taktık sağlıkta şiddetle ilgili, görmediniz. Ben burada dikkatinizi çekmek için reflektörü açmak istiyorum, yüzünüze tutmak istiyorum. Siz durumun ciddiyetinin farkında değilsiniz maalesef; siz umursamıyorsunuz, sağlıkçıların içinde bulunduğu durumu ve halkın içinde bulunduğu durumu umursamıyorsunuz, hekim göçünü hiçbir şekilde dikkate almıyorsunuz.

Bu kadar yetişmiş insanımız yurt dışına giderken siz niye hekimlere yönelik verdiğiniz sözü yerine getirmediğiniz? Buradan oy birliğiyle geçen, hekimlerin haklarının iyileştirilmesine yönelik önergenin Komisyonunda geri çekilmesine karşı niye ses vermediniz, niye dikkat çekmediniz? 2012 yılında 59 hekim yurt dışına çıkarken ilk bir ayda, ocak ayında 196 hekim yurt dışına çıktı. Düşünebiliyor musunuz, eskiden bir yılda çıkan hekim, şimdi bir haftada Türkiye'yi terk ediyor. Bu 2021 yılında, geçtiğimiz 2021 yılında 1.405 hekim yurt dışına çıktı dedik, hiç umursamadınız. Ocak ve şubat ayında toplam 353 hekim yurt dışına gitmek için başvurdu, 353 hekim yani yıla vurduğumuzda 2.000 ila 2.500 doktorumuzu biz kaybedeceğiz. Bu doktoru kaybedince ne olacak? Orada kuyruklar daha çok artacak, birçok ilde uzman hekim bulamayacağız. Biz bunları niye yaşıyoruz? Siz üzerinize düşeni yapmadınız, hekimlerin şartlarını iyileştirmek için gerekli kanuni düzenlemeyi yapmadınız diye biz bunları yaşıyoruz. Toplam 3.825 hekim Türkiye'yi terk etti 2017'den beri. Bizim, doktorların geleceğini dışarıda aramasının sebeplerini bir bir araştırıp, ortaya koyup çözüm üretme sorumluluğumuz var ve ben sizleri göreve davet ediyorum. Vatandaşlar muayene olacak hekim bulamıyor, cerrah kadroları artık boş kalıyor ve oralarda, cerrahi dallarında ihtisas yapacak olan, asistan olacak kişiler yabancı dil kurslarına gidiyorlar, oralarda geleceklerini arıyorlar. Hekimler seslerini duyurmak için iş bırakma eylemleri yapıyorlar, bu sefer yöneticiler çıkıp "Size disiplin sopasını gösteriyoruz." diyorlar; siz hâlâ durumun ciddiyetini anlayamamışsınız. Hekimler acilin dışında bu eylemleri yaparken siz, hâlâ, üzerinize düşeni yapmak konusunda bir şey yapmadığınız gibi, sopa gösteriyorsunuz.

Tabip Odaları, sendikalar üzerinden bölünmeye çalışılıyor, sağlıkçılar ile hekimler birbirine düşürülmeye çalışılıyor. Bunu kabul etmek mümkün değil.

Biz, sağlıkta şiddet yasası, etkin bir şiddet yasası çıkaralım dedik. Daha bugün, Doçent Doktor Aslan Öcal, Gülhane Askerî Tıp Akademisinde, eski Askerî Tıp Akademisinde darbedildi. Niye darbedildi? Randevusu yoktu, muayene olabilmesi için randevu alması gerektiği söylendiği için. Adalet dağıtacak hâkime dokunanı nasıl hemen tutukluyorsunuz? Niye şifa dağıtan bir hekimi darbedeni, şiddet uygulayanı kamuoyu baskısı olmadıkça tutuksuz yargılamaya devam ediyorsunuz?

2021 yılındaki Tıpta Uzmanlık Sınavı sonucunda tam 497 çocuk sağlığı asistan kadrosu boş kaldı, 87 çocuk cerrahisi kadrosu boş kaldı, 365 acil tıp kadrosu boş kaldı. Bu ne demek biliyor musunuz? Bu, uzman olmadığı için Anadolu'da da Türkiye'nin dört bir yanında da uzman hekim bulamayacaksınız demek ve siz hâlâ umursamamaya devam ediyorsunuz. Bu partiler üstü bir mesele. Bu meselenin nasıl...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (Devamla) – 14 Mart gelmeden önce gelin, Millet Meclisi olarak hekimlere hak ettikleri bu iyileştirmeleri yapalım.

Biliyorsunuz, yıpranma hakları, yıpranma paylarıyla ilgili düzenleme gerekiyor, ağır çalışma koşullarının düzeltilmesi gerekiyor, düşük ücretlerin artırılması gerekiyor. Yoksulluk sınırının altında bir ücreti, uzman hekime layık gören bir ülke, hekimlerini kaybetmeye devam eder. Bunu da engellemenin yolu bu düzenlemelerin bu Meclisten çıkmasından geçiyor. Onun için, emeklilikte de hekimlerin çok ciddi sorunları var, emeklilik haklarıyla ilgili de mutlaka düzeltmeler yapmamız gerekiyor ve bunu yapacak olan bu Meclis hiçbir şekilde bu sorumluluğunu yerine getirmiyor. Artık yeter, sorumluluğunuzu yerine getirmenizi bekliyoruz. Lütfen dikkatinizi artık hekimlerin sorunlarına verin diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu Meclis araştırması önergesi hakkında İYİ Parti Grubum adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Sizlere Marmara Denizi gibi mevtaya dönen sağlık sektörünün müsilaından, hekim göçünden bahsedeceğim. Türk hekimleri ülkelerini neden terk ediyorlar? En başta şiddet gelir. Neoliberal sağlık sistemi sağlığın kanını emmiştir. Vatandaş, sistemdeki sorunların sebebini sağlık personeli olarak görmektedir. Hastasına muayene sırası gelmiyor, sağlık personelini hedef alıyor; randevu alamıyor, sağlık personelini hedef alıyor; tahlilleri çıkmıyor, sağlık personelini hedef alıyor. Sağlıkla ilgili her problem için sağlık personelini hedef almakta ve ona şiddet uygulamaktadır. Sağlıkta şiddet 2005'ten itibaren Sayın Recep Akdağ'la tırmanmaya başlamıştır. Sağlıkta şiddet her gün artıyor, azalmıyor. Hükümet gereğini yapmayarak sağlıkta şiddete ortak olmaktadır. Beş dakikada bir hasta muayenesi yaparak sağlıkta şiddet önlenemez, hastalar memnun olamaz; bu, mantığı aşan bir

şeydir. Sağlık Bakanlığı popülizmden vazgeçip sevk zincirini uygulamaya koymalıdır. Bakanlık, personeline sahip çıkmalıdır. Sağlık, bir yatağın maliyetinin 400 bin dolar olduğu şehir hastanesinden ibaret değildir. Sağlık Bakanlığı şehir hastanesinden başka personelinin durumuyla da ilgilenmelidir. AK PARTİ'li Sayın Cevdet Erdöl diyor ki: "Benim kimsenin kazancında gözüm yok. Yeni işe başlayan bir hâkim 15 bin lira maaş alırken pratisyen hekim 6.200 lirayla işe başlamaktadır. Hekimler mağdur edilmiştir."

Tüm sağlık personeli gibi akademik personel de maddi yetersizlik içerisinde. Bir kısım akademik personel muayenehane açarken bir kısmı bunu yapamamaktadır. Sağlık Bakanlığı tutumunu değiştirmelidir.

Hekimler tıbbi hata (malpraktis) uygulamalarıyla milyonları bulan tazminatlara maruz kalmaktadır. Hekimler ellerine bistüri almak istemektedirler. Bu cümleden olarak, pratisyen hekimler uzman olmak için can atarken 2021 yılında 977 uzman kadrosu boş kalmıştır. TUS'ta ilk 100'e giren hekimlerden 27 tanesi dermatolojiyi istemiş; bunun yanında, kalp damar cerrahisi, genel cerrahi, beyin cerrahisi ve kadın doğum gibi bölümler boş kalmıştır yani olan vatandaşa olmaktadır. Pandemiyle birlikte dünyada sağlık personeline ihtiyaç artmıştır. Türkiye hariç tüm devletler sağlık sistemini güçlendirmektedirler. Sağlığın sermayesi insan gücüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

AK PARTİ Hükümeti sektörün ihtiyaçlarına kulak tıkayıp canı çıksa da çalıştırmak istiyor. İnsanların mecali kalmamıştır. Hekimler yıllardır doğduğu, büyüdüğü toprakları terk etmek zorunda kalmaktadırlar. Pratisyen hekimler, tıp çalışıp ihtisaslarını kazanmak yerine dil sınavlarına çalışarak başka ülkelere gitmeyi tercih ediyorlar. Hekimler ülkelerini niye terk ediyor? Başka gerekçeye ihtiyaç var mı?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Uşak Milletvekili Sayın İsmail Güneş.

Buyurun Sayın Güneş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidarlarında "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." prensibiyle sağlıkta çok büyük değişim ve dönüşümler yapılmıştır. Son on dokuz yılda 17'si şehir hastanesi olmak üzere 715 hastane, 393 hastane ek hizmet binası, 106'sı ağız ve diş sağlığı merkezi olmak üzere toplam 3.822 sağlık tesisi hayata geçirilerek sağlık hizmet altyapısı güçlendirilmiştir. Yoğun bakım yatak sayısı 869'dan 24 bine çıkarılarak 100 bin kişiye düşen erişkin yoğun bakım yatak sayısı oranı 39,7 olup bu oran 14,1 olan OECD ortalamasının oldukça üzerindedir. Hasta yatak sayısı 100 binden 160 bine çıkarılmakla kalınmamış, nitelikli yatak sayısı oranı 6,1'den 76,9'a çıkarılmış, ayrıca tıbbi alet ve ekipman bakımından sağlık tesisleri donatılmıştır. Sağlık çalışanlarımızın sayısı 350 binden 1 milyon 200 bine çıkarılmıştır. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde aile hekimliğine geçirilerek birinci basamak güçlendirilmiş, hekim özlük hakları iyileştirilmiş, vatandaşa hekim seçme hakkı verilmiştir. Aşılamaya çeşitleri artırıldığı gibi aşılamada başarı oranı yüzde 98'e çıkarılmıştır. Önemli bir gösterge olan bebek ölüm hızı her bin canlı doğumda 31,5'ten 9'lara indirilmiştir. Sağlık hizmetlerine ulaşım yıllık kişi başına 3,2'lerden 9,8'lere çıkmış, sağlıktaki memnuniyet oranı da 39'lardan 72'lere yükselmiştir. Acil sağlık hizmetlerinde devrim niteliğinde değişiklikler yapılmış, ambulans sayımız 5.946'ya çıkarılmakla kalınmamış, ülkemiz ve bizler için hayal olan uçak ve helikopter ambulanslar hayata geçirilmiştir.

Tüm dünyada yaşanan pandemi süreci, bu değişim ve dönüşüm sayesinde ve çalışkan ve fedakâr sağlık çalışanlarımız sayesinde -kendilerini buradan şükranla anıyorum- gelişmiş ülkelere göre en az kayıpla ve en iyi sağlık hizmeti verilerek atlatılmaya çalışılmıştır. Ülkemizde sağlık alanındaki gelişmeler neticesinde sağlık turizmi önemli ölçüde artmış, sağlıkta tüm dünyanın güveni kazanılmıştır.

Bugün ülkemizde 115 tane tıp fakültesi olup geçen sene 16.925 öğrenci alınmış, okuyan toplam öğrenci sayımız da 102.549'dur. Ülkemizde 48.714'ü Sağlık Bakanlığında olmak üzere toplam 96 bin uzman hekim, 52 bin pratisyen hekim ve 35 bin asistan olmak üzere toplam 184 bin hekim hizmet vermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

İSMAİL GÜNEŞ (Devamla) – Sağlık çalışanlarımızın özlük hakları tam, yeterli olmasa da eskiye oranla önemli ölçüde iyileştirmeler yapılmış, geçtiğimiz aylarda bu yöndeki kanuni düzenlemelerdeki eksikliklerden dolayı tekrar görüşülmek üzere kanun teklifi geri çekilmiştir. Bu çalışmalara önümüzdeki günlerde, inşallah, devam edeceğiz.

Yurt dışına giden hekimlerimiz var mıdır? Vardır tabii ki. Avrupa'nın hekimlere karşı eskiden uyguladığı zorlukların kolaylaştırılması, Türk hekimine güvenin artması gibi sebepler bunların arasında yer almaktadır.

Ülkemizdeki çalışan hekimlerin özlük hakları iyileştirilecektir ve diğer taraftan yetiştirilmesi gerçekten de hem aileleri için hem ülkemiz için önemli bir maliyet arz eden bu insan kaynağımızı yurt dışına kaptırmamak adına Sağlık Bakanlığımız gerekli tedbirleri alacaktır diyorum ben.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 305 ve 306 sıra sayılı Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporlarının bu kısmın sırasıyla 1'inci ve 2'nci sıralarına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ve Genel Kurulun çalışma saatlerine ilişkin önerisi

1/3/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 1/3/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Cahit Özkan

Denizli

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri :

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 305 ve 306 sıra sayılı Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporlarının bu kısmın sırasıyla 1'inci ve 2'nci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun 1 Mart 2022 Salı günü (bugün) birleşiminde 292 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin

tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

Önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Ali Öztunç.

Buyurun Sayın Öztunç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, dün bir yönetmelik yayımlandı. Sayın Özkan, dikkatinizi çekiyorum. Yönetmelikte “Madencilik faaliyetlerinin tapuda zeytinlik olarak kayıtlı olan alanlara denk gelmesi ve faaliyetlerin başka alanlarda yürütülmesinin mümkün olmaması durumunda madencilik faaliyeti yürütecek kişinin faaliyetlerinin bitiminde sahayı rehabilite ederek eski hâline getireceğini taahhüt etmesi şartıyla Genel Müdürlük tarafından belirlenen çalışma takvimi içerisinde zeytin sahasının madencilik faaliyeti yürütülecek kısmının taşınmasına, sahada madencilik faaliyetlerinin yürütülmesine ve bu faaliyetlere ilişkin geçici tesisler inşa edilmesine kamu yararı dikkate alınarak Bakanlıkça izin verilebilir.” deniliyor. Bu, zeytini talan etme yönetmeliğidir. Bu, ağaca düşman, çevreye düşman, yeşile düşman, zeytine düşman bir yönetmeliktir. Allah'ın insanoğluna ilk nimeti zeytindir, kutsal kitabımızda vardır bu değerli arkadaşlar.

Bakın “Hazır Ukrayna-Rusya arasında bir gerginlik var, savaş ortamı var; Ukrayna ile Rusya arasında bu yaşananlardan dolayı bir enerji krizi doğabilir, enerji sıkıntısı olabilir.” bahanesiyle “Fırsat bu fırsat şu zeytinlikleri perişan edelim.” diye böyle bir yönetmelik çıkmış. Bu, talan yönetmeliğidir, rantiyeciye rant verme yönetmeliğidir, yanlış bir yönetmeliktir; bunu kabul etmiyoruz, sizlerin de etmemesi gerekiyor. Maden şirketlerinin önünü açan bir yönetmeliktir. İki yüz yıllık, üç yüz yıllık, dört yüz beş yüz yıllık zeytinler kesilecek arkadaşlar. Niye? Efendim, orada maden çıkaracak. Kim çıkaracak? Falanca iş adamı. Yahu, yazıktır; bu vicdansızlıktır, bu haksızlıktır. Daha yeni Paris İklim Anlaşması imzalandı, daha yeni Paris İklim Anlaşması'nda 3,1 milyar dolarlık teşvik duyulunca Sayın Cumhurbaşkanı Türkiye'ye geldi, bu Meclisten bu anlaşmayı onaylattı. Oraya imza veriyorsun, burada zeytin ağaçlarını kesiyorsun. Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!

Değerli arkadaşlar, geçmişte de buna ilişkin çalışmalarımız oldu. Bakın, 1939 tarihli Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun var. Zeytinlik alana 3 kilometre mesafede zeytinyağı fabrikası dışında fabrika kurulamaz; çok açık, net. Şimdi, bu karar varken, bu kanun varken etrafını dönüyorsunuz, etraftan gezinerek bu kanunu değiştiremiyorsunuz, toplumda çok büyük tepkiler oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın Ali Bey.

ALİ ÖZTUNÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

“Biz bu kanunu değiştiremiyoruz, tepki var, köylünün tepkisi var; e, bari biz bu arada bu işi yönetmelikle halledelim.” diyorsunuz. Şunu da çok iyi biliyorsunuz: Bu yönetmeliğin mahkeme tarafından iptal edileceğini iyi biliyorsunuz ama iptal edileceği güne kadar fırsat bu fırsat bizimkiler yani sizinkiler kaç yeri kapatırsa, kaç ağacı keserse, kaç zeytinliğe kıyarsa...

AK PARTİ'nin değerli milletvekilleri, o zeytin ağaçları bizim, Cumhuriyet Halk Partisinin, MHP'nin, HDP'nin, İYİ Parti'nin değil tüm insanlığındır; gelin, bu zeytin ağaçlarına kıymayın. Sayın Bakanla mı görüşürsünüz, Sayın Cumhurbaşkanıyla mı görüşürsünüz, kiminle görüşürseniz bu zeytin ağaçlarının kesilmesi, bu zeytin ağaçlarına kıyılması insanlığa kıymakla eş değerdir. Ben bu konuda hassasiyetli davranmanızı rica ediyorum muhalefet milletvekili olarak değil bu memleketin bir evladı olarak, bu Parlamente'nin bir üyesi olarak lütfen gerekli görüşmeleri yapın ve zeytin ağaçlarını kurtaralım diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın Özkan buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce AK PARTİ Milletvekili önceki Ulaştırma Bakanı Sayın Ahmet Arslan HGS ve OGS'yle alakalı, PTT'nin yaptıklarıyla alakalı bir açıklama yaptı. Yalnız vatandaşlarımızın oldukça yüksek seviyede, çok mağdur olduğu bir durum var. HGS ve OGS geçişleri okumadığından dolayı, hem devletimize ait olan yollarda hem de yap-işlet-devret modeliyle yapılan köprü ve özellikle de Kuzey Marmara yollarında okumadığından dolayı ve de geçişler, bu ihlaller de vatandaşın adresine bildirilmediğinden dolayı, maalesef, vatandaşlarımız 4 kat cezayla karşı karşıya geliyorlar. Bu durumu da özellikle belirtmek istedim. Bu durumdan dolayı da vatandaşlar, hem 4 kat cezayla karşı karşıya geliyor hem de direkt muhtarlıklara yapılan bildirimler kendilerine bildirildiğinde bu cezaları ödemek zorunda kalıyorlar. Sayın Ahmet Arslan'ı da buradan bu şekilde uyarmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır.

Okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, (2/3276) esas numaralı 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/160)

24/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

22/12/2020 tarih ve (2/3276) esas numarasıyla Başkanlığınıza gelen 23/12/2020 tarihinde Plan ve Bütçe Komisyonuna sevk edilen ve tarafımdan verilen 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 37'nci maddesine göre işlem yapılması için gereğinin yapılmasını bilgilerinize arz ederim.

Gamze Akkuş İlgezdi
İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde, teklif sahibi, İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi.

Buyurun Sayın İlgezdi. (CHP sıralarından alkışlar)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Enver Gökçe “Dost” şiirinde hakkı verilmeyen emekçilere şöyle sesleniyor: “Söyle türküler yadigârı kardeş/Söyle ağrılar yadigârı kardeş/Neden alın terleri/Nimetler, haklar haram oldu sana”

Evet, bugünün müktedirlere, sesimiz yettikçe, cevap alana kadar bu soruyu bizler de soracağız. Neden hâlâ bugün de

emekçinin hakları onlara haram ediliyor, neden yok sayılıyor? Bu güzel ülkede yükün büyüğünü taşıyan emekçilerimiz haklarını alamıyorlar, yoksulluğa mahkûm ediliyorlar. Onların derterine derman, yaralarına merhem olmuyorsunuz.

Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu taşeron kadro sözü verdikten yıllar sonra iktidarınız, taşeron işçilerini sınırlı olarak 4/D ya da belediye şirketleri üzerinden ucube bir sistemle kadroya geçirdi. Hükûmetiniz “Sorunu çözdük.” masalı anlatsa da bugün kamuda taşeron çalışma sistemi sonlanmış, sona erdirilmiş ya da önlenmiş değildir. Çalışma yaşamının büyük bir utanç kaynağı olan taşeron uygulaması ne yazık ki devam ediyor, işçiler hâlâ modern köle olarak çalıştırılıyorlar.

Yasa teklifimiz açık; KİT’lerde, özel bütçeli kamu kuruluşlarında, kanunla kurulmuş birlik ve kooperatiflerde, bakanlık ve kurumda çalışan taşeron işçilerin kadroya alınmasını talep ediyoruz. Ucube gerekçeyle kapsam dışı bırakılan, kadroya alınmayan yüzde 70’i mağdur 1 milyona yakın taşeron emekçisinden bahsediyoruz burada.

Bunlar kimler biliyor musunuz, onları özellikle özetleyeyim: Bugün bu sürecin kahramanı olan sağlıkçılar çoğunlukla da; MR ve tomografide uzmanlaşmış radyoloji teknisyenleri ve teknikerleri, radyoloji sekreterleri, laborantlar, kimyagerler, bilgi işlemciler, kiralık araçların şoförleri, ihtiyaç hâlinde farklı işlerde joker olarak çalışan işçiler yani birçoğu pandeminin kahramanları. Hiç mi yüreğiniz sızlamıyor değerli arkadaşlar? Her türlü riski göze alarak insan sağlığını önceleyen emekçilere bu mudur reva olan? Ülke topyekûn bir seferberlik içindeydi, siz kıymetlerini güçlü biçimde anladığımız bu çalışma grubunu alkışlattınız, “Hakkınız ödenemez.” dediniz ama iş dönüp dolaşır haklara, ücretlere, kadro statülerine geldiğinde bu insanları görmezden geldiniz, onlara sırt çevirdiniz. Çok merak ediyorum, 14 Mart Tıp Bayramı geliyor, siz utanmadan bu sağlık emekçilerinin yüzüne nasıl bakacaksınız, nasıl tıp bayramlarını kutlayacaksınız? Oysa özellikle sağlık sisteminde değil bir çarkın kırılması bir vidanın eksikliği büyük aksaklıklara yol açar. Bu sistem içinde çalışan herkes bunun böyle işlediğini bilir. Bir ameliyat tek başına yapılamaz; hemşiresinden teknikerine, hasta bakıcısından temizlikçisine kadar her emekçinin tedavide emeği vardır. Teknikerlerimiz, laborantlarımız olmasa tahlil ve teşhis aşamalarını nasıl gerçekleştiririz? Sağlık araçlarını kullanan şoförlerimiz olmasa, hastaları şifa bulacakları yerlere nasıl götürebiliriz? Bu insanların varlığının, onların verdiği emeklerin hiç mi değeri yok? Sizi, insafa ve vicdana çağırıyorum. Bugün kamuoyuna “Taşeron sorunu tamamen bitti.” diyorsunuz ama bunun doğru olmadığını siz de biliyorsunuz, biz de biliyoruz, vatandaş da biliyor. Oysa övündüğünüz şehir hastanelerinin hepsinde, görüntüleme hizmetlerinde, laboratuvar hizmetlerinde, temizlik işlerinde çalışanların tamamı taşeron olarak çalışmakta. Hatırlatmak isterim ki sağlık bir kamu hizmetidir ve kamu hizmeti kamu eliyle yapılmalıdır, sermayenin insafına bırakılmamalıdır.

Ayrıca, iş gücü ve güvensiz çalışma rejimi önlenmelidir. Yıllardır kölelik koşullarında çalıştırılan, buna rağmen umut etmekten ve bizler için pandemiyle savaşmaktan vazgeçmeyen taşeron işçileri konusunda acilen bir düzenlemeye davet ediyorum Meclisi. Biz söylemekten yorulduk ancak siz duymaktan yorulmadınız. Devlet garantili yol, köprü, havalimanlarına, şehir hastanelerine aktardığınız bütçenin çok az bir kısmını bunlara aktarsaydınız bu sorun çoktan çözülmüştü ama sorunu çözmek için halktan, işçiden, emekten yana irade gerekir; o da sizlerde yok, hiç olmadı da.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) – Belki bugün insafa gelirsiniz diye umut ediyoruz. Vatandaşımızın alın teriyle kazandığı, size vergi olarak ödediği paraları yandaşınız olan şirketlere oluk oluk akıttınız, her şeye aktarılabilecek para buldunuz, bu emekçilere sıra gelince “Yok.” dediniz. Neden yok? Taşeron vaatleriniz âdetâ Ankara’ya deniz getirmeye benzedi. Her seçim öncesi vaatte bulundunuz, toplumun tüm katmanlarında olduğu gibi burada da taşeron işçileri böldünüz, kimine kadro verirken kimine söz verdimiz ama yine o sözleri tutmadınız; bunu da elinizi, yüzünüzü, gözünüzü bulaştırdınız. Her fırsatta itilen kakılan, asgari ücret alıp oraya buraya koşturulan, ihtiyaç olmadığında kolayca gözden çıkarılan, köle gibi çalıştırılıp hakları verilmeyen, emek piyasasının başaktörü olan bu insanlar size sesleniyor, bu sese kulak verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (Devamla) - Taşeron işçilerin tümü herhangi bir ayrıma tabi tutulmadan kamuda kadroya geçirilmelerini, başta ücret ve sosyal hakları olmak üzere çalışma şartlarının iyileştirilmesini istiyor. Artık bunu ertelemeyin, bu konuda yapılacak yasal düzenlemeyi yapın, emekçinin emeklerini, işçimizin hakkını, taşeron işçilerimizin haklarını lütfen verin diyoruz.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Enez KAPLAN (Tekirdağ)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 59’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel’in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu’nun görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel’in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/665) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 305) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 305 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Rapor üzerinde yapılacak görüşmelerde şahıslar adına 2 üyeye, istemi hâlinde Karma Komisyona, son olarak da savunmasını yapmak üzere yasama dokunulmazlığının kaldırılması istenilen milletvekiline veya yetkilendireceği başka bir milletvekiline söz verilecek. Görüşmelerin bitiminde yasama dokunulmazlığının kaldırılıp kaldırılmaması hususu oylarınıza sunulacaktır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

(x) 305 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş, 305 ve 306 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkerelele ile Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporlarının Anayasa'nın 10, 13, 14, 36, 38, 76, 83 ve 138'inci maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle usul tartışması açılmasını talep ettiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, bizim, bir usul tartışması açılması talebimiz var Anayasa'ya aykırılık yönünde, aslında Karma Komisyonunda da Alt Komisyonunda da bu görüşlerimizi ifade ettik. 63'üncü maddeye göre bu talepte bulunuyoruz ve tabii ki 84'üncü maddeye göre. 306 sıra sayılı ve 305 sıra sayılı, ikisi için birden istiyoruz ve -sürenin de takdirinizle, ayrı ayrı isteyebiliriz aslında- ikisinin birleştirilmesini talep ediyoruz. Bu Cumhurbaşkanlığı tezkeresinin, Anayasa ve Adalet Komisyonu üyelerinden kurulu Karma Komisyonu raporunun Anayasa'nın 10, 13, 14, 36, 38, 76, 83 ve 138'inci maddelerine aykırı olduğu iddiasındayız. Bu yönüyle usul tartışması açmanızı istiyoruz.

IX.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- 305 ve 306 sıra sayılı Cumhurbaşkanlığı tezkerelele ile Anayasa ve Adalet Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon raporlarının Anayasa'ya ve İç Tüzük'e aykırı olduğu gerekçesiyle Komisyona iade edilip edilmemesi hakkında

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dair dosyalar Cumhurbaşkanlığı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmakta ve Başkanlık tarafından Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyona havale edilmektedir. Karma Komisyon tarafından Anayasa ve İç Tüzük hükümlerine göre yapılan çalışmaların ardından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan raporlar bastırılarak dağıtılmış, gündeme girmiş ve az önce Genel Kurul tarafından kabul edilen grup önerisiyle gündemin ön sıralarına alınmıştır. Bu işlemlerden geçen raporlar hakkında Başkanlığımızca görüşmelerin yapılmasından başka bir işlemin icra edilmesi imkânsızdır. Fezlekelerde Anayasa'ya aykırılık bulunduğu iddiası, rapor görüşmeleri sırasında veya savunma hakkı kullanılırken Genel Kurulda dile getirilebilir; ayrıca, oylama sırasında bu husus milletvekilleri tarafından göz önüne alınacaktır. Başkanlığımızca bu konuda başka bir işlem yapılması mümkün değildir, tutumum da bu yöndedir. Usul tartışmasını da başlatıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aleyhte.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Lehte.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Aleyhte.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Ben aleyhte Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tiryaki aleyhte, ben de aleyhte.

BAŞKAN – Siz mi aleyhte?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Evet. Aleyhte Mehmet Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Bir de ben, Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lehte Ramazan Can.

Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İkimiz ayrı ayrı istiyoruz.

BAŞKAN – Lehte...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Lehte Abdullah Güler.

BAŞKAN – Lehte Ramazan Can.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugünkü grup önerimizle 305 ve 306 sıra sayılı Karma Komisyon Raporu gündeme alındı. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili şu an gündemin en ön sırasında olan bu fezleke dosyalarını görüşmek zaten Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilinin görevidir; zaten Başkanımız da aynı şekilde söyledi.

Diğer taraftan, biz Karma Komisyon olarak... Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca ilgili Cumhurbaşkanlığı tezkerelele bize gönderildiğinde Karma Komisyon Başkanımız konuyu ele almıştır, Anayasa ve Adalet Komisyonu üyelerinden müteşkil Karma Komisyon onu ilk gündeme almıştır. Evet, yasama dokunulmazlığı, Anayasa 83, İç Tüzük 131, 132 ve 133'üncü maddelerine göre Anayasa ve Adalet Komisyonundan oluşan Karma Komisyon, İç Tüzük gereği ad çekmek suretiyle Hazırlık Komisyonunu kurmuştur. Hazırlık Komisyonu gündemine hâkim şekilde divanını oluşturduktan sonra savunmayı önceleyerek İç Tüzük'ten ve Anayasa'dan kaynaklanan haklar çerçevesinde özellikle soruşturmanın gizliliği, lekelenmeme hakkına riayet ederek, Komisyon "Son söz yine savunmanındır." diyerek, muhalefet şerhi için gerekli süre verilerek Komisyon raporunu hazırlamış ve Karma Komisyona havale etmiştir. Karma Komisyon da aynı şekilde savunmayı önceleyerek geniş bir katılımıla, çoğulcu bir yaklaşımla -burada Karma Komisyon Başkanımıza ve üyelere teşekkür ediyorum- konu tartışılmış ve Genel Kurulun gündemine gelmiştir.

Netice itibarıyla şunu söylemek istiyorum: Gerek Hazırlık Komisyonu gerek Karma Komisyon gerekse Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu ihtimal dâhilindedir, kesinlikle yargılama yapan bir makam ya da merci değildir. Bizim yaptığımız iş bir yargılama işi değildir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ankara) – E, talimat veriyorsunuz, bir de talimat veriyorsunuz.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Sadece ön soruşturmanın devamıyla ilgili cumhuriyet başsavcılığının, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının yapmış olduğu bir soruşturmada, ilgilinin milletvekili olduğunu görünce -dosyayı ayırarak- Ankara görevlendirildi, Ankara Başsavcılığı görevlidir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı da Türkiye Büyük Millet Meclisinden Anayasa ve İç Tüzük gereğince bir yetki istemiştir; yetki verilmesinden ibarettir ya da ibaret değildir, ona Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu karar verecektir; bilginize, ilginize, dikkatinize sunarım. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekilimizin uygulaması yerindedir.

Hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli halkımız; şunu söyleyeyim: Semra Güzel Vekilimizle ilgili dokunulmazlık süreci yine her zaman olduğu gibi bir kampanyayla başladı. Cumhurbaşkanı başta olmak üzere bütün parti liderleri ya da yetkilileri bu dokunulmazlık dosyasına dair aslında bir yargıda bulundu.

Demin Ramazan Can dedi ki: "Biz burada yargılama yapmıyoruz." Bende yargılama belgeleri var. Bu tomar var ya -bir kısmını getirdim- Anayasa Komisyonu üyelerinin attıkları "tweet"ler. Evet, Ali Özkaya, Anayasa Komisyonu Başkan Vekili gizlilik kararı olan dosyadan fotoğrafları çıkararak "tweet" atmış, ne demiş? "Milleti ve devleti bölmek isteyen sonucuna katlanacaktır." demiş.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok doğru söylemişim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ali Özkaya, Ahmet Özdemir...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok doğru söylemişim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bak, işte, Ali Özkaya orada da “Ben suç işlerim.” dedi, Anayasa Karma Komisyonunda “Suç işlerim.” dedi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Suç işlerim demedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Anayasa Komisyonu üyeleri ve Adalet Komisyonu üyeleri objektif olmak zorundadır; önüne gelen dosyada Anayasa’ya bağlıdır, İç Tüzük’e bağlıdır ve buna aykırı bir işlem yapamaz; bu sakatlanır. Anayasa Mahkemesi birazcık adil karar verebilirse aslında bu Anayasa Mahkemesinden geri döner. Bunların hepsi, Komisyon üyeleri görüşlerini zaten çok önceden kamuoyuna ilan ettiler. Evet, Sayın Ramazan Can, siz yargıladınız, mahkûm ettiniz ve ilan ettiniz; açıkça Anayasa’ya aykırı suçu bilerek ve isteyerek işlediniz.

Şimdi, Anayasa’nın ilgili maddelerine bakalım gerçekten. 36’ncı maddesi -ifade edilen- adil yargılanma hakkı. Nerede yargılanma hakkı ya? Böyle bir yargılanma hakkı falan yok. Yine, Anayasa’nın...

Ali Özkaya herhâlde hâlâ konuşuyor, bir de buradan hakikaten utanmasını beklerdim ama utanacak yüz de yok.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Utanacak sizsiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Anayasa’nın 38’inci maddesi: “Kesinleşmiş bir mahkeme kararı olmadan kimse suçlu ilan edilemez.” der. Masumiyet karinesi var ya. Masumiyet karinesini özellikle bütün bu iktidar partileri alenen çiğnediler.

Yine, 76/2 yani daha birçok madde var. 138’inci maddede mahkemelerin bağımsızlığı... Bu dokunulmazlık fezlekesi - kesinlikle planlanmış- yaklaşan seçimlerde iktidar partisi ve ortağının aslında bir seçim çalışmasıdır; evet, muhalefete yönelik, partimize yönelik kesintisiz darbenin bir adımıdır. Eğer hukuk hâlâ varsa -eğer İç Tüzük hükümlerine uygun hareket- eğer Anayasa hâlâ yürürlükteyse ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Fotoğraflara dair bir cümleniz yok mu ya?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, 2 rapor...

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...aslında bu Komisyon raporunun bugün buraya gelmemesi gerekirdi, evet, gelmemesi gerekirdi. Ya, fotoğraflar... Bir gizlilik kararı var dosyanın üzerinde ve hâlâ gülüyorlar gerçekten, bir vekilin dokunulmazlığını kaldırmak iktidar partisine göre komikmiş yani. Gözümün içine baka baka -biraz sonra lehte konuşma yapacak- gülümsüyor, gülebiliyor. Ya, sizin mafyayla ilişkileriniz, suç örgütüyle ilişkileriniz, ayyuka çıkan suçlarınızın bedeli için tek bir savcı kılını kıpırdatmazken bir fotoğrafı sakladınız -yedi yıl sonra- ve vekil olduktan sonra da soruşturma açtınız ama yargılamayı yaptırmadınız, fezleke hazırlamadınız, basına talimat verdiniz ve bir anda, yandaş basın linç kampanyası yürüttü ve bugün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, bitiriyorum, selamlamak istiyorum.

BAŞKAN – Söz verdim yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ve bugün bu hukuka aykırılıkla oy verilecek, bunu halkın takdirine sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, 69’uncu maddeye göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Abdullah Güler, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; tabii, bir Grup Başkan Vekiline doğrudan cevap vermeyi çok uygun görmem. İnsani olarak Ramazan Bey’le bir konuyu konuşuyorduk, onu hatırlatınca bir gülümsemeyi alıp burada genelleştirerek savunma yapmayı çok doğru bulmadım.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Hep yapıyorsunuz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Keşke, çok daha nitelikli bir Anayasa’nın amir hükümleri...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niteliği siz takdir edemezsiniz.

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – ...İç Tüzük amir hükümleri kapsamında bir savunma yapsalardı hukuk tekniğine çok daha uygun olurdu.

Şimdi, Anayasa’mızın 83’üncü maddesi ve 84’üncü maddesine uygun olarak...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Siz Anayasa mı tanıyorsunuz ya?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – ...Genel Kurulumuz, Sayın Genel Kurulumuz, Saygıdeğer Genel Kurulumuz 7 Ekim 2020 tarihinde de yine aynı şekilde, yine bir “Ha-De-Pe” milletvekiliyle ilgili olarak dokunulmazlığı oylamaya sundu ve burada görüşmeler yapıldı.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – HDP, HDP! “A-Ka-Pe” diyor muyuz biz?

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Nasıl başında, başlangıç itibarıyla Cumhurbaşkanlığımızın fezlekesi Başkanlık makamına havale edildi, oradan Karma Komisyona geldi. Karma Komisyon da İç Tüzük’ün 131, 132, 133 ve 134’üncü maddesi kapsamı içerisinde bir Hazırlık Alt Komisyonu ihdas etti, Hazırlık Komisyonu raporunu hazırladı, yine uygun bir günde Anayasa ve Adalet Komisyonundan oluşan Karma Komisyon görüşmelerini tamamlayarak Genel Kurula raporunu sundu.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – 10 bin dolar alan vekili de getirin. 10 bin dolar almışsınız ya!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Genel Kuruldaki görüşmeler tamamlanmak suretiyle oradaki ilgili milletvekilinin dokunulmazlığı kaldırılmış oldu ve yargılama bağımsız, tarafsız mahkemeler tarafından yapıldı.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Tabii, tabii, tabii(!)

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Zannedersen ilk derece mahkemesinde beraat kararı aldı, niye bundan bahsetmiyorsunuz? Aynı usul, aynı yöntem. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar; HDP sıralarından gürültüler) Bağımsız yargı, tarafsız yargı, milletvekillerimizin bu manadaki Genel kuruldaki gündemine hâkimiyeti aynı usul, aynı çerçeve.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Grup Başkan Vekilinin fotoğrafları var.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – 10 bin dolar alan vekil de yargılansın! Mafyadan 10 bin dolar alan, o da yargılansın!

ABDULLAH GÜLER (Devamla) – Yine, bu Karma Komisyonunda, alt komisyonunda, Hazırlık Komisyonunda görevli milletvekili olarak biz görevimizi yaptık. “Savunma kutsaldır.” dedik; son savunma hakkı tamamlandı, verildi, en geniş şekilde incelendi. Karma Komisyonunda yine savunmaya çok geniş haklar tanındı, en geniş süreç içerisinde değerlendirildi, rapor hazırlandı ve bugün de Genel Kurulda görüşmelerini yapıyoruz. Dolayısıyla, burada biz lehe almış olduğumuz söz gereğince de Başkanlık makamının almış olduğu kararın hem Anayasa’ya hem İç Tüzük’e uygun olduğunu düşünüyoruz.

Yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aleyhte Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)
MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Anayasa açıkça ihlal edilmiştir. Şimdi, ben size nasıl olduğunu söyleyeceğim. Anayasa 83/4 yasama dokunulmazlığı...
“Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasî parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.”
Bu, açık Anayasa hükmü.

Şimdi, grup çalışmalarının, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki grup çalışmalarının nasıl yürütüleceğine dair, nasıl karar alınacağına dair, usul ve esaslarının nasıl olacağına dair Anayasa’da herhangi bir düzenleme yok. Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nde de yok fakat gruplar bunu nasıl yapıyorlar? Bir yönetmelikle yapıyorlar. Her grubun hazırladığı bir iç yönetmelik var fakat bu iç yönetmelik de esasen Anayasa karşısında, İç Tüzük karşısında bağlayıcı değil. Neden? Çünkü bu iç yönetmelik herhangi bir makamın denetiminden geçmiyor ve siz grup iç yönetmeliklerinin TBMM İçtüzüğü’ne veya Anayasa’ya aykırı olduğunu iddia edemiyorsunuz. Bunu niye söylüyorsunuz? Bu düzenleme içerisinde -ne grup kararıdır- bir grup kararı nasıl alınır, buna ilişkin herhangi bir düzenleme yok. Dolayısıyla grupları temsil eden herhangi bir kişinin herhangi bir yerde yaptığı konuşma o grup üyeleri tarafından yerine getiriliyorsa bizce bu, bir grup kararıdır, esas olan grup adına yapıp yapılmadığıdır.

Ben şimdi size, sevgili Semra Güzel’in, bir genç Kürt kadın milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanının, İYİ Parti Genel Başkanının ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekilinin açıklamalarını okuyacağım. Bence, bizce bu açıklamalar bir grup kararıdır. Nitekim bu grup kararları doğrultusunda Hazırlık Komisyonunda ve Karma Komisyonunda kararlar alınmıştır. Şimdi bakalım gruplar dokunulmazlıkla ilgili bir şey demişler mi, yoksa bu konuda milletvekillerinin ferasetine, vicdanına mı güvenmişler. BBC’deki habere göre söylüyorum, 12 Ocak 2022: “Cumhurbaşkanı ve AKP Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan partisinin önceki gün yapılan MYK toplantısında Güzel hakkındaki fezlekenin öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa ve Adalet Karma Komisyonunda gündeme alınması talimatı verdi.” Bu “talimat” kısmı onların yorumu, bir tarafa bırakıyorum ama Takvim gazetesi açıklamanın kendisini yayınlamış, diyor ki: “AK PARTİ grup toplantısında konuşan Başkan Erdoğan ‘Karma Komisyona süratle gönderdik ve gereği yapılacak.’ dedi.” Bunu kim söylüyor? Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı. “Biz Parlamentomuzda bu tür birilerini görmek istemiyoruz.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, ikisiyle ilgili konuşacağım.

BAŞKAN – Toparlayın.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Evrensel gazetesi 19 Ocak 2022... Sayın Özgür Özel 19 Ocak 2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlediği basın toplantısında bir soru üzerine şu yanıtı veriyor, diyor ki: “Biz Semra Güzel’in örgüt kıyafetleriyle çektiği fotoğrafın doğru olmadığını, bunun milletvekilliğiyle bağdaşır olmadığını, soruşturmasının yürüyebilmesi açısından bu dosyaya özel olarak dokunulmazlığının kaldırılması noktasında ‘evet’ oyu kullanacağız.” “Kullanacağım.” demiyor Sayın Özel “kullanacağız” diyor. En Son Haber’den okuyorum, 14 Ocak 2022: “Ankara’da Mansur Yavaş’ı ziyaretinin ardından gazetecilerin sorularını yanıtlayan Sayın Akşener şunu söylüyor: ‘Ben milletvekili değilim ama arkadaşlarımdan bildiğim, o fezlekeye ‘evet’ oyu verecek arkadaşlarımız, İYİ Partinin tutumu her zaman terör, teröre yataklık, terörle iltisak, irtibat konularında açık ve nettir; burada herhangi bir sorunumuz yok.’”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tutumumda değişiklik yoktur.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Başkan, son cümle.

BAŞKAN – Verdim bir dakika, verdim size.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, 2 dosya için istedik ama usul tartışmasını.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Sayın Başkan, bir dakika, bitiriyorum.

MHP Genel Başkanı 11 Ocak 2022 tarihli grup konuşmasında Semra Güzel’le ilgili olarak şunu söylüyor: “Bu bölücü milletvekili hakkında lazım gelen hukuki takibat, dokunulmazlığının kaldırılmasıyla ilgili tasarruf derhâl temin ve tekemmül etmelidir.” Dolayısıyla 4 tane grup karar almıştır, Anayasa açıkça ihlal edilmiştir. Bu saatten sonra yürüyecek her işlem Anayasa’ya aykırı olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Tutumumda değişiklik yoktur.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel’in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/665) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 305) (Devam)

BAŞKAN – Görüşmelere devam ediyoruz.

Savunmasını yapmak üzere Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel’in...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım... Sayın Başkanım...

BAŞKAN - ...yetkilendirdiği İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’a söz veriyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Bundan sonra vereyim ben size söz, bir anlatsın da.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Savunmadan sonra şeyi yok Başkan.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, ondan önce olsa daha uygun olur.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – “Tweet”ini dünya âlem biliyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – “Yapmadım.” mı diyeceksin? “‘Tweet’ atmadık.” mı diyeceksin?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – “Tweet”ini inkâr mı ediyorsun? Hayret bir şey!

BAŞKAN – Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımız; bugün bu kürsüde bir vekilimizin, Semra Güzel’in dokunulmazlığının kaldırılması nedeniyle 305 ve 306 sıra sayılı Anayasa ve Adalet Komisyonları Raporları hakkında konuşmak benim açımdan son derece üzücü; öncelikle onu belirtmek istiyorum. Keşke dokunulmazlığın kaldırılması gibi konuları değil de Türkiye’nin temel sorunu olan Kürt sorununun demokratik ve barışçı çözüm yollarını konuşuyor olsaydık, “Mecliste bu sorunu nasıl çözeriz?”i birlikte düşünüyor olsaydık. Konuşmamda elbette bu sorunun yani Kürt meselesinin tarihsel, toplumsal ve siyasal sebeplerine de kısaca değineceğim ve elbette bazı sonuçlar üzerine de konuşacağım ama en başından şunu belirtiyim ki sebepleri ortadan kaldırma yönünde kararlı ve köklü adımlar atılmadan sadece sonuçlara odaklanmak hem yetersiz hem de yanıltıcıdır ve ne yazık ki ülkemizde sonuçlara odaklanıldığı için meselenin çözümüne ilişkin tutarlı ve köklü adımlar atılamamaktadır. “Kürt meselesi nedir?” diye soranlara ve bu meseleyi

çözdüğünü iddia edenlere bugün bu bağlamda bazı cevaplar vereceğim.

Sayın vekiller, bugün 1 Mart ve dokunulmazlık dosyasını konuşuyoruz. Bugünü öyle iki tarihsel olay arasına denk getirdiniz ki bravo(!) Önce, konuşmanın girişinde, bu iki tarihsel olayı hatırlamak ve hatırlatmak istiyorum. Bugün 1 Mart yani 2 Mart 1994'ten yirmi sekiz yıl sonra, o günkü siyasi darbenin yıl dönümünde yine bir dokunulmazlık dosyasıyla karşı karşıyayız yani aslında yirmi sekiz yıl sonra benzer bir tablo ve aynı sorun. Yirmi sekiz yıldır değişmeyen bir zihniyetin yarattığı sorunları yaşıyoruz. Yirmi sekiz yıl önce Tansu Çiller Başbakanı, bugün Tansu Çiller Cumhuriyet'in, sarayın yakın çalışma arkadaşlarından; Cumhuriyet'in, iktidarın müttefiki, zaman zaman akıl hocalığı da yapıyor. Artık "Hangi akıl?" ve "Nasıl bir hocalık?" sorularına girmiyorum, o kişiyi tarihin çöp sepetinden çıkarıp da akıl almaya kalkışanlar bunu düşünmelidir.

Elbette sorun yirmi sekiz yıllık değil, yüzyıllık bir sorundur söz ediyoruz. Yirmi sekiz yıl sonra, 2 Martın yıl dönümünde bir kez daha söyleyelim ki meselenin önemli bir yanı Kürt halkının siyasi temsilcilerine tahammülsüzlüktür, kabul edememe hâlidir. Kürt siyasi temsilini demokratik siyasetten tasfiye etme, yok etme çabası aynen sürmektedir, hem de kesintisiz bir biçimde. Hatırlatayım: DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılmasından on gün önce dönemin Genelkurmay Başkanı "tak-şak" Doğan Güreş "Eşkiyayı Bekaa'da aramaya gerek yok, maalesef bunların bir kısmı yüce Meclisin çatısı altındadır." diyerek DEP'lileri hedef gösterdi. Dönemin Başbakanı Tansu Çiller de 2 Mart 1994 tarihinde partisinin grup toplantısında işaret verdi, "Mecliste bir gölge vardır, bunu Meclisin üzerinden kaldırmakla yükümlüyüz." dedi, hemen ardından 6 DEP milletvekilinin ve 1 bağımsız milletvekilinin dokunulmazlığı kaldırıldı. Dokunulmazlıkları kaldırılan milletvekilleri daha sonra Ulucanlar Cezaevine gönderildi.

2 Mart 1994'te dokunulmazlıklar konusunda Meclis tarihî bir gün yaşadı; DEP Genel Başkanı ve Diyarbakır Milletvekili Hatip Dicle, Şırnak Milletvekili Orhan Doğan, Muş Milletvekili Sırrı Sakık, Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana, Mardin Milletvekili Ahmet Türk ve Şırnak Bağımsız Milletvekili Mahmut Alınak'ın dokunulmazlıkları Meclis Genel Kurulunda kaldırıldı. Dokunulmazlıkların kaldırılmasına dayanak oluşturan, Ankara DGM Başsavcılığı iddianamesinde sanıklar vatan hainliğiyle suçlanıyordu, DEP milletvekilleri daha sonra on yıl cezaevinde yattılar. DEP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması Parlamento tarihine "2 Mart darbesi" olarak geçti. Bir sivil polislin Mecliste Orhan Doğan'ı başından tutarak polis otomobiline bindirmesini gösteren o meşum sahneyse bu olayın sembolü olarak Kürt halkının zihinlerine kazındı ve asla unutulmadı, unutulmayacak da. DEP'lilerin dokunulmazlıklarının kaldırılması, yargılanması ve aldıkları ağır hapis cezası dünya çapında geniş yankı uyandırdı ve bu olay Türkiye'nin başını hep ağrıttı.

Yirmi sekiz yıl önce DEP milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması ve onların yargılanarak cezaevine atılmasıyla bu meseleyi çözdük zannına kapılanlar hâlen anlamadılar ki bu tür adımlar çözüm değil çözümsüzlük adımlarıdır. Ne o dönemde bedel ödemiş olanlar ne de bugün ödemekte olanlar, direnmekten ve özgürlük, eşitlik, demokrasi, barış ve adalet mücadelesinden vazgeçemediler. Orhan Doğan rahmetli oldu ama diğerleri mücadeleyi sürdürüyor. Cezaevine atmakla, tarihsel, toplumsal ve siyasal bir sorun çözülmüş olmuyor. Bugün de birçok cezaevinde seçilmiş milletvekillerimiz, belediye eş başkanlarımız bulunuyor, siyasi rehin olarak tutuluyorlar. Peki, sorun ortadan kalktı mı? Hayır, o gün de bugün de siz Kürtlerin kendi kimlikleriyle politika yapma hakkını yok etmek istiyorsunuz. Kabullenemediğiniz durum bu işte. Sorunlar bitmediği için cezaevindeler, çözümsüzlükte ısrar eden iktidar ve devlet yapısının varlığı nedeniyle cezaevindeler, onlar da direniyor. Hepsisi baş tacımızdır, onurumuzdur. Buradan hepsine sevgi ve saygılarımızı gönderiyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Kürt sorunu budur işte. "Nedir?" diye soranlara söylüyorum: Kürt sorunu budur işte. Kürt halkının siyasi temsilcilerine düşmanca davranma tutumu bitmiş midir? Hayır, bugün yine aynı noktadayız.

Sayın vekiller, gelelim ikinci tarihsel olaya. Dün, 28 Şubat idi. Yedi yıl öncesini hatırlıyoruz, 28 Şubat 2015'i; Dolmabahçe'de yapılan ortak açıklamanın yıl dönümü. Bakın, size, o gün yapılmış olan açıklamalardan bazı noktaları okuyacağım. Yer, Dolmabahçe Sarayı; konuşan, Sırrı Süreyya Önder, o dönem grup İdare Amirimiz. Şöyle diyor Sırrı Süreyya Önder: "Uzun bir sürecin önemli bir aşamasına geldik. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bugüne kadar süregelen demokratikleşme sorunları ve son otuz yılda 40 binden fazla insanın, insanımızın yaşamına mal olan Kürt meselesinin çözümünüyle ilgili yürütülen çözüm süreci çalışmalarında tarihî bir karar sürecinin eşliğinde bulunmaktayız.

Başlangıcından bugüne bu sorun, devletin dönüşümüyle ilişkilidir. Bugüne kadarki egemen devlet zihniyeti bu meseleyi salt iktidarlara aracılık olarak düşünmüş ve kör şiddetin kurbanı hâline getirmekten çekinmemiştir. Dolayısıyla, çözümün barış ve evrensel demokrasiyle bağlı sağlıklı kurulmadıkça kurmaya çalıştığımız demokratik barışın devlet ve toplum yapısında haktan, adaletten ve eşitlikten yana bir dönüşüm sağlaması düşünülemez. Bu itibarla, süreç, cumhuriyet tarihi boyunca varlıkları yadsınan ve dışlanan tüm unsurların özgür ve eşitçe tanınması ve yeni norm sisteminde kendileri olarak yer almalarıyla gelişmek durumundadır.

Tarihin bizlere yüklediği büyük sorumluluk, çözümün de çözümsüzlüğün de salt bizim toplumlarımızla ilgili olmayıp tüm bölgeyi hatta dünyayı etkileyen muhtevası olmasıdır. Dolayısıyla, bölgenin yüz yıllık dengeleri altüst olurken küresel ve bölgesel zorbalıkların yol açtığı algısal ve iradesel yaklaşımlar evrensel insani değerler ölçüsüne geliştirilerek aşılmalıdır. Muhtevası gereği çok hareketli ve dinamik bölgesel koşullar göz önüne alındığında sürece de dinamik bir yaklaşım gereklidir. Bütün bu belirlemelerin ışığında zaman zaman aksamalar ve kırılmalarla yürütülen diyalog süreci resmî, ciddi ve sorumlu bir aşamaya gelmiş bulunmaktadır." Ve devam ediyor: "Süreçte gelinen aşamaya ilişkin Öcalan'ın temel belirlemesi de şudur: 'Bu otuz yıllık çatışma sürecini kalıcı barışa götürürken demokratik bir çözüme ulaşmak temel hedefimizdir. Asgari müşterekin sağlandığı ilkelerde silahlı mücadeleyi bırakma temelinde stratejik ve tarihî kararı vermek için PKK'yi bahar aylarında olağanüstü kongreyi toplamaya davet ediyorum.' Bu davet, silahlı mücadelenin yerini demokratik siyasetin almasına yönelik tarihî bir niyet beyanıdır. Hem gerçek bir demokrasi için hem de büyük barışımızın temel omurgasını teşkil edecek olan olgusal başlıklarımız şunlardır..." der ve Dolmabahçe mutabakatının 10 maddesini sıralar:

"Madde 1) Demokratik siyaset tanımı ve içeriği.

Madde 2) Demokratik çözümün ulusal ve yerel boyutlarının tanımlanması.

Madde 3) Özgür vatandaşlığın yasal ve demokratik güvenceleri.

Madde 4) Demokratik siyasetin devlet ve toplumla ilişkisi ve bunun kurumsallaşmasına dönük başlıklar.

Madde 5) Çözüm sürecinin sosyoekonomik boyutları.

Madde 6) Çözüm sürecinde demokrasi-güvenlik ilişkisinin kamu düzenini ve özgürlükleri koruyacak şekilde ele alınması.

Madde 7) Kadın, kültür ve ekolojik sorunların yasal çözümleri ve güvenceleri.

Madde 8) 'Kimlik' kavramı, tanımı ve tanınmasına dönük çoğulcu demokratik anlayışın geliştirilmesi.

Madde 9) Demokratik cumhuriyet, ortak vatan ve milletin demokratik ölçütlerle tanımlanması, çoğulcu demokratik sistem içerisinde yasal ve anayasal güvencelere kavuşturulması.

Madde 10) Bütün bu demokratik hamle ve dönüşümleri içselleştirmeyi hedefleyen yeni bir anayasa."

İşte, Dolmabahçe mutabakatının 10 maddesi bunlar. Ve devam eder Sırrı Süreyya Önder, der ki: "Tüm bu hususlarda

beklenen tarihî gelişmelerin hayata geçebilmesi için tahkim edilmiş bir çatışmasızlığın elzem olduğuna şüphe yoktur. Biz de HDP heyeti olarak tüm demokratik çevreleri ve barıştan yana olan kesimleri gelinen bu demokratik müzakere ve çözüm aşamasına güç katmaya davet ediyoruz. Barışa her zamankinden çok daha yakın olduğumuzu bilerek, emek veren ve verecek olan bütün demokrasi güçlerini selamlıyoruz. Hayırlı uğurlu olsun.” Biter.

Başka kim konuşur orada, Dolmabahçe Sarayı’nda? Hükümet temsilcisi. Kim? Başbakan Yardımcısı. Kim? Yalçın Akdoğan, sizin şimdi milletvekiliniz.

Yalçın Akdoğan o konuşmasında der ki: “Çözüm sürecinde önemli bir aşamaya gelmiş bulunuyoruz. HDP heyeti dün İmralı’ya giderek görüşme gerçekleştirdi. Biz de Sayın Başbakanımızın başkanlığında çözüm süreci kurulunda gelinen aşamayı tüm boyutlarıyla, kapsamlı bir şekilde ele almıştık. Silahların bırakılmasına yönelik çalışmaların hız kazanması, tam anlamıyla bir eylemsizliğin hayata geçmesi ve demokratik siyasetin bir yöntem olarak öne çıkartılması konusundaki açıklamayı önemli görüyoruz. AK PARTİ iktidarı olarak, on iki yıldır ‘Akan kan dursun, analar ağlasın.’ diyerek sessiz devrim niteliğinde adımlar attık, her türlü sorunun çözüm yeri olarak siyaset kurumunu gördük. Demokrasimiz sorunları konuşabilecek, tartışabilecek, çözüm yoluna koyabilecek imkân ve kabiliyete ulaşmıştır. Demokrasimizin daha ileri noktalara ulaşması için, bütün toplum kesimlerinin, siyasi partilerin, sivil toplum kuruluşlarının el birliğiyle gayret göstermesi gerektiği de açıktır. Silahların devre dışı kalması demokratik gelişime hız katacaktır. Bir kısım konu başlıkları uzun yıllardır konuşuluyor, tartışılıyor.” 10 maddeden bahsediyor, İmralı’da iki buçuk yıldır Sayın Öcalan’la yapılan konuşmalardan bahsediyor, devam ediyor: “Bundan sonra da öz güven içinde tartışmaktan, konuşmaktan geri durmamamız gerekiyor. Aslında, gök kubbe altında konuşulmadık bir şey kalmadı.” diyor Yalçın Akdoğan. “Demokrasilerde, halkın desteğini alan görüşler, düşünceler ve politikalar değer kazanır. Biz de milletimizin hayır duası ve desteğiyle süreci nihai sonuca ulaştırmakta kararlıyız. Yeni anayasayı, birçok köklü ve kronik sorunun çözümünde önemli bir fırsat olarak görüyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın da dediği gibi, uygulama önem taşıyor. Sürecin ete kemiğe bürünmesi, somut gelişmelerin yaşanması önemlidir. Bu çerçevede, iyi niyetli, samimiyetli ve kararlı bir şekilde sürece sahip çıkılması, tüm kesimlerin katkıda bulunmak için taşın altına elini koyması zorlukları kolaylaştıracaktır. Sorunlara demokratik çözümler bulmak, bölen ve ayrıştıran değil, birleştiren ve güçlendiren bir etki yapmaktır. Temel hak ve özgürlükleri daha da geliştirmek, hakça ve kardeşçe bir ortam hazırlamak ancak bütünlüğe katkı sağlar, vatandaşlarımızın aidiyet duygusunu daha da geliştirir. Temel sorunlarını geride bırakan Türkiye, küresel ve bölgesel bir güç hâline gelecektir.

Çözüm sürecinin zor, meşakkatli, akşamdan sabaha bitmeyecek bir süreç olduğunu biliyoruz ancak samimiyet, cesaret ve kararlılıkla sonuca ulaşacağımız da inanıyoruz.” Konuşan, Yalçın Akdoğan, şimdiki Adalet ve Kalkınma Partisi Milletvekili aynı zamanda.

Hatırladınız mı? 28 Şubatta Dolmabahçe’de konuşulanlar bunlardı, 28 Şubat 2015’te yani bundan yedi sene önce. Soruyorum şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi Grubuna: Bu sözü edilen 10 maddeye hanginiz itiraz ediyordu, bunların konuşulmasına hanginiz “hayır” diyordu? Hiçbiriniz. İki buçuk yıla yakın bir çabanın sonunda bu noktaya gelinmişti, 28 Şubata. Peki, neden bundan vazgeçildi, neden her şey yıkıldı, neden demokratik ve barışçı bir çözümün eşiğinden dönüldü? Özellikle kırk yılı aşkın bir süredir devam eden çatışmalı dönemde daha önceleri birçok kez denenmesine rağmen başarısız olan, silahların tümüyle devre dışı kalmasının ilk defa bu denli ciddi bir olasılık olarak ele alınmasının yolları açılmıştı. 10 maddeden oluşan bu metinde, cumhuriyetin katılımcı ve çoğulcu bir demokrasiyle buluşup bütünleşmesi kapsamında yapılması gerekenler başlıklar hâlinde belirtilerek demokratik siyaset kurumunun izleyeceği yöntemlere işaret edilmişti. Bu kapsamda, demokratik siyasetin toplum ve devletle olan ilişkisinden toplumun sosyoekonomik sorunlarına, demokrasinin kamu güvenliğiyle olan ilişkisinden kadın, kültür, ekolojik alanlarında yaşanan sorunlara ve bir bütün olarak çoğulcu demokrasi anlayışına uygun biçimde hazırlanmış yeni bir anayasaya duyulan ihtiyaca dikkat çekilerek siyaset kurumunun tüm bu sorunlardaki çözümleyici gücüne atıfta bulunulmuştu.

Anılan dönemin yazılı ve görsel medya mecralarında bu konuya dair yapılan haber ve yorumlara bakıldığında da görüleceği gibi, bu metin, İmralı Adası’nda Abdullah Öcalan ile devlet heyeti arasında varılan bir mutabakatın sonucunda hazırlanarak kamuoyuna duyurulmuştu. Dolmabahçe mutabakatının duyurulmasıyla birlikte kamuoyu ve taraflar nezdinde sürecin önemli bir aşamaya geldiği yönünde yaygın ve güçlü bir kanaat ortaya çıkmıştı. Örneğin, açıklama yapıldıktan sonra, birkaç saat sonraki bir konuşmasında Cumhurbaşkanı Erdoğan -yani Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanından, sizin Başkanınızdan bahsediyorum- sürecin devamı hâlinde PKK’nin Türkiye’de silahlı mücadeleye son vermesi için Öcalan tarafından çağrı yapılacak olmasını kastederek demişti ki: “Hasretle beklediğimiz bir çağrı oldu.” “Hasretle beklediğimiz bir çağrı oldu.” Yine, Başbakan Davutoğlu -o zamanki- sürecin yeni bir aşamaya girmiş bulunduğunu, silah dilinin sona ererek demokratik yaşama geçileceğini belirtmişti. Her ne kadar ilerleyen zamanlarda Cumhurbaşkanı farklı gerekçelerle “Doğru bulmuyorum, ortada bir mutabakat yok, tanımıyorum.” ve benzeri ifadelerle reddetmiş olsa da yukarıda görevlerini belirttiğimiz toplantı katılımcılarının temsil ettikleri kurumlara bakıldığında görülebileceği gibi, esasen bu toplantı kamusal bir görev ve faaliyet olarak en üst düzeyde birlikte planlanmış ve gerçekleştirilmişti. Bu sürecin yürütülmesi esnasında yapılan bütün temaslar, girişimler ve görüşmeler devletin ve Hükümetin ilgili kurumlarının bilgisi ve onayı dâhilinde gerçekleştirilmiştir; çok açık, net, tartışmasızdır bir durum. Yine belirtilen dönemin açık medya kaynaklarına da bakıldığında görülebileceği gibi, Dolmabahçe mutabakatının uygulanması durumunda o günlerde bu çalışmada yer alacak kimi isimlerin konuşulmaya başlandığı, bir “çözüm süreci izleme komisyonu” ve ardından bu komisyona Parlamento üyelerinin eklenmesiyle oluşacak “hakikat ve yüzleşme komisyonu” gibi kurulların oluşturulmasıyla sürecin ilerlemesi de planlanmıştı.

Dolmabahçe mutabakatından sonra çözüm sürecinin kalıcı barış sürecine evrilmesi için izlenecek yol haritası da belirlenmişti. Öncelikle, İmralı’ya isimleri dahi net bir şekilde belirlenmiş olan izleme heyeti gidecek ve bu heyet huzurunda derinlikli müzakere sürecine geçiş başlamsı sayılacaktı. Bundan sonra, Sayın Öcalan PKK’ye, Türkiye’ye karşı silahların bırakılması için tarihi belirlenmiş gündemli bir silahsızlanma kongresi çağrısı yapacaktı. Sayılı günler kalmıştı ve önemli bir eşiğe gelinmişti. Çözüm sürecinin yaklaşan milletvekili genel seçimlerine kurban edilmemesi için hızlı davranılması gerekiyordu. Defalarca bu uyarıları yaptık ama bu uyarılara rağmen bu ciddiye alınmadı ve bugüne gelindi. İşte “Kürt sorunu nedir?” diye soruyorsunuz ya, Kürt sorunu budur; çözülmemiş olan Kürt sorunu, Dolmabahçe mutabakatının bu şekilde akamete uğramış olmasıdır.

Peki, neydi bu çözüm süreci ve nasıl 28 Şubata gelindi, kısaca bunları da biraz hatırlatmak istiyorum. 2009 yılında “Oslo görüşmeleri” olarak bilinen görüşmelerin başarılı olamamasından dolayı 2012 yılı sonlarına doğru MİT Müsteşarının İmralı Adası’nda Abdullah Öcalan’la yaptığı görüşmelerle başlayan Kürt sorununda çözüm arayışları “çözüm süreci” olarak adlandırıldı. Kürt meselesinde Türkiye tarihinin en ayrıntılı ve uzun müzakerelerini içeren bu süreç, daha önce denenmiş olan diğer girişimlere oranla daha geniş ve kapsamlı bir süreç olarak tarihteki yerini aldı. Süreç başladığı gibi, provokasyonların da ardı arkası hiç kesilmedi. Daha görüşmeler kamuoyuna yeni yeni duyuruluyorken Paris’te 3 Kürt kadın siyasetçi Ankara’yla bağlantılı bir kişi tarafından katledildi. Bu katliam, süreç boyunca kirli provokasyonların süreceğinin ilk işaretiydi.

Bu provokasyonlardan biri de heyetimizle ilgili olandır. Son beş altı yılda çokça dile getirilen milletvekillerinin Kandil’e gitmesi meselesi, devlet ve Hükümetin bilgisi ve isteğiyle birçok defa gerçekleştiği hâlde, HDP-BDP heyeti kendi başına gidip

gelmiş gibi lanse edildi. Fotoğraflar paylaşıldı, sosyal medyada siyasi ahlaktan yoksun linç kampanyaları zaman zaman İçişleri Bakanı ve İletişim Başkanlığı eliyle yürütüldü. Peki, gerçek ne? Bugünkü İçişleri Bakanlığını kastediyorum ha, o günkü değil. Peki, gerçek neydi? Çözüm süreci boyunca İmralı Adası'na giden BDP-HDP milletvekili heyetleri, Öcalan'la yürütülen müzakerelerin sonuçlarını devletin ve Hükümetin izni ve talebiyle örgüt yetkililerine iletmek üzere birçok kez Kandil'e gittiler. Zaman zaman Türkiye'de ortaya çıkan sorunlar; vali, Emniyet müdürü, askerî yetkililerden oluşan bürokratlar, Hükümet üyeleri ve örgütlerle görüşülerek çözüldü. Örneğin, 1 Mayıs 2014'te alıkonulan 2 uzman çavuşun, benzer bir görüşme trafiğinden sonra HDP-BDP heyeti tarafından alınarak Lice Kaymakamlığına getirilip teslim edilmesi, yaşanan bu örneklerden sadece biridir.

Çözüm sürecinde yürütülen müzakereler sonucunda 25 Nisan 2013'te PKK, bütün silahlı güçlerini Türkiye topraklarından Irak Kürdistan bölgesine çekeceğini resmî olarak duyurdu. Çözüm ve barış müzakereleri yürütülürken 15 Temmuz 2014'te Meclisten Cumhurbaşkanı onayına gönderilen çözüm süreciyle ilgili kanun, Terörün Sona Erdirilmesi ve Toplumsal Bütünleşmenin Güçlendirilmesine Dair Kanun adıyla Resmî Gazete'de yayımlanarak yasalasta. Nisan 2014'te MİT Kanunu'nda değişiklik yapılarak görüşmeleri yürüten MİT mensuplarına yasal zırh getirildi.

Süreç başladıktan sonra gazeteci, akademisyen, hukukçu, kanaat önderi, siyasetçi ve sanatçılardan oluşan Akil İnsanlar Heyeti oluşturuldu. Bu heyet, Türkiye'yi gezerek çözüm sürecini anlattı. Türkiye'de bulunan, aralarında sendika, meslek birliği, esnaf odası, dernekler gibi yapılardan oluşan yüzlerce STK, çözüm sürecine desteklerini açıkladı ve çözüm sürecinin başarılı olması için çaba sarf etti.

Kamuoyu araştırmaları, sürece ilişkin desteğin yüzde 75-80'lerde olduğunu gösteriyordu. Toplumda barış ve çözüm inancı yükselirken ateşkes açıklamaları ve röportajlar için onlarca gazeteci; Hükümetin, bürokrasinin, devletin bilgisi dâhilinde kamp alanlarına gidip geliyordu. Çözüm ve barış inancıyla binlerce insan, çocuklarını görebilmek ve sarılmak için kamp alanlarına gittiler. Aileler, çocukları barış içinde eve dönecekler diye inanılmaz bir umut beslediler ve çok sevindiler. Maalesef, bugün, o dönemde, çözüm adına yapılan ne varsa HDP ve Kürtlere suç sayıldı. Bu konuya tekrar döneceğim ama bir kez daha söyleyelim, hani "Kürt sorunu nedir?" diye soranlar var ya, Kürt sorunu, işte o dönemde, çözüm adına yapılan ne varsa HDP ve Kürtlere suç sayılmasıdır aynı zamanda.

Kürt yurttaşlar; çözüm sürecinde akın akın çocuklarını, akrabalarını, sevdiklerini görmeye gittiler ve bu, devletin bilgisi hatta desteğiyle gerçekleşti. Toplumdaki barışa olan özlem, inanılmaz bir enerji ortaya çıkardı. Bunu yaşamamış olanlar, anlamakta zorlanabilir belki ama gerçek buydu. İşte, bugün, burada, dokunulmazlığının kaldırılmasını konuştuğumuz Semra Güzel'in hikâyesi de bu ortamda gelişti. Bir parantez açalım ve Semra Güzel konusuna girelim, sonra tekrar çözüm sürecine geri döneceğim.

Semra Güzel, Diyarbakır Milletvekilimiz, fotoğraflarının bazı medya organlarında yayımlanması ve bunun bir linç kampanyasına dönüştürülmesi üzerine yaptığı yazılı açıklamada, Semra Güzel'in açıklamasından aktarıyorum, şöyle: "Hatırlarsak 2013 yılında mevcut iktidarın da taraf olduğu bir çözüm ve barış sürecinde silahlar susmuş, çatışmalar durmuştu. Bu süreçte taraflar arasında bir mutabakat oluşmuş, devlet yetkilileri ve çeşitli heyetler tarafından haberde bahsedilen bölgelere gidiş gelişler yaşanmıştı. Bunların hepsi mevcut iktidarın bilgisi ve onayı çerçevesinde gerçekleşmiş, Türkiye toplumu ve kamuoyu da buna tanıklık etmişti.

Söz konusu fotoğraflara gelince, Volkan Bora'yla üniversite yıllarımda tanıştım ve bir süre arkadaş olarak görüştüm. Kendisiyle yaşadığımız duygusal yakınlık sonucunda, aileler arasında yaptığımız bir tören sonrasında sözlendik. Volkan Bora, gazetecilik yaparken 2009 sonlarında maruz kaldığı soruşturma ve davalar neticesinde yurt dışına gitmek zorunda kaldı. Ulaşmaya çalışmama rağmen 2014 yılına kadar kendisiyle hiçbir şekilde görüşemedik. 2013-2015 yılları arasında başlatılan çözüm ve barış sürecinin olumlu havası içerisinde çocuklarını, annelerini, babalarını ve sevdiklerini görmeye çalışan birçok kişi gibi ben de Volkan Bora'ya ulaşmaya çalıştım. Bahsi geçen bölgeye gittiğimde 2 kadın tarafından karşılandım. Bana güvenlik koşulları nedeniyle kendi kıyafetlerinden giymem gerektiği söylendi, bir süre bekledikten sonra orada olduğunu öğrendim ve görüştük. İşte, basına servis edilen fotoğraflar bu görüşmeye ait olan fotoğraflardır.

Sadece benim değil, milyonlarca insanın geleceğe dair umutlandığı ve barışı arzuladığı bir süreçte bizatihi Hükümetin karşı tarafla görüşmeler yaptığı göz önüne alınırsa bu fotoğrafların bugün hakkımda yürütülen karalamalara, kumpas girişimlerine ve suçlamalara dayanak yapılmaya çalışılması kabul edilemez. 2014 yılı içerisinde kamu alanında görev yapmaktaydım - biliyorsunuz kamu çalışanıydı, hekimdi- ve hiçbir siyasi partiye üyeliğim yoktu." der, Semra Güzel.

Bu yaptığı yazılı açıklamada yalnız kendisinin değil, milyonlarca insanın geleceğe umutla baktığı, barışı arzuladığı ve "çözüm süreci" olarak adlandırılan süreçte kamplara uzun süredir göremediği sözlüsünü ziyaret etmek için gittiğini açıkça ifade etti. Ortalama zekâyâ sahip her vatandaş, ön yargılarından sıyrılarak bu resimlere, fotoğraflara baktığında gerçekten iki kişi arasındaki duygusal yakınlığı görecektir.

Örgüt üyesi olmayan ancak farklı zamanlarda, farklı amaçlarla kampları ziyaret etmiş başkaca kişiler de olmuştur ve bu kişilerle ilgili hiçbir soruşturma başlatılmamıştır. Bu durum, bugüne değin bir kişinin kamplara gitmesinin değil, gidiş amacına göre suç olarak nitelendirildiğini veya nitelendirilmediğini göstermektedir.

Örneğin, PKK'nın silahlı örgüt üyelerini Türkiye sınırları dışına çekeceğini duyuracağı Nisan 2013'teki basın toplantısına Türkiye ve dünyadan yüzlerce gazeteci katılmıştır. BBC, Reuters, CNN, Al Jazeera, Associated Press gibi uluslararası medya kuruluşları ile Show TV, CNN Türk, Anadolu Ajansı gibi yerli kuruluşların temsilcileri gerçekleştirilen basın toplantısına katılmış, öncesi ve sonrasında röportajlar yapmıştır. Bu medya kuruluşlarının hiçbir üyesi hakkında soruşturma başlatılmamış, ceza davası açılmamıştır. Bu tarihten önce de sonra da yüzlerce gazeteci, benzer ziyaretler gerçekleştirmiş ancak bu haberleri yapanlar hakkında da soruşturma başlatılmamış, ceza davası açılmamıştır ya da çok sayıda insan hakları örgütü üyesi, siyasetçi, gazeteci farklı tarihlerde alıkonulan asker, polis, köy korucusu veya sivilleri teslim almak için kamplara gitmiştir ancak bu insani girişimler de haklı ve doğru biçimde hiçbir soruşturmaya tabi tutulmamış, bu kişilerin cezalandırılması için davalar açılmamıştır. İnsan Hakları Derneğinin 9 Mayıs 2013 tarihinde yayımladığı bir rapor vardır ve bu geliş-gidişler teker teker sıralanmıştır o raporda. Bu rapora İnsan Hakları Derneğinin sitesinden istediğiniz an ulaşabilirsiniz.

Özetle, bir kimsenin kamplara gitmiş olması tek başına soruşturma konusu olamaz, bu kamplara giden herkes örgüt üyesi olarak nitelendirilemez. Nitekim ne haber sürecinde koşan gazeteciler ne de alıkonulmuş askerleri teslim almaya giden siyasetçiler ile insan hakları kuruluşlarının temsilcilerine üyelik suçlaması yöneltilmemiştir. Semra Güzel'in, sözlüsünü ziyaret için ve çözüm sürecinde örgüt kamplarını ziyaret etmesinde esasen bu ziyaretlerden hiçbir farklılık yoktur, tamamen insanidir.

Tekrar çözüm sürecine dönecek olursak... Çözüm süreci neden önemliydi? Çünkü müzakere geleneği olmayan bir devletimiz ve toplumumuz var. Yakın tarihe baktığımızda tarihsel, toplumsal, siyasal sorunlarını konuşarak, diyalog içinde müzakere ederek, demokratik bir politik kültürü geliştirerek çözüme alışkanlığı ve devlet geleneğinden bahsetmek neredeyse mümkün değildir. Aynı şekilde toplumda da böyle bir alışkanlık ve gelenek yoktur. Müzakereci bir demokrasi anlayışı yerleşik olmadığı için daha çok çatışmacı anlayışlar ağır basar ve sorunlar tıkanma noktasında şiddete, zora, hukuksuzluğa başvurularak aşılıpma çalışılır. Türkiye'nin geleneği budur.

İşte, tüm bu olumsuzluklara rağmen çözüm süreci toplumsal ve siyasal bir denemeydi ve önemli adımlar atılmıştı. Kürt sorununda ilk kez bu kadar kapsamlı bir diyalog ve görüşme süreci yaşandı, sorunları konuşarak aşma konusunda bir duruş sergilendi ama maalesef sonuçlandırılmadı.

Yasal düzenlemelerin gereken hızla ve içerikte yapılmaması, güven artırıcı adımlar yerine güven yıkıcı girişimlerin art arda yaşanması, çözüm sürecinin yasal zemine oturtulması konusunda Hükümetin sorunu çözmekten uzak ve içi boş, yavaş adımlarla ilerlemesi, süreç boyunca toplumun rahatlaması için yapılması gereken kapsamlı düzenlemeler yerine kısmi demokratikleşme paketleriyle yasal düzenlemeler yapılması, cezaevlerindeki hasta mahkûmların defalarca konuşulmuş ve söz verilmiş olmasına rağmen bir türlü bırakılmaması ve daha sayılabilecek çok şey aslında bu sürecin gelişmesine zarar verdi.

Elbette, tümüyle yanlış Suriye politikaları, bu sürecin başarısızlıkla sonuçlanmasının önemli nedenlerinden biri oldu. Şimdi geriye baktığımızda, bunu çok net olarak bir kez daha görebiliyoruz. Suriye'deki iç savaşa boylu boyunca dalan bir iktidar, mezhep çatışmalarının boylu boyunca parçası olan bir iktidar, Kürt düşmanlığını Suriye zeminine taşımış olan bir iktidar, yeter ki Suriye'de Kürtler, orada yaşayan Kürtler herhangi bir statü kazanmasın, herhangi bir hak elde etmesin diye Suriye'deki her türlü çete örgütüyle iş birliği yapan bir iktidar... Eh, bütün bunların çözüm süreciyle birlikte yürümesi, elbette mümkün değildi.

Ya AKP iktidarı ya kaos iklimi yaratıldı ve çok acı laflar da duyduk. "HDP bundan sonra çözüm sürecinin ancak filmini yapar." cümlesini bile bu iktidarın mensuplarından biri sarf etti. "O yoksa çözüm süreci de yok." diyen fırsatçı bir anlayış, halkın barış ve çözüm iradesini hiçe saydı.

Sonra yaşananları kısaca hatırlatalım, bunları hep konuşuyoruz, sizler de hatırlıyorsunuz. 18 Mayıs'ta -2015'ten bahsediyorum- HDP Adana ve Mersin il binalarına eş zamanlı bombalı saldırılar düzenlendi "İŞİD" dendi. Arkasında kim vardı? 5 Haziran, HDP'nin Diyarbakır İstasyon Meydanı'nda gerçekleştirdiği ve yüz binlerce insanın katıldığı mitinge bombalı saldırı düzenlendi; 5 kişi yaşamını yitirdi, yüzlerce kişi yaralandı. "İŞİD" dedik, arkasında kim vardı? 7 Haziran seçimlerinde HDP, 80 milletvekiliyle Parlamente'ye girdi, AKP tek başına iktidar olamadı. Bunun acısı kolay kolay çıkmaz mıydı? 29 Haziran 2015'te yapılan MGK toplantısından hemen sonra "çöktürme eylem planı" isimli bir plan devreye konuldu, buna geleceğim biraz sonra. 20 Temmuzda -2015'ten bahsediyorum- 33 genç kardeşimiz, Suruç'ta canlı bombaların hedefi oldu. İŞİD'di, arkasında kimler vardı? 10 Ekim 2015 tarihinde ise on binlerce kişinin katıldığı "Savaşa inat, barış hemen şimdi!" şiarıyla Ankara Garı'nda yapılan mitinge karşı canlı bomba saldırısında 103 kişi hayatını kaybetti. İŞİD'di, arkasında kimler vardı? Bunları konuştuk, konuşmaya devam edeceğiz. Arkasında devletin içinde odaklanmış çeşitli çetelerin ve karanlık isimlerin ve örgütlenmelerin olduğunu o gün de biliyorduk, bugün de biliyoruz. Türkiye'de ne zaman üstü örtülen ya da faili gerçekten bulunamayan bir iş varsa arkasında mutlaka devletin içinde odaklanmış birileri ve birtakım karanlık çevreler vardır. Hep böyle oldu, burada da böyle oldu.

Şimdi, bunlara döneceğiz tekrardan ama kısa bir parantezle Kürt sorununun tarihselliğine değinmek istiyorum. Türkiye'nin en temel sorunu olan Kürt sorunu, cumhuriyetin temellerine kadar inen yüzyıllık bir sorundur. Kürt sorunu iyi tanımlanmadığı müddetçe çözümü mümkün değildir. Kürt sorununun tanımı ise sorunun nasıl ortaya çıktığıyla ilişkilidir. Kürt sorunu, Kürtlerin kültürlerinin, ana dillerinin, kendilerinin inkârı; toplumsal gerçekliklerinin derinden bölünerek kendileri olmaktan çıkarılmaları, siyasi iradelerine ket vurulmasıdır. Kürt sorunu, devletlerin inkârcı yöntemlerle boyun eğmeye zorlaması, kendi kimliklerine dayalı bir varlık hâline gelmelerine fırsat ve yasal statü tanıtmamasıdır. Kürtlerin, çağdaş eğitim araçları ve uygulamalarından mahrum bırakılmaları, tüm bu alanların bütünsel uygulamalarıyla öz varlıkları ve kimliklerinin yok sayılmasıdır. İşte, bunlar Kürt sorununun temel bazı noktalarını oluşturmaktadır. Kısacası, Kürt sorunu, Kürtlerin kimliklerinin, kültürlerinin, ana dillerinin ve kolektif haklarının yok sayılması sorunudur. Hani "Kürt sorunu nedir?" diye soruyorsunuz ya; işte, budur tarihsel olarak baktığımızda. Kürt sorunu, bu bağlamda, aynı zamanda köklü bir demokrasi sorunudur. Demokratik olmayan tüm yaklaşımlar, sorunu büyütme başka bir işe yaramamıştır.

Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana, yüzyıldır Kürt sorununa yönelik güvenlikçi yaklaşım, çözümsüzlüğün temel nedeni olmuştur. Bu güvenlikçi politikalar, belki uygulayan hükümetlere ve bunun arkasında duran devlet aygıtına zaman kazandırmıştır. Baskıyla veya tasfiye ederek zaman kazanma anlayışıdır bu; bunun altını özellikle çiziyorum, özellikle, zaman kazanma anlayışıdır bu. Son derece sığ ve ertelemeci bir anlayıştır ama bu uygulamalar sadece zaman kazandırmıştır. Zaman ise sorunun çözümüne değil, çözümsüzlüğün büyümesine yol açmıştır ve cumhuriyet tarihi bu zincirleme reaksiyonun çok fazla örneğiyle doludur. Günümüzde de maalesef bu zaman kazanma geleneksel anlayışı, âdeta devletin bir kanadının stratejik yaklaşımı olarak devam etmektedir. Bugünden bahsediyorum, tarihten değil; HDP'ye yönelik kapatma davası, Kürt siyaseti yasaklı hâle getirerek tasfiye etme çabası, işte bu anlayışın tezahürüdür ve bu şekilde ülkenin bir yüzyılı daha ipotek altına alınmak istenmektedir. Ama özellikle belirtmek istiyorum ki ne bu yüzyıl, teknolojik imkânlar nedeniyle haberleşme ve bilgi alışverişinin ve iletişimin gelişmişliği açısından geçmiş yüzyıla karşılaştırılabilir ne de Kürt halkının siyasi ve toplumsal örgütlenme ve mücadele anlayışı, birikimi ve geleneği, geçmiş yüzyıla benzer; çok gelişmiştir.

Peki, bu sorunun demokratik yol ve yöntemlerle çözümü mümkün değil midir? Mümkündür ama bunun için olması gereken, devlet yapısında ve iktidarda bir zihniyet değişikliğidir. Halkları ve inançları dışlayan tekçi yönetim anlayışı, Kürt sorununu asla çözemez. Yüzyıldır tecrübe edilenin bu olduğu açıktır. Tekçi devlet anlayışı, bu kadim toprakları bir kültürler ve halklar mezarlığına çeviren temel anlayış olarak karşımıza çıkmaktadır. Hukuk, eşitlik ve özgürlüğü hiçe sayan, baskıcı, halkları ve inançları karşı karşıya getiren devlet anlayışının milliyetçilik, mezhepçilik ve erkek egemen ideolojiyi kendisine kalkan ederek büyük yıkımlara ve felaketlere yol açtığı, sadece Orta Doğu'da yaşananlar düşünüldüğünde bile açıkça ortadadır. Bu noktada, barışı ve kardeşliği yeniden inşa etmenin yolu, halkların eşit ve özgür birlikteliğinden, gönüllülüğünden geçmektedir. Bu gerçekler ışığında bakıldığında Kürt sorunu, ülkenin kuruluş sürecinde yapılan hata ve yok saymalardan kaynaklı olarak günümüze kadar gelmiş, ağırlığını 90'lı yıllardan bu yana toplumsal, siyasal, ekonomik olarak hissettiren bir sorun olarak çözülmeyi beklemektedir.

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında Türk halkıyla stratejik bir birlikteliği esas alarak ortak vatan idealini yaşatmak isteyen Kürtler, eşit haklar temelinde ortak yaşamı kabul etmiştir ancak bu birliktelik, 1924 Anayasası'yla tekçi ve katı ulus inşasının kurbanı olmuştur. Teklik üzerine inşa edilen ulus yaratma politikasının mağduru elbette sadece Kürtler olmamıştır. Bu tekçi ve baskıcı, toplumu homojenleştirici politikalarla diğer halklar, kültürler ve inançlar da nasibini almıştır, halklar ve inançlara özgür ve eşit bir yaşam hakkı tanınmamıştır. Bu tarihsel zulüm nedeniyle Kürtler, Lazlar, Boşnaklar, Araplar, Asuri, Süryani, Ermeni, Gürcü, Alevi, Hristiyan, Musevi, Arap, Çerkez, Türkmen, Mihallemî, Ezidi, Romanlar gibi halklar ve kültürler ile İslami grup, cemaatler ve özellikle kadınlar büyük bir baskı cenderesi altına alınmıştır.

Tarihin en ağır yıkımlarından birini yaşamış olan Kürt halkı ise kendisine uygulanan bu tarihsel kötülöklere karşı amansız bir mücadele vermekte, direnmekte ve bugün geline nokta her şeye rağmen demokratik, çoğulcu, eşitlikçi ve halkların birlikteliğini esas alan toplumsal bir arada yaşamda ısrar etmektedir. Bu, son derece önemli bir özelliktir -dikkatinizi çekiyorum- bunu kavrayamayanlar, sorunun demokratik çözümüne katkı sunamaz. Buraya "Çözüm nasıl olabilir?" bahsinde tekrar döneceğim.

Osmanlı Devleti'nden modern Türkiye'ye geçiş aşamasında Kürt sorunu iyice belirginleşmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun ademimerkeziyetçi devlet yapısı, ulus devlet merkezileşmesiyle karşılaştırıldığında görece olsa farklı kimlik

ve kültürlerin yaşam bulması açısından daha uygun şartlar sağlamıştır ancak İslami ümmet tasavvuru etrafında oluşan beylikler sisteminde, 16 yarı özerk Kürt beyliği bir süre sonra merkezleşme politikalarıyla beraber çatırdamaya başlamıştır. Cumhuriyet dönemi boyunca eşkıyalık, feodalizm, asayiş problemi, geri kalmışlık, modernizm karşıtlığı ve dış mihrakların oyunları şeklinde tanımlanan Kürt sorununa son dönemlerde de aynı karmaşık tanımların içinde net bir isim bulunamamaktadır ama bu kimi çevreler için geçerlidir. Son derece garip bir yaklaşımdır bu; bilgi ve empatiden uzak, ezberlere dayalı, aynı topraklar üzerinde yaşayanları anlama ve tanıma saygısından ve yaklaşımından uzaktır, kibirlidir, ben merkezcidir, üstün dil ve ırk anlayışına dayalıdır, eşitlik karşıtıdır; bugün bu sorunla karşı karşıyayız. İşte, “Kürt sorunu nedir?” diye soranlara bir kez daha söyleyelim, budur. Kibirli, ben merkezci, üstün dil ve ırk anlayışına dayalı, eşitlik karşıtlığıdır esas itibarıyla. Kürt sorununun bugün net bir tanımının yapılamıyor olmasının temel sebebi, resmî tarih tezleri ile reel tarih arasındaki derin farklılıktır. Tarihsel yaşanmışlıklar o kadar çarpıcıdır ki bunların anlatımı süre açısından mümkün değil ama özetle, asimilasyoncu politikalarla birlikte inkâr ve imha siyaseti diyebiliriz bütün bu sürece. Örneğin, yakın tarihimizde 1990'lar son derece karanlık bir dönemdir. O yıllar boyunca Kürt sorununu şiddet temelinde ve güvenlikçi politikalarla çözmeye yöntemi askerin siyaset üzerindeki vesayetini güçlendirmiş ve orduyu siyasetin üzerinde bir konuma yerleştirmiştir. 1990'larda yoğun çıplak şiddet ve kontrgerilla faaliyetleri kullanılmıştır. Faili meçhuller, Hizbullah gibi yapıları canlı tutma işlevi görmüştür. 17 bin faili meçhulden söz edilmektedir ve bu Meclis çatısı altında Faili Meçhuller Araştırma Komisyonu bir rapor yayınlamıştır; tuğla kadar kalındır, okumanızı tavsiye ederim, daha evvel de söyledim. Çok açık ve net Kürt sorununun ne olduğunu o faili meçhuller raporunda, bu Meclisin hazırladığı raporda görürsünüz.

Özellikle, 1992-1993 yıllarında Kürt sorununun militarizasyonunda bir eşik aşılmış, düşük yoğunluklu çatışma stratejisi çerçevesinde bölgede 1987'den beri devam eden OHAL yönetiminin yanı sıra formel-informel ve legal-illegal bağlantılarıyla paramiliter bir makine inşa edilmiştir ve bu inşa edilmiş olan makine 1990'lı yıllarda Türkiye'nin batısına taşınmıştır. Susurluk kazasını hatırlayalım. Susurluk kazasının içinden, o arabanın içinden çıkmış olan tabloyu hatırlayalım, ondan sonra ortaya saçılan gerçekleri hatırlayalım.

1980 ve sonrasında gidersek, bu zaman zarfında iktidara gelen hükümetler Kürt sorununa tamamen güvenlik eksenli politikaların etkisi altında bakmışlardır. Toplumsal meşruiyetin terör ve beka parantezine alınarak sağlandığı güvenlikçi uygulamalar konsepti askerî vesayetinin altında sorunun sivilleşmesine ve demokratik mekanizmaların işletilmesinin önündeki en büyük engele dönüşmüştür. Öte yandan, bu sorun yaşanan ekonomik krizin de başlıca nedeni hâline gelmiştir çünkü çatışmalara harcanan parayla, savaşa ve silahlanmaya harcanan parayla, bunun ardına gizlenen yolsuzluk ve yozlaşma ekonomik krizi tetiklemiştir. Yüzlerce milyar dolardan, trilyon dolarlardan söz ediyorum. Buna ilişkin raporlar vardır, okumuşsunuzdur diye ümit ediyorum, okumadıysa da okumanızda fayda var. Ortaya çıkan maliyet bütün topluma fatura edilerek yoksulluk, işsizlik, güvencesizlik, borçlanma, örgütsüzlük, nüfuslandırma, göç ve birçok sorun Kürt sorunundan bağımsızmış gibi olan bir sorun olarak sunulmuştur ama öyle değildir.

Lafı çok uzatmadan bir kez daha belirtirim ki Kürt sorunu siyaset kurumunun önünde çözülme beklemektedir. Şiddetle çözülemeyeceği çok açık olan bu sorunun çözümünün tek yolu demokratik ve barışçı yol ve yöntemlerdir. Cumhurbaşkanı Erdoğan yani sizin Genel Başkanınız ne demişti Diyarbakır'da yaptığı konuşmada? “Sorunun adını doğru koyalım, bu sorun Kürt sorunudur; sadece Kürtlerin değil, hepimizin sorunudur, bunu çözmek boynumuzun borcudur.” demişti. Başka ne demişti? “Bu mesele sadece askerî tedbirlerle çözülebilecek bir mesele değildir. Bugün geline nokta muhasebe noktasıdır. Asıl büyük yanılgı yetki ve sorumluluğu elinde bulundurduğu hâlde yıllar yılı hamasetle idare edip sorunu görmezlikten gelen makam sahipleri yapmıştır.” Unutmuşsunuzdur belki diye hatırlatıyorum, söyleyenler de unutmuş olabilir. Şimdi yaptıkları, işte o gün söylediklerinin aynısıdır. Durum aslında bu kadar açık ve net olmasına rağmen çözümsüzlükte ısrar edenler, bu ülkenin iyiliğini istemeyenlerdir. Sadece yakın tarihe baktığımızda, bu çözümsüzlük siyasetinin ülkemizden neler götürdüğünü çok rahatlıkla görebiliriz.

Türkiye, demokratik diyalog ve barışçı çözüm yöntemiyle Kürt sorununu çözebilseydi, çatışma için harcanan paralar eşit ve adil bir ekonomi için harcanabilecek ve birçok toplumsal, ekonomik sorunu daha kısa zaman içinde ve daha rahat bir şekilde çözmüş olacaktık. 2013 yılında başlayan çözüm süreci de bu nedenle son derece önemliydi ve tarihsel bir fırsattı. Çözüm sürecinin başlamasında temel amaç, Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde Kürt sorununun çözümü, özgürlükçü yeni bir anlayışla tüm Türkiye halklarının ve inançlarının dâhil olduğu demokratik ulus perspektifinde yeni bir düzenin inşası, halkların eşit bir hukuk temelinde bir arada yaşayacağı bir barış modelinin oluşturulmasıydı.

Hatırlatayım, çeşitli raporlar hazırlanmıştı; “Kürt sorunu ilerleme, sıçrama yapmak isteyen Türkiye'nin ayağında bağlıdır.” söylemi bu raporlarda işleniyordu. Evet, çözülmemiş bir Kürt sorunu gerçekten bir bağdı. 1990'lı yıllarda yürütülen şiddet politikalarına atfen harcanan yüzlerce milyar, trilyon dolarlık maliyete, Türkiye'nin ve bölgenin başta hayvancılık, tarım, ticaret olmak üzere heba edilen ekonomik kaynaklarına ve insan kaynaklarına mal oldu; durum budur.

Barış, müzakereyi, demokratik yol ve yöntemleri tercih dışı bırakan iktidar anlayışlarıyla Türkiye, geçmişten miras aldığı çözümsüzlük sonucu ortaya çıkan kayıpları geleceğe de bu anlayışla taşımaktadır ve maalesef, bugün de aynı şey yapılmaktadır. 2'nci yüzyılda Türkiye, demokratik cumhuriyetin kurulacağı ve barış içinde yaşatılacağı bir Türkiye olacak ise, en büyük anahtar Kürt sorununun demokratik yollarla çözümünün ivedilikle gerçekleştirilmesi olacaktır. Çözüm süreci işte bu nedenle önemliydi ama konuşarak, diyalogla, müzakere ederek, toplumsal uzlaşmayla bu sorunu çözmek isteyenler ile güvenlikçi politikaları ve uygulamaları benimsemiş olanlar arasındaki kapışma aslında çözüm sürecinin içinde de, sonrasında da sürdü ve bugün de sürüyor.

Bu bağlamda iki önemli konuya değineceğim: Birincisi, çözüm süreci içindeki aktörlerin yargılanması ve mahkûm edilmesi meselesi; ikincisi, ünlü köktürme planı.

Sayın milletvekilleri, şu çok açık ve bunu defalarca tekrar ettik: Biz dün ne dediysek bugün de aynı zihniyetle davranıyoruz; barış, çözüm ve demokrasi, adalet, eşitlik tek çıkış noktamızdır. Aksi takdirde, yüzyıldır yaşadığımız bu trajedi tekrar edip duracak. Bugün burada veya medya önünde hamaset nutukları atan bizim dışımızdaki birçok kişi, çok değil yedi-sekiz yıl önce çözüm sürecinin en önde gelen savunucularıydı; sizin iktidar sıralarınızda oturanlardan bahsediyorum. Bugün, bizi, çözüm sürecinde kendilerinin de talep ettikleri müzakereleri yürüttüğümüz için suçlu ilan edenlere soruyoruz: Biz kendi kendimize mi bu süreci yürüttük? Nerede o valiler, askerler, MİT üyeleri, Hükümet yetkilileri, siyasiler? Neden hepiniz masa altına girdiniz? Masa yıkıldı, bunca ölüm ve yıkımdan sonra neyi çözdünüz? Bugünün tekçi iktidarı tıpkı 1990'ların aktörleri gibi karanlık ve suçla dolu bir tarihin parçası oldu ama biz yine aynı şeyleri başımız dik, alnımız açık savunuyoruz. Gerçek bir çözüm gerçekleştiğinde biz bedel ödemiş, onurlu bir ömürle çocuklarımıza ve torunlarımıza bugünleri anlatacağız, sizler ne anlatacaksınız, çok merak ediyoruz. Yapılan baskı ve zulmü anlatmayın, o baskı ve zulmün sorumlusu olduğunuzu anlatmayın; onur duyacağınız gelişmeleri anlatın diye biz mücadele ediyoruz aynı zamanda sizin için.

Çözüm sürecine tekrar dönelim. Aslında, HDP'yi kapatma davasından da Kobani kumpas davasından da bildiğimiz, gördüğümüz bir gerçek var; hepsinde niyet ve hedef, çözüm sürecinin ve aktörlerinin, yapılanların yargılanması ve mahkûm edilmesidir. Şimdi, bu hedef HDP ve HDP'liler üzerinden sürdürülmektedir ancak niyet, daha geniş bir alanı kapsamaktadır ve bu

niyet, aslında çözüm sürecinde çeşitli defalar ortaya konulmuştu ve başarılı olunmamıştı; şimdi, yeniden ısıtılmaktadır.

Öncelikle, çok açık ve net bir şekilde, hiç eğip bükmeden, "ama" "fakat" demeden belirtelim ki çözüm sürecinde yapılan görüşme, temas ve açıklamalar yargılama konusu yapılamaz; biz bunları beyhude çabalar olarak görüyoruz. Bizler o dönemde yapılanları yanlış bulmuyoruz. Elbette ki her müzakere sürecinde eksikler veya konjonktürel hatalar yapılır ve yapılmıştır da. Bunların değerlendirmesi ve öz eleştirisi elbette yapılabilir, bizler de bunu kısmen yapmışızdır ama bir bütün olarak diyalog, müzakere yoluyla, tarihsel ve toplumsal, siyasal bir sorunu demokratik ve barışçı yollarla çözme çabası doğrudur ve bunu söylemeye, savunmaya başlamız dik bir biçimde devam edeceğiz.

Hatırlatalım ki kamuoyunda yaygın olarak "çözüm süreci" olarak isimlendirilen ve İmralı Adası'nda Abdullah Öcalan ile devlet yetkilileri arasında 16 Aralık 2012 tarihinde yapılan görüşmeyle başlatılıp bu çerçevede, yine İmralı Adası'nda 5 Nisan 2015 tarihinde Öcalan'la yapılan en son görüşmenin ardından sona erdirilmiş olan dönem, devlet tüzel kişiliği, kamu otoritesi adına hareket eden güvenlikle ilgili bazı kamu kurumlarının hazırladığı, seçilmiş siyasi irade olarak yürütme organının başlattığı ve ilerleyen dönemlerde yasama organının özel yasal düzenlemeler yapmak suretiyle onay verdiği bir süreçtir. Tüm görüşmelere, HDP heyetlerinin yanı sıra istisnasız bir şekilde devlet tüzel kişiliğini temsilen kamu görevlileri de katılmışlardır. Dolayısıyla, HDP heyeti ile Öcalan arasında geçen tüm konuşma, diyalog ve değerlendirmeler, devleti temsil yetkisi ve göreviyle bu görüşmelerde yer alan resmî kamu görevlilerinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

"Çözüm süreci çerçeve yasası" olarak da adlandırılan ve 10 Temmuz 2014 tarihinde kabul edilen ve yürürlüğe giren 6551 sayılı Yasa'yla bu süreç yasal dayanağa kavuşturulmuştur. 6551 sayılı Yasa'yla kurulan Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, bu süreçte görev alacak tüm kamu kurumlarının koordine edilmesiyle görevlendirilmiştir. Arkasından bir Başbakanlık Genelgesi yayınlanmıştır, o da çözüm süreciyle ilgili bir başka düzenlemedir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yani burada "Toplumsal Barış Yollarının Araştırılması ve Çözüm Sürecinin Değerlendirilmesi" adıyla Meclis araştırması komisyonu kurulmuştur. Bu araştırma komisyonunun sekiz ayı bulan çalışmaları sonucunda hazırlanan nihai rapor kayıtlara geçmiştir, Meclis tutanaklarında vardır. Ayrıca, düzenlendiği tarihte kamuoyunda dördüncü demokratikleşme paketi olarak bilinen 2014 tarihli Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da çözüm süreci bağlamında bir dizi düzenleme hayata geçirilmiştir. Bunları hatırlamanız için kısaca belirtiyorum.

4 Nisan 2013 tarihinde, Hükümet tarafından, içlerinde akademisyen, aydın, yazar, sanatçı, gazeteci gibi Türkiye kamuoyunca tanınan kişilerden 63 kişilik Akil İnsanlar Heyeti oluşturulmuş, heyetin bölgelere göre belirlenen grupları Türkiye'nin bütün bölgelerine dağılarak çözüm sürecinin halka anlatılması amacıyla pek çok toplantı, panel, konferans gibi etkinlikler düzenlemiştir. Böylece, sürecin bir bütün olarak Türkiye toplumuna mal edilmesi amaçlanmıştır ve toplumun ezici bir çoğunluğunun yüzde 75-80 aralığında açık desteğinin sağlandığı görülmüştür.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü nedeniyle çok uzun yıllardır süren şiddet döngüsünün kalıcı olarak sonlandırılabilceği ihtimali, çözüm sürecinin toplumun büyük çoğunluğunda kabul görmesini sağlamıştır. Biraz evvel, bu süreçte gerçekleştirilen ve aradan geçen süreye rağmen güncelliğini ve önemini korumaya devam eden sürecin tüm taraflarının katılımıyla düzenlenen bir toplantıyla kamuoyuna açıklanan Dolmabahçe Mutabakatı'ndan söz etmiştim. 28 Şubat 2015 tarihinde, İstanbul Dolmabahçe Sarayı'nda, Başbakan Yardımcısı Yalçın Akdoğan, İçişleri Bakanı Ekan Ala, AKP Grup Başkan Vekillerinden Mahir Ünal ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarı Muhammed Dervişoğlu ile HDP milletvekilleri -o dönem- Pervin Buldan, İdris Baluken ve Sırrı Süreyya Önder'den oluşan bir heyetin katılımıyla, size okuduğum, yazılı ve görsel medya aracılığıyla da kamuoyuyla paylaşılan resmî açıklama yapılmıştır. Şimdi, bu yapılan görüşmeler, temaslara, faaliyetlerin icraatları... Sonucu ne olursa olsun, bir dönemde kamu otoriteleriyle koordinasyon içerisinde yürütülen faaliyetlerin başka bir dönem yargılama konusu yapılması, başlı başına üzerinde durulması gereken son derece ciddi ve ağır bir sorun oluşturmaktadır. Niteliği ne olursa olsun, sonuçta kamu tüzel kişiliğinin toplamını temsil eden bu devletlerin, hükümetleri de aşan kendine özgü istikrarlı bir çizgisi ve tutarlılığı olması gerektiğini belirtmek yerinde olacaktır.

Hukuk ve yargı kurumlarının, özellikle de yüksek yargı organı olarak Anayasa Mahkemesinin, HDP'yi kapatma davası nedeniyle de konunun bu yönünün ayrıca değerlendirilmesi gerektiğini çok açık biçimde söylüyoruz. Bu konuya tekrar döneceğim.

Kürt sorunu gibi Türkiye'nin çok katmanlı ve en önemli siyasal sorununun barışçı yollarla çözümü için görev alan kişilerin bu şekilde suçlanması, önümüzdeki yıllarda benzer veya farklı yöntemlerle geliştirilecek bir sürecin tehlikeye atılması ve hatta şimdiden tümüyle imkânsız hâle getirilmesi anlamına gelecektir, zaten çabanın nedeni de budur. Devletin içinde odaklanmış olan, güvenlikçi politikaları esas alan o grubun, o odağın hedefi de budur esas itibarıyla. Daha da önemlisi, özel bir yasayla her türlü sorumluluktan muaf olunacağı düzenlendiği hâlde kişi ve/veya kurumların bu şekilde suçlanarak yargılanıyor olmaları, âdeta devlet eliyle tuzağa çekildikleri anlamına gelecektir; yaşanan maalesef budur.

HDP, demokratik siyasetin tüm siyasal ve toplumsal sorunlar için gerçek bir çözüm zemini olduğunu, bu çerçevede demokratik uzlaşının sağlanmasında diyalog ve müzakere yürütmeyi kalıcı çözümler için yegâne yöntem olarak benimsediğini her fırsatta dile getiren bir partidir. Kürt sorunu gibi tarihsel boyutları da olan bütün yapısal, siyasal sorunların demokratik bir zeminde tüm taraflarıyla tartışılarak demokrasi, hukuk devleti ve temel insan hak ve özgürlüklerine uygun bir çözüm bulunmasını esasen HDP'nin temel çıkış noktalarından biri olarak tanımlamak mümkündür. Bu nedenle, HDP, çözüm sürecine, kuruluşundan itibaren savunduğu temel siyasal yaklaşım ve ilkeler gereği sürecin başarıya ulaştırılması için üzerine çok önemli tarihsel bir sorumluluğun yüklendiği bilinciyle yaklaşmıştır. Dar ve katı ideolojik angajmanı bulunmayan, sağduyulu ve objektif bakabilen vicdan sahibi her bireyin de kabul edebileceği gibi, çözüm süreci, Türkiye'nin en katmanlı siyasal sorunu olan Kürk meselesinde son kırk yıllık dönemde birçok acıya ve kayba yol açan çatışmalı sürecin sona erdirilmesi adına bütün bir cumhuriyet tarihinin en kapsamlı girişimi olarak siyasal tarihteki yerini almış durumdadır.

Başka pek çok nedenin yanı sıra dönemin siyasi iktidarının yani sizlerin, sorunun tarihsel önemiyle siyasal ağırlığına uygun sorumlulukla hareket etmek yerine, güncel siyasetin dar kalıpları içerisinde iktidarının devamını sağlamak amacıyla seçimlerde güç devşirmeye, mevcut gücünü konsolide etmeye yönelik taktiksel, pragmatik tutumunuz nedeniyle sona erdirilmiş olması, çözüm sürecinin kesinlikle tarihî değerdeki önemini ortadan kaldırmamıştır; o, sizin dar bakışlı davranışlarınızda ve sonunda bugüne gelindi.

HDP'nin bütün kurullarınca, Kürt sorunu başta olmak üzere siyasal, toplumsal sorunların müzakere edilerek nihai bir çözüme kavuşturulmasında tarihî bir fırsat olarak görülen çözüm sürecinin akamete uğratılmadan devam ettirilmesi için istikrarlı ve kararlı bir tutum benimsenmiştir; bizim politik varoluşumuz ve politik hedefimiz esas olarak budur. Yalnızca HDP seçmenlerinin büyük çoğunluğunu oluşturan Kürt halkı açısından değil, Türkiye'de yaşayan bütün halkların demokratik bütünlüğü için ve hatta olumlu sonuçlanması durumunda bölge halkları açısından da barış içinde ortak bir yaşamı sağlayabilecek bir sürecin yargılama konusu yapılması, evrensel hukuka, barışa, adalet idealine ve toplumun demokratik değerlerine açıkça aykırıdır. Ne yazık ki bütün çabalar bu yargılama ve mahkûm etme üzerine yoğunlaşmıştır, bunu görüyoruz. Nasıl ve neden akamete uğramış olursa olsun HDP, çözüm sürecinin parçası olmaktan onur duymuştur ve duymaktadır.

Şimdi, biraz evvel değindik; 6551 sayılı Yasa'yla birlikte bu sürecin yürütülmesinin hukuki ve yasal dayanakları

düzenlendi. Bunun gerekçelerine, yasa maddelerine ve gerekçe maddelerine baktığımızda, burada bu yasanın gerekçelerinde ve maddelerinde çok açık bir biçimde bunlar görülmektedir; sorumluluk kimdedir, yürütülen süreçte devletin katkısı ve payı nedir ve neden dolayı bu yasa çıkarılmıştır, bunların hepsi çok açık bir biçimde görülmektedir; bütün maddelerde, fıkralarda bu açıkça böyledir.

Yasanın anılan hükümleri ve gerekçeleriyle birlikte tüm kapsamı göz önünde bulundurulduğunda, bu dönemde yapılanların yargılama konusu yapılamayacağını söyledik. O dönemde çekilmiş olan fotolar ve yapılmış olan ziyaretler de aynı şekildedir ama tekrar belirtelim, biraz evvel de söyledim, bugün İletişim Başkanlığı ve bugünkü İçişleri Bakanlığı bu konuda tam tersi bir tutumda belirlemiştir, hem Kobani kumpas davasında hem kapatma davasıyla ilgili yaptıkları çalışmaları bunları çok açık bir biçimde kullanmışlardır. Aynı şekilde, kapatma davası iddianamesini hazırlayan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı da Kobani kumpas davası iddianamesini hazırlayan savcılık da aynı tutumun devamcısıdır yani her iki temel davada da çözüm süreci yargılanmaktadır aslında. Yani devlet ve kurumları Kürt siyasetçilerine tuzak kurmuştur açıkçası. Bir devlet yurttaşlarına tuzak kurar mı? Bu soru artık Türkiye’de abes hâle gelmiştir, cevabı net ve açıktır; kurmuştur. Bu sözünü ettiğimiz davalar ilk girişim de değildir, çözüm süreci sırasında da bu tür girişimlerde bulunulmuştur. 2 kez başvuruda bulunmuştur çözüm süreciyle ilgili olarak kimi odaklar ve bu başvurularda, bu süreçte yer alan kamu görevlileri ve tüm ilgililer hakkında ülke bütünlüğünü bozmak, örgüt propagandası yapmak ve benzeri nedenlerle şikâyetle bulunmuşlardır. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı kovuşturmaya yer olmadığına karar vermiştir. Sonra bir kez daha başvuru yapılmıştır çözüm süreci sürerken o süreci engellemek için. AKP’nin tüm yöneticileri ve dönemin Başbakanı ile geçmişte bu görevde bulunmuş MİT Müsteşarı Hakan Fidan ve Öcalan ile İmralı heyetinde yer alan HDP’li vekiller dâhil tüm kişiler aleyhine, örgüt yöneticiliği, çocukları özgürlüğünden yoksun kılmak ve devletin birliği ile ülkenin bütünlüğünü bozmak iddiasıyla suç duyurusu yapılmıştır. Yine, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı “kovuşturmaya yer yok” kararı vermiştir. Yani bu girişimler şimdi değildir, o zaman da yapılmıştır; şimdi HDP üzerinden yapılmaktadır ve ilk girişimler sonuçlanmamıştır. Çözüm sürecinin suçlama ve yargılama konusu yapılmaması gerektiği bu şekilde yargı makamlarınca kesin olarak karara bağlanmış ama bu girişimler durmamıştır. Kapatma davası ve Kobani kumpas davasında, çözüm sürecinde yapılan görüşme ve temasların, yazılı ve sözlü açıklamalar ile HDP’nin bu süreçteki tüm faaliyetlerinin suçlama konusu yapılması devam etmiştir. Söylediğim gibi, İletişim Başkanlığı ve İçişleri Bakanlığı yani bugünkü iktidarın bu parçaları bu girişimlerin parçası olmuştur, doğrudan doğruya odağı olmuştur.

Bilindiği gibi, hukuk düzeninin en önemli göstergelerinden biri, kişi özgürlüğü ile güvenliğinin sağlanmasıdır. Bireylerin kamu otoritesi tarafından günün birinde keyfi olarak suçlanmayacağına dair güveni sağlanmadan hukuk düzeni ve devletinden söz edilemez. Tüm bu belirtilenler, elbette hukukun üstünlüğünün, demokratik işleyişlerin olduğu ülkeler için geçerlidir ve Türkiye için böyle bir şey söz konusu değildir. İşte, çözüm sürecinin HDP üzerinden bir kez daha yargılanmaya çalışılması da Kürt sorunudur; hani “Kürt sorununun nedir?” diye soranlara söylüyorum.

Peki, çözüm süreci boyunca görüşmeler sürmekte iken aynı zamanda devletin ve iktidarın bir kanadının veya tamamının ayrı bir plan hazırlığında olduğu ortaya çıkmıştır, buna ne diyeceğiz? Çöktürme planından söz ediyorum. Buna göre, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti eliyle, Eylül 2014’te, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığınca hazırlanarak Genelkurmay Başkanlığına sunulan ve Genelkurmay Strateji Plan Dairesi Strateji Şube Müdürlüğünün “çöktürme planı” adını verdiği “gizli” ibareli eylem planından söz ediyorum. Bizler defalarca dile getirdik, dönemin Başbakanından İçişleri Bakanına kadar Hükûmetin tüm yetkililerine resmî yollardan sorduk ancak bu planla ilgili detaylar her defasında yanıtsız bırakıldı. Ancak çözüm sürecinin bitirilmesi sonrasında yaşananlar, aslında bu planın devreye konulduğunun ve Kürt sorununun çözümüne karşı hâlen de devrede olduğunun çok açık göstergeleridir. Bu planın içinde hukuk yoktur, demokrasi ve evrensel insan hak ve özgürlükleri yoktur, evrensel hukuk ilkeleri yoktur, Türkiye’nin imzalamış olduğu uluslararası demokratik sözleşmeler yoktur; bu planın içinde 2015’ten bu yana yaşadığımız bütün zulümler, hukuksuzluklar vardır, hepsi bu plan dâhilinde gerçekleşmiştir ve hâlen de gerçekleşmektedir. Tam bir siyasi kırım planıdır bu. Hukuksuzluk, zulüm bu planın temel anlayışıdır; ırkçılık bu planın temel anlayışıdır. (HDP sıralarından alkışlar) Kent ablukaları döneminde yaşananlar, sınırlar içinde ve ötesinde yürütülen operasyonlar; yerel yöneticilerin, vali, kaymakam ve üst rütbeli askerlerin siyasetçilerle temasının kesilmesi ve etkilerinin azaltılması; televizyonlar, radyolar, gazeteler gibi medya alanında yapılan yasaklamalar, basın faaliyetlerinin engellenmesi ve gazetecilerin tutuklanması, yerleşkeler giriş ve çıkışların kapatılması veya sıkı denetimi ve buna benzer birçok adımın ve uygulamanın bu plan dâhilinde ve hukuksuz biçimde yürütüldüğü çok açıktır.

İlginç bir detaya da değinmek istiyorum, daha evvel de burada dile getirmiştik ama size bunu bir kez daha söylemek istiyoruz yani 2014 sonunda hazırlanmış olan ve 2015 Haziranıyla birlikte uygulamaya konulmuş olan çöktürme planından söz ediyorum. Bu işlerin emirlerini verenlerin ve uygulayanların -özellikle kent ablukaları döneminde- önemli bir kısmının; insanların öldürülmesine, katledilmesine, bodrumlarda yakılmasına neden olanların önemli bir kısmının 15 Temmuz darbe girişiminden sonra tutuklanması, yargılanması ve ceza alması ise son derece önemli bir detaydır. Bunların bir kısmı üst düzey ve bölgesel general rütbeli askerî komutanlar olarak, Meclisin bombalanması dâhil olmak üzere pek çok suçla ilişkilendirilmiştir. Bunun hesabını vermediniz hâlâ ve bunların konuşulmasından da özellikle kaçınıyorsunuz. Neden yargılandı bu generaller? FETÖ’cü oldukları iddiasıyla. Orada işledikleri insanlık suçlarından değil çünkü işledikleri o insanlık suçları bu iktidarın bilgisi ve gözetimi dâhilinde yapılmıştı ama sonra işleri bitti, FETÖ’cü oldukları iddiasıyla o generallerin hepsi yargılandı ve cezaevine konuldu.

Bu planın son derece önemli bir parçası da partimize dönük yapılanlardır. Bunun bir parçası yerel yönetimlere atanan kayyumlar ve halkın seçim iradesinin gasbidir. Diğer parçası da 2016’da dokunulmazlıkların Anayasa’ya aykırı biçimde kaldırılması, 4 Kasım 2016 siyasi darbesi ve sonrasında yaşananlardır. (HDP sıralarından alkışlar) O planda diyordu ki: “Malum partinin -bizi kastederek- kadroları ve ellerinde bulunan belediyelerin kademeli olarak tasfiyesine öncelik verilmesini azami önem verilmesi gerekmektedir.” Türkçeleri de bozuk. “İçişleri Bakanlığı yetkisinde olan belediyelerin partiden alınıp devletimizin denetimine verilmelidir.” Ya, 2014 çöktürme planı bu plan. HDP’ye yönelik kanun ve Anayasa dışı tedbirlere başvurulacağının açıkça dile getirildiği bir plandan söz ediyoruz. HDP’nin demokratik siyasetten tasfiyesi için her türlü desteğin verilmesi de bu güvenlikçi zihniyetin vardığı son noktadır. Temel hakların ve hukuk kurallarının ihlalinin zemini bu plan ve uygulamalar. Vekillerimize gelen, sayısı belki 1.200’ü aşmış olan fezleke, konuşana konuşmayana soruşturma açılması talebi, işte, hep bu planın parçasıdır. Bu planda, hem partimiz HDP’ye karşı gerçekleştirilen ağır yok etme ve tasfiye planı ile seçimle kazanılan belediyelerimize dönük kayyum planı, yaşam hakkı ihalleri, basın ve ifade özgürlüğünün askıya alınması gibi bölümler, hepsi yer almaktadır. İşte, bugün yaşananlar bu sürecin devamıdır. Devlet, Hükûmet, bir yanda Akil İnsanlar Heyeti, İmralı ve Kandil’le görüşmeler sürdürürken diğer taraftan partimizin ve partimizde hayat bulan Kürt sorununun çözümü iradesinin tamamen tasfiye ve yok edilmesi için de bir planı harekete geçirmiştir. Bu, güven verici bir durum mudur? Bu sorunun cevabını bile söylememize gerek yok herhâlde değil mi? Kumpas kuran, tuzak kuran bir iktidar ve devlet anlayışından söz ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Bugün hâlen her gün bu planın uygulamalarıyla uğraşmak durumundayız; kapatma davası da Kobani kumpas davası da bu planın parçalarıdır. Milletvekilliklerinin düşürülmesi, Leyla Güven ve Musa Farisoğulları’nın dokunulmazlığının kaldırılması

ve milletvekilliğinin düşürülmesi demokratik siyasetten ve yerel siyasetten tasfiye planının parçalarıdır.

Biz, bugün, burada, Semra Güzel Vekilin dokunulmazlığının kaldırılmasını konuşuyoruz, bu da aynı planın bir parçasıdır. Siz kendiniz icat ettik zannetmeyin, biraz sonra geleceğim hazırlanmış olan kumpasın nasıl bir kumpas olduğuna. Siz hepiniz bu kumpasların parçası olarak kullanılıyorsunuz, maalesef, gerçek budur; yazık ediyorsunuz kendinize ve geleceğinize.

Kamu çalışanı bir hekimdir Semra Güzel. Kanun hükmünde kararname marifetiyle kamu görevinden uzaklaştırılmıştır. 2018 seçimlerinde milletvekili adayı olduğu dönemde HDP'ye üye olmuştur; 2018, daha öncesinde değil. Demokratik siyaseti seçmiş bir kişidir. Milletvekili seçildikten sonra Mecliste yaptığı çalışmalara baktığımızda, demokratik siyasetle ilişkisinin ve kararlı duruşunun ne kadar verimli ve yaratıcı olduğu ortadadır. Semra Güzel bir milletvekili olarak başarılı çalışmalarda bulunmuştur. Dokunulmazlığının kaldırılmasıyla yasama faaliyetleri engellenmiş olacaktır, zaten niyetiniz de budur.

Semra Güzel Meclisin en çalışkan vekillerinden birisidir; milletvekili olarak görev yaptığı şimdiye kadar, bakın, birkaç tane örnek vereceğim: Asgari Ücretin Vergi Dışı Bırakılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nden 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne kadar, Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nden, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'ne kadar, Korona Virüs Salgınıyla Mücadele Kapsamında Sağlık Hizmetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nden 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 24'ncü Maddesinin Birinci Fıkrasının -bu kadar detay çalışan- Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi'ne kadar pek çok konuda yasa teklifi sunmuştur. Bu süre içerisinde 273 soru önergesi sunmuştur. Semra Güzel kamuoyunun yakından takip ettiği neredeyse her konuda ama ağırlıklı olarak kendi uzmanlık alanı olan sağlık alanında soru önergeleri sunmuştur. Bu süre içerisinde Meclis araştırması komisyonu kurulmasına ilişkin olarak verilen 466 önergeye imza vermiştir. Bunlardan 36 tanesinin ilk imzacısıdır. Semra Güzel yeni ve genç bir vekil olarak Meclis kürsüsünü de yani bu kürsüyü de oldukça sık kullanmış, pek çok yasa teklifi ve önerge üzerine hazırlıklar yapmış, konuşmuş, katıldığı komisyon toplantılarında yaptığı hazırlıklar doğrultusunda görüşlerini paylaşmıştır. Semra Güzel bu süre içerisinde gündem dışı, yasa teklifleri ve önergeleri üzerine 76 ayrı konuşma yapmıştır.

Bunları niye anlatıyorum ben size? Halkımız duysun diye, Semra Güzel'in demokratik siyaset alanındaki kararlı duruşunu vurgulamak için anlatıyorum. Bunun ne kadar değerli olduğunu anlamak istemeyen bir zihniyetle karşı karşıya olduğumuzu biliyoruz. Bu ülkede neredeyse kırk yıldır büyük bir çatışma sürmektedir, bu süreçte 50 binden fazla insan yaşamını yitirmiş; binlerce köy, mahalle yakılmış, boşaltılmış, milyonlarca insan göçe zorlanmıştır, yüzlercesi sürgünlerde memleket hasretiyle yaşamını yitirmiştir. Tüm bu olayları görmezden gelmenin bunları yaşanmamış kılmayacağı çok açıktır. Bugün Diyarbakır, Van, Mardin, Bitlis, Siirt, Batman, Ağrı, Hakkâri, Şırnak, Muş, Kars, Iğdır veya Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı herhangi bir kente, İstanbul'un, İzmir'in, Mersin'in, Adana'nın Kürtlerin yoğun yaşadığı mahallelerine gittiğinizde, her birinin evinde mutlaka ya bir tutuklu ya da bir kayıp olduğu görülecektir, hatta çoğu zaman birden fazladır bu kayıp ve tutuklular. Yakınlarından, sevdiklerinden bir haber, kayıplarından bir cenaze bekleyen binlerce aile vardır bu topraklarda. Bu hakikat bu topluma ait ve sosyolojik bir gerçeklik olarak karşımızda durmaktadır, siz bunu görmek istemiyorsunuz. Kimi için ağabey, kardeş, anne, baba; kimi için dayı, teyze veya sevgili. Siyasetin işi bunu yok saymak değil. Bu hem ahlaki hem de politik bir görevdir; bunu düşünmek ve çözüm yolları üretmek siyasetin ve siyasetçilerin yükümlülüğüdür. Bu ülkenin yüzyıllık tarihî gerçekliğidir. Adına ister "Kürt sorunu" deyin isterse başka bir şey, bu sorun vardır ve bu ülkenin en ağır ve en temel sorunudur. Dolayısıyla bu sorunu, şark ıslahat planlarına, olağanüstü hâl dönemlerine, öldürmeye, tutuklamaya, sürgüne, açlıkla terbiye etmeye, kayyumlarla irade gasbına, siyasi temsilcilerini rehin almaya ve tutmaya, en ağır sorunları hamasetle geçiştirmeye sıkıştırmak; özcesi, bu sorunu güvenlikçi politikalarla sıkıştırmak bu politikaları, bu çatışma ortamını sürdürmekten başka bir şeye hizmet etmez ve bugüne kadar da etmemiştir. Güvenlikçi siyaset sorunlarla yüzleşmek yerine onları ertelemektir, görmezden gelmektir, bürokrasiye havale etmektir. Zaman kazandığınızı zannedersiniz ama aslında değerlerinizi yitirirsiniz; olan da budur, birer birer insanlık değerlerinizi yitiriyor olmanızdır.

Ocağına ateş düşmeyen Kürt ailesi yok gibidir. Meclis grubumuzda da ailesinde yakınlarını, sevdiklerini, akrabalarını, arkadaşlarını kaybetmiş vekillerimiz vardır, bu sıralarda oturmaktadırlar. Kıymetli olan, çok ama çok önemli olan, bütün acılara rağmen sorunlarımızı diyalog yoluyla, konuşarak, müzakere ederek, toplumsal uzlaşma ve barışma yoluyla halletme anlayışının milletvekillerimizde ağır basmasıdır; düşmanlık değil kardeşlik duygularının demokratik siyasete yön vermesidir; acının intikam duygularına değil akliseline yönelmiş olmasıdır. Semra Güzel örneğinde de diğer örneklerde de bunun anlaşılabilir olması, sizlerin empati ve anlayış yoksunluğunuzdan kaynaklanmaktadır. Kürt sorunu budur işte, çözülmemiş olan da budur; karşılıklı anlama ve saygı duyma yoksunluğudur aynı zamanda. Semra Güzel'in yaşadığı insani duygular ve sonuçları Kürt sorununun sadece doğrudan bir yansımasıdır.

İşin hukuk yanına bakalım, çok uzatmayacağım, kumpas nasıl kamuoyuna mal edildi, önce ona bakalım: 8 Ocak 2022 günü bir internet sitesinde yayınlanan bir köşe yazısında "soruşturmanın gizliliği" ilkesine aykırı olarak, daha önce hakkında gizlilik kararı verilmiş olan soruşturma dosyasında bulunan ve dolayısıyla yalnızca soruşturma dosyasını inceleme yetkisi olan kişilerce erişilebilir olması gereken Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'e ait bazı fotoğraflar paylaşılmıştır. Kumpas, birinci durum: Servis edilmiş bir internet sitesine. O internet sitesi -biraz sonra yine bu konuya geleceğim ama- bu ittifakın, Cumhur İttifakı'nın, bu iktidarın çok güzide bir bileşeninin aslında yazılar yazdığı sitedir; Vatan Partisi ve Doğu Perinçek'in, güzide ortağınızındır. (HDP sıralarından alkışlar) Onlara servis edilmiştir. O güzide ortağınız size yol gösteriyor, kapatma davasında da öyle oldu -biraz sonra geleceğim- işte burada da aynı şey yapılmıştır.

Bundan yedi yılı aşkın bir süre önce, 2014 yılında "çözüm süreci" olarak adlandırılan süreçte çekildiği belirtilen ve 2017 yılından bu yana güvenlik birimlerinin ve cumhuriyet savcılıklarının elinde olan fotoğrafların basına servis edilmesiyle Semra Güzel hakkında çok sayıda kişi tarafından bir linç kampanyası başlatılmıştır. Yani bakın, 2017 yılından beri o fotoğraflar elinizde. Semra Güzel tüm kişilik hakları ihlal edilerek hedef gösterilmiştir. Hakkında gizlilik kararı verilmiş olan dosyadan alınan ve söz konusu internet sitesinde yayınlanan fotoğraflar yalnızca görevli jandarma birimi, soruşturma savcılığı ve Anayasa Komisyonunun elinde bulunmaktaydı. Dosyadaki gizlilik kararlarından kaynaklı, bu fotoğraflara ancak kanunen gizli bilgilere erişim hakkı verilmiş olanlar ulaşabilir. Dolayısıyla bu fotoğraflar ancak bu bilgilere ulaşma yetkisi olan biri veya birileri tarafından servis edilmiştir. Çok açık ve net. Bakın, sizin aklî başında ki bütün hukukçularınıza sorun -Cumhur İttifakı için söylüyorum, sadece Adalet ve Kalkınma Partisi için değil- onlara sorun, aynı şeyi söyleyeceklerdir. Aklî başındaki bütün hukukçular bu fotoğrafların ancak bu bilgilere ulaşma yetkisi olan biri veya birileri tarafından servis edildiğini bilirler. Fail belli aslında, Komisyon içindeki bir veya birkaç iktidar milletvekili. Adları da belli, birisi biraz evvel kendini ortaya koydu, Komisyonunda da ortaya koymuştu. Hani, bir milletvekiline "trol" demek istemiyorum ama gerçekten trollere taş çıkartan bir milletvekili. (HDP sıralarından alkışlar) Bir de hukukçu ya sözde! Hukukçu, sözde hukukçu! Adalet ve Kalkınma Partisinin hukukçuları bunlar işte. Sonra bu hukukçuları siz hâkim yapıyorsunuz, ağır ceza hâkimi yapıyorsunuz ve o ağır ceza mahkemeleri sizin komisyonlarınız gibi çalışıyor, davranıyor ve arkadaşlarımızı yargılıyor ve ceza veriyor. İşte bu, işte bu, örnek bu. Durumumuz budur, vahimdir. (HDP sıralarından alkışlar) Allah muhafaza,

umarım siz de böyle hukukçuların eline düşmezsiniz Sayın Cahit Özkan, umarım. (HDP sıralarından “Düşsünler” sesleri)

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Düşsünler, düşsünler.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, Semra Güzel’e dönelim. Bundan iki gün sonra yani 8 Ocaktan iki gün sonra, kendisine yöneltilen isnatlara ilişkin bir bilgilendirme açıklaması yaptı yazılı olarak, ben de burada size okudum. Bu fotoğrafların yayınlanmasıyla birlikte, âdeta düğmeye basılmış gibi, olağan bir Meclis komisyonunun çalışması olarak asla nitelendirilemeyecek bir süreç işletildi. Biraz evvel Grup Başkan Vekilimiz Sayın Beştaş Anayasa’ya aykırılık konusunda bunu anlattı. Fotoğrafların sosyal medyada yayınlanmasından dört gün sonra, Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Başkanı, yalnız fotoğrafların yer aldığı dosyayı dokunulmazlığın kaldırılması için yeter bulmadığı için olsa gerek bir gizli tanığın, itirafçının beyanının yer aldığı bir başka dosyayı da görüşmek üzere Komisyonu toplantıya çağırdı, 20 Ocak Perşembe günü. Bakın, ne kadar hızlı ilerleyen bir süreç.

Karma Komisyon o gün dosyaları incelemek üzere bir Hazırlık Komisyonu kurdu, sonra Hazırlık Komisyonu aynı gün toplantıya çağırıldı, acelemiz var (!) 28 Ocak tarihine kadar yazılı savunma istendi vekilimizden. 31 Ocak günü toplantı yapıldı. 2 Şubat tarihinde yani komisyonun oluşturulmasından on üç gün sonra oy çokluğu için her 2 fezleke için de Semra Güzel’in dokunulmazlığının kaldırılmasının Karma Komisyona teklif edilmesine karar verildi. 18 Şubat’ta Karma Komisyon toplandı ve dokunulmazlığın kaldırılmasına karar verdi.

Büyük bir acele değil mi? Neden? Hukuk mu işlettiniz? Vicdanınızla mı karar verdiniz? Yok. İlahlar kurban istedi. Siz, ilahların istediği bir kurbanı yarattınız Semra Güzel’le ve bu sizin vicdanınızda ağır bir leke olarak kalacak, göreceksiniz bunu. (HDP sıralarından alkışlar)

Biraz evvel -nerede, şimdi göremiyorum- bir vekiliniz çıktı burada dedi ki dokunulmazlığı kaldırılmış olan Tuma Çelik’ten bahsederken: “Ne oldu? Dokunulmazlığı kaldırıldı, bak, yargılandı ilk derece mahkemesinde, beraat etti.” He, doğru, beraat etti. Peki, ya azıcık bir vicdanınız var mı? Allah aşkına, hepinize soruyorum. O Tuma Çelik hakkında, şimdi beraat etmiş olan Tuma Çelik hakkında -biz o zaman ihraç ettik hatırlarsanız- bu iddia geldiği anda Meclise, kendisini ihraç ettik partiden, partilimiz değildir. Ama o Tuma Çelik hakkında sizin vekilleriniz, başta kadın vekilleriniz olmak üzere, o, sosyal medyada yaptıkları linç kampanyasından azıcık utanma duydular mı ya, azıcık? Azıcık “Ne hata etmişiz.” dediler mi? Azıcık “Vicdanımız çok sızlıyor.” dediler mi? (HDP sıralarından alkışlar) Dediniz mi bunu? Allah aşkına sorun kendinize ya, bir aynaya bakın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Soruyorsun, söyleyeyim o zaman.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sen konuşma Cahit Özkan, sözümü kesme!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Niye ihraç ettiniz o zaman, niye ihraç ettiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savunma yapıyor, savunma.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bırakın! Konuşma, ikide bir bugün konuşuyorsun! Allah Allah!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Alın geriye. Ne güzel!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Savunmamı mı engelleyeceksin, savunmamı mı engelleyeceksin? Konuşma, dinlemeyi öğren! (HDP sıralarından alkışlar)

Sen de onlardan birisin, sen de sosyal medyada linç yapan bir grup başkan vekilisiz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Madem Mağdur, alın geriye.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Basın toplantılarında linç yapan bir grup başkan vekilisiz; sen de öylesin, evet, evet.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Alın Tuma Çelik’i geriye, madem mağdur.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sen FETÖ’nün yordakçısı, bunu da biliyoruz biz. (HDP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sen PKK’nın yordakçısı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan! Hadi oradan, konuşma! Hadi oradan, konuşma!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Bağırma!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – FETÖ’nün yordakçısı!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hem FETÖ’nün hem PKK’nın yordakçısı sen! FETÖ’nün, PKK’nın yordakçısı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Senin o zaman söylediklerini ben bu kürsüde konuştum, bütün halka anlattım. Hadi oradan! Hadi oradan!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tuma Çelik’i al, al Tuma Çelik’i!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – FETÖ’nün yordakçısı. Siyasi ayak aranıyorsa sensin!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bana soru soruyor, kendisi... (HDP sıralarından gürültüler)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – PKK’nın yordakçısı, FETÖ’nün yordakçısı!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi, “adalet” ve “vicdan” gibi kavramları kullanmanın anlamsız kaldığı günlerdir bugünler.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Al Tuma Çelik’i geriye! Al Tuma Çelik’i!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ya, hukukçuymuş! Ne hukukçusu, ne hukukçusu! Hukuk yanından bakarsak nasıl bir tabloyla karşı karşıyayız? Şimdi ben...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Niye ihraç ediyorsunuz Tuma Çelik’i, o kadar güzel adamdı? O kadar güzel adamdı da Tuma Çelik’i niye ihraç ettiniz? Alın geriye, alın!

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Neden ihraç ettik biliyor musun? Onu söyleyeyim ben sana: Çünkü bizim partimizin ilkeleri var, bizim partimizin kadın meclisi var ve biz o ilkeler çerçevesinde, böyle bir suçlama ortadaysa eğer, o suçlamanın sonucu ortaya çıkana kadar ihraç ettik ve bunu disiplin kararıyla yaptık; anlaşıldı mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Geri al hadi; geri al, geri al!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bu mesele adamın iyi ya da kötü olmasıyla ilgili bir mesele değil, ilkelerle ilgili.

SALİH CORA (Trabzon) – Bağırarak konuşma!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Konuşma sende oradan Salih Cora, konuşma, konuşma! Ne bağırıyorsun? Gel buraya konuş bir şey söyleyeceksen, konuşma! Hadi oradan! Sen de ailedeki FETÖ’cülerin acısıyla konuşuyorsun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, uygun bir dile davet edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan! Kimin ailesinde FETÖ’cü varsa bize saldırıyor. Konuşma oradan, hadi!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu savunma değil, saldırı; savunma değil, saldırı bu.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bırakın da savunmamızı yapalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, savunma yapılıyor burada.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Savunma değil, saldırı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sayın Başkan, bu nedir ya? Nedir bu yani? Böyle bir şey var mı?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, bu savunma değil, saldırı.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sen hukukçusun, savunma hakkı kutsaldır, dinleyeceksin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Nasıl savunma!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ya, adam gibi konuş, adam gibi konuş!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Hadi oradan! Otur yerine, otur yerine!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Ya, adam gibi konuş! Adam ol, adam! Adam ol ya, mağaradan mı geldin?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, uygun bir dile davet edin, savunmasını yapsın. Bu yaptıkları suçtur, hepsiyle ilgili tazminat davası açacağız, şikâyetimizi de yapacağız. (HDP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Hayır, efendim, itham ediyor, suçluyor bizi; kabul etmiyorum, reddediyorum. Bu dili kabul etmiyorum. Bu savunma değil, saldırdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ya, tamam, reddettin, otur ya, otur, otur!

BAŞKAN – Sayın Oluç, Meclise hitap ediniz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Şimdi ekranları başında bizi izleyenleri duyabiliyorum, hani “Ya, ne hukuku konuşuyorsunuz.” diyenleri. Haklılar, ortada hukuk ve evrensel hukuka uygun davranan bir yargı mekanizması yok, mahkemelerin çoğu sizin hukuk komisyonunuz gibi davranıyor.

Ama ilginç olan başka bir şey var, muhalefetin durumu; ilginç. Muhalefet, her gün Türkiye’de yargı mekanizmasının çöktüğünü örnekleriyle anlatıyor, “Yeni dönemde, seçimlerden sonra iktidara geldiğimizde hukuk alanında şunu yapacağız, bunu yapacağız.” diyor, ortak metinler, çok güzel metinler imzalıyor ama sonra, bu eleştirdiği hukuksuz mekanizmaya Semra Güzel’i teslim etmeye “evet” oyu veriyor. İktidara aday olan müthiş demokrat bir muhalefetle karşı karşıyayız. (HDP sıralarından alkışlar) Tutarsızlık, ne dediğini bilmeyen, iktidarın yarattığı korkuya ve kara propagandaya teslim olan bir muhalefetle karşı karşıyayız. Yazık değil mi? (HDP sıralarından alkışlar) İlk kez yapmıyorsunuz bunu, konu Kürt sorunuyla ilgili olunca birdenbire iktidar ile muhalefet arasında fark kalmıyor, bütünleşme tam anlamıyla sağlanıyor. Daha önce dokunulmazlıkların Anayasa’ya aykırı olarak kaldırılması mevzuunda da aynı durumu yaşadık ama bu tutarsızlık, muhalefetin kendi seçmenlerine vermesi gereken bir hesap konusu elbette. Bizi bu kadarı ilgilendiriyor; söylediği ile yaptığı arasında uyum yok, nokta.

Tüm bu gerçeklere rağmen biz hukuk konuşmaya devam ediyoruz Türkiye’de hukuk olmamasına, işlememesine rağmen.

Buraya kadar anlattım. Uzunca bir süredir iktidar blokunca, HDP’ye yönelik ayrımcı ve tasfiyeci politikalar yürütülüyor, siyasi kırım operasyonu sürdürülüyor. Dokunulmazlığı kaldırılan milletvekilleri, tutuklanan milletvekilleri, belediye eş başkanları ve meclis üyeleri, binlerce parti üyesi ve yöneticisi ve son olarak HDP aleyhine açılmış kapatma davası ve Kobani kumpas davası. Bu tasfiye politikasını gerçekleştirebilmek için tüm uluslararası hukuk kuralları da rafa kaldırılmış; Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları bile uygulanmıyor. Bu konseptin son örneği ise Semra Güzel şahsında gerçekleştirilen saldırdır. Linç kampanyası boyunca kurulan söylemler, yalnız Semra Güzel’e değil, aynı zamanda HDP’ye yönelmiştir.

Bugün görüşülmekte olan dokunulmazlığın kaldırılması dosyaları da hukukun araçsallaştırılmasının tipik örneklerini oluşturmaktadır. Hukukun, özellikle muhalefet milletvekillerinin bertaraf edilmesi için araçsallaştırılması hem Anayasa Mahkemesi kararlarında hem de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında tartışılmıştır. HDP’ye yönelen iktidarın amacının bir parti kapatma olduğu açıktır. HDP milletvekillerinin Meclisten tasfiyesine yönelik olan ve özelde Semra Güzel’in dokunulmazlığının kaldırılması ve sonrasında yaşanacak işlemler Anayasa’ya ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırıdır.

Şimdi “Geçin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesini, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ni ve Anayasa’yı.” dediğinizi duyar gibiyim. Ama şunu belirtelim bir kez daha ki sözleriyle yaptığı fotoğraflar ve üç satırlık gizli tanık, itirafçı beyanıyla Semra Güzel’in örgüt üyeliğiyle suçlanması hukuka da hakkaniyete de uygun değildir.

Şimdi, bu tarzı biz biliyoruz. Bu tarzın nerede, nasıl işlediğini daha evvel biliyoruz. Aslında sizler de biliyorsunuz bu gizli tanıklık ve itirafçı meselesinin nerede işlediğini. 5271 sayılı Yasa kapsamında tanıklık durumuna ilişkin ayrıntılı düzenlemeler vardır ve sıkı şekil şartlarına bağlanmıştır. Ayrıca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin adil yargılanma hakkını düzenleyen 6’ncı maddesinin (3)’üncü fıkrasında da tanıklık kurumuna ilişkin özel düzenlemeye yer verilmiştir. Yasalar -Türkiye’deki yasalardan bahsediyorum- kolluğa tanık dinleme yetkisi vermemiştir, kolluk tarafından alınan beyanlar bilgi alma tutanağı olarak nitelendirilir, Yargıtay kararları da vardır, açıktır. Bu konudaki düzenlemeler adil yargılanma hakkı, yargılanmanın aleniliği ve silahların eşitliği ilkesinin gerektirdiği bir zorunluluktur. Keza gizli tanıklık konularında da yasa maddeleri ve Anayasa Mahkemesi kararları konunun sakıncaları ve riskli yanlarına vurgu yapan kararlardır. Ayrıca, gizli tanıklık müessesesini uygulamada oldukça fazla suistimal edildiği de bilinmektedir. Mesela, geçmiş dönem HDP Eş Genel Başkanı Selahattin Demirtaş’ın yüz kırk iki yıl hapis cezasıyla yargılandığı davanın iddianamesinde “Mercek” isimli bir gizli tanığa yer verilmiştir, bütün iddianame bunun üzerine kurulmuştur. Ya, yüz kırk iki yıl hapsi isteniyor. Şimdi, bu Mercek gizli tanığı var ya, bulunamadı, biliyor musunuz, yok. Nasıl ortaya çıktı bu?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Vekil olmuştur, vekil.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bir başka mahkeme Diyarbakır’daki mahkemeye yazı yazdı, dedi ki: “Bu Mercek isimli tanıkla ilgili görüş almaktayız.” Bulamadı mahkeme Mercek isimli tanığı. Gizli tanık, nereden çıktı bu? Şimdi, bütün o yüz kırk iki yıl, aslında olmayan bir gizli tanıkla ceza verecekler ya, yani böyle bir vicdansızlık olabilir mi? Bu “gizli tanık” denilenler Emniyetin ve İçişlerinin yarattığı sanal yaratıklardır, bu gizli tanıklar. Çok açık, biz bunu biliyoruz. İşte, bu Mercek’te ortaya çıktı, müthiş bir kumpas. 2016 yılına kadar yargı içerisinde örgütlenmiş -sizin ifadelerinizle söylüyorum- “FETÖ paralel devlet yapılanması” olarak tabir edilen cemaat yapılanmasının yürüttüğü Ergenekon, Balyoz, KCK, İlhan Cihaner, Fenerbahçe şike davası ve benzeri önemli kumpas dosyalarının temelini gizli tanıklar oluşturuyordu. Hatırladınız mı, hatırladınız mı? Gizli tanıklar oluşturuyordu ve hukuka aykırı bir şekilde elde edilen deliller üzerinden yürütülen bu soruşturmalarda neler yapıldığı kamuoyunda sıkça tartışıldığı gibi, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra yürütülen soruşturmalarda tanık ve gizli tanıklar aracılığıyla hukuka aykırı elde edilen delillerle kumpas davalarının yürütüldüğü ortaya çıkmıştı. İşte siz oradan öğrenmişsiniz bunu ya, bu gizli tanık ve itirafçı kullanma meselesini oradan öğrenmişsiniz, talebelik iyi!

Birkaç hafta önce -Kobani kumpas davası var, biliyorsunuz, sürüyor şurada, Sincan’da- yeni bir gizli tanık icat edildi. Diyeceksiniz: “Ne var bunda?” Ya, olay 2014’ün Ekiminde yaşanmış, 2020 yılında tutuklamalar yapılmış -aradan altı sene geçmiş, 2022’ye gelmişiz- 2021’de dava açılmış, 2022’nin Şubat ayında yeni bir gizli tanık buldular. Nasıl, müthiş değil mi? Sekiz sene sonra gizli tanık çıktı ortaya. Bu nereden çıktı? Ve zırva iddialar... Hani sürecin içinde olmasam, parçası olmasam yemin ediyorum bu kadar zırva olduğunu bilemezdim, o kadar zırva iddialarla bir gizli tanık. Bunlar, FETÖ uygulamalarıyla aynıdır, aynı.

Aynı işi yapıyorsunuz, aynı şeyleri öğrenmişsiniz, bunu şimdi bize karşı kullanıyorsunuz. İtirafçı beyanları için ise daha ciddi kaygılar vardır hukuk alanında. Biliyorsunuz çünkü kendisi de aynı suçlama nedeniyle yargılandığı için, kurtulabilmek için her türlü beyanı vermektedir itirafçı.

Bakın, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı Selçuk Mızraklı'ya -şimdi Edirne'de yatıyor- on yıl ceza verdiniz. Neyle? Bir itirafçı tanıyıyla. Cezaevindeki bir itirafçının yalan itiraflarıyla Selçuk Mızraklı -doktor, büyük hizmetlerde bulunmuş insanlığa- cezaevinde yatıyor şimdi onurlu bir şekilde, başı dik. Geçenlerde gittim, gördüm. "Nasıl girdiysem ondan daha iyiyim, daha dinamiğim, daha kararlıyım." dedi. Selam olsun Selçuk Mızraklı'ya buradan. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi, güvenilmez beyanlar üzerine bütün bu işleri yapıyorsunuz; işte, Semra Güzel dosyalarında da öyle. Ya, bir tane fezleke üç satırlık gizli tanık ifadesine dayanıyor, el insaf! Şimdi, dokunulmazlığını kaldırmak için el kaldıracaksınız.

Şimdi, değerli vekiller, dosyanın tek delili olan -Semra Güzel dosyasından bahsediyorum- tanık beyanının doğruluğunu denetleme imkânı da yok. Doğru mu, yanlış mı? Yok. Yargılama faaliyeti yürütülüyor dolayısıyla kendisinin veya avukatlarının hazır bulunduğu bir yöntemle dinleme ve soru sorma imkânı da yok gizli tanığa çünkü zaten sanal bir yaratık ortaya çıkarılmış. Şimdi, bu beyan üzerine, bu sanal yaratığın beyanı üzerine Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması, hukukla bağdaşır mı bu ya? Niye bu fezlekeyi de işin içine kattınız, neden? Çünkü sadece o fotoğrafla ilgili fezleke dokunulmazlık kaldırılması için bir neden değil. Hani mesele, fotoğraf meseleleri olsa, öyle fotoğraflar var ki değil mi, siz biliyorsunuz, çok fotoğraf var.

DİRAYET DİLÂN TAŞDEMİR (Ağrı) – Pensilvanya, Pensilvanya... Başını kapatmış böyle.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Mesela, Hazine ve Maliye Bakanının fotoğrafları, albümlere baktınız mı? Var, değil mi? Başka fotoğraflar... Çok. Yani fotoğraf üzerinden yargılama olmayacağını bildiği için Karma Komisyon, Anayasa ve Adalet Karma Komisyonu, bir tane fezleke daha işin içine kattı ki hani "Böyle kaldıralım dokunulmazlığı." diye ama o da üç satırlık bir gizli tanık beyanı. Bu durumla karşı karşıyayız, size bunu anlatıyorum ben. Hukuk filan yok işin içinde çünkü ilahlar kurban istedi.

Şimdi, Yargıtayın bu konuda yerleşik kararları da var üstelik, hukukçuların hepsi biliyorlar; bu da çok açık. Bütün bu anlattığının çok daha detaylısını -ben özetleyerek anlatmaya çalıştım- 305 ve 306 sıra sayılı Raporlarda -önünüzde vardır, yoksa alırsınız bugün konuştuğumuz meseledeki- şerhlerimizde yer alıyor, tutanaklara bu işlendi, komisyonlarda da konuştuk hem Hazırlık Komisyonunda hem Karma Komisyonunda ve bu tutanaklara girdi, verdiğimiz şerhte de okunuyor. Yani kısacası şunu söylemek istiyorum bir kez daha: Semra Güzel'in ivedi olarak dokunulmazlığının kaldırılmasını gerektirecek bir neden yok ortada. Şimdi, dedim ya üç satırlık gizli tanık ifadesine dayanan fezleke diye, o fezleke ne zaman gelmiş biliyor musunuz? Üç sene önce, üç senedir bekliyor. Hani bu kadar acil idiyse, bu kadar tehlikeli bir kişi idiyse Semra Güzel "Bir an evvel dokunulmazlığı kaldırılсын, yargılansın, tutuklansın." diyor idiyse üç senedir niye beklettiniz o fezlekeyi? Çünkü içinde bir şey yok aslında. İçinde bir şey olmadığını bilerek haklı olarak beklettiniz yani onu söylemek istiyoruz.

Şimdi, öyle anlıyoruz ki bu Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon yıllardır elinde olan fezlekelerde yer alan bilgi ve belgeler üzerine değil, kendi elindeki bilgilerin basına servis edilmesinden sonra toplanmış ve çalışmalara başlamış yani açıkça kurulmuş olan bir kumpas var ve maalesef, üzülererek gerçekten bunu söylüyorum, Meclis Genel Kurulunda milletvekilleri de bugün bu kumpasın bir parçası hâline getiriliyor, ciddiyetten uzak bir durum. Fotoğrafların güvenlik birimlerinin eline geçmesinden dört buçuk yılı aşkın bir süre sonra bir milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasının istenmesi aslında ivedi bir gereksinim olmadığının en açık kanıtıdır.

Ünlü bir fıkraya var, duymuşsunuzdur, adam koşu koşu arkadaşına gelmiş, demiş ki: "Ya, duydun mu? Hazreti İsa'yı öldürmüşler." Arkadaşı demiş: "Ya, deli misin? Kaç yıl oldu, kaç yüzyıl oldu?" Adamın cevabı ne, biliyor musunuz? "Olsun, ben şimdi öğrendim, bir şey yapalım bunun için." demiş. İşte, bu fıkradaki gibi sizin hâliniz.

Kürt kadın siyasetçilere olan kininiz ve öfkeniz -buradakileri tenzih ederek söyleyeyim hadi- bitmiyor. Hem Kürt düşmanlığı var hem erkek egemen anlayış var... Ya, Leyla Zana'nın iki cümlesine, üç rengine tahammül edemedi bu Meclis, siz yoktunuz o zaman ama edemedi. Aysel Tuğluk'a yönelik nefretiniz, sağlık koşullarının cezaevinde tutulmasına izin vermediği dönemde bile sürüyor. Gültan Kışanak, Kürt, kadın, bir de Alevi olarak karşınıza çıktı, Sebahat Tuncel, Gülser Yıldırım... Say say bitmez ama o kızgınlıkla, o öfkeyle onları cezaevinde rehin tutuyorsunuz. Derdiniz mücadeleleriyle Kürt kadınlarına örnek olan, onların evden çıkmasına, sosyal ve siyasal hayata katılmalarına önayak olanlara tahammül edemiyorsunuz çünkü çok büyük ve dinamik bir Kürt kadın hareketi ortaya çıktı. "Kadın, yaşam, özgürlük." diyor, "..."^(x) söylemiyle. Buna tahammül edemiyorsunuz. Bunun verdiği rahatsızlıktır işte Semra Güzel'e davranış da. Okumuş, özgürleşmiş, doktor olmuş, siyasete atılmış, köy köy geziyor; atın cezaevine. Kürt sorunu budur işte, bunu anlatmaya çalışıyoruz. Ortada hukuk yok, Anayasa çiğneniyor.

Yasama dokunulmazlığının amacı milletvekillerini keyfi ve asılsız ceza kovuşturmalarından ve tutuklamalarından korumaktır. Diğer bir ifadeyle, yasama dokunulmazlığının amacı milletvekillerinin iktidar tarafından tahrik edilebilecek keyfi, zamansız ve esasız ceza kovuşturmalarıyla geçici bir süre için de olsa yasama çalışmalarından alıkonulmasını önlemek içindir. Dokunulmazlık bunun için var, bu durum için yazılmış bu dokunulmazlık maddeleri. Yani sizin tam da şimdi yapmak istediğiniz yapılmasını diye yazılmış Anayasa'daki dokunulmazlık maddeleri ama siz oy çokluğuyla bunu çiğneyeceksiniz. Yarın öbür gün sizin de ihtiyacınız olacaktır bu dokunulmazlık maddelerine.

Anayasa Mahkemesi daha yeni, Ömer Faruk Gergerlioğlu kararında detaylı bir yazımda bulundu ve Anayasa'nın nasıl politik nedenlerle çiğnendiğine işaret etti. Biliyorsunuz, süreci anlatmama gerek yok, Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun vekilliği hukuksuz bir şekilde düşürüldü. Tekrar Anayasa Mahkemesi "Vekilliğin düşürülmesi yanlıştır, ihlal vardır." dedi, döndü, geldi. Yani dokunulmazlık, asıl olarak milletvekillerine bir ayrıcalık sağlamayı değil, onların şahsında yasama işlevinin korunmasını ve böylece kamu yararının sağlanmasını amaçlar; bunu söylemeye çalışıyoruz. Yasama dokunulmazlığı, özellikle, Mecliste azınlıkta kalan ve muhalif milletvekillerinin keyfi bir ceza kovuşturmasıyla geçici bir süre için de olsa yasama çalışmalarını yapmaktan alıkonulabilmesinin önüne geçmeyi amaçlar ve halkın seçilmiş temsilcileri olarak gereksiz müdahale, kaygı ve baskısı taşımaksızın demokratik işlevlerini güvenceli bir biçimde ve gereği gibi yerine getirebilmelerini sağlar. Bu amaçla yapılmıştır dokunulmazlık maddeleri. Yani tam sizin çiğnediğiniz konuyu anlatıyorum. Nitekim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi -daha bir ay oldu ya- bir ay önce, 1 Şubat 2022 tarihinde bir karar açıkladı, Encu/Türkiye kararı ve dedi ki: "HDP'li 40 milletvekilinin 20 Mayıs 2016 tarihinde dokunulmazlıklarının kaldırılması ve yargılanmaları nedeniyle ifade hürriyetleri ihlal edilmiştir." Daha bir ay önce ya, 40 vekil hakkında. "Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10'uncu maddesi ihlal edildi." diye bunun altını çizdi ve dokunulmazlıkların Anayasa'ya aykırı şekilde kaldırıldığına hükmetti, her birine de -5 bin euro mu, 5.500 euro mu ne- tazminat ödenmesine hükmetti. Ayrıca başka bir şey daha söyledi bu mahkeme, AİHM; milletvekiliyken tutuklanan davalıların serbest bırakılması ve yeniden yargılanmasına karar verdi. Anayasanın 90'ıncı maddesi var; hani hiç duymak istemediğiniz ama aslında sizin çıkardığınız yani yazdığınız ve getirdiğiniz Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre, usulüne uygun yürürlüğe girmiş uluslararası

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

sözleşmeler Türkiye açısından bağlayıcıdır -biliyorsunuz bunu- Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni kastediyorum. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin parçasıdır Türkiye -biliyorsunuz bunu- onun kararlarını uygulaması gerekir, ondan bahsediyorum ama Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin Encu/Türkiye kararı önümüzdeyken...

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Avrupa'da bir parlamenter, IŞİD'le fotoğrafı olan bir parlamenter Parlametoda kalabilir mi? Malum, Avrupa'yı konuşuyoruz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Duyamadım efendim, bir daha söyler misiniz.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Avrupa'da bir parlamenter, IŞİD'le fotoğrafı olan bir parlamenter Parlametoda kalabilir mi?

BAŞKAN – Ya, laf atmayın arkadaşlar. Birakın, hatip konuşmasını tamamlasın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Peki, demin söylediğimi duymadınız herhâlde değil mi?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Avrupa'dan bahsediyorum, ikisinin hiç alakası olmadığını siz de gayet iyi biliyorsunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Nasıl alakası yok? Onun alakasını nereden buluyorsunuz?

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Benim soruma cevap verin. Avrupa'da bir parlamenter, El Kaide, IŞİD üyesiyle öyle el ele, kol kola duygusal ilişki...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Efendim, sizin arkadaşlarınızın çektiği fotoğraflarda hiçbir sorun olmayacak ama başka fotoğraflarda sorun olacak.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Ya, hikâye anlatıyorsunuz, hikâye... Biraz adil olun, "Evet." ya da "Hayır." deyin. Çok basit, "Evet." ya da "Hayır." de!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Sizin çifte standardınız, hukuk dışı anlayışınız, ikiyüzlülüğünüz buradan kaynaklıyor esas olarak. Ben de tam bunu anlatıyorum.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Hadi canım ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – "Bizimki terör örgütünün elebaşısıyla fotoğraf çekti ama bizimki masum, sizin fotoğraflarınız kötü." Öyle bir şey yok, öyle bir hukuk yok, öyle bir çifte standart yok, öyle evrensel hukuk ilkeleri yok.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Çifte standardın kitabını yazıyorsunuz, kitabını. Kitabını yazıyorsunuz, kusura bakmayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Bunu siz kendiniz bekanız için uyduruyorsunuz, çok açıkça söyleyeyim.

"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi nedir, alt tarafı bir sözleşme." diyorsunuz ya...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Niye rahatsız oluyorsunuz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savunma yapıyor ama.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Nasıl savunma? Tekrar ediyor kendini.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Normal bir konuşma değil bu.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Soru soruyor hatip, soru soruyor; ondan. Soru-cevap yapıyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Soru-cevap diye bir usul mü var?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Soru soruluyor, cevap veriliyor; ondan yani.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Siz Montrö için de "Alt tarafı bir sözleşme." dediniz, hatırlıyor musunuz, Montrö için? Ve sonra birdenbire bugün geldi, Montrö'nün önemini kavradınız, hayat size öğretti. İşte, uygulamadığınız Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları ve içtihatları da böyledir. Gün gelecek, onlara da sarılacaksınız. Siz zaten ihtiyaç duyup gittiğinizde, sizin Genel Başkanınız Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gittiğinde onun verdiği kararların uygulanması gerektiğini tabii ki savunuyordu ama siz olmayınca uygulanmayabiliyor. Bakın, size söylemiş olalım bir kez daha: Gün gelecek, Avrupa Konseyi üyeliğinin önemini de anlayacaksınız, anlayacaksınız. Bakın, Rusya'ya ne oldu? Bunun olmasını istemediğimiz için sizi uyarıyoruz, yaptırımlarla Türkiye karşılaşmasın diye sizi uyarıyoruz. Biz yaptırımların doğru olduğunu düşünmüyoruz. Türkiye'nin böyle bir durumla karşılaşmaması gerektiğini düşündüğümüz için sizi uyarıyoruz; yoksa sizin kara kaşınız, kara gözünüz için değil. Bu kadar ilkesiz ve hukuksuz bir yönetim anlayışını benimsediniz; bravo!

Şimdi, milletvekillerinin dokunulmazlıklarının kaldırılması için Meclise dosyalar geliyor. Bu fezlekelerin neredeyse tamamına yakını yapılan konuşmalar, basın açıklamaları ve toplantılardaki sunumlardır; hepsi düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamındadır, hiçbirinde de şiddete çağrı veya şiddeti teşvik yoktur ama işgüzar savcılar var, terfi almak, iktidara yaranmak için hiçbir kuralı, hukuk kuralını dikkate almadan fezlekeleri hazırlayıp gönderiyorlar. Dokunulmazlıklar süreci, Türkiye siyasetinde Kürt siyasi hareketini ve Kürt siyasetleri demokratik siyaset sahnesinden menetmek için bir araç olarak kullanılageldi.

Biraz önce konuşmamın başlangıcında 2 Mart 1994 darbesini ve dokunulmazlıkların kaldırılmasını anlattım. 2000'li yıllarda da yaşıyand. 9 Kasım 2005 tarihinde kurulan Demokratik Toplum Partisinin düzenlediği neredeyse her etkinlik suç unsuru sayıldı, Anayasa Mahkemesinde kapatma davası açıldı ve Anayasa Mahkemesi 2009'da DTP'nin kapatılmasına karar verdi. 37 kişiye beş yıl siyaset yasağı getirildi, Genel Başkanı Ahmet Türk ve Aysel Tuğluk'un milletvekilliğinin düşürülmesine karar verildi. Böylece Kürt siyasetinin, Kürt sorunu ve demokrasi meselesini Parlamento zeminine taşıma arayışları bir kez daha vesayet duvarına çarptı ve yargı vesayetin aracı hâline geldi. Yıl 2009, sizin iktidarınız dönemi. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bu kapatma adımını ihlal olarak nitelendirdi ve Türkiye'yi mahkûm etti; geçelim onu.

Geldik 2016'ya, 12 Nisan 2016'ya. Partisinin grup toplantısında konuşan dönemin Başbakanı ve sizin Genel Başkanınız Ahmet Davutoğlu, dokunulmazlık düzenlemesi üzerindeki çalışmaların tamamlandığını ifade etti hatırlarsanız ve bu düzenlemeyle birlikte Anayasa'da dokunulmazlıkları düzenleyen 83'üncü maddenin geçici bir maddeyle değiştirilmesi bir seferliğine öngörüldü ve bu yapılan tartışmaların sonunda dokunulmazlık güvencesinden bir defaya mahsus olarak yoksun bırakılması karara bağlandı. 20 Mayıs 2016'da Mecliste bu teklif kabul edildi ve hakkında fezleke bulunan HDP milletvekilleri yargı kısılcasına alındı. HDP'li milletvekilleri hakkında hazırlanan fezlekeler; siyasi çalışmalar, fikir beyanları ve demokratik protesto hakkının kullanımını içeriyordu. Arka arkaya ifadeye çağrıldılar, tebligatlar geldi ve 4 Kasım 2016 günü yani 20 Mayıs 2016'dan sonra, 4 Kasım 2016 günü Bingöl, Diyarbakır, Hakkâri, Şırnak ve Van illerindeki savcılıklarca, siyasi bir kararla, aynı anda ve bir merkezden gözaltı kararı verildi. Siyasi karar olduğunu bu gösteriyordu: Farklı saatlerde bile değil, aynı anda ve bir merkezden. HDP Eş Genel Başkanları Figen Yüksekdağ ve Selahattin Demirtaş, Grup Başkan Vekili İdris Baluken, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Diyarbakır Milletvekilleri İmam Taşçier, Nursel Aydoğan, Ziya Pir; Hakkâri Milletvekilleri Abdullah Zeydan, Nihat Akdoğan, Selma İrmak; Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım, Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız, Ferhat Encu ve Leyla Birlik; Van Milletvekili Tuğba Hezer hakkında gözaltı kararı verildi ve gözaltılar gerçekleşti -ardından tutuklamalar- birkaç kişi denetimli serbestlikle serbest bırakıldı ama çoğunluğu tutuklandı.

Şimdi, dedim ya işte, o döneme ilişkin, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi "Aslında bu dokunulmazlıkların kaldırılması, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni ihlaldir. Anayasa'ya aykırı bir şekilde, hukuk dışı bir şekilde bunu kaldırdınız." diyordu. İşte durum bu; 2016, yine aynı şey. Hani "Kürt sorunu nedir?" diye soruyorsunuz ya, Kürt sorunu budur; bir kez daha milletvekillerinin,

seçilmişlerin cezaevine atılması ve yargılanmaları.

Peki, Kürt meselesi çözüldü mü siz bunları yaptınız da? Şimdiye kadar anlattıklarımızın hepsi, Kürt sorununun çözülmediğine dair örnekler. Daha da anlatacağım; uzatmayacağım çok, merak etmeyin, insani bir uzunlukta tutacağım ama bu sorunun çözülmediğine dair başka örnekler de var. Sembol olarak seçtim bazılarını çünkü anlatmaya kalkışsam zaman yetmez. Mesela, Van'da askerî helikopterden insan atıldıkça, Hakkâri Yüksekova'da sınır ticareti yapan gençler vuruldukça, Roboski katliamının emrini verenler ve uygulayanlar yargılanmadıkça, Kemal Kurkut'u vuranlar ceza almadıkça, cezaevlerindeki hasta ve yaşlı mahpuslar hayatlarını kaybetmeye devam ettikçe, zırhlı araçlarla Kürt çocuklarını öldürülenler için cezasızlık sürdüğçe, Kürtçe vaaz verdiği için imamlar yargılandıkça, Kürt halkının seçim iradesini kayyumlar aracılığıyla gasbetmek devam ettikçe, siyasi davaların seçilmişler rehin tutuldukça, Şenyaşar ailesinin adalet talebi karşılık bulmadıkça herhangi bir sorunun çözümünden söz etmek mümkün değildir. Bunlar sembolik örnekler, örnekleri arttırmak mümkün.

Şimdi gelelim bir başka konuya, kapatma davasına. Türkiye'de bugün adalet mekanizması ve duygusu, en fazla yıpranmış olan bir alan olma özelliğini koruyor. Bu yıpranmanın en açık ve bariz hâli, yargı mekanizmasına duyulan toplumdaki derin güvensizlik hâlidir. Bunu hep konuşuyoruz, sizler de biliyorsunuz aslında. Hem savcılarının hem de hâkimlerin içinde bulunduğu durum kimi yerlerde cüzdanın vicdan önüne geçmesine, kimi yerlerde gelecek, sürgün ve terfi korkusu nedeniyle evrensel hukuk ilkelerinin, yasaların ve Anayasa'nın, uluslararası demokratik sözleşmelerin uygulanmamasına yol açıyor. Yargının iktidarın bir sopası hâline getirildiği, bağımlı ve taraflı yargı eliyle alanının dizayn edilmeye çalışıldığı bir dönemi bugün bütün ağırlığıyla yaşıyoruz yani yargı eliyle siyaset mühendisliği yapılıyor. Toplum mühendisliğini eleştiren bir iktidar oldunuz; şimdi demokratik siyaset masabaşı mühendisliğine tabi tutuluyor. Toplumsal ve siyasal muhalefetin etkisiz kılınmaya çalışıldığı yargı müdahalelerinden bir tanesi de HDP'ye yönelik açılmış olan kapatma davasıdır.

HDP'ye karşı yürütülen süreçlerin hiçbir hukuki dayanağı olmadığını uluslararası kurumlar da tespit etti dedim. AİHM, 2020 Demirtaş Büyük Daire kararıyla "18'inci madde ihlali." dedi çok açık bir biçimde. 2015'ten bu yana açılan bütün davaların siyasi saiklerle olduğunu tespit etti; 18'inci madde ihlali. Bu kapatma davası da siyasi bir dava, hukuki değil. Tehdit ve şantajla dayalı bir kampanya sonucunda açıldı. Vatan Partisi, Doğu Perinçek'in başlattığı kampanyayı iktidar ortakları devam ettirdi, onun peşine takıldınız. Önce Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı zorda bırakıldı, baskı altına alındı; sonra Anayasa Mahkemesi gelen iddianameyi ilk incelemede iade etti -ki bu Türkiye tarihinde bir ilktir- bu kez "Anayasa Mahkemesi kapatılmalıdır." kampanyası başladı, Anayasa Mahkemesine ağır baskı, siyasi baskı kuruldu. Hukukun üstünlüğü filan, bunlar hak getire. Sonra iddianame bir daha gönderildi çok anlamlı bir günde, 7 Haziran 2021'de, 7 Haziran 2015 seçimlerini hatırlatan bir yıl dönümünde. Siyasi baskılarla Anayasa Mahkemesi iddianameyi kabul etti, şimdi süreç devam ediyor. Cumhuriyet Başsavcısı "Elimizden geleni yaptık iddianamede." dedi. "Nedir bu laf?" diye sorduk. "Elimizden geleni yaptık." ne demek? Yani o kadar mesnetsiz iddialarla bir iddianame hazırlamışsınız ki "Elimizden ancak bu kadarı geliyor." dedi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı. Delil yaratma çabası o kadar güçlü ki ama ortada delil bulamamış odak olduğuna dair. "Elimizden gelen budur..." Hani vardır ya bir laf, söylemeyeyim şimdi.

Peki, "HDP'yi kapatmak namus borcudur, HDP'yi kapatmak vatan borcudur..." Bunların hepsi Anayasa Mahkemesi üzerinde kurulmuş olan çok açık ve net baskılardır. Öyle değil mi? Anayasa'nın 138'inci maddesinin açıkça ihlal edilmesidir. Bir siyasi kırım hevesi sınırsızdır; inanılmaz. Kürt halkının ve Türkiye demokrasi güçlerinin siyasi temsilcileri topyekûn tasfiye edilmek istenmektedir, topyekûn. Diyorsunuz ya "2023'te aya sert iniş yapacağız." diye, hani aya sert iniş değil de yumuşak iniş yapma imkânınız olsa yani HDP'lileri de bindirip hepsini aya göndermeye kalkarsınız, böyle de bir öfkeniz ve kininiz var nedense.

Ya, bir iddianamede -843 sayfa iddianame- 70 klasör ek, 7 flaş bellek, 10 binlerce sayfa belge var. İddianamede çok fazla kişiye siyaset yasağı isteniyor; eylemleri kapatma gerekçesi sayılan 69 kişi ve siyaset yasağı istenen 451 kişi var. Aralarında 52 vekil var, şurada, sıralarda oturan vekiller. HDP'de siyaset yapmış kişiler hakkında açılmış tüm soruşturma, kovuşturma, davalar üst üste konulmuş, yapılandırma usulüyle bir iddianame hazırlanmış. Yüzde 90'ı suç olarak nitelendirilmesi mümkün olmayan, hatta soruşturma başlatılması mümkün olmayan konular ama ne gam, önemli değil, kapatma davası açılmış; yığma bir iddianame. Mesela, siyaset yasağı istenen 451 kişi hakkında toplam 526 soruşturma var -listelenmiş böyle- bunların içinde 256'sı hakkında soruşturma hâlâ devam ediyor, kovuşturmaya dönmemiş, 347'sinde kovuşturma safhasına geçilmiş. Bu 500 küsur kovuşturmanın listelendiği yere baktığımızda kesinleşen ceza kaç tane biliyor musunuz 500 küsurun içinde? 13 ya, 13! Buna dayanarak kapatma davası açılıyor ve siz bunun doğru bir şey olduğunu düşünüyorsunuz. Ya, size kapatma davası açıldı zamanında. Ben o davada yaptığınız savunmayı okudum, Adalet ve Kalkınma Partisinin savunmasını okudum. Nasıl bir hukuksuzlukla, düzmece iddialarla karşı karşıya kaldığınızı birer birer anlatmışsınız, siz kendiniz yaşamışsınız bunu ya. Şimdi, kendi yaşadığınızı dönüp niye başkalarına uyguluyorsunuz? Aynı zihniyetle hazırlanmış olan bir iddianameyle karşı karşıyayız; durum bu.

Şimdi "Kürt sorunu nedir?" diye soruyorsunuz ya, Kürt sorunu budur işte, bu. Türkiye'nin yüzde 13 oy almış, 7 milyona yakın kişinin oy verdiği üçüncü büyük partisini, aileleriyle en az 15 milyon kişinin gönül verdiği bir partiyi kapatmaya çalışıyorsunuz, politikalarımızı yargılamaya çalışıyorsunuz, siyasetimizi yargılamaya çalışıyorsunuz. 7 Haziran 2015 seçimi size o kadar ağır gelmiş ki -o zaman iktidarı kaybettiniz ya, tek başınıza hükümet olamama durumuna düştünüz ya- 2015'ten bugüne kadar milletvekili seçilmiş olan 123 kişiye siyaset yasağı istiyorsunuz ya! Bu nasıl bir şey? Ama istiyorsunuz çünkü hukuk önemli değil, intikam önemli. Siyaset kurumu yargı eliyle siyaset mühendisliği yapıyor, kendi yapamadığını da Anayasa Mahkemesine yaptırmaya çalışıyor, en yüksek mahkemeye. Aslında bu iddianame Kürt halkını demokrasi dışında bırakmayı hedefleyen bir anlayışta, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 14'üncü maddesini de ihlal ediyor yani etnik bir kesimi siyaset dışı bırakmak, ayrımcılık; bunu da ihlal ediyor. Bu dava, devletin Kürt sorunu karşısında geldiği son aşama. Bu dava bu sorunun bir yüzüyle daha devam etmesi için açılmış bir dava, biz bunu biliyoruz. Kürt sorununda demokratik ve barışçıl bir çözüm olmasın diye açılmış bir davadan söz ediyoruz. Bu iddianamede geçmiş kapatma davalarının savunulması da bunun açık işaretidir. Şimdi, hedef, demokratik siyaset, demokratik ve barışçı çözüm isteyen herkeste maalesef. Şimdi, Anayasa Mahkemesi öyle zorda bırakılıyor ki bu iddianameyle, ihlası durumunda kalacak çünkü bitmemiş yargılamalar kapatma gerekçesi olarak gösteriliyor. O bitmemiş yargılamalar bittiğinde, Anayasa Mahkemesine kişisel başvuru hakkı kullanıldığında -yargılanan kişileri tek tek kastediyorum- o davalar hakkında Anayasa Mahkemesi önceden karar vermiş olacak, ihlasırey. Yani Anayasa Mahkemesini aslında toptan tasfiye edecek bir dava hazırlanmış Anayasa Mahkemesi için, hedef Anayasa Mahkemesini tasfiye etmek.

Şimdi, başka bir şey daha var, en başında söylediklerime dönüp geleceğim. Davanın iddianamesinde, hem kapatma davasının iddianamesinde hem Kobani kumpas davasının iddianamesinde ne var biliyor musunuz? Çözüm süreci, İmralı görüşmeleri. Yani aslında hani, dedim ya çözüm süreci sürürken yargılsın diye uğraşanlar vardı, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı reddetti o başvuruları, "Burada suç yoktur." dedi ya işte, o başvurmuş olanlar ve o odak, o taraflar, o çevreler kimlerse onlar pes etmediler ya, şimdi de kapatma davası ve Kobani kumpas davası aracılığıyla çözüm sürecini ve İmralı'daki görüşmeleri yargılamak istiyorlar; plan bu, fark ettiniz mi bilmiyoruz, fark ettiğinizde biraz geç olacak belki ama biz söylemiş olalım, burada vicdanımız rahat olsun.

Sayın vekiller; HDP bir fikriyattır, bir düşüncedir, bir politik hattır, bir mücadeledir, bir direniştir ve HDP duvarlardan ibaret bir parti değildir, bir halk hareketidir. Dolayısıyla, HDP'yi kapatarak ne bu fikriyatı ne de bu siyasal düşüncüyü ortadan kaldıramazsınız. Bu düşünce kendisine akacak bir mecra bulur; bu, başka bir partiye mi olur, mevcut partilerden biri mi olur, başka bir yöntem mi olur, bilmiyorum ama bunun bir yolu bulunur. Bugüne kadar kapatmalar demokrasinin yara alması dışında bir anlam ifade etmemiştir, bundan sonra da bir anlam ifade etmeyecektir; yol bulunur veya yol açılır, mücadele devam eder.

1993'te Halkın Emek Partisini ve Özgürlük ve Demokrasi Partisini (ÖZDEP) kapattınız, 1994'te Demokrasi Partisini (DEP) kapattınız. Bir zihniyetten söz ediyorum, buralarda Adalet ve Kalkınma Partisinin bir dahli olduğunu söylemiyorum. 2003'te Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) kapatıldı, 2009'da Demokratik Toplum Partisi sizin iktidarınız döneminde. Peki, HEP, DEP, HADEP, ÖZDEP, DTP kapatıldı da Kürt sorunu mu çözüldü, demokrasi mi kurtuldu? Hepsinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Türkiye'yi mahkûm etti. "Kürt sorunu nedir?" diye soruyorsunuz ya, işte budur.

Peki, Kobani kumpas davası, tam bir tasfiye davası, tam bir tasfiye davası. Anlattım daha evvel, bir daha söyleyeyim: Bir iddianame 3.530 sayfa, olayların meydana geldiği tarihten altı yıl üç ay sonra hazırlanmış ve dava açılmış. İlk duruşması yapılmış geçtiğimiz yıl, sürüyor Ankara 22. Ağır Ceza Mahkemesinde. 3.530 sayfalık bir iddianame, 324 klasörlük ekleri var ve yeni eklerle birlikte -dava sürdüğü için yeni ekler geliyor- on binlerce sayfadan oluşan bir iddianame hâline gelmiş vaziyette ama ağır ceza mahkemesi talimatla yargılama yapıyor. Heyet değişti, heyet niye değişti? Siyasi müdahaleyle. Çünkü heyet hızlı karar veremedi, öyle bir yığılma durumuyla karşı karşıya kaldı ki "O zaman heyeti değiştirelim." dediler. HSK heyet değiştirdi hani hızlı karar verilsin diye; adil yargılama değil, hızlı yargılama yani. Bağımlı ve taraflı, talimatlarla hareket eden bir mahkemeye karşı karşıyayız. Yazık ya, yürütmenin tahakkümü var yargının üzerinde. İşte, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bunları görerek 18'inci madde ihlali veriyor boyuna. Kürt sorunu bu işte, "Nedir?" diye soruyorsunuz ya. Kobani kumpas davası hukuk cinayeti açıkça ya çünkü Kürt'e hukuk ve adalet yok; yürütme yönlendiriyor, talimat veriyor, tahakküm kuruyor; Anayasa 138 ihlal ediliyor. Açık açık yürütme itiraf etti bunu "Bu davayı biz açtık." diye; "Yürütme olarak bu davada tarafız. Bu mesele hukuki bir mesele değil, siyasidir." demiş oldu yürütme taraf olduğunu söyleyerek.

Şimdi, sizin Genel Başkanınız bir zamanlar Ergenekon ve Balyoz davaları için "Bu davanın savcısı benim." diyordu ya -hani geçti o günler, sonra uzlaşma sağlandı değil mi- bugün Kobani davasının savcısı; doğru mu bu yapılan, olur mu, kabul edilebilir mi; niye kabul ediyorsunuz? Hukuki değil siyasi bir dava, önceden hazırlanmış bir kumpas.

Yürütmeden bir Bakan çıkıp -İçişleri Bakanınız- mahkeme başlamadan video yayınlıyor ya! Video yayınlıyor, mahkeme başlamamış daha. İletişim Başkanınız var bir tane, çıkmış, o da bir video yayınlıyor "Aşağı kalmayayım, ben de onunla yarışayım." diye, "Hangimiz daha iyi video kullanırız?" diye. 2 tane berbat video. Ne açıdan berbat? Görselini kastetmiyorum, o zaten berbat da içeriği berbat, içeriği; açıkça mahkemeye talimat veriyor. FETÖ kumpas davalarından öğrendiklerini uyguluyor bu talebeler, iyi talebeler olmuşlar.

Şimdi, Kobani kumpas davasının üzerinde daha çok durmayacağım. Sizler biliyorsunuz, bunu defalarca konuştuk burada, konuşmaya devam edeceğiz elbette ki. Yani, 6-8 Ekim 2014'te o zamanın İçişleri Bakanı Efkân Ala'nın söylediği "Kontrol edemediğimiz güçler var." sözünün ne olduğunu -aradan sekiz sene geçti- biz hâlâ öğrenemedik; siz biliyor musunuz bilmiyorum, büyük ihtimalle siz de öğrenememişsinizdir ya da öğrendiniz susuyorsunuz, fark etmez ama kimmiş bu kontrol edilemeyen güçler? Neden onlar yargı önüne çıkarılmadı; neden korundular, kollandılar? O dönem görev yapan vali, kaymakam ve Emniyet müdürünün kaç 15 Temmuzda yer almıştı, 2014'ten sonra kaç 15 Temmuzda yer almıştı, kaç hâlen görevdedir? Bu soruların hiçbirine cevap vermediniz ve vermiyorsunuz ama bunların hepsini siz biliyorsunuz. Kobani kumpasının siyasi ayağının ortaya çıkmasından mı korkuyorsunuz? Bunun için mi bunları yapıyorsunuz? Biz bu soruları sormaya devam edeceğiz ve gerçeğin peşini bırakmayacağız. Biliyoruz, bu, bir kumpas davası; 7 Haziranın ve 31 Martın intikamı, siyasal ve toplumsal muhalefeti susturma, halklar arası dayanışmayı kırma davası; düşürülemeyen Kobani'nin intikamını alma davası; yolsuzlukların, çürümenin yaşandığı bir süreçte iktidarın kendini ayakta tutma davası; temelsiz, çökmeye mahkûm, eninde sonunda çökecek, hukukla alakası olmayan bir siyasi tasfiye davası.

Şimdi, değerli vekiller, bu Kobani kumpas davasının gerekçesi olarak iddia edilen "tweet" var ya... Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi -hani- "18'inci maddeyi ihlal ediyorsunuz." diye karar verdiği 2020 Demirtaş kararında "Bu 'tweet' aslında demokratik bir görüş açıklamasıdır. Evet, üzücü olaylar yaşanmıştır ama bu 'tweet' bu olayların nedeni değildir." dedi kararın içinde bu "tweet" için. Ama buna rağmen bu dava açıldı ve sürüyor, sürmeye de devam edecek. Tekrar 18'inci madde ihlali. "Siyasi nedenlerle açıldı." diyecek tekrar, belli.

Şimdi, hukuk yok, yargı yürütmenin sopsası hâline gelmiş, yargı eliyle siyaset yapılıyor. Bütün bunlar olmamış gibi Semra Güzel'in dokunulmazlığı kaldırılacak ve bu şekilde işleyen yargıya kendisi teslim edilecek.

Kobani kumpas davasında da gizli tanıklar var; o Mercek gibi, kim oldukları belli olmayan, gizli tanıklar, sanal yaratıklar. Onlar da bir sürü zırva iddialarda bulunuyorlar. Hukuka uygun maddi delil bulamıyor tabii savcı, iddialarını kuvvetlendirmek için yeni gizli tanık arayışına çıkıyor. Şimdi, dedim ya birkaç hafta önce yeni bir gizli tanık buldular, aradan sekiz yıl geçmiş vaziyette.

Bu davaları bu kadar kapsamlı ele almamın nedeni, bunların aslında bizleri demokratik siyasetten tasfiye amaçlı olarak açılmış davalar olduğunu size anlatmaktır, merkezî siyasetten, demokratik siyasetten tasfiye etmek. Peki, merkezî siyasetten böyle oluyor da hani çöktürme planı nedeniyle yerel siyasette ne oluyor? Dedim ya biraz evvel, çöktürme planı nedeniyle kayyumları, bunun yerel ayağı bu işte; yerel yönetimlerden tasfiyenin en açık uygulaması kayyum atamaları. 2014'teki çöktürme planı bunu söylemiş. Sürpriz mi oldu bize? Sürpriz olmadı çünkü o planı bildiğimiz için bekliyorduk, sürpriz olmadı. Ayrıca, seçimlerden hemen önce ve sonrasında İçişleri Bakanı ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının yaptığı açıklamalar var, onları da biliyoruz. Beklediğimiz bir şeydi bu kayyum ataması.

Peki, kayyum ataması nedir? Burada hep tartıştık, tartışmaya da devam edeceğiz; Kürt halkının iradesinin gasbedilmesi demektir ya; çok açık, seçim ve sandık hukukunun gasbedilmesidir, yok edilmesidir; kayyum ataması budur. Siz "Kürt halkının attığı oyları tanımıyoruz." dediniz, kayyum atadınız bütün belediyelerimize. Ama "kayyum" demek sadece bu demek değil; biz bunu da söyledik size o zaman, sadece siyasi bir gasptan söz etmiyoruz, ekonomik gasp var, ekonomik! Öyle bir gasp ki inanılmaz; yolsuzluk, hırsızlık, usulsüz harcamalar, haksız kazanç. Ya, bunların hepsi sizin atadığınız kayyumalarda ortaya çıktı, biliyor musunuz? Biliyorsunuz ama değil mi? En büyüğü Mustafa Yaman, Mardin Kayyumuydu, hakkında soruşturma açıldı, bütün şube müdürleri hakkında soruşturma açıldı, onlarca kişi hakkında soruşturma açıldı, Diyarbakır Kayyumu... Ya, öyle bir hâlde kaldınız ki kayyum atadığınız o kayyumların yerine bir daha kayyum atadınız çünkü adamlar öyle bir hırsızlık, yolsuzluk yaptı ki Sayıştay raporlarına girdi. İçişleri Bakanı kendisi müfettiş gönderdi bu belediyelere, kayyum atanmış belediyelere; ya, raporlar düzenledi müfettişler, İçişleri Bakanlığının müfettişleri ve hırsızlık yapıldığını ortaya çıkardılar. Hadi bakalım, o kayyumları değiştirdiniz, başka kayyumlar atadınız. Niye bunu söylüyorsunuz? Sadece siyasi irade gasbedilmedi, aslında o şehirlerde yaşayan Kürt, Arap, Türk, bütün halkların, o şehirlerde yaşayan bütün insanların yarattığı zenginlikler gasbedildi; ekonomik gasp, talan var, talan! Böyle bir düzen kurdunuz. Şimdi, yerel siyasetten de bu şekilde silmeye çalışıyorsunuz, kayyumlar aracılığıyla. Yani sonuç olarak nedir? Yerel siyasetten silme, yerel demokrasiyi yok etme, hukuku yok sayma, uluslararası demokratik sözleşmeleri yok

sayma; say say bitmez. Kayyumlar dediğimiz zaman Kürt sorunu budur işte.

Şimdi, üç konuyu kısaca bir bağlamda ele almak istiyorum; sık sık burada, Mecliste de tartışma konusu oluyor bu: Bir tanesi ana dili, öbürü yaşanan coğrafya ile ilgili, bir tanesi de asimilasyon meselesi. Bu üçünü çok kısaca değerlendirmek istiyorum çünkü her birinde aynı suçlamayla karşı karşıya kalıyoruz sizin tarafınızdan. Suçlama ne? Bölücülük; şehir efsanesi.

Şimdi, ana dili meselesi... Diyoruz ki ana dilinde eğitim yapılması lazım, evrensel bir haktır bu. Bu ülkede onlarca yıl "Kürtçe yoktur." dendi, sonra "Kürtçe dili yoktur." dendi. Kürtler ana dillerine sahip çıktılar; kendi imkânlarıyla korudular, geliştirdiler, bu mücadeleden vazgeçemediler. Şimdi, artık kimse "Kürtçe yok." diyemiyor, o dönemi geçtik.

NECİP NASIR (İzmir) – Recep Tayyip Erdoğan sayesinde oldu o.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ama bu sefer ayrımcılık yapılıyor. Yani mesela havaalanlarında, uçaklarda İngilizce anons var, Kürtçe anons yok. Neden, ne zararı olur? Türlü dillerde anonslar var havaalanlarında ama milyonlarca Kürt'ün ana dilinde yok. Bunun ne zararı olabilir size? Ama ana diline karşı bir tutum... "KADES" diye bir kuruluş var, orada da durum aynı, sanki Kürt kadınlarının sorunu yok. Yasaklanan tiyatro oyunları var -bunları hep burada konuşuyoruz- zaman zaman engellenen sokak müzisyenleri var hukuksuz bir şekilde. Kamu hizmetlerinde, sağlıkta ve yerel idarelerde ana dili kullanılmıyor, yasak. Kayyumlar atadınız ya o Kürtçenin her şeyini kaldırdılar, tabelasından tutun kamu hizmetinde ana dilinin kullanılmasına kadar her şeyi kaldırdılar.

Şimdi, ana dili eğitim dili olarak kullanılması talebi evrensel bir talep. Ya, bu talebin dünyanın herhangi bir yerinde herhangi bir ülkeyi böldüğü görülmemiş. Siz de bilmiyorsunuz zaten, böyle bir örnek yok. Yani bakın, Birleşmiş Milletler üyesi 194 ülkenin 113'ünde birden çok, birkaç tane resmî dil var. Yani hani en uç noktaları söyleyeyim: Çin Halk Cumhuriyeti'nde 51 tane var, Hindistan'da 36 tane, Rusya'da 34 tane; gelelim, Avrupa'da İtalya'da 11 tane, İspanya'da 5 tane -örnekleri artırmak mümkün- Irak'ta 4 tane -komşumuz- İran'da 8 tane; anayasal olarak kullanılıyor bunlar, ana diller. Bölünüyor mu bu ülkeler? Yok, bölünmemiş hiçbir tanesi; herkes huzur içinde ana dilinde eğitim de alıyor, ortak dili de öğreniyor, kendi ana dilini geliştirip koruyor, kültürel faaliyetlerini sürdürüyor, kimse kimseden rahatsız değil. Dolayısıyla "bölünme" argümanını ana dilinde eğitim için kullanmak gerçekten bir korku ortamı yaratmak için bu amaçla topluma sunuluyor, korku ortamı yaratmak; yoksa siz de çok iyi biliyorsunuz, bunun bölmekle hiç alakası yok, bizim de öyle bir derdimiz yok. Şimdi, bir tanesi bu. Yani çağdaş demokrasilerde ana diller kullanılıyor, eğitim yapılıyor, korunuyor, geliştiriliyor ve toplumlar için bir zenginlik olarak görülüyor; bir arada, eşit yaşamaya gösterilen saygının bir parçası oluyor. Ya, maalesef, bu Parlamentoda -hep başımıza geliyor- ana dilinde 5 cümle konuşma yapsa bir vekilimiz tahammül edemiyorsunuz ya. Ama çok acayip durum var: Mesela, sizin iktidarınız, Cumhuriyet İttifakı Kürtçeyi seçmeli ders yaptı; biz de bunu eksik bulduk yani ana dilinde eğitim şarttır ama seçmeli ders yapılmasını eksik bulduğumuzu söyledik fakat bazı milletvekillerimiz burada çıktı, ana dilinde "Ya, seçmeli dersi gidin, seçin." diye Kürtçe söylediler, kıyamet koptu ya. Ya, böyle bir çelişki olabilir mi? Nasıl yaman bir çelişki bu? Yani seçmeli dersi sizin iktidarınız yapıyor, Cumhuriyet İttifakı yapıyor. E, bizim vekilimiz de diyor ki: "Ya, biz bunu yeterli bulmuyoruz ama Kürtler, gidin, seçmeli dersi seçin." diye bu kürsüden söyleyince kıyamet kopuyor. Neden? Ya, tahammül edemiyorsunuz ama ben Almanca konuşsam burada, sesinizi çıkarmadan dinlersiniz. Arapça konuştu bir vekilimiz, kimse sesini çıkarmadı. Niye? Niye böyle bir çifte standart var? Yaman bir çelişki. Şimdi, bu talebimiz, evrensel, birleştirici ve karşılıklı saygıyı artırıcı bir taleptir; bunun bölücülükle bir alakası yok; bunu bir kenara koyalım, bir.

İkinci konu: Asimilasyon. Biz zaman zaman konuşmalarımızda Türkiye Cumhuriyeti açısından bakarsak Kürt sorununun en temel meselesi asimilasyon politikaları, inkar politikaları, imha politikalarıdır diyoruz; bunu anlatıyoruz, asimilasyona karşı olduğumuzu anlatıyoruz ve bu politikaların, inkar politikalarının düşmanca olduğunu söylüyoruz. Karşımıza ne çıkıyor? Bölücülük. Niye? Ya, şimdi "Kürt sorunu nedir?" diyorsunuz ya, bu işte ikinci olarak yani.

Sizin Genel Başkanınız Diyarbakır'da yaptığı bir konuşmada "Bu kardeşiniz Diyarbakır Cezaevi 5'inci koğuştan yükselen feryadı ta İstanbul'da duydu." demiş, "Ben bu mücadelenin içinden geliyorum." demiş, "Ret politikalarını da bilirim, asimilasyon politikalarını da bilirim." demiş; bölücülük mü yapmış? Ha, biz söyleyince niye bölücülük oluyor? Başka bir konuşmasında demiş ki: "Bir annenin çocuğuyla ana dilinde konuşamıyor olmasından büyük azap ne olabilir? Şivan Perver'in kasetlerini nasıl gizli gizli dinlediğini ben de bilirim; faili meçhullerin, işkencelerin, sürgünlerin ne büyük acı olduğunu bilirim. Dağdakilerin indigini, cezaevlerinin boşaldığını -o zaman 76 milyonmu Türkiye- 76 milyonun kucaklaştığını göreceğiz." "İnkâr politikaları" demiş başka bir konuşmasında, Cumhurbaşkanlığı resmî sitesinde duruyor o konuşma. "Ret politikaları ve inkâr politikalarını bir daha gündeme gelmemek üzere rafa kaldırmalıyız." demiş. Şimdi, o deyince... Yani Kürtlere karşı inkâr, baskı, asimilasyon politikalarının yaşandığı ve bunun yakın zamana kadar devam ettiği siz söyleyince söylenebiliyor, biz söyleyince bölücülük oluyor, ne hikmetse böyle oluyor.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şiddet, şiddet; şiddet oluyor. Şu anda terör...

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Ha, geleceğim.

Şimdi, bizler söyleyince tepki göstermeniz nedeni nedir biliyor musunuz Sayın Özkan? Siz şöyle düşünüyorsunuz: "Kürt, hakkını savunamaz, gerçeği söyleyemez; söylenecekse onu da biz söyleriz." Böyle düşünüyorsunuz, Avrupalılar buna bir isim takıyor da ben yakıştıramadım, takmayayım şimdi ama biraz araştırırsanız bulursunuz.

Şimdi, birçok resmî devlet belgesinde ve kanunlarda Kürtlere karşı asimilasyon politikalarının varlığından açıkça söz ediliyor; bakın bütün belgelere -Şark İslahat Raporu'ndan Birinci Umumi Müfettişlik Raporlarına kadar- Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarına bakın, bunların hepsini görürsünüz. (HDP sıralarından alkışlar) Cumhuriyet tarihi boyunca Kürtçe kullanımının, Kürtçe isimlerin, soy ve yer adlarının yasaklandığı; zorla Türkçe olanlarla değiştirildiği; Kürtlerin siyasal ve sosyal organizasyonunun kapatıldığı...

NECİP NASIR (İzmir) – Onların hepsini Recep Tayyip Erdoğan, AK PARTİ tarihe gömdü, ret ve asimilasyon politikalarını ortadan kaldırdı; bunu kabul edin. (HDP sıralarından "Dinle, dinle!" sesleri)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Geleceğim efendim, heyecanlanmayın, anlatacağım onu da.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Savunmaya müdahale etmeyin lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – ...Kürt dili ve kültürünün tanınmasına, desteklenmesine ilişkin hak taleplerinin cezai müeyyidelerle karşılandığı; kendi kültürlerinden egemen Türk dil ve kültürü lehine vazgeçmelerinin beklendiği ortadadır, raporlarda bu görünüyor. Kürt sorunu budur işte, budur.

Çok rapor var, detaylarına girmek istemiyorum ama sonuç olarak Meclisin, bu Meclisin bütün topluma ana dili konusunda vermesi gereken mesajlar karşılıklı saygıya, birbirini anlamaya, evrensel hakların kullanımının doğruluğuna ve doğruluğuna dayalı olmalıdır ama maalesef bu mesajlar verilemiyor, topluma iyi örnek olamıyor yani bu Meclis; toplum, Meclisinin önünde gidiyor.

Şimdi "ana dili" deyince sadece Kürtçeyi de düşünmeyin. Bu ülkede çok fazla ana dili var; Lazca var, Gürcüce var, Abhazca var, Çerkezce var, Arapça var, Rumca, Ermenice var. Yani sorun, sadece Kürtlerin sorunu değil; Türkiye'de yaşayan, bütün farklı ana diline sahip olanların sorunu. Tekçi anlayış ana dili konusunda bile bir hiyerarşi kuruyor, biz bunu kabul etmiyoruz.

Şimdi, sayın vekiller, Kürt sorunu ortak sorunumuzdur dedik, Türkiye'nin sorunudur dedik ve bu ülke sınırları içinde yaşayan her yurttaşımızın sorunudur." dedik. Ama sadece Türkiye'nin değil bölgenin de sorunudur ve Suriye'nin, Irak'ın, İran'ın yani Orta Doğu'nun sorunudur, bölgesel bir sorundur; sadece yerel değil ama sadece bölgesel değil, küresel sorundur da küresel güçlerin dahlinin de olduğu bir sorundur. Şimdi, Kürt sorunu aynı zamanda Kürtlerin üzerinde yaşadığı toprakların tarihini, geçmişini, sosyolojisini, kültürünü bilmeyenlerin -savcılar da var bunların arasında- yaptıkları işlerle de ilgilidir.

Bakin, biz burada bazen konuşurken kürdistan coğrafyasından bahsediyoruz; itirazlar yükseliyor, konuşuyoruz, anlatıyoruz derdimizi filan. Ya, şimdi, bazı savcılar var, hakikaten yerli ve millî ya bu savcılar, üzerinde yaşadıkları toprakların gerçekten kültürlerini, sosyolojisini, tarihini bilmiyorlar ya! Yerli ve millî ya, sorsak en Osmanlıcı bunlardır. Fezleke gönderiyorlar bize ne diye biliyor musunuz? Bir yerde, konuşmada "kürdistan" dememiş, diyor ki: "kürdistan" dediniz." E, Abdullah Öcalan da "kürdistan" diyor. E, o zaman Abdullah Öcalan "kürdistan" dediği için -sanki sadece Abdullah Öcalan ilk defa "kürdistan" demiş, başka kimse dememiş- biz de onu söylediğimiz için terör örgütü propagandası ve üyelikten fezleke... Buyurun, ya böyle bir şey olabilir sayın vekiller? Yani tarihsel, sosyolojik, kültürel ve coğrafi bir gerçekliği inkâr etmek, yok saymak mümkün olabilir mi? Yani bunun olmadığını sizler de biliyorsunuz aslında, sizler de biliyorsunuz. Yani Osmanlı İmparatorluğu öncesinden başlayarak cumhuriyetin ilk yıllarına kadar kullanılmaya devam edilen bölge ve yer isimlerinin bir tarihî var, bir kültürü var, bir sosyolojisi var. Kürtlerin yaşadığı topraklarında Kürtlerle anılmasının bir tarihi var. Bu söz konusu topraklar tarihsel kaynaklar ışığında cumhuriyet öncesinden başlıyor; bunu biliyorsunuz, bu Meclisin tutanakları içinde de var, tarih kitaplarında da var, hatta, bakın, ta Karahanlılar dönemine gidin bakın, Kâşgarlı Mahmut'ta bunu görürsünüz "arzul eklat" der yani "Kürtlerin ülkesi" der. Gelin, Selçuklu Sultanı Sencer'e, bakın "kürdistan" idari bir terim olarak kullanılır. 14'üncü yüzyıla bakın, bunu görürsünüz. Daha yakına gelin, 17'nci yüzyılda Evliya Çelebi'nin yazdıklarına bakın, bunu görürsünüz. 1847 yılında Sadrazam Mustafa Reşit tarafından Kürdistan eyaleti bir yönetim birimi olarak kurulmuş, bunu görürsünüz. O kadar çok örnek var ki... 1847'den sonra 1880-1890'lı yıllarda yazılmış olan ilk Türkçe ansiklopedi "Kamus-ül-âlam"da Şemsettin Sami tarafından yazılmış olan ansiklopedide bunu görürsünüz, okursunuz, çok açık ortada. Osmanlı döneminden birkaç örnek saydım, çok sayılır, vakit almak istemiyorum. Erken cumhuriyet Dönemi'nde de bu böyledir. Bakın, Meclis tutanaklarına ya, girin bakın, o Meclis tutanaklarında "Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Mustafa Kemal" imzasıyla gönderilen Bakanlar Kurulu talimatlarına bakın, görürsünüz, çok örnek var.

Şimdi, niye bunları söylüyorum? Kürtlerin yaşadıkları toprakların tanımlanması, bu toprakların neresi olduğunun tek tek sayılması, ilçelerin, illerin hatta köylerin sayılması, o bölgenin adlandırılması, bunların hepsi defalarca konuştuğumuz yerlerdir. Ya, hiç merak ettiniz mi acaba, hani nüfus sayımları yapılyordu ya eskiden, orada ana dili soruları soruluyordu bir ara, sonra vazgeçildi o sorulardan. En son sorulduğu 1965 yılındaki son nüfus sayımının sonuçları hiç açıklanmadı, hâlâ açıklanmamıştır, biliyor musunuz. Neden diye sordunuz mu hiç kendinize? Bilmiyorsunuz, sormamışsınızdır. Çünkü o sayımda işte "Kürt illeri" diye konuşulan o belgelerin içindeki yerlerde Türkçe konuşma oranının ne kadar düşük olduğu, Kürtçe konuşmanın ne kadar yüksek olduğu görülmektedir, gerçekliktir bu.

Şimdi, ben bunları niye söylüyorum? Sizin Genel Başkanınızın grup toplantısında söylediğini bir kere burada okudum, tekrar hatırlatmayayım değil mi, onu siz biliyorsunuz yani bu kürdistan meselesiyle ilgili. "Kürdistan kelimesini, gidin Meclis zabıtlarını bakın, görürsünüz; biraz daha geriye gidip Osmanlı Dönemi'ne gidin, Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'nin kürdistan olduğunu görürsünüz." dedi grup toplantısında. "Osmanlıya baktığımız zaman o güçlü Osmanlı'da, mesela çok daha enteresan, Lazistan eyaleti var." dedi, "Kürdistan eyaleti var." dedi, "İnıyor güneye, yine aynı şekilde eyalet sistemleri var." dedi, sizin Genel Başkanınızın grup toplantısından bahsediyorum. Şimdi, bunu niye söylüyorum? Ya, biz bunu kullandık diye bölücü oluyoruz ama mesela sizler, ben de dâhil "Rumeli" kavramını kullanıyoruz. Rumeli neresi? Trakya'yı kullanıyoruz hepimiz. Millet Meclisi Başkanı Sayın Şentop Trakyalıdır değil mi? "Trakyalıyım." diyor, "Ben Rumeliliyim." diyor; haklı, öyle gerçekten, ben de kullanıyorum, ben de Rumeliliyim. Hiçbir savcı "Ya Rumeli neresidir, sen memleketi mi bölüyorsun?" diye kimseye fezleke göndermiyor. "Trakya neresidir?" diye göndermiyor. Trakya neresi ya? Tarihte yaşamış Trak halkının yaşadığı bölgeden bahsediyoruz ya. Kimseye öyle bir fezleke gelmiyor. Neden biz "kürdistan" deyince fezleke gelir? Neden bunun kullanılması engellenmek istenir? Bunun doğallığı var ya; tarihsel, sosyolojik, kültürel doğallığı var; bunu anlatmaya çalışıyoruz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bu topraklarda yaşayan bütün halkların, kültürlerin, kimliklerin ve ana dillerin ortak çatısı olmalıdır. Bu kötü bir şey değil, iyi bir şeydir; bunu anlatmaya çalışıyoruz. Demokratik bir anayasa ve demokratik bir cumhuriyet bütün bu farklılıkların ötekileştirilmeden, yok sayılmadan, inkâr edilmeden, ayrımcılığa ve asimilasyona tabi tutulmadan karşılıklı saygı ve eşitlik zemininde bir arada yaşama anlayışı üzerine inşa edilebilir ve geliştirilebilir, bu mümkündür. Meclis çatısı saygı ve eşitlik temelinde birliği pekiştiren bir yer olmalıdır; bunu söylüyoruz ve anlatmaya çalışıyoruz. Yani siz söyleyince bölücülük olmayan şey, biz söyleyince de değildir; bunu söylemek istiyorum. Yani bu korkuları topluma yaymaktan vazgeçin. İnkâr mekanizmasını devam ettirme anlayışına sahip olanlar var, biliyoruz; tanıyor gibi görünüp tanımamak, bunu biliyoruz; ana dili, asimilasyon ve yaşanan coğrafya gibi konuların üçü de inkârın anahtarlarıdır, bunu biliyoruz ama bu, artık, Türkiye'de sadece bir azınlık tarafından böyle görülsün, toplumun büyük çoğunluğu buraları aşmış olsun; birlikte ortak vatan, demokratik cumhuriyet, birlikte yaşam meselelerinde bu konular aşılmış olsun, inkârda ısrar edilmesin; bunu istiyoruz. Geleneksel devlet anlayışında olanlar yani o geçmişteki inkâr ve asimilasyon politikalarını bugün de savunanlar ne istiyorlar biliyor musunuz? Önümüzdeki yüzyılda zaman kazanalım, yeni yüzyılda da bu inkârda ısrar edelim istiyorlar. Bunların azınlıkta kalması lazım bu ülkenin, bu toplumun, hepimizin ortak geleceği açısından baktığımızda. Mücadele, bu inkâr durumu sürece mi sürmeyecek mi mücadelesi esas itibarıyla. "Kürt sorunu nedir?" diye soruyorsunuz ya, Kürt sorunu budur işte budur ve Kürt halkı bugün bu zaman kazanma ve bir yüzyılı daha kendisine kaybettirme anlayışının ne olduğunun farkındadır, bunu size özellikle söyleyeyim.

Peki, şu bölücülük meselesi... Bir konu daha var o konuda söylemek istediğim. Hani, bir şehir efsanesi, buradan çıkalım diye bunu söylüyorum. Şimdi, HDP'nin bu konuda -hani ayrı devlet kurma, bölmek falan gibi konular- HDP'nin bu konuda hiçbir belgesinde bir şey bulamazsınız. Program, tüzük, Eş Genel Başkanlarının konuşmaları, milletvekillerinin konuşmaları; hiçbir şey bulamazsınız, yoktur çünkü böyle bir fikrimiz yok. Biz ortak vatan, demokratik cumhuriyet, eşit koşullarda bir arada yaşayalım; bunun için bu toprakların parçasıyız diye mücadele ediyoruz. Yani, herhangi bir örnek gösteremezsiniz, anlayışımız böyle değil. Bunu bir kenara koyalım ama bunu ciddiye almıyoruz, onu size söyleyeyim. Yani bunun ciddiye aldığımızdan değil, eşit koşullarda bir arada yaşama iradesine HDP sıkı sıkıya sahip çıkıyor. Bunu çok açık ve net, defalarca söyledim ve söylemeye devam edeceğim. Bütün söylemlerimiz bu zemin üzerinde gelişmiştir. Peki, HDP dışında böyle bir politika var mı? Yani HDP dışında Kürtlerin böyle bir politikası mı var? "Memleketi bölelim, ayrı bir devlet kuralım." diye bir politika mı var?

Şimdi, "Türkiye'yi Misakımillî olarak başta ortak bir vatan olarak kabul hem Kürtler hem Türkler için bir ulusal yemin olarak kabul edilir. Zorla dayatılsa bile ayrılık kabul edilemez. Çünkü özgür birliktelik zenginliktir, çok renkliliktir, güçlülüktür. Son isyanın Kürtlere ve hatta Türklere, tüm Türkiyelilere kanıtladığı en büyük değer, ancak özgürlükle bilinçli yurtsever olunabileceğidir. Cumhuriyetin tarihsel temeli ve anayasal ifadesi demokratik çözüme uygundur. Engelleyen nedenler; psikolojik boyut ve gerilik, çözümde klasik ilkel milliyetçi anlayışla hâkim ulus şoven milliyetçiliğinin inkâr tarzıdır. Kürt toplumundaki dil ve kültür özgürlüğü, sorunun can alıcı özünü teşkil etmektedir. Askerî ve silahlı güç yaklaşımları, çözüm için anlamını yitirmiş ve terk

edilmelidir.” Kim söylemiş? İmralı duruşmalarında Abdullah Öcalan.

Sonra, 156 sayfalık bir yol haritası vermiş 15 Ağustos 2009’da, cezaevi idaresine teslim etmiş, 156 sayfa. Ve orada Kürt sorununun çözümünü “demokratik ulus ilkesi” “ortak vatan ilkesi” “demokratik cumhuriyet ilkesi” “demokratik anayasa ilkesi” “demokratik çözüm ilkesi” “bireysel ve kolektif hakların ayrılmazlığı ilkesi” “ideolojik bağımsızlık ve özgürlük ilkesi” “tarihsellik ve şimdilik ilkesi” “demokratik ulus çözümünde ahlak ve vicdandan kaynaklı empati” ve “demokrasilerin öz savunması ilkesi” gibi başlıklar altında topladığı bir yol haritası vermiş cezaevi idadesine. Ve o yol haritasını verdikten sonra, 9 Eylül 2009 tarihinde avukatlarıyla yaptığı görüşmede diyor ki o dönem Başbakan olan Tayyip Erdoğan’a hitaben: “Sayın Başbakanın Kürt sorunun demokratik çözümü için kararlılık göstermesini bekliyoruz.” Bakın, şimdi okuyacağım şeylere dikkat edin. “Ayrı bir kürdistan kurulmasını kesinlikle önermiyorum. Ya bir devlet istemiyoruz. Devlet tarzı federal bir sistem istemiyoruz. Konfederal bir sistem istemiyoruz. Biz demokrasinin gelişmesini, Türkiye’de de Kürtler arasında da gelişmesini istiyoruz. Biz, toplumsal bir uzlaşma istiyoruz.” nokta. Var mıymış Kürtler arasında “Ayrılalım da ayrı bir devlet kuralım, Türkiye’yi bölelim de.” diyen? Varsa tek tüktür, bilmiyoruz ama ne HDP’nin ne HDP içindeki bileşenlerinin böyle bir temel yaklaşımı yok. Peki, neden bu şehir efsanesini kullanıyorsunuz hâlâ? Türkiye toplumunda gerçekler konuşulmasın diye pompalıyorsunuz bunu. “Ülkeyi bölmeye çalışıyor HDP.” Nerede bölmeye çalışıyor HDP ülkeyi? Böyle bir şey yok. Ya, niye bölelim ülkeyi yani nasıl böleceğiz? Mesela niye İstanbul’u bırakıp gitsin? 4 milyon Kürt yaşıyor İstanbul’da. İzmir’de 2 milyon Kürt yaşıyor, niye İzmir’i bırakıp gitsin Kürtler? Antalya’yı, Bursa’yı, Kocaeli’ni, Aydın’ı, Adana’yı, Mersin’i niye bırakıp gitsin, neden? Ya, eşitlik istiyorlar, eşitlik, kendilerine bir yer açılmasını istiyoruz, eşit koşullarda yaşamak istiyorlar; budur, mesele budur. Kendi ana dilleri ve kimlikleri için, kültürleri için özgürlük istiyorlar, özgürlük; mesele budur. Kimliklerinin, kültürlerin, ana dillerinin tanınmasını, kabul edilmesini, herkesin birbirine saygı duymasını ve bu saygı temelinde bir arada yaşamın gerçekleşmesini istiyorlar; mesele bu. Tekçi değil çoğulcu bir birlik istiyorlar, bunu anlatmaya çalışıyoruz ama siz bir şehir efsanesi tutturmuşsunuz, “Ülkeyi bölmek istiyorlar, parçalamaya çalışıyorlar.” Ya, gerçekten ciddi değil bu. Bu gerçek konuşulmasın, özgür ve eşit bir yaşamın imkânları yaratılmasın diye bu yanlış bilgileri pompalıyorsunuz.

Şimdi, unuttunuz mu? Hani dedim ya, çözüm süreci başladı 2013 başından itibaren, görüşmeler... 21 Mart 2013’te Diyarbakır’da “Nevroz” kutlaması vardı ve o kutlamaya Abdullah Öcalan bir barış manifestosu gönderdi, hatırlıyor musunuz? Ve o barış manifestosunda dedi ki: “Demokratik sivil siyaset ve siyasal mücadele esas alınmalıdır.” Bakın, dedi ki: “Demokratik hakları, özgürlükleri, eşitliği esas alan bir anlayış geliyor. Biz, onlarca yılımızı bu halk için feda ettik, büyük bedeller ödedik, bu fedakârlıkların, bu mücadelelerin hiçbirisi boşa gitmedi. Kürtler öz benliğini, aslını ve kimliğini yeniden kazandı. Artık silahlar sussun, fikirler ve siyasetler konuşsun noktasına geldik. Yok sayan, inkâr eden, dışlayan modernist paradigma yerle bir oldu. Akan kan Türk’üne, Kürt’üne, Laz’ına, Çerkez’ine bakmadan, insandan, bu coğrafyanın bağrından akıyor. Ben bu çağırma kulak veren milyonların şahitliğinde diyorum ki: Artık yeni bir dönem başlıyor, silah değil, siyaset öne çıksın. Artık silahlı unsurların sınır ötesine çekilmesi aşamasına gelmiştir. Yüreğini bana açan, bu davaya inanan herkesin sürecin hassasiyetlerini sonuna kadar gözeceğine inanıyorum. Bu bir son değil, yeni bir başlangıçtır.” 2013 “Nevroz”u Diyarbakır.

İşte, niye söylüyorum? Sayın milletvekilleri, bu konuları suhuletle, akılla, akliselim bir şekilde konuşmak, müzakere etmek, bir toplumsal uzlaşmaya, toplumsal barışa varmak gerekiyor, bunun için bunları söylüyorum. Yani halka korku salacak, ortalığı bulandıracak, gerçeklerin konuşulmasını engellemek için birtakım şehir efsanelerinden faydalanacak adımlar atmanın hiç kimseye faydası yok, bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

Şimdi soruyorum: Bu sözleri etmiş olan kişi, bu sözleri söylediği için mi İmralı’da ağırlaştırılmış mutlak tecritle karşı karşıya kalıyor? Sadece o değil, yanında kalan 3 hükümlü var, onlar da mutlak tecritle karşı karşıya. Geçen gün avukatları bir rapor yayınladı, dediler ki: “2021 yılı tecridin en ağır boyuta ulaştığı bir yıl olmuştur.” Kendilerinden -müvekkillerinden bahsediyorlar- 25 Mart 2021 tarihinden bugüne kadar -yani neredeyse bir yıl olmuş- hiçbir şekilde haber alınamamış, dış dünyayla olan tüm bağlantıları koparılmış, aile ve avukatların bütün başvuruları sonuçsuz bırakılmış, aynı şekilde, telefon ve mektupla ulaşma imkânı da yok yani tam bir tecrit, mutlak bir tecrit. Neden? Barış istediği için mi ya? 2019’daki avukatlarla yaptığı son görüşmesinde -sizin gazeteleriniz de yayınladı onu- dedi ki: “Devlet aklı işlesin, ben kendime güveniyorum, bir haftada sorunun çözümü için gerekli ortamı sağlayım.” Mutlak ağırlaştırılmış tecrit, 2019’dan 2021’e, 2021’de hiçbir şey yok; hukuk dışı bir durum, insanlık dışı bir durum. CPT raporlarına yansımış, Avrupa Konseyinin önüne gitmiş, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına yansımış, tekrar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gitmiş Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi kararlarına bağlı olarak; böyle bir durumla karşı karşıyayız ama avukatlar ve aile defalarca başvuru yapıyor, Anayasa Mahkemesine başvuru yapılıyor, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuru yapılıyor; herhangi bir sonuç yok. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin birçok maddesi, 3’üncü maddesi, 6’ncı maddesi, 8’inci maddesi, 13’üncü maddesi, 18’inci maddesi ihlal ediliyor; hiçbir durum yok.

Şimdi, ne zaman Kürt meselesinde yaklaşım konusunda güvenlikçi politikalar ön plana çıkmışsa İmralı’da uygulanan tecrit de bu politikalara paralel şekilde derinleştirilmiştir. Bunu biliyoruz, görüyoruz; son altı, yedi yıla baktığımızda bunu çok net olarak gördük.

Geçtiğimiz günlerde, biliyorsunuz, Genel Başkanınız bir grup toplantısında bu konuda bir şeyler söyledi, sonra bir televizyon programında konuştu ve televizyon programında gazeteci dedi ki: “Ya, şuna da ne diyorsunuz?” Dedi ki: “Kendisine sormak lazım.” Öcalan’ı kastediyor, “Kendisine sormak lazım.” dedi. Ben de çıktım dedim ki: “Hah, çok güzel, biz de kendisine sormak istiyoruz, açın kapıları, soralım; bakalım ne diyor?” Ya, ne eleştiriyorsa, ne söylüyorsa, neyse fikri söylesin, dinleyelim, herkes dinlesin. Yani madem sizin Genel Başkanınız “Kendisine sormak lazım.” diyor, “Sormak istiyoruz, açın kapıları.” dedik, çıt yok, çıt yok. Şimdi, kendinize güveniyorsanız açın kapıları, konuşsun, neyse eleştirisi söylesin, önerisi neyse söylesin; sadece bizim için değil, bütün toplum dinlesin. Kim merak ediyorsa bunu öğrensin. Yani biz öyle inanıyoruz ki bütün zorluklara rağmen, bütün olumsuzluklara rağmen, tüm çözüm karşıtı güçlere rağmen Türkiye’nin demokratikleşmesinin önünü açacak, hem Türkiye’nin hem Orta Doğu’nun yaşanılır bir coğrafya olmasını sağlayacak mücadele HDP’nin sürdürdüğü mücadeledir.

Bakın, demokratik gerilemenin maliyeti -ekonomik maliyetinden bahsediyorum- çok yüksektir, az bir şey değildir. Bütün araştırmalara bakın, özellikle -2015-bugün- son yedi yıla bakalım, geçmiş yılları bir kenarda bırakalım. Son yedi yıla baktığımızda, bütün endeksleri gözden geçirdiğimizde, demokratik gerilemenin özellikle de Kürt sorunundaki güvenlikçi politikaların ekonomiye maliyeti çok yüksek olmuştur. Biz, bu maliyetten de kurtulunması gerektiğini düşünüyoruz. Güvenlikçi politikalara itiraz ederken esas itibarıyla toplumun çıkarlarını düşündüğümüz için bunları söylüyoruz. Bütün araştırmalar bunu göstermektedir -araştırmalar derken ekonomik araştırmalardan bahsediyorum- satır satır bunlar görülmektedir. Şimdi, bu durumdan çıkmak bütün toplumun yararına dir sayın milletvekilleri. Kürt sorununun çözümünü ortak vatanda, demokratik yaşam talebinde sağlamaya ve sorunu şiddetten arındırmaya odaklanmış bir anlayışa sahibiz. HDP, bu sorunun çözümüne dair detaylı ve etkin projeler, öneriler geliştiren bir partidir. Bu yaklaşımıyla HDP, Türkiye demokrasisinde yeri doldurulamaz bir siyasi temsili de üstlenmektedir; bunu bir kez daha vurgulamış olalım. HDP olarak, barışı ve Kürt sorununda demokratik çözümü varlık nedenimiz olarak görüyoruz. Bunu gerçekleştirememek bizim açımızdan büyük bir züldür esas itibarıyla.

Demokrasiye giden yolu açtığımızda Kürt sorununun çözümü için de imkânlar yaratırız. Yani Kürt sorunuyla,

demokrasiyle, barış meselesi ile bunların birbirinden koparılması mümkün değildir; bunların hepsi birbirine geçmiş meselelerdir, birbirine içkindir. Barış için emek vermezsek, mücadele etmezsek demokrasiye de özgürlüğe de ulaşamayız, bunu biliyoruz hep beraber. O nedenle demokrasi için de özgürlük için de barışa ihtiyaç var ve yüzyıllık Kürt sorununun demokratik yolla çözülmesi ve demokrasinin inşa edilmesinin yolunun açılması HDP'nin temel hedefidir. Kürtlerin anayasal ve yasal haklarının eksiksiz bir biçimde tanınarak çözülmesi -ve Kürt sorununun elbette- Kürt sorununun şiddetten arındırılarak barışçıl diyalog ve müzakere yoluyla çözülmesi, Kürt sorununun barışçıl, demokratik çözüm sürecinde HDP'nin rolünü oynaması ve sorumluluk alması; işte, temel meseleler bunlardır ve biz bunu hep söyledik, dedik ki: Biz bu meseleyi Ankara'da, bu Mecliste, muhalefetiyle iktidarıyla hep birlikte çözmeliyiz. Bu çözümün imkânları vardır. Demokratik siyaset alanındaki muhatap HDP'dir ve biz HDP olarak bu çözümün gerçekleşmesi için elimizden geleni yapmaya hazırız. Bunu da demeye devam ediyoruz ve barış hakkının, uluslararası alanda tanınmış olan, hem Birleşmiş Milletlerde hem de diğer uluslararası kuruluşlarda tanınmış olan barış hakkının aslında temel bir insan hakkı olduğunu bizler de görüyoruz, biliyoruz ve bu temel insan hakkının gerçekleşmesi için de elimizden geleni yapıyoruz.

Şimdi, sayın vekiller, bizi zaman zaman eleştiriyorsunuz ya... Sayın Özkan da çok yapar bunu -sataşmayacağım, merak etmeyin- yerli ve millîlik meselesi... Bakın, bunu size hep söyledik, söylemeye de devam edeceğiz. Biz Rusya-Ukrayna savaşında savaşa ve işgale karşı çıktık değil mi hep beraber? Öyle. İşte, Rusya ve Ukrayna meselesinde "işgale ve savaşa hayır" diyen ve "barış" diyen herkes, evet, çok doğru bir şey yaptı, çok doğru bir şey yaptı. Onlara sesleniyoruz. Biz hep bunu söylüyorduk zaten, bütün uluslararası meselelerde -sadece Rusya ile Ukrayna değil; Suriye, Irak, Libya, Doğu Akdeniz, Mısır, Ege, Yunanistan- hep bunu söyledik. Askerî yöntemler değil, barış, diplomasi, müzakere; hep bunu anlattık, öyle değil mi? Biz bunu anlatırken size, o zaman askerî politikalar işinize geliyordu. Bize hep diyorsunuz ki: "Ya, yerli ve millî değilsiniz." Şimdi ne çıktı ortaya? Meğerse yerli ve millî bizim söylediklerimizmiş, sizin yaptıklarınız değil; bu çıktı ortaya. (HDP sıralarından alkışlar)

Şimdi doğru bir yere geldiniz; iyi, güzel. Bugün Ukrayna'nın işgaline karşı çıkanların, barış isteyenlerin hepsinin başımızın üstünde yeri var ama Suriye'yi unutmayın ama Irak'ı unutmayın. Barış istemek, savaşa karşı çıkmak, aynı zamanda, kendi ülkenizde yapılan yanlışlara da karşı çıkmak anlamına gelir tutarlı olmak istiyorsanız. Rusya, Ukrayna uzakta, "Biz barıştan yanayız. İşgale son verin, çekilin." Suriye, Irak burnumuzun dibinde, oraya da iki söz söyleyin. Sizi kastetmiyorum, Türkiye'ye hitap ediyorum genel olarak.

Toparlayayım değil mi Sayın Başkan?

SÜREYYA SADİ BİLGİÇ (Isparta) – İyi olur.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Devamla) – Evet.

Şimdi, var olan inkârcı, tekçi, asimilasyoncu bir anlayışla bu Kürt sorununu çözemeyeceğimizi anlatmaya çalıştım çeşitli örneklerle. İnkâr bir sebeptir dedik tarihsel olarak baktığımızda, sonrasında yaşananların hepsi sonuçtur. Dolayısıyla, sebep-sonuç ilişkisini doğru kurarsak, sonuçları ortadan kaldırmak yerine sebepleri değiştirirsek sorunun çözümünü doğrultusunda da adım atarız ama sonuçlara odaklanarak oradan bir şey elde etmeye çalışmakla çözüm yaratmak mümkün değildir. Bunu net olarak vurgulamış olalım.

Meclis aslında toplumun önüne geçmelidir, toplumdan önde olmalıdır ama gerisindedir maalesef. Nedeni de bu zihniyettir, sonuçlarla uğraşan zihniyettir. Sebepleri ortadan kaldıralım. O yüzden, çözüm yeri Ankara ve Meclistir diyoruz, çözüm yolu diyalog ve müzakere dir diyoruz, demokratik siyaset alanındaki çözüm gücü ve muhatabı HDP'dir diyoruz. Ama siz ne yapıyorsunuz? Demokratik siyaseti tasfiye etmek için her türlü hukuksuzluğu yapıyorsunuz, her türlü yöntemi uyguluyorsunuz. Onun için bu kadar konuşum, anlattım; hani, kapatma davası, Kobani kumpas davası; hani, dokunulmazlıklar meselesi, bugün konuşuyoruz ya, Semra Güzel meselesi; bunun için anlattım size bunları.

HDP, politik amaçlarını şiddet yoluyla gerçekleştireceğine dair herhangi bir ibare bugüne kadar kullanmamıştır, kullanmaz da. Öyle bir anlayışı yok çünkü. Demokratik olmayan yöntemleri esas alan yahut öven tek bir ibareye rastlayamazsınız. Rastlarsanız, ben de grubum da istifa etmeye hazırız. Yoktur böyle bir şey. HDP, hiçbir zaman şiddet ve nefreti yaymayı hedeflememiş, tam tersine, şiddetin ve nefret dilinin ortadan kaldırılması için mücadele etmiştir ve maalesef, bu sırada da hep şiddet ve nefretle karşı karşıya kalmıştır, nefret söylemiyle karşı karşıya kalmıştır. Asla şiddet kullanımına cesaret vermemiştir HDP, bir tane örnek gösteremezsiniz. Bütün sorunların, sadece Kürt sorununun değil, bütün sorunların diyaloga, müzakere ve toplumsal uzlaşmayla çözülmesini savunmuştur ama maalesef, şiddet ve nefret dilinden en fazla etkilenen parti olmuştur.

Normalleşme ve çözüm adımlarına ihtiyaç olduğu çok açıktır. Bunu daha evvel de söyledim, şimdi de söylüyorum: Yaşanan tarihsel tecrübeler göstermiştir ki geline aşama itibarıyla, Kürt sorunu kalıcı, demokratik, siyasal, barışçıl bir çözüme kavuşturulmadıkça Türkiye'nin siyasal geleceği ipotek altına alınmış olacaktır ve sorunlar ağırlaşmaya devam edecektir.

Böylesine uzun bir tarihsel arka plana sahip bir sorunun bugüne kadar neden çözülemediği sorusunun cevabını bugün kısaca, çok özet olarak anlatmaya çalıştım ama esas olarak sorunu güvenlikçi yaklaşımlarla halletmeye çalışan anlayış bu sorunu çözmez. İsyan ve zorla bastırmanın âdeta değişmez bir gelenek gibi her defasında tekrarlanması, sorunu çözümsüz bırakarak bugüne gelmesine yol açmıştır. Zaman içerisinde bir kısır döngüye dönüşerek devam eden bu isyan bastırma iktidarının kazanımları olmadığı gibi, kaybedeni de her seferinde bütün toplum olmuştur. Bugünün Türkiye'sinde Kürt sorununun çözümü kapsamında demokratik hakları ile özgürlüklerini talep eden ve bu konudaki taleplerini yıllar içerisinde daha güçlü bir şekilde ortaya koyan bir siyasal ve toplumsal irade vardır ve bu irade HDP'de kendini bulmaktadır. Yapılması gereken, bu iradenin taleplerini görerek bu kapsamlı soruna demokratik uzlaşma içerisinde çözüm aramaktır.

Size son bir kamuoyu araştırmasından söz etmek istiyorum, yeni yapılmış. Sormuşlar yine çözüm sürecini filan. Belki de görmüşünüzdür; belki de siz yaptırınız, bilmiyorum. Toplumun yüzde 51'i -bugün, yeni- çözüm olması gerektiğini söylüyor, ilginç değil mi? Üzerine hiçbir çalışma yapılmamış, bu kadar. Daha ilginç bir şey var ama araştırmanın içinde. MHP seçmenleri, HDP seçmenlerinden daha yüksek bir oranda, yüzde 30 daha yüksek bir oranda "Çözüm olmalıdır." diyor; bu da çok ilginç değil mi? Niye HDP seçmenleri bu "çözüm" lafından korkuyor ve daha düşük oran çıkıyor? Çünkü 2013-2015'te yaşananlardan sonra ve bugüne kadar gelinirken hani dedim ya çözüm sürecinde yaşanan, yapılan her şeyin sorumlusu HDP ve onun için demokratik siyasetten tasfiye etmeye uğraşıyorsunuz diye. İşte, HDP seçmenlerinin güveni kalmadığı için, güven sarsıldığı için, kimse artık iktidarın ve devletin atacağı adımlara güvenemediği için bu durum ortaya çıktı. Bunu biz yaratmadık, bu durumu siz yarattınız. Kürt sorunu budur işte, bu güvensizliktir. Bunun aşılması gerekiyor ve parti kapatmak, siyasi tasfiyeyi gerçekleştirmek, dokunulmazlıkları kaldırmak ne bu sorunu çözer ne de bu sorunun çözümünü için talepte bulunan siyasal ve toplumsal iradeyi yok eder. Dolayısıyla milyonların sahiplendiği bu siyasal ve toplumsal talebin demokratik yöntemlerin yaratıcı zenginliğiyle çözüme kavuşturulmasının olanaklarını değerlendirme göreviyle hep birlikte karşı karşıyayız. Kürt halkının evrensel hukuk normları uyarınca meşru ve yasal haklarının Türkiye'nin demokratik bütünlüğü içerisinde kabul edilerek tanınması, günümüz demokrasi standartlarının katılımcılık ve çoğulculuk gibi temel kıstaslarla yükseltilmesi açısından artık bir zorunluluktur ve HDP'nin Kürt sorununun barışçıl siyasal çözümünün Türkiye'nin demokratik bütünlüğü içerisinde, ortak yaşam perspektifliğiyle ele aldığı gerçeğinin ön yargılardan arınarak görülmesi ve kabul edilmesi önemlidir.

Demokratik bir çözüm, yaratıcı, barışçıl yollardan geçer. Bu coğrafyada tarihsel bir mirastır farklı halklar, inançlar,

kültürler ve ana diller. Bu zenginlik hepimizindir. Çoğulculuğa karşı tekçiliği dayatma politikalarının zora dayalı güvenlikçi yaklaşımla sürdürülmesi acı sonuçlara yol açmaktadır, hepimiz için acı sonuçlara yol açmaktadır ve HDP, çoklu kimliklerin kendi farklılıklarıyla birlik içinde, ortak demokratik yaşamı kurmasının hem mümkün hem de Türkiye'nin demokratik geleceği açısından zorunlu olduğuna inanmaktadır ve bunun için mücadele etmektedir.

Diğer taraftan Kürt sorununun çözümsüz kalması aynı zamanda Türkiye'nin genel demokratikleşme sürecini de engellemektedir. Tersi de doğrudur; Türkiye'de demokrasinin standartlarını yükseltecek kural ve kurumlar gelişmedikçe Kürt sorunu da barışçıl, demokratik bir şekilde, kalıcı olarak çözülememektedir. Her iki süreç birlikte ele alınıp bir çözüm yolu bulunmalıdır. Kürt sorununun demokratik, barışçıl çözümü sadece Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlamaz, aynı zamanda Orta Doğu'da da toplumsal barışın sağlanmasına ve demokratik bir geleceğin inşa edilmesine yol açar.

HDP, kurulduğu günden bugüne, gerek Parlamento içinde gerekse kamuoyu ve ilgili kurumlarla yürüttüğü tüm çalışma ve etkinliklerde bu temel perspektife bağlı kalmıştır; toplumsal barışın sağlanmasını, demokratik, özgürlükçü bir anayasayla cumhuriyetin demokrasiyle taçlanmasını sağlayacak anlayış. Demokratik uzlaşma yöntemiyle Parlamento zemininde düzenlenecek bir dizi köklü ve yapısal değişim içeren yasal reformların yapılması HDP'nin temel siyasal hedefidir. Düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması, siyasi partiler ve seçim yasaklarının demokratik ölçülere göre yeniden düzenlenmesiyle demokratik siyasetin özgürce yapılmasının koşullarının sağlanması önemlidir.

Evrensel demokratik hak ve özgürlükler, evrensel hukuk ilkeleri vazgeçilmezdir. Yerel yönetimlerin demokratikleşmesi ve yerel demokrasinin geliştirilmesi katılımcı ve çoğulcu bir demokrasinin gereğidir. Ana dilinde eğitim ve farklı kimlik ve kültürlerle anayasal düzeyde saygı duyulması atılması gereken adımlardır. Siyasal ve toplumsal sorunların çözüm zemini bir bütün olarak siyaset kurumudur. Bunu bir kez daha vurgulayalım, Meclistir ve Ankara'dır. Siyasetin çözmesi gereken sorunları hukuka havale etmek, hukuk yoluyla çözüm sağlamaya çalışmak ve o hukuku da tahakküm altına almak demokratik siyasetin inkârından başka bir anlama gelmez. İşte, Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması da böyle yanlış bir adımdır. "Kimiz? Neyi temsil ediyoruz? Nedir tarihsel olarak varlık nedenimiz?" Bunları aslında bir tür yargıç görevi gören Adalet Komisyonu ve Anayasa Komisyonu üyeleri kendilerine sordular mı acaba? Karma Komisyon ve Hazırlık Komisyonu da birer yargı kurumu gibi bir işleve sahiptir, biliyoruz; bunun sınırlarını da biliyoruz. Orada olanlar, taraflı davranarak, Anayasa'yı ve yasaları çiğnemediler mi?

Bakın, mesele Semra Güzel değil ve bizler, kendimizi kurtarmak için değil, barışı dert edinen mücadelemizi kazanmanın peşindeyiz, kendimizi kurtarmaya çalışmıyoruz. Sokrates'i bilirsiniz, ünlü savunmasını şöyle bitirmişti: "Atinalılar, bu savunmayı sunuşum sanılacağı gibi kendim için değil, sizin içindir. 3 oğlum var Atinalılar, ama durum böyle diye birini ya da diğerini getirip beni aklamamız için yalvaracak değilim. Böyle bir şeyi kabul etmeyişim nedendir? Fedakârlıktan değil; Atinalılar, sizi küçümsediğim, ölüme karşı cesur olduğum ya da olmadığım için de değil, o bahsidiğer ama bana kalırsa böyle bir şey, benim için, sizin için ve tüm şehir için ayıp olurdu da ondan." Mesele budur. Semra Güzel burada alsaydı, o linç kampanyalarıyla karşı karşıya kalmazaydı, eminim, bu kürsüde şöyle derdi: "Öyle görünüyor ki her şey bana karşı; Meclis çoğunluğu, sivil yürütme, iktidar yanlısı medya ve onların zehirlediği kamuoyu. Benden yana olan, arkadaşlarım, partim ve düşüncem, kafamdaki gerçek ve adalet hedefim; bundan dolayı huzur içindeyim. Yalan ve adaletsizlik içinde kalmak istemem. Burada benim dokunulmazlığımı kaldırabilirsiniz ama bir gün, adalet ve barış için mücadele ettiğimden dolayı bana teşekkür edeceksiniz." (HDP sıralarından alkışlar) "Beni suçlayanları tanımıyorum. Kendilerine karşı ne hıncım var ne kinim; onlar, benim için, topluma kötülük eden kişilerden başka bir şey değil."

Şimdi bir kez daha vurgulayalım ki adalet ve temel ahlak yargılarından yoksun kişiler –sizleri kastetmiyorum, üstünüze almayın- kitleleri harekete geçiren ve onları bir silah olarak kullananlar, toplumun düşmanlarıdır. Adalet duygusundan yoksun kişi ve kurumlar, toplumsal ayrışmayı körüklemek gücü olan en temel unsurlardır. İktidar medyası, bu hâliyle, ayrılıkçı ve ırkçı fikirler taşıyanların elinde tehlikeli bir silah hâline gelmiştir. Bu silah gün gelir size de döner. Şüphesiz ki adaletin sağlanması ve gerçeğin kitlelere ulaştırılması bakımından medya önemlidir ama yaratılan kaos ortamından ekonomik ya da politik çıkarları için beslenen medya organları, ülkenin gelecekte karşılaşabileceği olası tehlikelerin başsorumluları arasındadır; bunu açıkça söylememiz gerekiyor.

Semra Güzel'in dokunulmazlığının kaldırılması, Kürt halkının nezdinde, iradelerinin yok sayılmasıdır; siyasi çıkar amaçlıdır, iktidarın bekasıyla bağlantılıdır. Muhalefetin de bu hakikati iyi görmesi gerekir. Bu, Semra Güzel şahsında gerçekleşen bir kumpastır. Dokunulmazlığın kaldırılması için verilen her oy, bu kumpası desteklemek, demokratik siyasete karşı darbeci ve baskıcı bir siyaseti ve anlayışı onaylamak anlamına gelmektedir.

Martin Luther King'in bir sözü var, Eş Genel Başkanımız bir kere grup toplantısında kullanmıştı; demiş ki Martin Luther King: "Karanlık karanlığı uzaklaştıramaz, bunu ancak ışık yapabilir. Nefret nefreti uzaklaştıramaz, bunu ancak sevgi yapabilir." O nedenle, karanlığa karşı ışığı, nefrete karşı eşit, ortak, adil, özgür yaşamı savunmaya devam edeceğiz. Bunu yaparken de en ufak bir tereddüt göstermeyeceğiz. Bu kötülük düzeni, bu ülkeden kötülükleri ve karanlıkları uzaklaştıramaz. Bu ülkeyi karanlıktan uzaklaştıracak ışık, adalet, barış, demokrasi temelinde yeni inşa ve değişim isteyen milyonların iradesinde mevcuttur ve HDP, bu ışığın kaynaklarından bir tanesidir. Demokratik siyasetin sorumlu, yapıcı aktörü olarak HDP, geleceği aydınlıkla buluşturmanın güvencesidir.

Özgür toplumu, demokratik yaşamı hep birlikte kuracağız. Başta Kürt halkı olmak üzere, bütün halkların ortak iradesiyle kuracağız. Emekçilerin, ötekileştirilenlerin ve ezilenlerin ortak mücadelesiyle kuracağız. HDP'nin fikrini, politikalarını, seçmenlerini demokratik siyasetten tasfiye edemezsiniz, kararlı duruşumuzu sürdüreceğiz. İktidarın bütün hukuki ve fiilî saldırıları karşısında demokratik siyasetten asla taviz vermeyeceğiz. Kürt halkının ve Türkiye demokrasi güçlerinin nefes borusunu kesme çabalarınıza asla boyun eğmeyeceğiz. Kürt halkının ve Türkiye demokrasi güçlerinin siyasi temsilini engellemek ve sesini, sözünü kesmek için baskılarınız karşısında asla diz çökmeyeceğiz, boyun eğmeyeceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

Bir kez daha bu Mecliste herkese barış elimizi uzatıyoruz. Bizler varız; hem ortağıyız hem de sahibiyiz bu toprakların. Geleceği birlikte kurma çağrımız herkesedir.

Beni dinlediğiniz için çok teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Komisyon Raporu, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dairdir.

Komisyon Raporu'nun oylamasının açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir istem vardır. Şimdi, istem sahibi sayın milletvekillerinin adlarını tespit edeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmekte olan 305 sıra sayılı Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/665) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon kararının oylanmasının, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 140'ıncı maddesi gereğince açık oylama usulüyle yapılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş? Burada.

Mehmet Ruştü Tiryaki? Burada.

Ebrü Günay? Burada.
Sezai Temelli? Burada.
Zeynel Özen? Burada.
Erol Katırcıoğlu? Burada.
Hüda Kaya? Burada.
Pero Dünder? Burada.
Dirayet Dilan Taşdemir? Burada.
Kemal Peköz? Burada.
Oya Ersoy? Burada
Züleyha Gülüm? Burada.
Muazzez Orhan Işık? Burada.
Gülüstan Kılıç Koçyiğit? Burada.
Nuran İmir? Burada.
Alican Önlü? Burada.
Ayşe Acar Başaran? Burada.
Tayip Temel? Burada.
Murat Sarısaç? Burada.
Necdet İpekyüz? Burada.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/665) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	365	
Kabul	:	313	
Ret	:	52	(x)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Enez Kaplan
Tekirdağ

BAŞKAN – Açık oylama kabul edilmiştir.

Böylece, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in yasama dokunulmazlığının bu dosya için kaldırılmasına karar verilmiştir.

2'nci sıraya alınan, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1843) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (S. Sayısı: 306) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 306 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Söz talebi yoktur.

Savunma talebi yok.

Komisyon Raporu, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına dairdir.

Komisyon Raporu'nun oylamasının açık oylama şeklinde yapılmasına dair bir istem vardır.

Şimdi istem sahibi sayın milletvekillerinin adlarını tespit edeceğim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanına

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan 306 sıra sayılı Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1843) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon kararının oylanmasının TBMM İçtüzüğü'nün 140'ıncı maddesi gereğince açık oylama suretiyle yapılmasını arz ve teklif ederiz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş? Burada.

Mehmet Ruştü Tiryaki? Burada.

Ebrü Günay? Burada.

Sezai Temelli? Burada.

Oya Ersoy? Burada.

Zeynel Özen? Burada.

Hüda Kaya? Burada.

Erol Katırcıoğlu? Burada.

Kemal Peköz? Burada.

Nuran İmir? Burada.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(x) 306 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Züleyha Gülüm? Burada.
Alican Önlü? Burada.
Dirayet Dilan Taşdemir? Burada.
Gülüstan Kılıç Koçyiğit? Burada.
Tayip Temel? Burada.
Ayşe Acar Başaran? Burada.
Murat Sarısaç? Burada.
Habip Eksik? Burada.
Musa Piroğlu? Burada.
Abdullah Koç? Burada.

Açık oylamanın şekli hakkında Genel Kurulun kararını alacağım.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (3/1843) ile Anayasa ve Adalet Komisyonları Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	379
Kabul	:	327
Ret	:	52 (X)

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Enez Kaplan
Tekirdağ

BAŞKAN – Kabul edilmiştir.

Böylece, Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in yasama dokunulmazlığının bu dosya için kaldırılmasına karar verilmiştir. (HDP milletvekillerinin Genel Kurul Salonu'nu terk etmesi ve gürültüler)

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bu fotoğrafı unutmayın!

EBRÜ GÜNAY (Mardin) – Biz buradayız, burada olmaya devam edeceğiz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Gürültü etmeyin.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Biz halkız!

MUSA PİROĞLU (İstanbul) – Hepiniz hesap vereceksiniz, hepiniz!

BAŞKAN – 3'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

B) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2756) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 292) (X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

24/2/2022 tarihli 58'inci Birleşimde 292 sıra sayılı Teklif'in 3'üncü maddesi üzerinde gruplar adına konuşmalar tamamlanmıştır.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama tutanağı gelmiştir, okutuyorum:

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı	:	324
Kabul	:	324 (X)

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

(X) 292 S. Sayılı Basmayazı 24/2/2022 tarihli 58'inci Birleşim Tutanağı'na eklidir

(X) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

Kâtip Üye
Enez Kaplan
Tekirdağ

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Gündemimizdeki işler tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyondan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 2 Mart 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.57